

LIMINGAN KUNNAN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2025

Kunnanhallitus 30.3.2025

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
1.3 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	8
1.4 KUNTATALOUS.....	10
1.5 LIMINGAN KUNNAN KEHITYS.....	11
1.6 OLENNAISET MUUTOKSET LIMINGAN KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	14
1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	17
1.8 KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	18
1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	19
1.10 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	20
1.11 YMPÄRISTÖASIAT JA JÄTEHUOLTO	21
1.12 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	23
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	24
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	26
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	26
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	28
3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	30
3.4 KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT	34
4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	35
4.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVISTA YHTEISÖISTÄ.....	35
4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	36
4.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	41
4.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	41
4.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	42
4.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	43
5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	47
6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	48
6.1 STRATEGISET TAVOITTEET	48
6.2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN	52
6.2.1 KÄYTTÖTALouden SITOVUUDEN TOTEUMA TULOSALUEITTAIN	52
6.2.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	53
6.2.3 TILINTARKASTUS.....	53
6.2.4 KONSERNIPALVELUT	54
6.2.5 ELINYMPÄRISTÖPALVELUT.....	61
6.2.6 ELINVOIMAPALVELUT	68
6.2.7 HYVINVOINTIPALVELUT	75
6.2.8 SIVISTYSPALVELUT	86
6.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	96
6.4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN.....	101
6.5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	104
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	105
7.1 LIMINGAN KUNTA LIIKELAITOKSIN	105

_7.2 KONSERNI	109
8. LIITETIEDOT	114
_8.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	114
_8.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	116
_8.3 TASEEN VASTAAVIA JA VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	122
9. LIIKELAITOSTEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	130
_9.1 KUNNALLISTEKNIikka LIIKELAITOS	130
_9.2 RUOKA-, PUHTAUS- JA KIINTEISTÖPALVELUJEN LIIKELAITOS	152
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	S. 170
LUETTELOT JA SELVITYKSET	S. 173
TILIKARTTA	S. 176

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2025 oli Limingan kunnalle murrosvuosi, jossa talouden ja toimintojen sopeuttamisen lisäksi katse suunnattiin kauas eteenpäin. Koska kunnan palvelujen perusrakenteet on toteutettu jo aikaisemmin, investointien osalla pidettiin välivuotta. Sen sijaan kaavoituksen osalla valmisteltiin tulevaisuutta, piirtäen isolla pensselillä uusia mahdollisuuksia. Niistä merkittävin on mahdollinen raideliikennetkaisu, joka on strateginen asia. Se tuo toteutuessaan kasvua, rakentamista ja parempaa saavutettavuutta koko kaupunkiseudulle. Hanke onkin ensisijaisesti kaupunkiseudun rakennekehittämisen hanke. Junien liikkuminen tulevaisuudessa ei ole Limingassa kiinni asemakaavasta eikä sijainnista, sillä kunta teki esisopimuksen meijerialueen hankkimisesta. Meijerin entiselle tontille on nimittäin osoitettu kaavassa asemapaikka, mikäli seutu päättää lähteä rakentamaan lähijunaliikennettä.

Vuosi 2025 oli myös poliittisesti merkittävä, sillä valtuustokausi vaihtui ja kuntaan valittiin uusi kunnanvaltuusto. Valtuuston kokoonpano uudistui osittain ja valtasuhteet keikahtivat siten että keskustalle muodostui määräänemmistö 35 jäsenen valtuustossa. Uuden valtuuston kanssa käynnistettiin koulutuskokonaisuuksia, joissa keskiössä olivat mm. kunnan talous, väestökehityksen haasteet sekä elinvoiman vahvistaminen, tavoitteena yhteisen suunnan ja hengen vahvistaminen.

Limingan kunnan suurin haaste on lähivuosina väestökehityksen kääntäminen. Kunnalla on tontteja, loistavat palvelut ja - kapasiteettia ja vahva perusta elinvoimalle, mutta yksityisen rakentamisen käynnistyminen on ratkaisevaa. Kilpailu asukkaista ja investoinneista kiristyy, ja menestyminen edellyttää ketteryyttä, ennakoivaa päätöksentekoa ja hyvää yhteistyötä.

Vuonna 2025 jatkettiin määrätietoisesti talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanoa. Keväällä vielä ennakoitiin merkittävää alijäämää, mutta toteutuneen talousohjauksen ja tehtyjen toimenpiteiden ansiosta tilikauden tulos jäi -0,99 miljoonaan euroon ja tilikauden alijäämä oli -5 000 euroa. Vuosikate vahvistui noin 3,0 miljoonaan euroon, mutta ei vielä kattanut poistoja. Talous kehittyi parempaan suuntaan ja muodostunut ylijäämä säilyi noin 11,4 miljoonassa eurossa, mikä antaa puskuria tulevien vuosien sopeutustoimiin. Investointitaso oli vuonna 2025 poikkeuksellisen maltillinen. Nettoinvestoinnit jäivät 1,3 miljoonaan euroon, ja painopiste siirtyi palvelurakentamisesta infraan ja korjausvelan hallintaan. Investointien tulorahoitus oli vahva, eikä uusia merkittäviä velkariskejä syntynyt.

Vuoden 2025 keskiössä oli elinkeinoelämän tulevaisuuden edellytysten kehittäminen. Kunnassa jatkettiin aktiivista yritysmyönteistä linjaa, jossa korostuvat sujuvat lupa- ja kaavaprosessit, ennakoitava päätöksenteko sekä tiivis vuoropuhelu yritysten kanssa. Vaikka yleinen taloustilanne hidasti investointipäätöksiä, Limingassa on pyritty varmistamaan, että valmius kasvuun on olemassa heti, kun suhdanne kääntyy. Vuoden aikana valmisteltiin ja vietiin päätöksentekoon kirkonkylän asemakaava ja emäntäkoulun asemakaava. Ruutikangas-Liminganlahti osayleiskaavan hyväksyminen siirtyi vuodelle 2026. Kaavat mahdollistavat jatkossa raideliikenteen, asumisen ja palvelujen monipuolisen kehittämisen kunnassa. Syksyllä käynnistettiin myös Erilän asemakaavan valmistelu, joka liittyy puhtaan energian hankkeeseen, tavoitteena mahdollistaa myös datakeskusten sijoittuminen kuntaan. Datakeskukset ovat osa laajempaa uusteollistumisen kokonaisuutta, jossa yhdistyvät energia, tietoliikenneyhteydet, sijainti ja

maankäyttölinen valmius. Limingan vahvuuksia ovat hyvä saavutettavuus, riittävät maa-alueet sekä kytkeytyminen Oulun seudun osaamis- ja energiaverkostoihin.

Tulevaisuuden yritystoiminnan näkökulmasta merkittävä asia oli Gasgridin vetyputken linjaukseen liittyvä valmistelu ja edunvalvonta. Vihreään siirtymään liittyvät investoinnit, erityisesti vetytalouden kehittyminen, avaavat Limingalle hyvän sijainnin vuoksi mahdollisuuden päästä osaksi uutta teollista kehitystä ja puhtaan energian arvoketjua. Vetyputken linjaus Limingan alueella ei ole vain tekninen tai maankäyttölinen kysymys, vaan ennen kaikkea elinvoimapolitiittinen mahdollisuus. Se luo toteutuessaan tulevaisuudessa edellytyksiä uusille teollisille investoinneille, työpaikoille ja yritystoiminnalle sekä vahvistaa koko seudun asemaa kansallisesti merkittävänä energiakäytävänä.

Vuoden aikana tehtiin strategisesti merkittävä ratkaisu Liminganlahden luontokeskuksen siirtymisestä kunnan omistukseen, kun Metsähallitus aloitti taloutensa sopeuttamisen ja päätti luopua myös Liminganlahden luontokeskuksesta. Luontokeskus on Limingan tunnetuimpia vetovoimatekijöitä ja keskeinen osa kunnan matkailu- ja imagokokonaisuutta. Omistuksen siirtyminen kunnalle vahvistaa mahdollisuuksia kehittää Liminganlahden vetovoimaa ja luontokeskusta pitkäjänteisesti osana kunnan elinvoimapolitiikkaa.

Luontokeskuksen kautta Liminka profiloituu kansallisesti ja kansainvälisesti luonto-, matkailu- ja ympäristökuntana. Luontokeskuksen vetovoimaa ja kiinnostusta parannettiin käynnistämällä uuden kosteikon rakentaminen yhteistyössä Liminganlahden ystävien kanssa. Hanke valmistuu vuoden 2026 aikana. Lintutornin uusimiseen saatiin niininkään hankerahoitusta. Torni uusitaan yhteistyössä Liminganlahden Ystävien kanssa vuosien 2026 ja 2027 aikana.

Vähäiset investoinnit ja talouden sopeuttaminen loivat pohjaa sille, että Liminka voi tulevina vuosina tehdä harkittuja elinvoimaratkaisuja kasvun, elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Limingan tulevaisuus rakentuu kyvylle yhdistää vihreä siirtymä, uusteollistuminen, asuminen ja laadukas hyvä arki. Talouden sopeuttamistoimet ja toimintaympäristön epävarmuus ovat vaatineet henkilöstöltä joustavuutta ja muutосkykyä. Koko henkilöstö on toiminut säästöpainneiden ja muutosten keskellä esimerkiksi, tuoden esille vahvan sitoutumisen ja ammattitaidon. Tästä työstä haluan esittää lämpimät kiitokset koko henkilöstölle.

Lämpimät kiitokset myös luottamushenkilöille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta. Yhdessä rakennamme Limingasta kuntaa, jolla on rohkeutta katsoa pitkälle tulevaisuuteen.

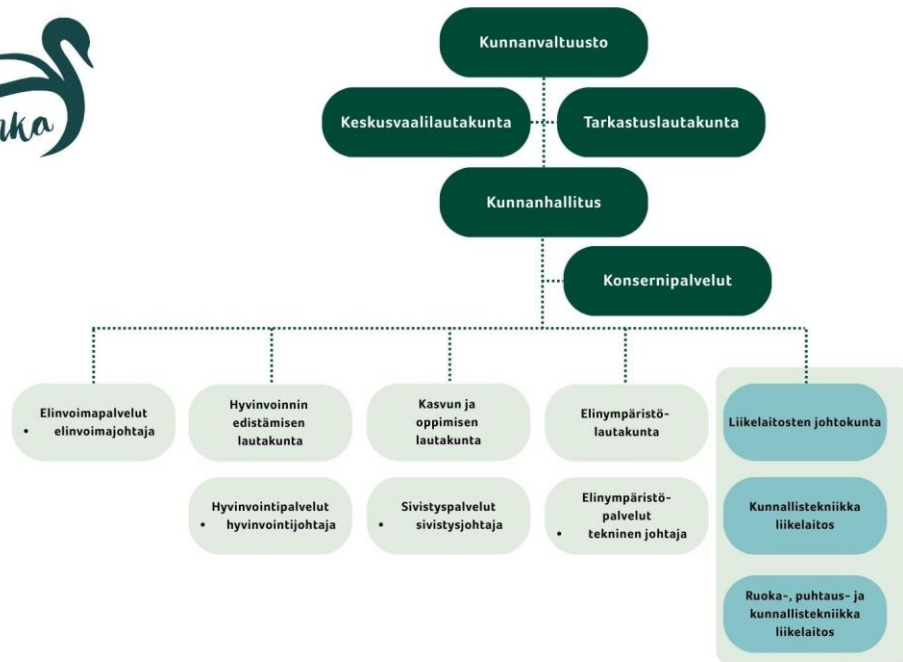
Pekka Rajala

Kunnanjohtaja

1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Luottamushenkilöorganisaatio

Luottamushenkilöorganisaatio Johto	Virasto-organisaatio Johto
Kunnanvaltuusto, 35 jäsentä pj Tuomas Ahola I vpj Teemu Sanaksenaho II vpj Liisa Kylmänen	Virastopäällikkö kunnanjohtaja Pekka Rajala Osastot ja osastopäälliköt:
Kunnanhallitus, 9 jäsentä pj Juho Pakaslahti vpj Kristian Ruotsalainen	Elinvoimapalvelut elinvoimajohtaja Teemu Haapala Konsernipalvelut hallintojohtaja Päivi Keltanen
Tarkastuslautakunta, 7 jäsentä pj Markku Kemel	Sivistyspalvelut sivistysjohtaja Päivi Mäki
Keskusvaalilautakunta, 5 jäsentä pj Leena Rantasuomela	Hyvinvointipalvelut Henkilöstö- ja hyvinvointijohtaja Eliisa Tornberg
Kasvun ja oppimisen lautakunta, 9 jäsentä pj Maria-Liisa Mutanen	Elinympäristöpalvelut tekninen johtaja Jaana Valjus
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, 9 jäsentä pj Marja Sippala	Kunnallistekniikka-liikelaitos liikelaitosjohtaja Marja-Riitta Vavuli-Kiviniemi
Elinympäristölautakunta, 9 jäsentä pj Esa Kojo	Ruoka-, puhtaus- ja tilapalvelut -liikelaitos liikelaitosjohtaja Sami Tuohimaa
Liikelaitosten johtokunta, 5 jäsentä pj Kati Manninen	
Lakeuden EKO, 8 jäsentä pj Jarmo Ahola	

Kunnan johtoryhmään ovat kuuluneet kunnanjohtaja Pekka Rajala, hallintojohtaja Päivi Keltanen, talousjohtaja Lasse Siekkinen, elinvoimajohtaja Teemu Haapala, tekninen johtaja Jaana Valjus, sivistysjohtaja Päivi Mäki sekä henkilöstö- ja hyvinvointijohtaja Eliisa Tornberg.

1.3 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Maailmantalouden toimintaympäristö on muuttunut voimakkaasti viime vuosien aikana. Koronakriisistä toipuminen, siirtyminen uuteen geopolittisten jännitteiden aikaan, läntisten liittolaisten yhteistyön heikentyminen ja siirtyminen vapaasta maailmankaupasta protektionistisempaan talouspolitiikkaan, ovat nykyisen toimintaympäristön haasteita. Talvella 2025 julkaistun VM:n taloudellisen katsauksen sekä tilastokeskuksen keräämien tietojen perusteella Suomen talous kasvaa maltillisesti 0,2 % vuonna 2025. Talouden kääntymistä voimakkaampaan kasvuun jarruttaa etenkin yksityisen kulutuksen heikko kehitys. Talous on toipumassa, mutta toivottua hitaammalla vauhdilla. Pahimmat skenaariot globaalista kauppasodasta näyttävät jäävän toteutumatta, mutta Yhdysvaltojen tullinokittelu on syönyt silti pohjaa Suomen potentiaalisesta talouskasvusta. Vuodelle 2026 BKT:n kasvuksi ennakoidaan 1,1 % ja 1,7 % vuodelle 2027. Työllisyyden vahvistumiseen liittyviä odotuksia on siirretty vuosille 2026-2028. Ostovoiman ennakoidaan edelleen vahvistuvan palkankorotusten, inflaation hidastumisen ja korkojen laskun myötä, mutta pankkien tiukka lainantopolitiikka sekä maailmantalouden repivä ja uhkakuvia voimistava talouspolitiikka vaikuttaa kannustavan ihmisiä mieluummin säästämään, kuin lisäämään kulutusta. Positiivisia signaaleja kaivataan vauhdittamaan yksityisen kulutuksen kasvua. Julkisen talouden alijäämäennuste on 2025 vuonna 3,9 %. Pitkänkään aikavälin ennusteissa julkinen talous ei näytä kuitenkaan olevan kääntymässä ylijäämäiseksi merkittävästä elvytystoimenpiteistä huolimatta.

Kuntakentän suurin yksittäinen murros on ollut sote-palveluiden poistuminen kuntien tehtävistä. Kuntia erityisesti koskettavia lähivuosien riskejä ovat hyvinvointialueiden heikon taloudellisen suorituskyvyn aiheuttama valtionrahoituksen painopisteen siirtyminen pois kunnilta, sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteet, hyvinvointialueiden kiinteistöihin liittyvät sote-palveluverkkoratkaisut, sekä kiinteistöverotuksen uudistus 2027. Peruspalveluiden valtionosuuksiin luvattu uudistus 2027 näyttää jäävän nykyisellä hallituksella toteuttamatta. Kunnan toimintaympäristöön ja rahoituspohjaan liittyvät epävarmuudet ovat haastaneet talouden suunnittelua pitkällä aikavälillä. Positiivisena yllätyksenä tuli vuoden 2026 alusta hyvinvointialueiden ennustettu 0,6 miljardin euron ylijäämäinen tulos vuodelta 2025. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen (POHDE) ennustettu ylijäämä vuodelta 2025 on 53 milj. euroa.

Kuntien velvoitteiden lisääntymisen näkökulmasta syksyllä 2025 voimaantullut laki oppimisen tuen uudistamisesta aiheutti resurssien lisäyspainetta Sivistyspalveluiden talouteen. Uudistus on luvattu kompensoida kunnille lisäämällä peruspalveluiden valtionosuutta 100 milj. euroa, mutta mm. Kuntaliiton tekemien laskelmien perusteella kunnille jää uudistuksesta enemmän kustannuksia katettavaksi. Vastaavien uudistuksien valtionosuuskompensoinnit ovat usein kohtaantuneet heikosti yksittäisen kuntien lisääntyneiden kustannuksien suhteen. Kuntien valtionosuuksia leikattiin 455 miljoonaa euroa sote-laskelmien tarkistumisen myötä vuodesta 2025 lähtien.

Venäjän 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja Venäjä on pystynyt kiihdyttämään hyökkäysoperaatioidensa intensiteettiä jatkuvasti mittavista miehistötappioista huolimatta. Maailmantalouden epävarmuustekijäksi on muodostunut Yhdysvaltojen hallinnon protektionistinen kauppapolitiikka ja nollasummapelit-ajattelu Etelä-Amerikan ja Euroopan valtioita, sekä Kiinaa kohtaan, sekä eurooppalaisiin maa-alueisiin, kuten Grönlantiin kohdistuvat aluevaatimukset. Toisen maailmansodan aikainen suurten valtioiden etupiirijattelu on tehnyt viime vuosina paluutaan ja uutena asiana Euroopassa tullut etenkin Yhdysvaltojen vaatimus Euroopan sotilaallisesta vahvistamisesta, mikä on hyvin poikkeava linja toisen maailmansodan jälkeiseen ajatteluun, jossa Euroopan ja etenkin Saksan sotilaallinen varustelu

haluttiin pitää mahdollisimman pienimuotoisena. Tämä merkitsee merkittävää resurssin lisäystä eurooppalaiseen sotavarusteluun.

Korkojen laskun ja inflaation pienentymisen on odotettu alkavan lisäämään yksityisten investointien määrää, mutta isoa käännettä ei tapahtunut vuoden 2025 aikana. Tulpan etenkin yksityisen rakentamisen elpymiselle aiheuttaa tällä hetkellä pankkien kireäksi muuttunut lainanantopolitiikka, jossa yksityisten investointien takausvaatimukset ovat tällä hetkellä epärealistisen vaikeat suurelle osalle normaalista työssäkäyvistä väestöstä. Samaan aikaan pankit ovat tehneet merkittäviä tuloksia niiden kasvaessa heikosta taloudellisesta tilanteesta huolimatta nopeasti (2023 +40 % ja 2024 +6,9 %). Vuonna 2024 pankkisektorin yhteenlaskettu liike-tulos oli 9,9 miljardia euroa. Nykyinen tilanne, jossa pankit pystyvät optimoimaan omaan toimintaansa liittyvät riskinsä suhteettoman alhaisiksi ja samaan aikaan kasvattamaan merkittävästi omaa tuloksellisuuttaan, on kansantalouden kannalta kestävä. Vihreään siirtymään, digitalisaatioon ja tekoälyyn liittyvien tuotannollisten investointien kasvunäkymät ovat lyhyenkin aikavälin ennusteilla edelleen hyvät.

Lähde: VM, Kuntaliitto, Tilastokeskus

1.4 KUNTATALOUS

Julkisen talouden tilanne näyttää vaikealta vuoden 2025 alijäämäennusteen ollessa 3,9 % suhteessa 2025 bruttokansantuotteeseen. Lähitulevaisuudessa talouden odotetun elpymisen ja hallituksen toimien myötä julkisen talouden vajeen ennakoidaan kuitenkin lähtevän elpymään, joskin pysyvän alijäämäisenä vielä tulevinakin vuosina. Vuonna 2030 julkisen talouden alijäämä näyttää vielä olevan yli 3,5 % tasolla, jolloin velan määrä suhteessa bruttokansantuotteeseen ennakoidaan olevan 96 %. Sellaista talouden taantumakohtaa, jossa julkinen talous kääntyisi ylijäämäiseksi ja velkojen määrä kääntyisi laskuun, ei ole lähivuosina näköpiirissä huolimatta rajusta julkisen talouden säästökuurista.

Kuntaliiton tekemän selvityksen perusteella tilinpäätösennusteista kuntien nettomenokehitys (toimintakate) on ollut voimakasta (7,8 %), joka liittyy pääasiassa TE-uudistuksen muodostamaan hieman alle miljardin euron kulujen lisäykseen kunnille. Ilman kuntien toteuttamia tasapainottamistoimenpiteitä nettomenojen kasvu olisi ollut vieläkin voimakkaampaa. Työllisyyspalveluiden siirto kunnille näyttää hieman vaimentaneen kuntien välistä eriytymiskehitystä, sillä vuonna 2025 etenkin yli 100 000 asukkaan kuntien asukaskohtaisen ylijäämän määrä on pienentynyt 238 eurosta/asukas 38 euroon/asukas. Eriytymiskehityksessä pääkaupunkiseudun suuret kaupungit ovat aiempina vuosina tehneet satojen miljoonien eurojen positiivisen tuloksen kuntakentän yhteenlasketussa tuloksessa ja ovat pystyneet samalla pitämään kunnallisveronsa erittäin alhaisina verrattuna esimerkiksi keski- ja pohjoissuomen kuntiin. Vuosikatteeltaan alijäämäisten kuntien määrä vähentyi 13 kunnasta kahdeksaan kuntaan, mutta samalla tilikauden tulokseltaan negatiivisten kuntien määrä kasvoi 83 kunnasta 107 kuntaan.

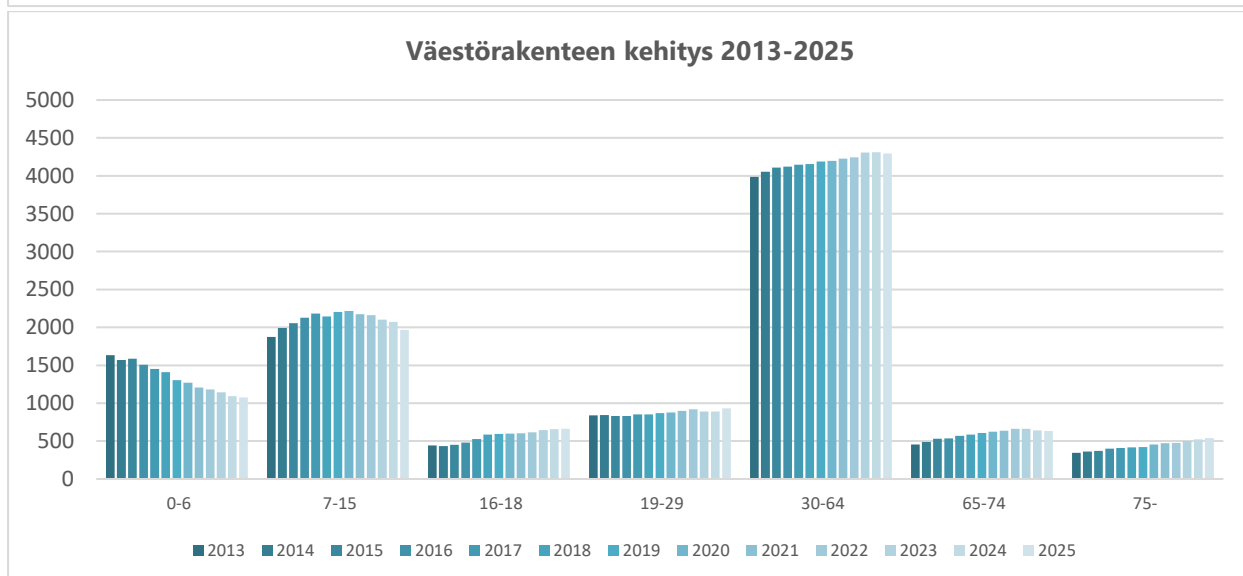
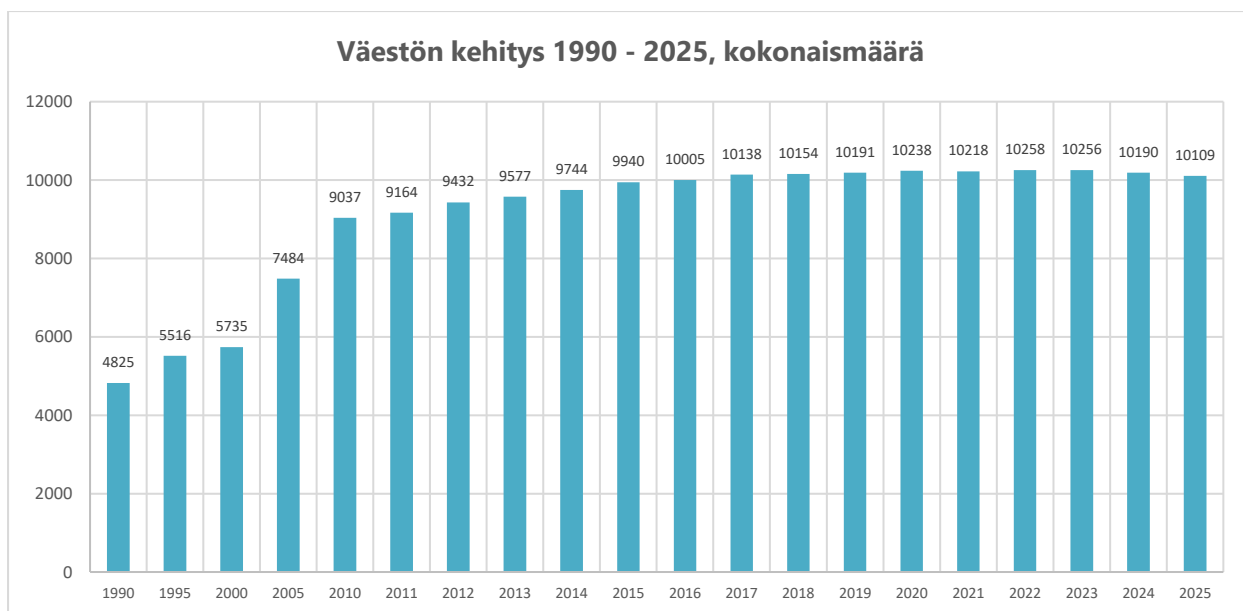
Väestön ikääntyminen jarruttaa tuotannon ja verotulojen kasvua, sekä samalla lisää julkisen talouden menoja. Samaan aikaan julkisten palveluiden tuottamisen yksikköhinnat näyttävät hyvinvointialueuudistuksesta huolimatta jatkavan nopeaa kasvuaan. Korkomenojen pienentyminen ei riitä pysäyttämään julkisen talouden velkamäärän kasvua, vaan ainoastaan hidastamaan sitä. Lähivuosina toteutuvaksi odotettu teknologinen murros, energiasiirtymä ja uusteollistuminen eivät todennäköisesti myöskään tule pelastamaan rakenteellista epätasapainoa julkisen talouden rahoituksessa, ainakaan lyhyellä aikavälillä.

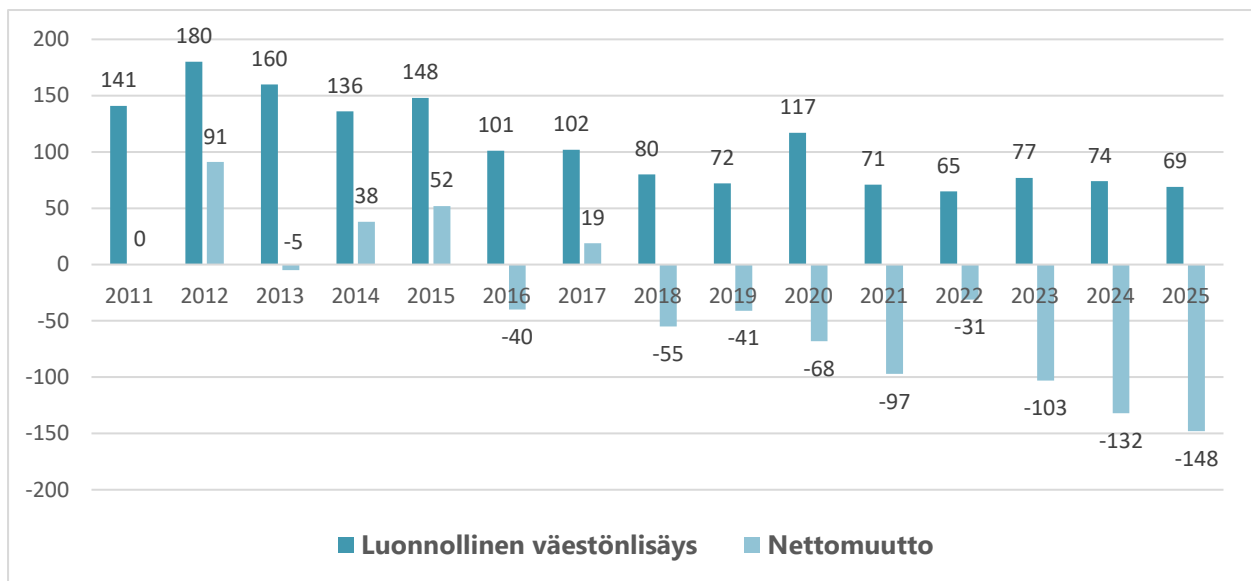
Kuntataloudessa on nähty investointien hidastumista, mutta paine investointien tekemiseen ei ole muuttunut. Kyse on ollut pääasiassa investointien siirtämisestä otollisempaan ajankohtaan, joka toisaalta tarkoittaa patoutuneen investointitarpeen muodostumista. Investointitarpeet muodostuvat kuntien keskimääräisesti vanhasta rakennuskannasta, muuttoliikkeestä ja vihreän siirtymän investoinneista. Manner-Suomen Kuntien yhteenlaskettu velkamäärä jatkoi kasvuaan vuonna 2025.

Mikäli kuntatalouden kehitysnäkymissä ei tapahdu selkeää suunnanmuutosta kohti parempaa, voimme tulla näkemään seuraavan kymmenen vuoden sisällä lisääntyvässä määrin kriisikuntamenettelyyn joutuvia kuntia, sekä myös uusia kuntaliitoksia niiden pitkän tauon jälkeen. Etenkin negatiivisten sote-erien poistumista odottelevat kunnat, olivat tyytymättömiä hallituksen jättäessä odotetun peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamisen toteuttamatta. Kuntien taloudellinen selviytyminen tulee jatkossa myös aiempaa voimakkaammin näyttäytymään osana Suomen huoltovarmuuden kehittymistä, kun taantuvien ja väestöään nopeasti menettävien alueiden kunnilta on mm. hyvinvointialueuudistuksessa lähtenyt pois mahdollisuudet vaikuttaa merkittävään osaan alueidensa vetovoima- ja elinvoimatekijöistä.

1.5 LIMINGAN KUNNAN KEHITYS

Limingan kunta on kasvanut 2000-luvulla voimakkaasti, mutta kolmen viimeisen vuoden aikana väestömäärä on lähtenyt laskuun. Viimeisen kymmenen vuoden aikana kunnan asukasluku on kasvanut 104 asukkaalla eli yhden prosentin verran. Tällä ajanjaksolla kasvu on perustunut luonnolliseen väestönkasvuun, sillä nettomuuton kumulatiivinen toteuma viimeisen kymmenen vuoden ajalta on -696 henkilöä. Viime vuosina etenkin nettopoismuutto on kiihtynyt, eli kunnasta muuttaa enenevässä määrin asukkaita pois, kuin uusia kuntalaisia tulee tilalle. Kuntastrategian mukainen tavoite on positiivinen nettomuutto vuosittain, joka ei ole toteutunut viimeisen kahdeksan vuoden aikana. Vuonna 2025 Limingan asukasluku vähentyi tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella 81 asukkaalla (- 0,8 %), ollen vuoden lopussa yhteensä 10 109 asukasta. Kuntastrategian mukainen tavoite väestönkasvusta ei toteutunut. Asukasmäärä vähentyi positiivisesta luonnollisesta väestönlisäyksestä huolimatta, sillä negatiivinen nettomuutto jatkoi edelleen kehittymistään voimistuvalla trendillä. Luonnollinen väestönkasvu on viimeisen kymmenen vuoden aikana hidastunut noudattaen yleistä syntyvyyden kehitystä. Vuonna 2025 syntyneiden lasten määrä oli 117 ja vastaavasti vuonna 2024 syntyneiden lasten määrä oli noin 120.

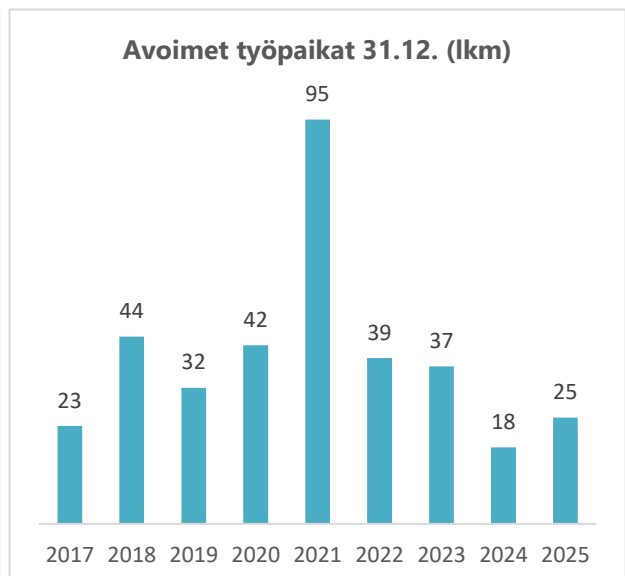
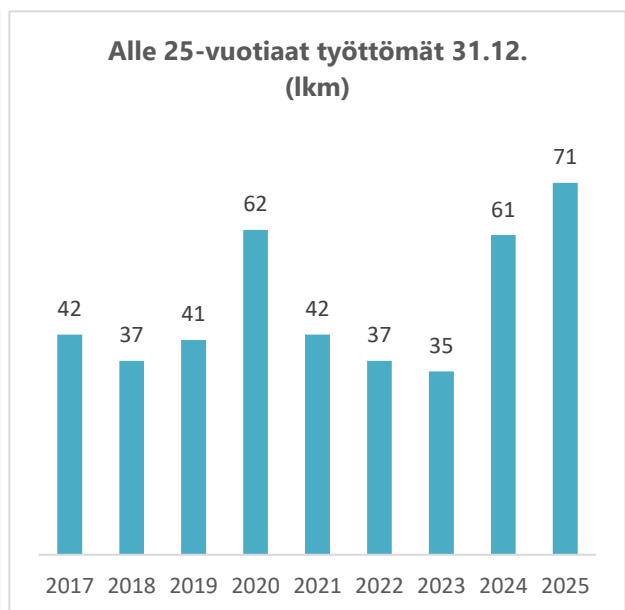
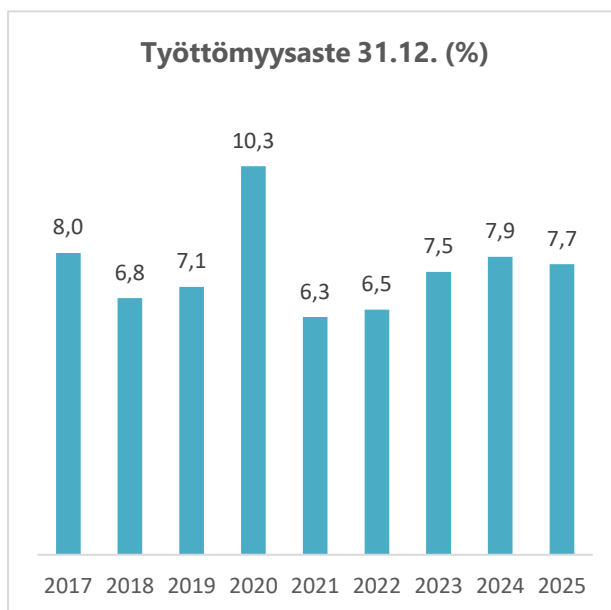
Limingan kunnan ikärakenne painottuu lapsiin ja nuoriin sekä työikäiseen väestöön. Tilastokeskuksen tilastojen mukaan (2024) mukaan Limingan väestön keski-ikä on Suomen toiseksi alhaisin, 34,2 vuotta. Keski-ikä on kuitenkin noussut vuoden takaisesta 0,4 vuotta. Koko maan väestön keski-ikä on 44 vuotta. Vuoden 2025 lopussa 0-15-vuotiaiden osuus oli Limingassa 30,1 % ja alle 7-vuotiaita oli Limingassa 10,7 %. Yli 65-vuotiaita oli Limingassa 11,6 % väestöstä. Limingan väestöllinen huoltosuhde on vuoden 2024 lopussa 66,6. Limingan nuoresta väestöstä huolimatta väestöllinen huoltosuhde on kohtuullisen hyvällä tasolla: 15 % kunnista huoltosuhde on parempi ja 85 kunnassa heikompi kuin Limingassa.

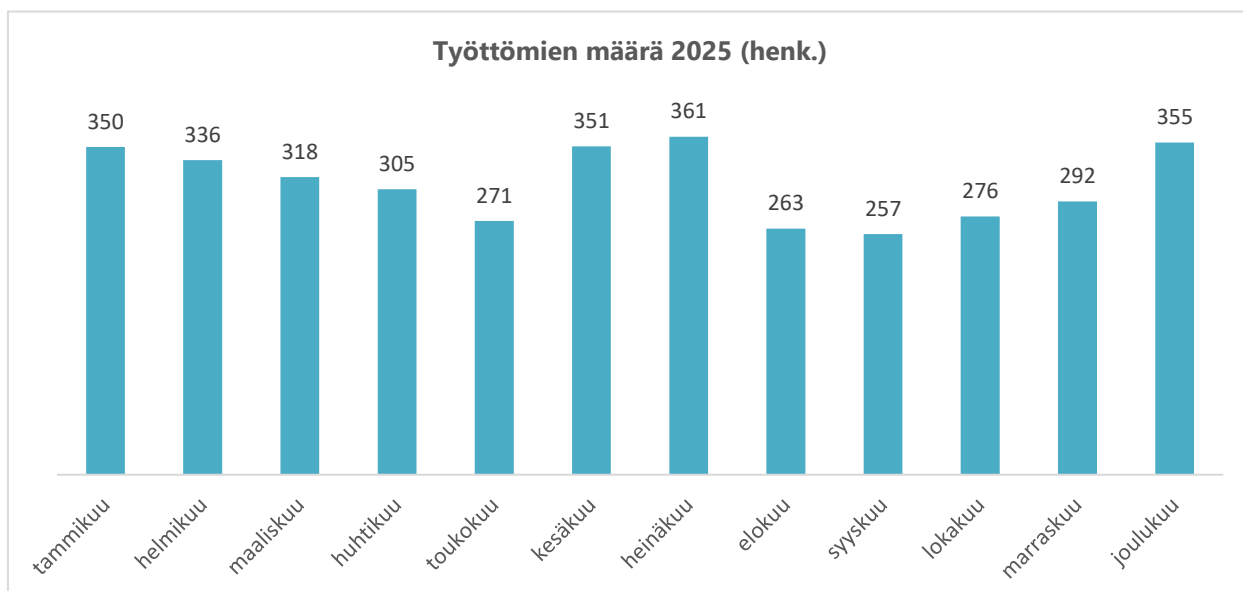
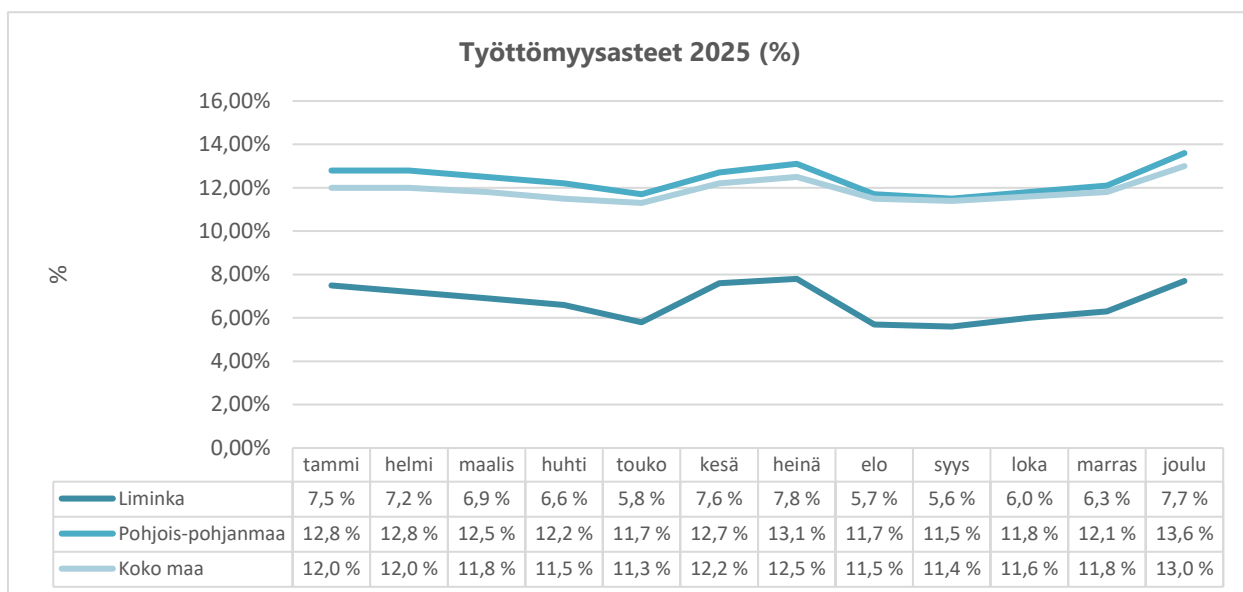
Väestönkasvu sekä lasten ja nuorten suuri määrä ja suhteellisen palvelutarpeen kasvu aiheuttaa haasteita palvelujen järjestämiselle. Muuttajat ovat nuoria lapsiperheitä ja syntyvyys on korkea, mikä näkyy erityisesti lasten ja nuorten palvelujen tarpeena. Toistaiseksi kunta on pystynyt turvaamaan asukkailleen hyvät peruspalvelut. Kunta on 2010-luvulla investoinut merkittävästi, muun muassa koulu- ja päiväkotihankkeisiin, kirjastoon sekä terveyskeskukseen. Vuonna 2018 valmistui Ojanperän koulu ja vuonna 2019 uusi Linnukan koulu. Vuonna 2017 korvattiin Kedonperän ja Lintupuiston päiväkodit Aapin vuokrapäiväkodillä. Syksyn 2020 aikana rakennettiin Tupokseen Vesikarin koulun korvaavat tilat, jotka otettiin käyttöön alkuvuodesta 2021. Vuoden 2021 aikana aloitettiin Lukion peruskorjaaminen, joka otettiin käyttöön joulukuussa 2022. Viime vuosina pääasiassa yksityisen rakentamisen hiljentyminen on aiheuttanut selkeän muutoksen alle 15-vuotiaiden määrään, joiden suhteellinen osuus väestöstä näyttää koko ajan pienentyvän. Vuoden 2024 aikana aloitettiin varhaiskasvatuksen palveluverkon sopeuttaminen nykyiseen ja edelleen supistuvaan palvelukysyntään ja toiminnan tehostamistarpeisiin vastaavaksi osana talouden tasapainottamista. Vuoden 2025 aikana tarkastelua jouduttiin laajentamaan kouluverkkoon oppilasmäärän vähentymisen johdosta. Vuonna 2025 0-6 -vuotiaiden varhaiskasvatusikäisen määrä vähentyi 15 lapsen verran ja 7-15 -vuotiaiden peruskouluikäisten määrä vähentyi 107 lapsen verran edellisvuodesta.

Kunta on panostanut toimitiloihin ja sen vuoksi kunnan investointimenot ovat olleet pitkään mittavat. Vuonna 2025 palveluverkkoinvestointien tarve on käytännössä poistunut ja tilojen tarve on lapsimäärän vähentymisen johdosta kääntynyt laskuun. Investointien painopiste on alkanut siirtymään infra-rakentamiseen, jossa on ollut paljon korjausvelkaa. Vuonna 2025 investointimenot olivat 1,8 milj. euroa. Investointitulot ja rahoitusosuudet olivat 0,5 milj. euroa, joka muodostuu investointihankkeisiin liittyvistä avustuksista 0,15 milj. euroa ja maaomaisuuden myyntituloista 0,35 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat 1,3 milj. euroa, mikä on 132 euroa asukasta kohti (vuonna 2024 nettoinvestoinnit olivat 335 euroa/asukas).

Limingan kunnan työttömyysaste vahvistui edellisvuoteen nähden ja oli vuoden lopussa 7,7 % (7,9 % vuoden 2024 joulukuussa). Vuoden lopun työttömyysaste oli Limingassa Pohjois-Pohjanmaan alhaisin joulukuun aikana. Vuoden lopussa Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli 13,6 % vuoden lopussa (12,8 % 2024).

Vuoden lopussa Limingassa oli työttömänä 355 henkilöä (362 henkilöä vuoden 2024 lopussa) ja työttömien määrä vähentyi 7 henkilöllä edellisen vuoden loppuun verrattuna. Työttömistä työnhakijoista lomautettuna oli 60 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähentyi, määrän ollessa 77 vuoden lopussa (82 vuonna 2024). Nuorten työttömien kasvoi edellisvuoteen edellisvuoden 61 henkilöstä yhteensä 71 henkilöön. Kunnassa oli avoimia työpaikkoja vuoden 2025 lopussa 25 kpl (18 kpl vuoden 2024 lopussa).

1.6 OLENNAISET MUUTOKSET LIMINGAN KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Limingan kunnan toiminnot ovat olleet murroksessa hyvinvointialueuudistuksen jälkeisessä ajassa, jossa edelleen odotetaan, että rikkiinäiseksi todettu valtionosuusjärjestelmä korjataan vastaamaan kuntiin jääneiden palveluiden rahoitustarpeita ja kuntien omistukseen jääneisiin sote-kiinteistöihin liittyvät kysymykset saadaan ratkaistua hyvinvointialueiden kanssa. Luvattua talouskasvun aikaa on odotettu jo pitkään ja etenkin yksityisten henkilöiden heikko luottamus talouteen on heijastunut Limingan voimakkaasti yksityiseen rakentamiseen nojanneeseen väestömäärän kehitykseen. Valtakunnallinen ilmiö lapsimäärän vähentymisestä näyttää koskevan myös lapsirikkaana kuntana pidettyä Limingan kuntaa, mikä lisää painetta palveluverkkojen uudelleentarkasteluun.

Työllisyyden hoitamiseen liittyvät palvelut siirtyivät valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta lähtien. Kunnille palvelun järjestämisvastuun luvattiin siirtyvän kustannusneutraalisti, mutta Kuntaliiton laskelmien mukaan rahoitus siirtyi kunnille noin 100 miljoonaa euroa alijäämäisenä suhteessa työllisyyden hoitamiseen liittyviin kustannuksiin. Lisäksi vuoden 2025 aikana työllisyystilanne on heikentynyt merkittävästi hallituksen epäonnistuessa saamaan Suomen talouskasvua käyntiin. Limingassa työllisyyden kehittyminen on ollut edelleen kohtalaisen positiivista ja joulukuun tilanteessa Limingan kunnan työttömyysaste on maakunnan alhaisin, 7,7 %. Limingan kunnassa on tietoisesti panostettu työllisyyden hoitoon ja tehtyjen toimien vaikutukset ovat nähtävissä etenkin pitkäaikaistyöttömien määrän vähentymisenä.

Limingan kunnan alueella yksityisen rakentamisen merkittävä hidastuminen on kääntänyt väestönkasvun negatiiviseksi, mikä näkyy tonttien myyntitulojen vähentymisenä ja aiheuttaa jo tällä hetkellä painetta palveluverkkotarkasteluiden tekemiseen. Limingan kunnassa odotetaan, että asuntorakentamiseen muotoutunut patoutunut kysyntä alkaa jossain kohden purkaantumaan, mutta vielä ei pystytä ennakoimaan, missä vaiheessa tämä tapahtuu. Myös kunnan rahoituspohjan pysyminen kasvussa edellyttää vuosittaista väestömäärän kasvua. Hallituksen aikomukset esimerkiksi nostaa asuntolainojen maksuaikoja 30 vuodesta 35 vuoteen ovat oikeansuuntaisia avauksia, joilla voi olla positiivinen vaikutus rahoituslaitosten asuntolainapäätöksiin. Pankkien rahoituspäätöksiin vaikuttaa myös aiempaa enemmän rakennuskohteiden arvioitu markkina-arvo, kun aiemmin vakuusarvoja on tarkasteltu ainoastaan rakennuskustannuksien näkökulmasta. Tämä on muuttanut merkittävällä tavalla uusien potentiaalisten rakentajien rahoitusmahdollisuuksiin Limingassa. Myytäviä tontteja on hyvin ja kunnan palveluverkoissa on hyvin kapasiteettia vapaana, joten valmiudet asukasmäärän kasvuun ovat kunnossa. Limingan työllisyystilanne on edellisvuosista keskimääräisesti hieman heikentynyt, mutta pysynyt kohtalaisen hyvänä, ollen jopa 5,6 % syyskuussa 2025.

Väestömäärän kehitys ei ole toteutunut suunnitelman mukaisesti yksityisen rakentamisen voimakkaan hidastumisen johdosta. Vuoden 2025 aikana kunnan asukasmäärä pienentyi 81 asukkaan verran. Kunnalla on tällä hetkellä tontteja hyvin myynnissä, joten siinä vaiheessa, kun yksityinen rakentaminen alkaa käynnistymään, kunnalla on hyvät edellytykset saada väestömäärä kasvuun. Luonnollisen väestönkasvun laskevasta trendistä huolimatta kasvua tuli kohtalaisen hyvin, 69 asukkaan verran. Suomen väestön ikääntymisen ansiosta lähitulevaisuudessa Suomessa ei ole kuin kourallinen positiivisen luonnollisen väestönkasvun kuntia, mihin nähden Limingan kunnan tilanne on hyvä. Kunnan väestömäärän kehittämisessä ongelmallisempi on nettomuutto, joka on Limingan kunnassa vuosittain kasvavasti negatiivinen. Vuonna 2025 kunnan nettomuutto oli negatiivinen -148 asukkaan verran, eli kunnasta muuttaa huomattavasti enemmän asukkaita pois, kuin kuntaan muuttaa uusia asukkaita.

Kunnan kustannusten kasvussa merkittävää osaa näyttelee palkankorotuksista johtuva henkilöstömenojen kasvu talouden tasapainottamiseen tähtäävistä toimenpiteistä huolimatta. Kustannusten kasvu, eli inflaatio, on edelleen vaimentunut vuoden 2025 aikana erityisesti energian ja korkojen hintojen laskun myöstä. Myös palveluiden ja tavaroiden hintojen kasvu on alkanut hidastumaan, joskin odotettu muutos on käynnistynyt hieman viiveellä. Kuluttajien ostovoiman kannalta taloudellinen toimintaympäristö näyttää viimevuosiin nähden valoisammalta. Kuntalaisten reaaliansiokehitys on edelleen vahvistunut vuoden 2025 aikana. Ostovoiman vahvistumisen lisäksi tarvitaan myös muita positiivisia ja tulevaisuutta vahvistavia signaaleja kuluttajille, jotta ostovoiman kasvu saadaan näkymään ihmisen kulutuskäyttäytymisessä ja halukkuudessa tehdä investointeja.

Pitkäaikaista lainaa lyhennettiin lyhennysohjelman mukaan noin 3,9 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin 9,0 milj. euroa, joka käytettiin lyhytaikaisten kuntatodistuslainojen lyhentämiseen. Pitkäaikainen kiinteäkorkoinen laina auttaa suojautumaan nopeilta korkomarkkinoilla tapahtuvilta korkoriskeiltä. Kuntatodistuslainojen kokonaismäärä vähentyi -6,0 milj. euroa edellisestä tilinpäätöksestä. Kokonaisuutena kunnan lainakanta supistui -0,9 milj. euroa vuonna 2025.

Taloudelle asetetut yleiset tavoitteet ovat:

- Toimintakatteen kasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu: **toteutui (toimintakate +3,9 % vs. Verorahoitus + 4,3 %)**
- Vuosikate kattaa poistot: **ei toteutunut (vuosikate 3,0 milj. € vs. poistot 4,0 milj. €)**
- konsernin lainamäärä ei kasva yli maan keskiarvon: **Toteutui (4 595 euroa / asukas vs. 2024 kuntakonsernien lainamäärä keskimäärin 7 254 euroa per asukas)**
- taseessa on ylijäämää valtuustokauden päättyessä: **toteutui (11,4 milj. €)**

Talouden kehitys 1000 €	2023	2024	2025
Asukasluku 31.12.	10 256	10 190	10 109
kasvu-%	0,0	-0,6	-0,8
Tuloveroprosentti	8,86	8,9	9,4
Verotulot	21 943	21 114	21 937
Valtionosuudet	20 710	21 119	22 092
Verorahoitus yhteensä	42 653	42 233	44 028
muutos %	-37,6	-1,0	4,3
e/asukas	4 159	4 145	4 355
Toimintamenot	44 025	44 035	45 760
muutos %	-40,5	0,0	3,9
Toimintakate	-38 767	-38 812	-40 326
muutos %	-39,3	0,1	3,9
e/asukas	3 780	3 809	3 989
Vuosikate	3 290	2 562	3 033
e/asukas	321	251	300
vuosikate/poistot %	79 %	62 %	75,4 %
Tilikauden tulos	-875	-1 567	-989
Investoinnit, netto	4 294	3 415	1 337
e/asukas	419	335	132
Investointien tulorahoitus-%	76,6	71,6	205,1
Taseen loppusumma	85 360	87 251	85 660
Lainakanta	30 050	33 900	33 000
e/asukas	2 930	3 327	3 264
Konsernin lainakanta e/asukas	4 142	4 480	4 595
Omavaraisuusaste, %	58,0 %	54,9 %	54,8 %
Kertynyt ylijäämä	12 012	11 429	11 423
e/asukas	1 171	1 122	1 130

1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuosina 2025-2026 käynnissä on kiinteistösunamiksi kutsuttu tapahtuma, jossa kunnat joutuvat yhtiöittämään sote-kiinteistöjä, joita on tarkoitus vuokrata hyvinvointialueille. Tämän osalta tiedossa on kiinteistöjen arvojen uudelleenmääritykset erittäin vaikeassa markkinatilanteessa, jossa hyvinvointialueet tekevät epätoivoisen taloustilanteen edessä vaikeita palveluverkkoratkaisuja. Peruspalvelujen valtionosuusuudistus 2027 on peruttu, mikä tarkoittaa useille negatiivisen valtionosuuden kunnille, että niillä täytyy maksaa valtiolle valtionosuutta siitä, että ne saavat tuottaa laissa kuntien tehtäviksi määriteltyjä palveluita kuntalaisille. Lisäksi hyvin todennäköiseltä näyttää, että hankintalain uudistus, joka sisältää 10 % vähimmäisomistusvaatimuksen in-house yhtiöihin, on etenemässä. Sekä kunta, että myös yrityskentältä erittäin laajasti negatiivisen ja jopa tyrmäävän vastaanoton saanut lakiesitys näyttää olevan hallituksen tahtotila. Toteutuessaan lakimuutoksella on merkittävä heikentävä vaikutus kuntien maksamien tukipalveluiden hintaan sekä huoltovarmuuteen. Kuntaliiton arvion mukaan lakimuutos tuo toteutuessaan kunnille noin 600 milj. euron lisäkustannukset nykyisten palveluiden laadun heikentymisen lisäksi. Muutos voi myös lisätä kuntien halukkuutta perustaa erilaisia tukipalveluita tuottavia kuntayhtymiä.

Lähivuosien kuntakentän kehittämisessä negatiivisten vuosikatteiden kuntien määrä näyttää olevan kasvamassa. Tämä yhdistettynä hallituksen ajamaan hankintalain uudistukseen, joka heikentää kuntien mahdollisuutta kuntarajat ylittävään tehokkaaseen yhteistyöhön, johtanee kuntaliitosneuvotteluiden lisääntymiseen kuntakentällä. Hyvinvointialueiden yhdistämiin liittyvä julkinen keskustelu on jo käynnissä, koska suurin osa hyvinvointialueista ei todennäköisesti pysty kattamaan alijäämiään hallituksen asettamassa määräajassa. Joka tapauksessa suomen julkisen talouden velan kasvuvauhti pakottaa tulevinakin vuosina hyvinvointialueet ja kunnat säästötoimiin, mikäli valtiontalouteen ei ala muodostumaan kasvua yritysten investointien ja tulokellisuuden kasvun kautta. Tämä edellyttää sitä, että suomalaisen työn tuottavuus täytyy saada nykyistä vahvemmalle tasolle. Positiivinen yllätys alkuvuodesta 2026 on ollut ennakoarviot hyvinvointialueiden positiivisesta 630 milj. euron tuloksesta vuodelle 2025, jolla voi olla korjaava vaikutus julkisen talouden alijäämän kokonaiskehitykseen liittyviin arvioihin.

Limingan kunnan väestömäärä on kääntynyt viimeisen kolmen vuoden aikana koko ajan voimakkaampaan laskuun ja nähtäväksi jää, tuleeko kunnan väestömäärän virallisen kasvuennusteet toteutumaan, vai onko rakentamisen hidastuminen käynnistänyt suuremman muutoksen. Viimeisimpien vuosien perusteella väestömäärän vähentyminen näyttää valitettavasti olevan kiihtymässä, mikäli rakentaminen ei lähde kunnassa isosti käyntiin. Kuntien välinen kilpailu asukkaista ja yksityisistä investoinneista lähivuosina koventuu. Tulevassa kilpailussa pärjäävät nopeat ja ketterät kunnat, jotka pystyvät nopeasti mukautumaan erilaisiin tarpeisiin ja jotka näyttäytyvät ulospäin houkuttelevina ja vireinä kasvuympäristöinä sekä ihmisille, että yrityksille. Niukkojen resurssien aikana etenkin yksityishenkilöiden investointeja tulee entistä voimakkaammin ohjaamaan tulevaisuuden odotukset investointien arvon säilymisestä. Tämä näkyy muun muassa omakotitalorakentamisessa, jossa investoinnit ovat pysyneet kohtuullisina niillä alueilla, joilla asuntojen arvot ovat pysyneet taantumasta huolimatta korkeina. Elinvoimaisena pysyminen vaatii jatkuvaa kasvua, joka osaltaan varmistaa kysynnän pysymisen niin korkeana, ettei tehtyjen investointien (esim. asuntojen) arvot käänny laskuun.

Euroopan turvallisuustilanne tulee pysymään heikkona vielä vuosia eteenpäin. Valmistautuminen riskien realisoitumiseen on jo käynnissä ja myös erilaisiin turvallisuusuhkiin ja kyberuhkiin on varauduttu ja tietoturvan tasoa nostettu. Erityisesti kriittisen infran osalta valmiutta on nostettu, kun on nähty käytännössä, miten Venäjä käy sotaa Ukrainassa. Euroopassa on edessä merkittävästi resursseja vaativa

puolustuksellisen kyvyn virittäminen sellaiselle tasolle, jota ei ole nähty toisen maailmansodan jälkeen. Tämä on merkittävä suunnanmuutos toisen maailmansodan jälkeiseen ajatteluun, jossa Euroopan ei haluttu olevan sotilaallisesti vahva.

Limingan kunnan talouden tasapainottamisessa saatiin positiivisia päätöksiä aikaan vuoden 2024 aikana, jotka ovat näkyneet vuoden 2025 talouden toteutumisessa etenkin henkilöstömenojen kehityksessä. Työtä joudutaan edelleen jatkamaan tulevina vuosina siihen saakka, kunnes vuosikate saadaan vahvistettua keskimääräisen investointitason vaatimalle 5-6 milj. euron tasolle.

1.8 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Limingan kunnan palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa 572 henkilöä (576 henkilöä vuonna 2024). Vaki-naisessa palvelussuhteessa työskenteli 79,9 % kunnan henkilöstöstä (73,1 % vuonna 2024). Määräaikaisten ja sijaisten osuus oli 19,9 % (25,2 % vuonna 2024) ja työllistettyjen osuus 0 % (0,5 % vuonna 2024). Henki-löstöstä on laadittu erillinen henkilöstökertomus.

Henkilöt osastoittain 2021 - 2025

Osasto	2021	2022	2023	2024	2025
Konsernipalvelut	24	23	27	26	18
Elinympäristöpalvelut					8
Elinvoimapaalvelut	17	28	15	15	20
Sivistyspalvelut	416	439	458	437	430
Hyvinvointipalvelut	56	51	33	40	41
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut	61	54	49	50	49
Kunnallistekniikka	12	12	13	8	8
Yhteensä *)	801	826	595	576	572

*) Yhteismäärästä karsittu pois henkilöt, jotka näkyvät henkilömäärässä vähintään kahdella palvelualueella

Henkilöstökulujen kehitys 2021 - 2025

Henkilöstökulut, 1 000 €	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos
Palkat	-27 381	-29 773	-22 335	-22 334	-22 592	1,16 %
Sosiaalikulut	-6 142	-6 642	-5 157	-4 835	-5 199	7,53 %
Henk.korvaukset	332	464	358	340	269	-20,88 %
Henkilöstökulut yht.	-33 191	-35 951	-27 134	-26 829	-27 522	2,58 %
Henkilöstökulut e/as	-3 251	-3 502	-2 646	-2 631	-2 723	3,50 %

Vuonna 2025 Limingan kunnan henkilöstömenot olivat yhteensä 27,5 milj. euroa. Henkilöstömenot kasvoivat vuoteen 2024 nähden 0,7 milj. euroa. Henkilöstömenojen kasvu johtuu pääasiassa 2024-2025

toteutetuista kunta-alan palkankorotuksista (yleiskorotukset 2024: 2,27 % ja 2025: 2,5 %). Henkilöstömenojen kasvua on hillinnyt myös talousarvion 2025 yhteydessä päätettyjen tasapainottamistoimenpiteiden toteuttaminen.

1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Edelleen vuoden 2025 aikana merkittävin konkreettinen uhka on Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan eskalaatoriski muun Euroopan alueelle. Suurvaltojen maailmanpolitiikan valtataistelu aiheuttaa suurta epävarmuutta taloudelliseen toimintaympäristöön ja jatkuessaan vääjäämättä myös muuhun turvallisuuteen. Yhdysvaltojen ulkopoliittikan arvaamattomuus, entisten liittolaissuhteiden tahallinen heikentäminen sekä jopa avoimen vihamieliseltä vaikuttava asennoituminen eurooppalaisia kumppaneita kohtaan on käynnistänyt tarpeen määritellä uudelleen se, millainen Euroopan unioni haluaa uudessa maailmanjärjestyksessä olla kauppasuhteiden, omavaraisuuden, sekä sotilaallisen valmiuden suhteen. Euroopan valtioiden käynnistynyt asevarustelu tulee aiheuttamaan taloudellista lisäpainetta, mutta toivon mukaan sillä saadaan pienennettyä sodan uhkaa imperialistisia pyrkimyksiä osoittaneen Venäjän kanssa. Euroopassa eletään sodan aikaa, jonka kaikkia seurannaisvaikutuksia ei voi kovinkaan varmuudella ennustaa. Sodan konkreettisimmat vaikutukset näkyvät tällä hetkellä kyberturvariskeinä, joista konkreettisin esimerkki on Itämeren kaapelikatkot. Uhkaan on kuitenkin reagoitu asianmukaisesti ja pahimmat riskit on pystytty torjumaan. Suomen ja Venäjän välinen raja on edelleen kiinni, joten suurin riski itärajan suunnalta tulevista pakolaisvirroista on hallittavissa. Suomi liittyi vuoden 2023 aikana puolustusliitto Natoon, jonka on ennakoitu lisäävän Venäjän Suomeen kohdistamia kyberoperaatioita ja muuta vaikuttamista.

Limingan kunta kasvoi 2000-luvun alussa hyvin voimakkaasti. Palvelurakennetta on kasvatettu investoimalla niin kouluihin, päiväkoteihin, terveyskeskukseen kuin kirjastoonkin. Viimeisten vuosien aikana asukasluvun kasvu on kääntynyt vaimeaan laskuun, joka ei toivon mukaan jää pysyväksi trendiksi. Suunnan muutos väestömäärän nykyiseen kehitykseen edellyttää asuinrakentamisen elpymistä sekä yksityisen omakotitalorakentamisen, että julkisen asuintalorakentamisen osalta. Vuoden 2025 lopussa kunnan asukasmäärä on ennakkotiedon perusteella 10 109 asukasta (2024: 10 190 asukasta). Mikäli väestömäärän ja etenkin lapsimäärän vähentymiseen liittyvä trendi jatkuu, kunnan tulee pystyä skaalaamaan omaa palveluverkkoaan palvelutarpeen muutosta vastaavasti. Realistiset odotukset ja palveluverkon sopeuttaminen vastaamaan kuntalaisten kysyntää ovat avainasemassa, jotta kunta pysyy myös jatkossa itsenäisenä.

Epävarmuutta kunnan tulevaisuuden suunnitteluun luo hyvinvointialueiden taloudellinen selviytymiskyky, joka vääjäämättä vaikuttaa myös kuntien rahoitukseen. Kuntiin kantautuneet viestit hyvinvointialueiden toimintojen järjestymisestä eivät ole olleet luottamusta lisääviä. Menneisyydessä merkittävä osa hyvinvointialueelle siirtyneestä palvelutuotannosta on toiminut kuntayhtymissä, joiden kustannuskasvut ovat olleet varsinkin viimeisinä vuosina ennen uudistuksen toteutumista jyrkkiä ja joihin kunnilla ei ole ollut juurikaan vaikutusmahdollisuuksia. Hyvinvointialueiden toimintojen taloudellinen tehostuminen edellyttää kuntien suunnasta katsottuna kulttuurillista muutosta hyvinvointialueiden talouden johtamisessa. Viimeisimpien vuoden 2026 alussa saatujen tietojen perusteella hyvinvointialueiden tulos on muodostumassa aiemmin ennakoitua paremmaksi, joten toteutetut säästötoimenpiteet ovat oletettavasti

alkaneet vaikuttamaan toivotulla tavalla. Vuoden 2026 aikana täytyy löytää ratkaisu vielä toistaiseksi kunnille jääneiden sote-kiinteistöjen osalta. Riskinä on, että hyvinvointialueet osaoptimoivat omat kiinteistöriskinsä siten, että vuoteen 2022 saakka palvelutuotantoon rakennettu infra hylätään kuntien harteille ja hyvinvointialueet keskittyvät uuden infran rakentamiseen ja palveluiden keskittämiseen suuriin yksiköihin.

Kuntien kehittämisen ja elinvoimaisuuden perustekijä on kyvykäs päätöksenteko. Limingan kunta haluaa olla jatkossakin vetovoimainen ja vireä kunta. Tavoitteen saavuttaminen vaatii ennakkoluulotonta ja rohkeaa asennetta tulevaan sekä eri palvelualueiden saumatonta yhteistyötä. Keskeistä hyvän ja kehittämismyönteisen ilmapiirin syntymiselle on hyvä yhteistyö ja keskinäinen luottamus kunnan viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden, kuntalaisten sekä Limingassa toimivien yritysten ja yhteisöjen kesken.

1.10 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Limingan kuntastrategian keskeinen tavoite on hyvinvoivat kuntalaiset. Hyvinvoinnin edistäminen halutaan tuoda osaksi kuntalaisten arjen ympäristöä, mikä edellyttää toimivaa ja sitoutunutta poikkihallinnollista yhteistyötä kaikkien palvelualueiden kesken. Tavoitetta tukemaan on tehty myös hallinnollisia uudistuksia, ja 1. kesäkuuta 2025 voimaan tullut rakennepäätös loi hyvinvoinnin edistämiseksi oman lautakunnan. Tämä parantaa kunnan hyvinvointityön koordinaatiota ja selkeyttää työnjakoa.

Kunnan hyvinvointipalvelut tarjoavat kuntalaisille hyvät mahdollisuudet huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään. Tämä näkyy muun muassa monipuolisissa liikuntapalveluissa, kulttuuritapahtumissa sekä osallistumista ja yhteisöllisyyttä vahvistavissa toimintamalleissa, jotka kannustavat tekemään terveyttä tukevia valintoja. Liminka on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen teemoihin ja tarjoaa esimerkiksi kaikille avoimen elintapaohjauksen, joka vastaa yksilöllisiin tarpeisiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on tärkeää kuulla ja osallistaa erityisesti niitä kuntalaisryhmiä, joiden ääni ei muuten helposti kuulu. Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat kokoontuneet säännöllisesti ja tuoneet päätöksentekoon moniäänisyyttä sekä arvokasta kokemustietoa. Ne ovat osallistuneet myös aktiivisesti erilaisiin hyvinvointia edistäviin tapahtumiin, kuten hyvinvointipäivään, vanhusten viikkoon, perhepäivään sekä nuorten liikuntatapahtumiin.

Poikkihallinnollisen yhteistyön lisäksi hyvinvointityö vaatii toimivaa kumppanuutta erilaisten sidosryhmien kanssa. Tätä yhteistyötä on vahvistettu säännöllisillä foorumeilla ja asiantuntijaryhmillä. Yhtenä esimerkkinä on seuraparlamenttitoiminnan käynnistäminen, jonka tavoitteena on kehittää urheiluseurojen toimintamahdollisuuksia.

Vuonna 2023 voimaan tullut hyvinvointialueuudistus on lisännyt Limingan kunnan ryhmä- ja neuvontapalveluiden tarvetta. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on edelleen kehittymässä, ja tavoitteena on rakentaa kuntalaisille selkeä ja mahdollisimman saumaton palveluketju.

Kuntalaisten terveiden elintapojen edistäminen on jatkunut aiempien vuosien tapaan tarjoamalla maksutonta ja avointa elintapaneuvontaa. Palveluiden yhdenvertaisuutta on vahvistettu kehittämällä poikkihallinnollista yhteistyötä ja panostamalla soveltavan liikunnan tarjontaan. Palveluiden saatavuutta on parannettu laajentamalla ryhmätoimintoja, jotta mahdollisimman moni kuntalainen löytäisi itselleen sopivan tavan pitää huolta omasta hyvinvoinnista ja terveydestä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vaikuttavuutta seurataan useilla mittareilla, jotta resurssit voidaan kohdistaa tarkoituksenmukaisesti. Tiedon saatavuuteen ja analysoitavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota, ja raportointia on kehitetty vuodesta 2024 lähtien kohti automaattista ja reaaliaikaista mallia. Kehitystyön tuloksena on otettu käyttöön sähköinen raporttipohja, jota hyödynnetään sekä osavuositarkastuksissa että vuosittaisessa hyvinvointiraportoinnissa.

1.11 YMPÄRISTÖASIAT JA JÄTEHUOLTO

Lakeuden EKO on neljän kunnan muodostama jätehuollon yhteistyöalue, jossa Lakeuden EKO -lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena. Yhteistyöalue muodostuu Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kunnan alueista. Lakeuden EKO-lautakunnassa on kahdeksan jäsentä, kaksi jäsentä jokaisesta kunnasta ja heidän varajäsenet. Lakeuden EKO:n tilinpäätös ja vuosikertomus liitetään osaksi Limingan (isäntäkunta) tilinpäätöstä.

Vuonna 2025 Lakeuden EKO -lautakunta kokoontui viisi (5) kertaa. Lakeuden EKOn jätehuollon kehittämistä sekä käytännön viranomaistyötä tekee yksi ja puoli henkilöä (palvelupäällikkö sekä kiertotalousasiantuntija). Jätehuoltoviranomaiselle osoitetut hakemukset ja ilmoitukset sekä viranomaispäätökset tehtiin Facta Jätehuolto -sovelluksessa. Vuonna 2025 käsiteltiin 126 kompostointi-ilmoitusta. Määrä jatkoi laskuaan edellisvuosista, sillä vuonna 2024 ilmoituksia käsiteltiin 162 kappaletta ja vuonna 2023 358 kappaletta. Päätöksiä jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseen tehtiin 65 kappaletta, mikä oli selkeästi enemmän kuin edellisvuonna, jolloin poikkeamishakemuksia käsiteltiin 23 kappaletta. Kasvun taustalla olivat jätehuoltoviranomaisen Utajärvelle lähettämät selvityspyynnot järjestettyyn jätehuoltoon liittymisestä. Selvityspyyntöjen seurauksena useat kotitaloudet hakivat poikkeuksia, pääosin kimppoja. Selvityspyyntöjen postituksia jatketaan vuonna 2026.

Keväällä 2025 saatiin päätökseen uusien jäteasemien suunnitteluhanke. Kunnat rakensivat suunnitelmien mukaiset uudet jäteasemat loppuvuodesta 2025 Tyrnävälle, Muhokselle ja Utajärvelle. Toiminta uusille jäteasemille siirtyy 1.3.2026. Liminkaan uusi kierrätysasema rakennetaan 2027.

Lakeuden EKO uusi loppuvuodesta 2025 ilmeensä sekä julkaisi uudet nettisivut. Tiedottamisessa hyödynnettiin sosiaalista mediaa, Lakeuden EKOn ja kuntien nettisivuja, kuntatiedotteita sekä paikallislehtiä. Vuonna 2025 media huomioi Lakeuden EKOn alueen toimintaa, ja painetuissa lehdissä julkaistiin yhteensä 14 uutista. Kuntaliitteissä Limingassa ja Tyrnävällä EKO julkaisi neljä kertaa. Kaikille jaettava jätehuollon asiakaslehti EKOposti jaettiin toukokuussa, ja Utajärven kunnan mökkitiedote kesäkuussa.

Viranhaltija osallistui vuoden aikana useisiin jätehuoltoalan koulutus- ja yhteistyötilaisuuksiin. Vuoden aikana osallistuttiin muun muassa Jätehuollon ajankohtaispäivään, jätehuoltoviranhaltijoille suunnattuihin infotilaisuuksiin, Pohjois-Pohjanmaan jätealan toimijoiden yhteistyöryhmän tapaamisiin sekä

Jätelautakuntien neuvottelupäiville. Lautakunnalla oli mahdollisuus kouluttautua jätelainsäädäntöön ja jätehuoltoviranomaisen työskentelyyn Jätelautakuntien etäkoulutuspäivässä.

Poistotekstiiliä kerättiin koko vuoden ajan kuntien ekopisteiden yhteydessä. Ahkerasta tiedottamisesta huolimatta keräyskontteihin tuotiin runsaasti sinne kuulumatonta jätettä, kuten mattoja, kenkiä ja alusvaatteita. Tämän seurauksena poistotekstiilien keräyskontit poistuivat ekopisteiltä tammikuussa 2026 ja keräys siirtyi kuntien kierrätysasemille.

Utajärven vaarallisen jätteen kiertävät keräykset toteutettiin touko- ja syyskuussa. Tämän lisäksi kunnat tädensivät jäteasemien aukioloaikoja keväällä ja syksyllä.

RINKI-ekopisteillä kerättiin pakkausjätteitä yhteensä 538,4 tonnia, mikä on 4,4 % enemmän kuin edellisvuona. Suurin kasvu nähtiin muovipakkauksien keräyksessä, jossa määrä nousi 11,7 % vuoden takaiseen verrattuna. Lisäksi pakkausjätteitä kerättiin kiinteistöiltä 134,5 tonnia (kunnan järjestämä jätteenkuljetus). Jäteasemilla kerättiin vaarallista jätettä (mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkaromu, SER) yhteensä 221,3 tonnia. Määrä kasvoi edellisvuoteen nähden peräti 53 %. Erityisesti kyllästetyn puun sekä SER-jätteen keräysmäärät kasvoivat merkittävästi. Biojätettä kerättiin 619 tonnia. Määrä kasvoi yli 16 % edellisvuoteen verrattuna. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus on selvästi lisännyt biojätteen erilliskeräystä.

Polttokelpoisen jätteen määrä laski jälleen edellisvuodesta Lakeuden EKO:n alueella. Jätteen määrän vähenemiseen pyritään, mutta samalla se heikentää jätehuollon tulopohjaa. Tulopohjan vakauttamiseksi Lakeuden EKO kerää jätehuollon perusmaksua kaikilta alueen asumiskelpoisilta rakennuksilta. Vuonna 2025 perusmaksulla katettiin useita Lakeuden EKO:n lakisääteisiä ja toiminnan kehittämiseen liittyviä tehtäviä, kuten jätehuollon viranomaistehtäviä, hallinnollisia palveluja, neuvontaa ja tiedottamista sekä jäteasemien suunnittelutyötä. Lisäksi perusmaksu mahdollisti Lakeuden EKO:n ilmeen uudistamisen ja uusien verkkosivujen käyttöönoton.

Vuonna 2025 Lakeuden EKO valmistautui uuteen sopimuskauteen, joka alkaa 1.3.2026. Valmisteluihin sisältyi kilpailutus, jossa haettiin toimijaa operoimaan jäte- ja siirtoasemia. Kilpailutettu palvelukokonaisuus kattaa jäteasemien asiakaspalvelun, jätteiden vastaanoton, jäteasemiin liittyvän tiedottamisen sekä jätteiden kuljetukset luvanvaraisiin vastaanottopaikkoihin. Kilpailutukseen sisältyivät myös siirtoaseman toiminnot, eli polttokelpoisen jätteen ja biojätteen vastaanotto sekä niiden kuljetukset käsittelypaikkoihin. Palvelu on uudella sopimuskaudella kiinteähintainen, ja jätteistä saatavat tulot kertyvät Lakeuden EKOLle. Sopimuskausi on nelivuotinen ja siihen sisältyy kahden vuoden optio.

Valmisteluihin kuului myös jätteiden vastaanottopaikkojen kilpailutus, jonka perusteella valittujen toimijoiden kanssa Lakeuden EKO tekee sopimukset jätteiden käsittelystä uudelle sopimuskaudelle. Uudella sopimuskaudella Lakeuden EKO vastaa jätteiden käsittelykustannuksista sekä ohjaamisesta vastaanottopaikkoihin. Jäteasemien toiminnot sijoittuvat jatkossa kuntien omistamille jäteasemille, joissa Lakeuden EKO toimii vuokralaisena.

1.12 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Limingan kunnan ympäristönsuojelu-, ympäristöterveydenhuolto- ja eläinlääkintäviranomaisena toimii Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta. Johtokuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä, joista kuusi on Oulusta ja kolme muista yhteistoimintasopimuksen kunnista. Nykyisellä valtuustokaudella 2025–2028 Limingan kunnan edustaja toimii johtokunnan varajäsenenä

Limingan kunnan maksuosuus ympäristötoimen toiminnasta oli vuonna 2025 yhteensä 192 167 euroa, josta 98 708 euroa koostui viranomaistoiminnasta ja 93 459 euroa eläinlääkintähuollosta.

Ympäristönsuojeluviranomainen antoi vuoden 2025 aikana yhden ympäristöluparatkaisun (biokaasulaitos) ja yhden eläinsuojaa koskevan yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisen ratkaisun Limingan kunnan alueelle. Vuoden aikana käsiteltiin yksi meluilmotus Liminkaan. Tarkastuksia vuoden aikana suoritettiin 14 kpl, näistä 12 liittyi ympäristönsuojelulain valvontaan ja kaksi maa-aineslain valvontaan Ympäristöhaittavalituksia Limingan kunnan alueelta tuli vuoden aikana 18 kpl, näistä 13 kuului muu ympäristöhaitta kategoriaan, kolme ilmaan ja kaksi meluun. Tarkastuksia vuoden aikana suoritettiin 14 kpl, näistä 12 liittyi ympäristönsuojelulain valvontaan ja kaksi maa-aineslain valvontaan.

Ympäristöterveydenhuolto teki Limingassa tarkastuksia elintarvikelain nojalla 30 kpl ja terveydensuojelulain nojalla 25 kpl. Tupakkalain ja lääkelain mukaisia tarkastuksia tehtiin yhteensä 9 kpl. Elintarvikelain mukaisia ja terveydensuojelulain mukaisia ilmoituksia käsiteltiin yhteensä 12 kpl. Uimarannoilta otettiin yhteensä 7 uimavesinäytettä kesän aikana Uimakauden ulkopuolella, eli talviuintikaudella, näytteitä otettiin 2 kpl. Eläinlääkintähuolto teki Liminkaan tuotantoeläinkäyntejä 248 kpl, lemmikkieläinkäyntejä oli 414 kpl, eläinsuojelukäyntejä 19 kpl ja terveydenhuoltokäyntejä 34 kpl.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Limingan kunta on päivittänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet vuonna 2025. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Palvelualueiden johtajat ja liikelaitosten johtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta palvelualueellaan, ohjeistavat alaisinaan yksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että noudatetaan lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä ja turvataan omaisuus ja voimavarat. Limingan kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan kunnan toiminnot tulee järjestää ja johtaminen hoitaa siten, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta.

Johtoryhmä on arvioinut sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskien hallintaa kuntatasolla erillisen lomakkeiston avulla, joka toteutettiin sähköisenä kyselynä.

Johtamis- ja hallintojärjestelmä

Kunnan toimintoja ohjataan hallintosäännöllä. Hallintosäännössä on esitetty kunnan organisaatorakenne sekä toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallan jako ja tehtävät. Limingan kunnan organisaatorakenne on uudistettu vuoden 2025 aikana siten, että uusi organisaatio on ollut käytössä 1.6.2025 alkaen.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Asioiden valmistelu on perustunut hyvään hallintotapaan. Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset tehdään asiakirjahallintaohjelmalla, josta saadaan päätösluettelot. Päätökset annetaan tiedoksi ao. toimielimelle. Viranhaltijapäätösten osalta esimiesten tehtävänä on pistokokein tarkistaa, onko päätökset tehty toimivallan puitteissa, ovatko ne riittävästi perusteltuja, ovatko päätökset olleet asianmukaisesti nähtävillä ja ovatko ne annettu tiedoksi asianosaisille. Asianhallintajärjestelmän päivitetty versio otettiin käyttöön 2024.

Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja varojen käytön valvonta

Talousarvion tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta, joka tarkistetaan kerran valtuustokaudessa. Kuntastrategian 2018-2025 päivittäminen aloitettiin syksyllä 2021 ja työ saatettiin loppuun kevään 2022 aikana. Työntekijöiden tavoitteet määritellään vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa, joiden yhteydessä käydään läpi myös asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Tulosalueiden ja -yksiköiden vastuuhenkilöt ovat seuranneet säännönmukaisesti asetettujen tavoitteiden ja määrärahojen toteutumista. Raportit on annettu tiedoksi ao. toimielimelle/osastopäällikölle. Talousjohtaja on raportoinut talousarvion toteutumisesta johtoryhmälle kerran kuukaudessa ja kunnanhallitukselle ja valtuustolle vähintään neljännesvuosittain. Hallintokunnat ovat raportoineet kunnanvaltuustolle tavoitteidensa toteutumisesta neljä kertaa vuoden 2025 aikana.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskien hallinta on sisällytetty vuoden 2025 aikana päivitettyyn sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen. Hallintokunnat ovat tunnistaneet ja arvioineet riskejä sekä niiden vaikutuksia riskienhallintatyökalun avulla, jossa painottuu riskien tunnistamisen lisäksi toimintasuunnitelman laatiminen riskin hallitsemiseen, sekä vastuutahon nimeäminen jokaisen riskin hallinnassa.

Omaisuusriskeihin varautuminen: toteutetaan vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa. Vakuutuksiin liittyvät perustiedot päivitettiin ja vakuutukset on kilpailutettu loppuvuoden 2021 aikana. Uudet omaisuusvakuutukset tulivat voimaan helmikuussa 2022 ja henkilövakuutukset heinäkuussa 2022. Vakuutuksia ei lähdetty kilpailuttamaan vielä 2025, koska vakuutusmaksujen kehittyminen on ollut maltillista, eikä meklarin kanssa tehdyn kartoituksen perusteella todettu tarvetta kilpailuttamiseen vielä vuonna 2025. Uusi vakuutuksien kilpailuttaminen tulee tarkasteltavaksi vuoden 2026 aikana.

Toimintaan sisältyvät riskit: Keskeiset toimintaan liittyvät riskit ovat:

1. Riippuvuus valtionosuuksista, valtionosuusjärjestelmän muutokset, alhaiset verotulot/asukas, asukasluvun kasvun kääntyminen laskuun
2. Raakamaan saatavuus, yhdyskuntarakenteen pirstaloituminen, kiristyvät suojelumääräykset
3. Kiinteistöriskit, sisäilma-asiat, omistus
4. Muutokset ja vaihtelut palveluntarpeissa
5. Toisen asteen koulutuksen kehitys ja valtion toimet
6. Sote- ja maakuntauudistuksen onnistuminen
7. Poliittisen päätöksenteon epävakaus, päätöksentekokyky
8. Maailmantalouden vakaus, kansantalouden velkaantuminen, työllisyyden kehitys
9. Koronapandemia ja sen jatkuminen
10. Euroopan turvallisuuspoliittisen tilanteen kehittyminen

Toimintaa ja riskien toteutumista seurataan säännöllisesti.

Sopimustoiminta

Toiminta on perustunut valtuuston, hallituksen ja muiden toimielinten päätöksiin ja hallintosäännöllä delegoituun päätösvalan käyttöön. Voimassa olevat sopimukset on koottu sähköisen sopimustenhallintajärjestelmään.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä talouden ja toiminnan seurannan perusteella, että kunnan hallinto on pääosin toiminut kuntalain, hallintosäännön sekä kunnanhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan, sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestettyä, eikä valvonnassa ole havaittu puutteita kuluneen tilikauden aikana. Sisäisen valvonnan kehittämistä jatketaan taloussuunnittelukauden aikana sisäisen valvonnan kyselyn tulosten perusteella.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma osoittaa miten tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset tuotot ja kulut, eli tuotot, jotka on saatu kunnan ulkopuolelta sekä kulut, jotka ovat syntyneet kunnan ulkopuolelta tehdyistä hankinnoista. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät liikelaitokset. Virallisesta tuloslaskelmasta on eliminoitu kaikki peruskunnan ja liikelaitosten väliset tapahtumat, eli niiden väliset ostot ja myynnit.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma ulkoinen, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot	5 409	5 175
Valmistus omaan käyttöön	25	48
Toimintakulut	-45 760	-44 035
TOIMINTAKATE	-40 326	-38 812
Verotulot	21 937	21 114
Valtionosuudet	22 092	21 119
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	73	24
Muut rahoitustuotot	48	46
Korkokulut	-788	-925
Muut rahoituskulut	-1	-3
VUOSIKATE	3 033	2 562
Poistot ja arvonalentumiset	-4 022	-4 129
TILIKAUDEN TULOS	-989	-1 567
Tilinpäätössiirrot	984	984
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5	-584

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2025	TP 2024
Toimintatuotot / toimintakulut, %	11,8 %	11,8 %
Vuosikate / poistot, %	75,4 %	62,0 %
Vuosikate, € / asukas	300	251
Asukasmäärä	10 109	10 190

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tunnusluku osoittaa kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan myynti- ja maksutuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista

100 * vuosikate/poistot ja arvonalentumiset. Kunnan tavoite, ja tasapainossa olevan talouden tavoite on kattaa poistot vuosikatteella. Silloin kun vuosittainen investointitarve ylittää poistojen määrän, tulee vuosikatteen ylittää selvästi poistojen määrän (eli tunnusluvun olla yli 100 %).

Vuosikate € /asukas

Tunnusluku saadaan jakamalla vuosikate kunnan asukasmäärällä.

Ulkoiset toimintatuotot	TP 2025	TP 2024
Peruskunta	5 283 804	5 018 663
Kunnallistekniikka liikelaitos	80 288	26 015
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos	44 844	127 792
Toimintatuotot yhteensä	5 048 935	5 175 121

Peruskunnan osuus ulkoisista toimintatuotoista oli 5,3 milj. euroa ja liikelaitosten osuus yhteensä 0,1 milj. euroa.

Ulkoiset toimintakulut	TP 2025	TP 2024
Peruskunta	37 345 932	35 341 645
Kunnallistekniikka liikelaitos	1 477 986	1 482 477
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos	6 935 828	7 210 759
Toimintakulut yhteensä	45 759 745	44 034 880

Peruskunnan osuus ulkoisista toimintakuluista oli 37,3 milj. euroa ja liikelaitosten osuus yhteensä 8,4 milj. euroa.

3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 033	2 562
Tulorahoituksen korjauserät	-110	-108
Toiminnan rahavirta	2 923	2 454
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 824	-4 003
Rahoitusosuudet investointeihin	345	427
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	142	161
Investointien rahavirta	-1 337	-3 415
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 585	-961
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 780	-1 650
Antolainasaamisten vähennykset	156	153
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 900	-3 150
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 000	7 000
Lainakannan muutokset	-900	3 850
Muut maksuvalmiuden muutokset	-367	-742
Rahoituksen rahavirta	-2 890	1 611
Rahavarojen muutos	-1 305	650
Rahavarat 31.12.	1 451	2 756
Rahavarat 01.01	2 756	2 106
Rahavarojen muutos	-1 305	650

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	1 635	812
Investointien tulorahoitus, %	205,1 %	71,6 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	88,1 %	52,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,7
Lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	10	19
Asukasmäärä	10 109	10 190

Toiminnan rahavirta kertoo tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Investointien rahavirta kertoo pysyvien vastaavien hyödykkeisiin käytettyjen ja niiden luovutuksesta saatujen tulojen vaikutuksen rahavaroihin. Positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo kuinka paljon kunnalle jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja kassan vahvistamiseen. Mikäli toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen, joutuu kunta ottamaan uutta lainaa tai vähentämään kassavaroja kattaakseen menot.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

= rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta - välituloksen kertymä 5 vuodelta.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitusprosentti

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Investointimenot} - \text{Investointien rahoitusosuudet})$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, mikäli tunnusluku on 1,0 tai suurempi. Mikäli tunnusluvun arvo on alle 1,0, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Tunnusluku kertoo monenko päivän kassasta maksut, voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Tulorahoituksen korjauserät ovat käyttöomaisuuden myyntivoittoja, jotka on kirjattu tuloslaskelmaan muihin tuottoihin. Myyntivoitot sisältyvät myös pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloihin. Muut maksuvalmiuden muutokset koostuvat toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, saamisten ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutoksista.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 205,1 % (71,6 % vuonna 2024). Pääomamenojen tulorahoitusprosentissa 88,1 % on huomioitu investointien lisäksi antolainat sekä lainojen lyhennykset. Vuonna 2025 nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 9,0 milj. euroa, jolla lyhennettiin erittäin lyhytaikaista kuntatodistuslainaa. Lyhytaikainen, kuntatodistuksiin liittyvä lainarahoitus vähentyi edellisvuodesta 6,0 milj. euroa. Lainanhoitokate oli 0,8 vuonna 2025. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys oli 10 päivää (19 päivää vuonna 2024).

3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase ja sen tunnusluvut

TASE 1000 €	2025	2024	TASE 1000 €	2025	2024
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	81 623	82 574	OMA PÄÄOMA	28 124	28 130
Aineettomat hyödykkeet	919	1 132	Peruspääoma	16 701	16 701
Aineettomat oikeudet	65	89	Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	11 429	12 012
Muut pitkävaikutteiset menot	854	1 042	Tilikauden yli/-alijäämä	-5	-584
Aineelliset hyödykkeet	65 735	68 401	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	8 370	8 136	VARAUKSET	18 822	19 806
Rakennukset	39 479	41 027	Poistoero	13 822	14 806
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 574	18 083	Vapaaehtoiset varaukset	5 000	5 000
Koneet ja kalusto	30	46	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24	26
Muut aineelliset hyödykkeet	99	99	Lahjoitusrahastojen pääomat	24	26
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 182	1 010	VIERAS PÄÄOMA	38 689	39 289
Sijoitukset	14 968	13 041	Pitkäaikainen	14 503	9 903
Osakkeet ja osuudet	9 961	9 661	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	14 500	9 900
Muut lainasaamiset	4 114	2 475	Muut velat	3	3
Muut saamiset	892	905	Lyhytaikainen	24 187	29 386
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	23	22	Lainat rahoitus- ja vakuu- tuslaitoksilta	18 500	24 000
Lahjoitusrahastojen varat	23	22	Saadut ennakot	6	2
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 014	4 655	Ostovelat	1 845	1 750
Saamiset	2 563	1 899	Muut velat	509	459
Lyhytaikaiset saamiset	2 563	1 899	Siirtovelat	3 327	3 176
Myyntisaamiset	454	452	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	85 660	87 251
Lainasaamiset	580	450	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	528	502	Omavaraisuusaste, %	54,8 %	54,9 %
Siirtosaamiset	1 001	495	Suht. velkaantuneisuus-%	78,2 %	82,9 %
Rahat ja pankkisaamiset	1 451	2 756	Kertynyt ylijäämä, 1.000 €	11 423	11 429
VASTAAVAA YHTEENSÄ	85 660	87 251	Kertynyt ylijäämä, €/asukas	1130	1122
			Lainakanta 31.12., 1.000 €	33 000	33 900
			Lainakanta 31.12., €/asukas	3 264	3 327
			Lainat ja vastuut 31.12., 1.000 €	48 396	49 762
			Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	4 787	4 883
			Lainasaamiset, 1.000 €	4 114	2 475
			Asukasmäärä 31.12.	10 109	10 190

Omavaraisuusaste, %

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Hyvä omavaraisuusaste on kunnassa keskimäärin 70 %. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista, tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksen avulla.

Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas

$(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

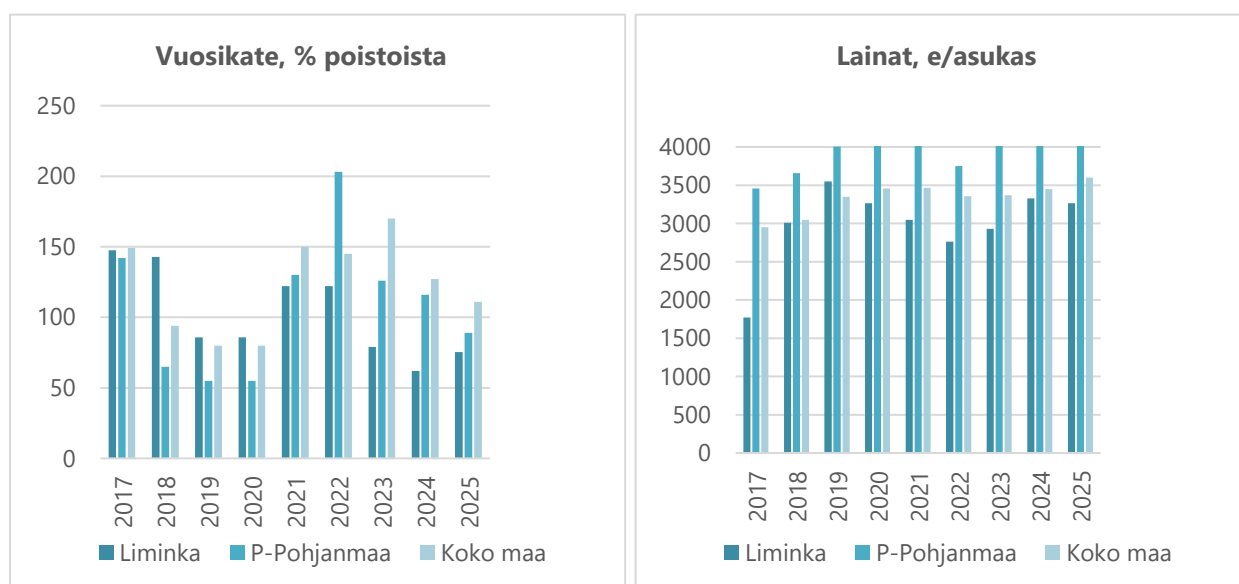
$\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

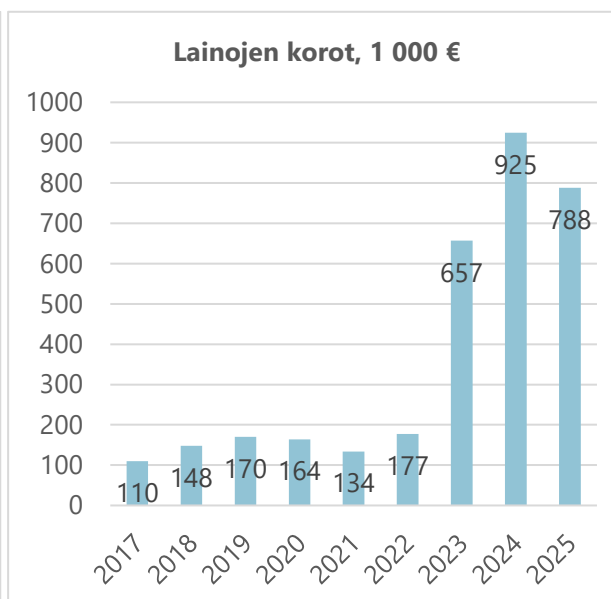
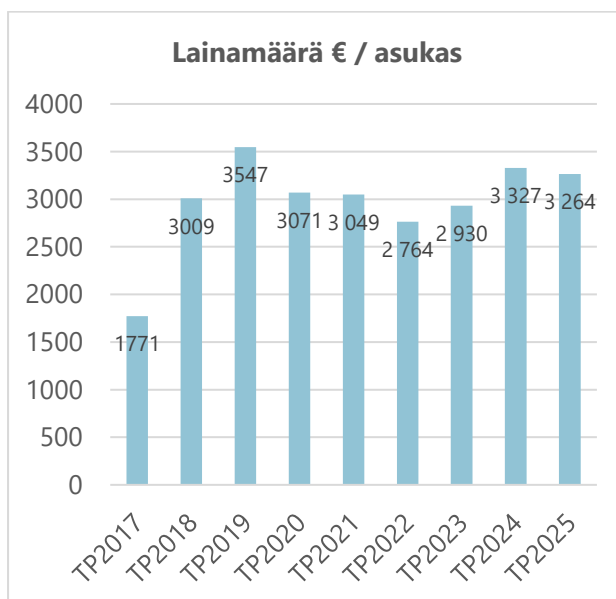
Lainasaamiset

Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

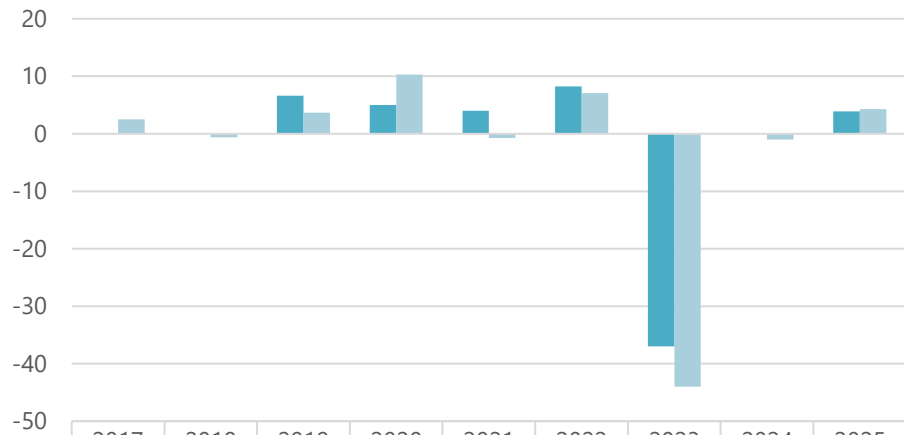

Lainanotto ja antolainat

	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Lainanotto, 1000 €	0	3 000	0	5 000	6 850	3 000
Lainojen lyhennys 1000 €	4 700	3 291	2 809	3 300	3 000	3 900
Lainamäärä, 1000 €	31 450	31 159	28 350	30 050	33 900	33 000
Lainamäärä €/as	3 072	3 049	2 764	2 930	3 327	3 264
Lainojen korot, 1000 €	164	134	177	657	925	788
Lainojen hoitokustannukset, €/as	477	335	291	386	385	464

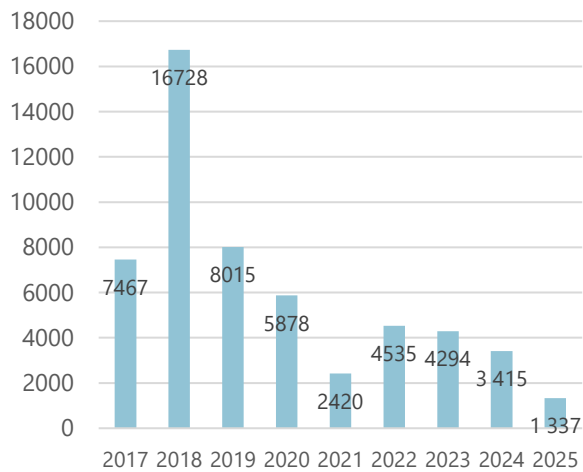

Toimintakatteen ja verorahoituksen muutos, %

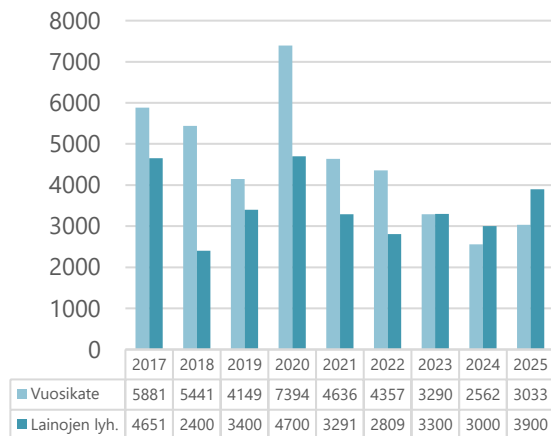

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
■ Toimintakatteen muutos	0	0,1	6,6	5	4,0	8,3	-37,0	0,1	3,9
■ Verorahoituksen muutos -%	2,5	-0,6	3,7	10,3	-0,7	7,1	-44,0	-1,0	4,3

Nettoinvestoinnit, 1 000 €

Vuosikate ja lainojen lyhennykset, 1 000 €

3.4 KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

Tulot	1.000 €	%
<i>Toiminta</i>		
Toimintatuotot	5 409	9,2
Verotulot	21 937	37,1
Valtionosuudet	22 092	37,4
Korkotuotot	73	0,1
Muut rahoitustuotot	48	0,1
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-112	-0,2
<i>Investoinnit</i>		
Rahoitusosuudet investointeihin	345	0,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	142	0,2
<i>Rahoitustoiminta</i>		
Antolainasaamisten vähennykset	156	0,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000	15,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	59 089	100,0
Menot		
<i>Toiminta</i>		
Toimintakulut	-45 760	76,2
Valmistus omaan käyttöön	25	0,0
Korkokulut	-788	1,3
Muut rahoituskulut	-1	0,0
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	2	0,0
<i>Investoinnit</i>		
Investointimenot	-1 824	3,0
<i>Rahoitustoiminta</i>		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 780	3,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 900	6,5
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-6 000	10,0
Kokonaismenot yhteensä	-60 027	100,0
Kokonaistulot	59 089	
Kokonaismenot	-60 027	
Kokonaistulot-menot	-938	
Täsmäytys rahoituslaskelmaan		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-367	
Rahavarojen muutos	-1 305	
Yhteensä	-938	

4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

4.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVISTA YHTEISÖISTÄ

Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus 1000 euroa		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Limingan kunta						
Limingan peruskunta				25 739	38 877	-615
Kunnallistekniikka				729	841	56
Ruoka- ja puhtaus				2 726	24 302	553
Tytäryhteistöt						
Limingan Kehitys Oy	Liminka	100,00	100,00	865	146	-50
Limingan Matkailu Oy	Liminka	0,00	100,00	0	0	-1
Park Hotell Liminka Oy	Liminka	0,00	100,00	-18	112	30
Limingan Vesihuolto Oy	Liminka	100,00	100,00	4 228	12 146	247
Limingan Asunnot Oy	Liminka	100,00	100,00	2 973	1 673	0
Kiinteistö Oy Limingan Vanamo	Liminka	75,00	75,00	1 508	7	-55
Kiinteistö Oy Lakeustalo Liminka	Liminka	100,00	100,00	-1 640	8 681	-122
Yhdistelemättömät tytäryhteistöt						
Ruutikunnat Oy	Liminka	50,66	50,66	2 726	721	-145
Kuntayhtymät						
Oulun Seudun Koulutuskuntayhtymä (OSAO), Liminka-konserni	Oulu	3,85	3,85	3 322	535	103
Pohjois-Pohjanmaan liitto, Liminka-konserni	Oulu	1,33	1,33	21	13	1
Osakkuusyhteisöt						
Limingan Kehitys Oy						
Limingan Kuitu Oy	Liminka	0,00	49,00	329	1 253	1
Limingan Vesihuolto Oy						
Lakeuden Keskuspuhdistamo	Liminka	0,00	23,57	646	67	68
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Limingan Asunnot Oy						
As Oy Karintie	Liminka	0,00	27,86	70	1	3
As Oy Limingan Koti	Liminka	0,00	29,46	24	33	2
As Oy Veteraanipuisto	Liminka	0,00	36,00	242	42	0

	Yhdistelty kpl	Ei yhdistelty kpl
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	2	3
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		12
Yhteensä	11	15

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen niiltä osin, kuin niillä on olennainen vaikutus konsernin tulokseen.

4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt uuden kuntalain vaatimuksia vastaavat konserniohjeet keväällä 2015. Lisäksi valtuusto on hyväksynyt omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2025 - 2028 huhtikuussa 2025 (KV 28.4.2025 § 34). Omistajapoliittiset linjaukset sekä konserniohje luovat puitteet Limingan kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle. Kunnanvaltuusto päättää vuosittain talousarvion yhteydessä konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Vuoden 2026 aikana kunnanhallitukselle tuodaan päätettäväksi omistajapoliittinen toimenpideohjelma, jossa päätetään tarkemmalla tasolla omistajapoliittisia linjauksia toteuttavista yhtiökohtaisista toimenpiteistä. Tytäryhteisöt raportoivat tavoitteidensa toteutumisesta konsernijohtolle neljännesvuosittain pidettävissä konserniohjauskeskusteluissa sekä kunnanhallitukselle toimintakertomuksen yhteydessä. Lisäksi tytäryhteisöjen ja kunnan kanssa pidetään suunnittelu- ja neuvottelupalaverit vuosittain.

Kuntayhtymiin ja konserniyhtiöihin valittujen kunnan edustajien evästäminen säännönmukaisesti ennen kokouksia: vuosittain käydään läpi kunnan kannalta strategisesti tärkeät edunvalvontakohteet. Valtuustokauden alussa on kunnan edustajia evästetty kunnan kannalta strategisten asioiden osalta.

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintatuotot / toimintamenot, %	19,4	20,3	>30	20,3
Vuosikate % poistoista	78,3	75,6	>100	92,4
Omavaraisuusaste, %	49,3	47,5	>50	47,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	99,0	103,1	<60	100,9
Lainamäärä € / asukas	4 143	4 480	<5 500	4 595
Raportointi toiminnasta ja taloudesta ennen kokouksia	1-2 x vuosi	2 x vuosi	Väh. 2 x vuosi	2-3 x vuosi

Kuntakonsernille asetetut tavoitteet jäivät lainamäärää ja raportointia lukuun ottamatta toteutumatta vuonna 2025. Kuntakonsernin lainamäärä kasvoi edelliseen vuoteen nähden, lainamäärän ollessa 4 595 euroa per asukas. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus pienentyi hieman 103,1 %:sta 100,9 %:in. Yhtiöt raportoivat toiminnasta ja taloudesta 2-3 kertaa vuoden aikana.

Kuntayhtymiin ja konserniyhtiöihin valittujen kunnan edustajien evästäminen säännönmukaisesti ennen kokouksia on toteutunut. Kunnan kannalta strategisesti tärkeät edunvalvontakohteet ovat olleet keskustelussa ja kunnan edustajia on evästetty tavoitteista. Tytär-yhteisöjen kanssa on käyty keskustelut omistajapoliittisista linjauksista. Kuntavaalien jälkeen kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut ehdotuksensa tuleviin yhtiökokouksiin hallitusten henkilövalinnoista. Omistajaohjausta on tarkoitus vahvistaa ja edelleen systematisoida vuoden 2026 aikana päätettävällä omistajapoliittisella toimenpideohjelmalla sekä jatkamalla kvartaaleittain yhtiöiden kanssa käytäviä konserniohjauskeskusteluita.

Limingan Vesihuolto Oy:lle asetettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Yhtiö vastaa vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena toiminta-alueensa vesihuollosta.

Limingan Vesihuolto Oy korotti vesihuoltomaksuja 1.1.2025 alkaen. Veden ja jäteveden perusmaksuja korotettiin 9 %. Huleveden perusmaksua korotettiin 2 %. Veden ja jäteveden käyttömaksua korotettiin 9 %. Omakoti- ja paritalojen liittymismaksua korotettiin 9 %. Muiden kiinteistöjen liittymismaksut pysyivät ennallaan. Limingan Vesihuollon vuoden 2025 vesimaksun taso valtakunnallisesti vertailtaessa on 0,97 / 1,00 suhteessa valtakunnalliseen keskitasoon.

Limingan Vesihuolto investoi vuonna 2025 yhteensä n. 1,2 milj. euroa, joka muodostuu pääasiassa uuden vesilaitoksen suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista. Muita investointikohteita olivat verkostorakentaminen, verkostojen ja pumppaamoiden saneeraaminen, vedenetsintä, digitalisaatiouudistukset ja kalustohankinnat. Uutta vesihuoltoverkostoa rakennettiin pääasiassa Värminkoskentiellä 4 200 metriä ja jätevesiviemäriverkostoa 1 761 metriä. Vanhaa jätevesiverkostoa saneerattiin 86 metriä. Verkostojen rakentamis- ja saneeraamistyöt on tehty pääasiassa omana työnä.

Vettä myytiin vuoden aikana 475 380 m³. Myynnin kasvua edellisvuoteen nähden oli 1,4 %. Vettä myytiin toisille vesilaitoksille Lumijoen Vesi Oy:lle 23 m³ ja Siikalatvan Vesihuolto Oy:lle 3 235 m³. Laskuttamattoman talousveden osuus oli 13 %, josta vuotoveden osuus on 1 %. Laskuttamattoman jätevedon osuus oli 3,3 %. Vuoden aikana tuli uusia liittyjiä vesihuoltolaitokseen ja viemärlaitokseen yhteensä 17 kappaletta. Hulevesiviemäriin uusia liittyjiä oli 15 kappaletta.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

	TA2025	TP 2025
Tilikauden tulos	+	Toteutui (247 114 €)
Toiminnan tuotot / toiminnan kulut %	> 60	Toteutui (163 %)
Omavaraisuusaste %	> 40	Ei toteutunut (26 %)

Vesihuollon maksujen taso on tasapainossa pitkän tähtäimen investointien ja korjausvelan kanssa		Toteutui (vesihuollon maksujen taso on määritetty 10 vuoden taloussuunnitelman mukaisesti. Vesihuoltomaksuja korotettu suunnitelman mukaisesti 1.1.2025)
Vesihuollon huoltovarmuus on turvattu riittävällä tasolla		Toteutui (Uudella vesilaitoksella, joka valmistuu 2027 pyritään turvaamaan Limingan vedensaanti)
Ajantasainen ja varautumis- ja valmiussuunnitelma, päivitetty vuoden 2024 aikana		Toteutui (2024)
Kustannustehokas organisaatio		Toteutui
Talous vs. investoinnit tasapainossa		Toteutui (10 vuoden suunnitelma, jonka mukaisesti toimittu)

Limingan Asunnot Oy:lle asetettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Yhtiön toimialana on Limingassa vuokrata, omistaa, hallita ja rakennuttaa asuinkiinteistöjä, hankkia ja omistaa asuinkiinteistöjen ja -huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä antaa vuokralle asuinkiinteistöjä noudattaen kunnan vahvistamia asukasvalintaperusteita. Yhtiö ei jaa omistajilleen osinkoa. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. Yhtiö kuuluu Limingan kuntakonserniin.

Tilikauden aikana osa vapautuneista huoneistoista on ollut tyhjillään hieman pidempiä jaksoja, joka johtuu muutamien huoneistojen pienemmistä ja laajemmista remonttitarpeista. Vuokrausaste heikentyi edelliseen vuoteen nähden: 2025: 82 %, 2024 86,5 %. Vuokrausasteeseen ei ole huomioitu Kirkkotie 8 ja Väentuvantie 5 kiinteistöjä, jotka ovat tyhjillään. Tilikauden aikana osa vapautuneista huoneistoista on ollut tyhjillään hieman pidempiä jaksoja, joka johtuu muutamien huoneistojen pienemmistä ja laajemmista remonttitarpeista. Tilikauden päättyessä yhtiössä oli 24 asuntoja, jotka eivät ole vuokrattavassa kunnossa.

Yhtiön tärkeimmät tavoitteet ovat seuraavan 2 vuoden aikana: Salkutuksen ja PTS:n toteuttaminen, hallittu asuntokannan parantaminen ja uudistaminen, heikkotuottoisten asuinhuoneistojen / kiinteistöjen realisointi, positiivinen talous ja toimiva asukasdemokratia. Yhtiön tärkeimmät tavoitteet ovat seuraavan 10 vuoden aikana: Asuntojen määrä vastaa kysyntää, asuntojen realisointi sekä 1990-luvulla rakennettujen asuntojen peruskorjaus.

Tilikauden merkittävimmät hankkeet olivat: Lukituksen uudistus (ilq) suoritettiin Niittomiehentie 24 kiinteistöön. Julkisivujen huoltomaalausurakka suoritettiin Niittomiehentie 24 kiinteistöön. Lakisääteinen palovaroittimien uusinta suoritettiin kaikkiin tiloihin. Korjaustoiminnasta (yhteensä 294 482,07 euroa) aktivoitiin taseeseen 67 801,74 euroa pitkävaikutteisena kulueränä.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

	TA2025	TP 2025
Tilikauden tulos	+	Toteutui (0 €)
Omavaraisuusaste %	> 40	Toteutui (50,3 %)
Sijoitetun pääoman tuotto %	> 2	Ei toteutunut (0 %)
Vuokra-asuntojen vuokrausaste %	> 95	Ei toteutunut (82 %)
Tyhjillään olevien asuntojen määrä %	< 2	Ei toteutunut (14 %)
Vuokra-asuntojen tarjonta vastaa kysyntää		Ei toteutunut (vuokra-asuntojen tarjonta ei täysin vastannut kysyntää. Kysyntä kohdistuu enemmän uusiin asuntoihin)
Raportointi kiinteistöjen kunnosta ja korjausvelan määrästä		Toteutui (kiinteistöjen kunto ja korjaustarpeet on arvioitu kuntoarvioiden ja PTS:n pohjalta)
Vuokrataso on tasapainossa pitkän tähtäimen saaneeraus- ja investointitason kanssa		Ei toteutunut (2025 keskivuokra: 12,32 €/m ² /kk ja 2024: 13,07 €/m ² /kk). Rahoitustarve kasvanut uudisinvestointitarpeen johdosta.
Uusinvestointien omarahoitusosuuden kasvattaminen		Ei toteutunut (Yhtiön omat kassavarat eivät riitä uudisrakennushankkeen aloittamiseksi)
Asuntojen 5 vuoden PTS suunnitelma		Toteutui (sisältyy laadittuihin kuntoarvioihin ja PTS:iin)

Limingan Kehitys Oy:lle asetettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Limingan Kehitys Oy:n tehtävänä on toimia kunnan elinvoiman kehittämisen välineenä. Yhtiö saavutti tulostavoitetta lukuun ottamatta vuonna 2025 taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteensa. Yhtiön tuloksellisuutta heikensi muun muassa Limingan Matkailu Oy:n fuusioituminen Limingan Kehitys Oy:ön.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

	TA2025	TP 2025
Tilikauden tulos	+	Ei Toteutunut (- 50 444,97 €)
Omavaraisuusaste %	> 50	Toteutui (85,6 %)
Osakslainan lyhentäminen		Toteutui suunnitellusti
Limingan Kuitu Oy:n omistusstrategian tekeminen 2024 aikana		Toteutui (Yhtiö ja valokuidut pidetään kunnan omistuksessa)
- Tavoitteena markkinaehtoinen hinnoittelu kuituverkolle		Toteutui (hinnoittelu markkinaehtoista)

Kiinteistö Oy Lakeustalolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Kiinteistöyhtiö hallinnoi loppuvuonna 2018 valmistunutta Lakeustalon kiinteistöä Limingan keskustassa. Tilikauden tappio oli -121 582,82 euroa (2024 177 480,23 euroa). Heikosta tuloksesta huolimatta suunta on hyvä, sillä tulos on vahvistunut nyt kolme vuotta peräkkäin. Syynä heikkoon tulokseen on tuloslaskelman perusteella edelleen korkeana pysyneet lainojen korkokustannukset, sekä kasvavat kiinteistöhuoltoon liittyvät ylläpitokustannukset. Korkokustannukset ovat pienentyneet 100 998 euroa vuoden 2024 tilinpäätöksestä. Yhtiö on nostanut 2025 vuokriaan, jolla on ollut positiivinen vaikutus tulonmuodostukseen. Kiinteistö Oy Lakeustalo saavutti sille asetetut tavoitteet kiinteistön arvon säilyttämisen ja kiinteistön energiatehokkuuden osalta.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

	TA2025	TP 2025
Tilikauden tulos	+	Ei toteutunut (-121 582,82 €)
Omavaraisuusaste %	> 40	Ei toteutunut (-9,10 %)
Tilojen vuokrausaste %	100 %	Toteutui (99,6 % toteutunut, vuodenvaihteessa vain 15m ² tilaa vuokraamatta)
Vuokrahinnoittelu on yhtiön kulurakenteen mukainen		Ei toteutunut (pääomavuokra ei vastaa tällä hetkellä kulurakennetta. Lainan lyhentymisen ja korkojen laskun myötä pitkällä aikavälillä pääomavuokra on kuitenkin kohtalaisen oikealla tasolla Tilinpäätöksessä on todettu myös ylläpitovuokran osalta korottamistarvetta)
Kiinteistön arvon säilyminen		Toteutui (kiinteistön arvostuksessa ei muutoksia)
Kiinteistön energiatehokkuus		Toteutui (kiinteistön energiatehokkuus parantui edellisvuodesta)
Oman pääoman vahvistaminen		Ei toteutunut (Oma pääoma heikentyi tilikauden negatiivisen tuloksen johdosta)

Kiinteistö Oy Limingan Vanamolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Kiinteistöyhtiö hallinnoi Tupoksessa sijaitsevaa Vanamon kiinteistöä. Kunnan osalta tila on päiväkotikäytössä.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

	TA2025	TP 2025
Tilikauden tulos	+	Ei toteutunut (-73 353,29 €)
Omavaraisuusaste	> 50	Toteutui (99,5 %)
Sijoitetun pääoman tuotto %	> 2	Ei toteutunut (-3,6 %)
Vuokrahinnoittelu on yhtiön kulurakenteen mukainen		Ei toteutunut (tulos negatiivinen)
Kiinteistön arvon säilyminen		Toteutunut (Kiinteistön kunnossa ei olennaista muutosta)
Kiinteistön tilatehokkuuden lisääminen		Kiinteistön tilatehokkuutta ei ole selvitetty
Kiinteistön energiatehokkuus paranee		Toteutui

4.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Vuoden 2023 aikana päätettiin, että puhtaan veden saatavuus tullaan turvaamaan Limingan Vesihuolto Oy:n uudella vesilaitosinvestoinnilla, jonka yhtiö rakentaa omaan taseeseensa, mutta jota kunta on sitoutunut pääomittamaan yhteensä 4,4 miljoonalla eurolla. Vuoden 2025 aikana Vesiyhtiölle myönnettiin 1,78 milj. euron pääomalaina vesilaitoksen rakentamista varten. Korkojen nousu ja energiahintojen kasvu on aiheuttanut joillekin konserniyhtiöille taloudellista painetta, jota ei ole täysin pystytty sopeuttamaan tuloksissa. Tilikauden aikana on tehty sopimus koko Park Hotel Liminka Oy:n liiketoimintaan liittyvästä liiketoimintakaupasta. Liiketoiminnan siirto tapahtuu 1.3.2026. Yhtiöiden tuloksellisuus parantui edellisvuodesta Kiinteistö Oy Limingan Lakeustalolla, Park Hotel Liminka Oy:llä ja Limingan Vesihuolto Oy:llä. Tulevaisuuden investointitarpeiden johdosta etenkin Limingan Asunnot Oy:n tuloksellisuuteen tulee kiinnittää omistajaohjauksessa huomiota vuoden 2026 aikana.

4.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Valtuusto hyväksyi omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2025 - 2028 huhtikuussa 2025 (KV 28.4.2025 § 34). Vuoden 2026 keväällä tuodaan päätettäväksi päivitetty Omistajapoliittinen toimenpideohjelma. Konserniohjeet on päivitetty keväällä 2015, jotka on myös tarkoitus päivittää 2026 vuoden aikana. Kuntakonsernin toiminnan kehittämistä jatketaan omistajapoliittisten linjausten, omistajapoliittisen toimenpideohjelman ja konserniohjeen mukaisesti. Konsernin säännönmukaista talouden raportointia on kehitetty eteenpäin ottamalla vuoden 2025 aikana käyttöön tytäryhtiöiden neljännesvuosiraportointi omistajalle.

Kunnan osuus konsernin taloudellisen tuloksen muodostumisessa on keskeinen. Esimerkiksi kunnan velanoton lisääntyminen tarkoittaa myös koko konsernin suhteellisen velkaantuneisuuden kasvua. Kunnan lainakannan pienenemisestä huolimatta kuntakonsernin lainakanta kasvoi 805 t€ edellisvuoteen nähden. Velkamäärän ja taloudellisten vastuiden hallinta on keskeistä koko konsernin toiminnan ja talouden johtamisessa. Limingan Vesihuolto Oy:n tulevan vesilaitosinvestoinnin ja Limingat Asunnot Oy:n nykyisen asuntokannan tullessa lähivuosien aikana elinkaarensa päähän, tulee konsernin velkamäärä vääjäämättä kasvamaan. Tytäryhteisöjen toimintojen arvioidaan jatkuvan ennallaan ja niiden toimintaa kehitetään kunnan kokonaisuuden huomioiden. Konserniyhtiöiden taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista merkittävä osa jäi toteutumatta vuoden 2025 aikana. Omistajaohjausta on tarpeen edelleen vahvistaa vuoden 2025 aikana.

4.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Limingan kunnan konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 7.9.2015. Konserniohjeiden mukaan konsernivalvonnasta vastaa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tytäryhtiöiden tehtävänä on huolehtia siitä, että yhtiöissä on määriteltä sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja että niissä seurataan sisäisen valvonnan toimivuutta. Lisäksi yhtiöiden on huolehdittava, että ne tunnistavat toimintaansa liittyvät riskit ja että riskienhallinnan periaatteet on määriteltä.

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin ja evästää heitä tarvittaessa kunnan kannasta tärkeimpiin asioihin. Lisäksi konsernin johto on tiiviissä yhteistyössä tytäryhteisöjen kanssa, koska yhteisöjen hallituksissa on johtavia luottamushenkilöitä tai viranhaltijoita. Tytäryhtiöiden tilintarkastajina toimivat kunnan valitseman tarkastusyhteisön palveluksessa olevat tilintarkastajat.

Tytäryhtiöiden omistajaohjauksesta vastaava Kunnanhallitus on seurannut tytäryhteisöjen toimintaa ja pyytänyt yhtiöiltä toimintakatsauksia tarpeen mukaan. Vuoden 2025 alusta lähtien konsernijohto on käynyt konserniohjauskeskustelut yhtiöiden toimitusjohtajien kanssa neljännesvuosittain, joiden tarkoituksena on muun muassa selvittää/jäsentää omistajaohjauksen tarpeellisuutta, sekä antaa tukea yhtiöiden operatiivisen toiminnan johtamiseen.

4.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2025	TP 2024
Ulkoinen, 1000 €		
Toimintatuotot	10 425	10 112
Toimintakulut	-51 427	-49 709
Osuus osakkuusyht. voitosta	122	91
Toimintakate	-40 880	-39 505
Verotulot	21 835	21 011
Valtionosuudet	25 070	24 220
Rahoitustulot ja -kulut	-653	-1 345
Korkotuotot	57	58
Muut rahoitustuotot	474	61
Korkokulut	-1 181	-1 457
Muut rahoituskulut	-4	-7
Vuosikate	5 373	4 381
Poistot ja arvonalentumiset	-5 815	-5 794
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 768	-5 780
Arvonalentumiset	-47	-14
Tilikauden tulos	-443	-1 412
Tilinpäätössiirrot	-82	-17
Tilikauden verot	-68	-4
Laskennalliset verot	-8	10
Vähemmistöosuudet	18	13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-582	-1 410
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,3	20,3
Vuosikate/Poistot, %	92,4	75,6
Vuosikate e/asukas	531	430
Asukasluku	10 109	10 190

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 373	4 381
Tilikauden verot	-68	-4
Tulorahoituksen korjauserät	-240	-233
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 282	-5 322
Rahoitusosuudet investointeihin	402	433
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	433	179
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 618	-565
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokseet		
Antolainasaamisten vähennykset	21	44
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 436	30
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 632	-3 859
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 000	7 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3	5
Vaihto-omaisuuden muutos	19	-38
Saamisten muutos	-499	-544
Korottomien velkojen muutos	-11	-675
Rahoituksen rahavirta	331	1 962
Rahavarojen muutos	2 949	1 398
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 190	5 242
Rahavarat 1.1.	5 242	3 844
Rahavarojen muutos	2 949	1 398
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-3 410	-6 499
Investointien tulorahoitus, %	186,6	89,6
Pääomamenojen tulorahoitus, %	71,7	50,3
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,8
Lainanhoitokate	1,1	1,1
Kassan riittävyys	49,3	31,7

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA, 1 000 €	TP 2025	TP 2024	VASTATTAVAA, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	96 823	99 972	OMA PÄÄOMA	50 881	51 382
Aineettomat hyödykkeet	1 050	1 262	Peruspääoma	16 701	16 701
Aineettomat oikeudet	73	106	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0	0
Muut pitkävaik. menot	977	1 156	Muut omat rahastot	3 806	3 724
Aineelliset hyödykkeet	90 238	93 322	Edellisten tilikausien ylijäämä	30 957	32 367
Maa- ja vesialueet	9 324	8 953	Tilikauden ylijäämä	-582	-1 410
Rakennukset	60 125	62 131			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 735	18 271	VÄHEMMISTÖOSUUDET	484	502
Koneet ja kalusto	1 739	1 847			
Muut aineelliset hyödykkeet	610	631	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	1 705	1 489	Muut pakolliset varaukset	0	0
Sijoitukset	5 534	5 388	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	164	229
Osakkuusyhteisöosuudet	2 256	1 834	Valtion toimeksiannot	52	115
Muut osakkeet ja osuudet	2 259	2 515	Lahjoitusrahastojen pääomat	34	35
Muut lainasaamiset	566	571	Muut toimeksiantojen pääomat	77	78
Muut saamiset	453	469			
			VIERAS PÄÄOMA	57 892	57 090
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	162	224	Pitkäaikainen	31 623	25 665
Valtion toimeksiannot	52	115	Lainat rah.ja vak.laitoksilta	27 273	20 937
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	33	31	Muut velat	4 350	4 729
Muut toimeksiantojen varat	77	78	Lyhytaikainen	26 269	31 425
			Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	19 177	24 710
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 434	9 006	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Vaihto-omaisuus	394	413	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Aineet ja tarvikkeet	138	140	Saadut ennakot	21	20
Keskeneräiset tuotteet	2	1	Ostovelat	2 262	2 143
Valmiit tuotteet	253	270	Muut velat	714	587
Muu vaihto-omaisuus	1	1	Siirtovelat	3 842	3 721
Saamiset	3 850	3 351	Laskennalliset verovelat	252	244
Pitkäaikaiset saamiset	289	389			
Lainasaamiset	288	386	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	109 420	109 203
Muut saamiset	0	2			
Siirtosaamiset	1	1	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	3 561	2 962	Omavaraisuusaste, %	47,0	47,5
Myyntisaamiset	848	896	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	100,9	103,1

Lainasaamiset	1 016	903	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	30 374	30 957
Muut saamiset	561	534	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 005	3 038
Siirtosaamiset	1 136	630	Lainakanta 31.12., 1 000 €	46 451	45 646
Rahoitusarvopaperit	0	1 014	Lainakanta 31.12., €/asukas	4 595	4 480
Muut arvopaperit	0	1 014	Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	62 005	61 687
Rahat ja pankkisaamiset	8 190	4 227	Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	6 134	6 054
			Lainasaamiset, 1 000 €	566	571
VASTAAVAA YHTEENSÄ	109 420	109 203	Kunnan asukasluku	10 109	10 190

5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Limingan kunnan tilikauden tulos -989 221 on euroa. Tulokseen sisältyvät myös kunnan liikelaitosten tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Kunnallistekniikka liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 56 258 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.
- Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 553 247 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.
- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 983 736 euroa.
- Kirjataan kunnan tilikauden alijäämä -5 485 euroa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Limingan kunnan tilikauden alijäämäksi muodostuu edellä mainittujen erien jälkeen -5 485 euroa. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että liikelaitosten tilinpäätökset vuodelta 2025 hyväksytään liitettäväksi Limingan kunnan vuoden 2025 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä tilikauden tulosten käsittelyt hyväksytään esityksen mukaisesti.

6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1 STRATEGISET TAVOITTEET

1. ELINVOIMAINEN KUNTAYMPÄRISTÖ

Lähtökohtana on kunnan elinvoiman lisääminen tukemalla yritysten kasvua, kehittymistä ja työpaikkojen lisäämistä. Elinvoiman kehittämisessä olennaista on myös työllisyys ja vetovoimainen kuntabrändi. Profiloidumme kansainvälisen matkailun kohteena ja tavoitteenamme on nostaa Liminka yhdeksi luonto- ja teemamatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa.

Strateginen tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa	Uudet perustetut yritykset (kpl)	yli 60 yritystä	Ei toteutunut (48 uutta yritystä, lopettaneita yrityksiä 75)
	Vuokratut ja myydyt yritystontit (kpl)	yli 9 luovutettua tonttia	Ei toteutunut (Kolme luovutettua yritystonttia)
	Yrityksille myönnettyjen rakennuslupien määrä	2 rakennuslupaa	Toteutui (10 rakennuslupaa myönnetty yrityksille)
	Yhteisöverotulojen kehitys	kasvu + 5 % / vuosi	Ei toteutunut (yhteisöverotulojen pieneneminen -6,2 %)
Pohjois-Suomen paras työllisyysaste ja alle 25-vuotiaiden täystyöllisyys	Työttömyysaste (6,3 % 9/2024)	< 6,0 %	Ei toteutunut: (Pohjois-Pohjanmaan alhaisin työttömyysaste 7,7 % 12/2025).
	Pitkäaikaistyöttömien määrä) 73, 9/2024)	< 50 henkilöä	Ei toteutunut: 77 henk.
	Nuorten työttömien määrä (43 henkilöä 9/2024)	< 30 henkilöä	Ei toteutunut: 71 henk.
	Kunnan osuus työmarkkinatuen kustannuksista (2023, 233 teur)	< 525 000 €	Toteutui: 522 380 €
Liminka yhdeksi luonto- ja teemamatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa	Koulutusvientiryhmät	> 3 ryhmää/vuosi	Toteutui (kolme ryhmää)
	Ruutikankaalla pidettyjen kisojen määrä	> 5 kilpailua	Toteutui (2 x EM, 1 x SM, 6 Practical kisaa ja yksi haulikko-puolen kisa)
	Ruutikankaalla pidettyjen muiden tapahtumien määrä	> 2 tapahtumaa	Toteutui (2, kansanedustaja-kierros ja erillinen VIP-tilaisuus, lisäksi useita kokousryhmiä saatiin alueelle)
	VisitLiminka -sivuston kävijämäärä	> 20 000	Toteutui (22 000 kävijää)

2. MAANKÄYTTÖ JA KUNTAKUVA

Maapolitiikkaa toteutetaan erillisen valtuuston hyväksymän maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Keskeistä on kunnan vetovoiman ja kunnan keskusta-alueen kehittäminen, hyvät liikenneyhteydet ja julkinen liikenne, kestävä kehitys ja uusien innovaatioiden hyödyntäminen, sekä riittävän tonttitarjonnan varmistaminen.

Strateginen tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin.	Vuosittainen tonttireservi (kaavallinen valmius) - asuntotontit - yritystontit joista rakentamiskelpoiset tontit - asuntotontit - yritystontit	150 kpl 50 kpl 50 kpl 20 kpl	Toteutui (167 kpl) Toteutui (96 kpl) Toteutui (76 kpl) Toteutui (37 kpl)
Kunnan muuttotase on positiivinen	Muuttotase	Muuttotase on positiivinen	Ei toteutunut. Kuntien välinen nettomuutto: yht. -148 (negatiivinen) - Q1: -21 henk. - Q2: -41 henk. - Q3: -94 henk. - Q4: +6 henk.
Kuntakeskuksen veto-voima kasvaa	Ydinkeskustan uusi kaava valmis: valmis/ ei valmis Meijerikorttelin suunnitelmat: valmis/ei valmis Tupoksen koulukorttelin kaava: valmis/ei valmis Myönnetty rakennusluvut uusille asunnoille	Ydinkeskustan uusi kaava on valmis Meijerikorttelin osalta suunnitelmat valmiit Tupoksen koulukorttelin kaava on valmis > 30 kpl	Toteutui (kaava on valmis). Ei toteutunut (kiinteistökaupan vahvistuminen odottaa rasitteiden mitätöintiä) Ei toteutunut (kaava ehdotusvaiheen valmistelussa) Toteutui (rakennuslupia myönnettiin 33 kpl)
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Joukkoliikenteen nousijamäärä MAL-hankkeet Lähijunayhteys ja kaksoisraide	Käyttäjien määrä kasvaa Yksihanke toteutetaan Lähijunaliikenteen käyttökustannuksista ja palvelutarpeesta on sovittu	Toteutui (kasvu 22 %) Toteutui (kaksi hanketta edennyt suunnitteluvaiheeseen) Ei toteutunut (Edunvalvontatyö lähijunakokeilun käynnistämiseksi jatkuu. Edistyminen edellyttää myönteistä päätöstä Oulun seudun kunnilta. Valtion 2030 - ostoliikenteen hankinta Oulun seudun valmistelutyöryhmä on aloittanut toimintansa)

3. HYVINVOIVAT KUNTALAISET

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on Limingassa kuntajohtamisen ytimessä. Se on kiinteä osa kuntastrategiaa sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Kunta luo toiminnallaan kuntalaisille hyvät edellytykset huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Strateginen tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevat toimintamallit on otettu käyttöön	Osallistava budjetointi: osallistuneiden kuntalaisten määrä	> 300 hlö	Toteutui
	Osallistava budjetointi: voittaneiden investointien toteutumisaste	100 %	Toteutui
	Kuntalaisfoorumeita järjestetään vuosittain	> 2 kpl	Toteutui
	Kuntalaisten kokemus hyvinvointi kuntalaiskyselyssä. Hyvinvoinnin mittaamisen mallin valmiusaste	Vuonna 2024 luodun hyvinvoinnin mittaamismallin käyttöönotto.	Toteutui
Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	HYTE-kerroin: sijoittuminen tuloksissa Pohjois-Pohjanmaalla	Pohjois-Pohjanmaalla TOP 3:ssa	Toteutui
Tekemistä, näkemistä, kokemista	Isot, säännöllisesti järjestettävät tapahtumat säilyvät ja kehittyvät: Tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri tahojen kanssa	Limingassa järjestetään: Lintukuvafestarit Kamarisoitto Limmi-festivaali Limingan suurmarkkinat Niittypäivät Viikateniiton MM-kisat Äxön-tapahtuma Pöllöfestivaalit Joulun avaus Wanhan Ajan Joulu + 1 uusi iso, säännöllinen tapahtuma	Toteutui (uutena tapahtumana Liiterirock)
	Pieniä tapahtumia järjestetään ja uusia kehitetään: tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Tapahtumien lkm.	Vähintään 10 pientä tapahtumaa vuoden aikana	Toteutui (mm. kirjailijavierailut, piknik, Aapon päivän konsertti, jne.)
	Tasokkaita kulttuuriesityksiä / produktiota hankitaan kannattavasti tai yhteistyössä. Esityksien lkm.	Vähintään 10 esitystä vuoden aikana	Toteutui (11, esityksiä oli sekä lapsille että aikuisille)
	Kirjaston lainausmäärä / asukas	Lainausmäärä / asukas > 20	Toteutui (27 lainaa / asukas)

4. TALOUDEN TASAPAINO JA JOHTAMINEN

Kunnan perustehtävien hoitaminen ja strategisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja pitkäjänteistä taloudenhoitoa. Palvelut järjestetään palveluiden järjestämissuunnitelmien ja talouden reunaehdot huomioiden. Johtamisessa ja taloudenhoidossa huomioidaan yhä enemmän konsernin kokonaisuus. Kunta kehittää asiointipalveluita entistä sähköisempään muotoon. Yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten osallistumista vahvistetaan ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja, jotka tukevat kuntalaisten kohtaamisia ja vuoropuhelua sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja aktiivista toimintaa.

Strateginen tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Toimintakate Verorahoitus	Toimintakatteen kasvu <= verorahoituksen kasvu	Toteutui (Toimintakatteen kasvu 3,9 % vs. verorah. kasvu 4,3 %)
	Investointien tulorahoitus %	Yli 80 %	Toteutui (205,1 %)
	Konsernin lainamäärä €/asukas	< koko maan keskiarvo	Toteutui (konsernin lainamäärä 4 595 €/as. (koko maan 2024 keskiarvo 7 254 € / as.))
	Vuosikate	Vuosikate kattaa poistot	Ei toteutunut (75,4 %)
	Taseen ylijäämä	Taseessa on ylijäämää	Toteutui (ylijäämää 11,4 milj. €)
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Omistajapoliittisten linjauksen toteuttaminen	Tavoitteiden toteutuminen	Etenee pääosin suunnitellusti. Linjaukset päivitetty 28.4.2025 (KV § 34). Toimenpideohjelma tuodaan päätettäväksi keväällä 2026.
	Konserniohjauskeskusteluiden käyttöönotto	Konserniohjauskeskustelut vähintään 2 x / vuosi. Haetaan omistajan omistajaohjausta tarvittaessa konserniohjauskeskusteluiden perusteella.	Toteutui (Yhtiöiden raportointia kehitetty ja lisätty konserniohjauskeskusteluiden määrää.
	Yhtiöiden tavoitteiden toteutuminen	Tavoitteiden toteutuminen	Ei toteutunut (ks. kappale 4.2 Konsernin toiminnan ohjaus).
	Omistajapoliittisten linjauksien ja omistajapoliittisen toimenpideohjelman päivittäminen vuoden 2024-2025 aikana	Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty kunnanvaltuustossa ja omistajapoliittinen toimenpideohjelma hyväksytty kunnanhallituksessa.	Ei toteutunut (Omistajapoliittiset linjaukset päätetty 28.4.2025 valtuustossa. Omistajapoliittinen toimenpideohjelma on valmisteltu, mutta sitä ei ole vielä viety kunnanhallituksen päätettäväksi)
Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehitysha-kuinen henkilöstö	Sairauspoissaolopäivät / työntekijä	Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv / tt	Toteutui (14,6 pv / työntekijä (31.12.2025))
	Keskimääräinen eläköitymisikä	> 64 vuotta	Toteutui (keskimääräinen eläköitymisikä on 65,6 vuotta)
	Henkilöstön kehityskeskustelut	Toteutunut 100 %	Toteutui (100 %)
	Henkilöstön osaaminen	Osaamisen kehittyminen koulutus- suunnitelman mukaisesti. Koulutussuunnitelman toteutuminen.	Toteutui suunnitelman mukaisesti.

6.2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN

6.2.1 KÄYTTÖTALouden SITOVUUDEN TOTEUMA TULOSALUEITTAIN

Vaalit	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TP2025 - TA 2025	Toteuma -%
tulot	0	0	0	9 230	9 230	-
menot	-12 156	0	-12 156	-12 594	-438	103,6
toimintakate	-12 156	0	-12 156	-3 364	8 792	27,7

Tarkastustoimi	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	0		0	0	0	-
menot	-23 071		-23 071	-26 124	-3 053	113,2
toimintakate	-23 071	0	-23 071	-26 124	-3 053	113,2

Konsernipalvelut	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	3 858 376	-2 681 330	1 177 046	1 264 659	87 613	107,4
menot	-7 778 995	3 999 791	-3 779 204	-3 588 790	190 414	95,0
toimintakate	-3 920 619	1 318 461	-2 602 158	-2 324 131	278 027	89,3

Elinympäristöpalvelut	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	0	2 728 330	2 728 330	2 910 223	181 893	106,7
menot	0	-4 068 441	-4 068 441	-3 972 597	95 844	97,6
toimintakate	0	-1 340 111	-1 340 111	-1 062 374	277 737	79,3

Sivistyspalvelut	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	973 799	0	973 799	1 436 265	462 466	147,5
menot	-33 856 388	-427 787	-34 284 175	-34 746 641	-462 466	101,3
toimintakate	-32 882 589	-427 787	-33 310 376	-33 310 376	0	100,0

Hyvinvointipalvelut	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	307 800	-47 000	260 800	298 229	37 429	114,4
menot	-3 383 447	68 650	-3 314 797	-3 213 570	101 227	96,9
toimintakate	-3 075 647	21 650	-3 053 997	-2 915 341	138 656	95,5

Elinvoimapaalvelut	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	255 000	0	255 000	214 391	-40 609	84,1
menot	-2 896 888	0	-2 896 888	-2 765 564	131 324	95,5
toimintakate	-2 641 888	0	-2 641 888	-2 551 173	90 715	96,6

Peruskunta, käyttötalous yhteensä	TA 2025	Muutos TA2025	Muutettu TA2025	TP 2025	Erotus TA2025 - TP 2025	Toteuma -%
tulot	5 394 975	0	5 394 975	6 132 997	738 022	113,7
menot	-47 950 945	-427 787	-48 378 732	-48 325 880	52 852	99,9
toimintakate	-42 555 970	-427 787	-42 983 757	-42 192 883	790 874	98,2

6.2.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta

Tuloslaskelma	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutos €	TA 2025 + muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	46 936	0	-	0	9 230	9 230	-
Toimintakulut	-19 234	-12 156	-	-12 156	-12 594	-438	103,6
Toimintakate	27 703	-12 156	-	-12 156	-3 363	8 792	27,7

6.2.3 TILINTARKASTUS

Tilintarkastus

Tuloslaskelma	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutos €	TA 2025 + muutos	TP 2025	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	0	0	-	0	0	0	-
Toimintakulut	- 25 420	- 23 071	-	- 23 071	- 26 124	-3 053	113,2
Toimintakate	- 25 420	- 23 071	-	- 23 071	- 26 124	-3 053	113,2

6.2.4 KONSERNIPALVELUT

Konsernipalveluiden yleistavoitteen toteutuminen

Tavoitteena on kunnan toiminnan ja talouden ohjaus sekä yhteensovittaminen kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Painopisteenä koko talousarviokaudella ovat kuntastrategian toteuttaminen ja talouden tasapainon toteuttaminen kuntaorganisaatiossa.

Yleiskuvaus konsernipalveluiden palveluista ja tarkoituksesta

Konsernipalvelut jakautuu seuraaviin alueisiin: johtaminen, hallinto- ja henkilöstöpalvelut, yhteistoimintaosuudet, talouspalvelut, IT-palvelut ja konsernipalveluiden hankkeet. Konsernipalveluiden tehtävänä on ohjata kuntastrategian mukaisesti kuntakonsernin toimintaa ja koordinoida kunnan sidosryhmyötä.

Toimintaympäristöanalyysi

Toimintaympäristön jatkuvat muutokset haastavat henkilöstöjohtamista, minkä vuoksi työkyvyn johtamisessa on pyritty panostamaan ennakointiin ja henkilöstön tukemiseen muuttuvissa tilanteissa. Tilapäisen työn mallia on hyödynnetty joustavan työjärjestelyn mahdollistamiseksi työkyvyn heikentyessä, ja sairauspoissaolot ovat edelleen vähentyneet edellisvuoteen verrattuna.

Kuntakonsernin tehokas toiminta ja talouden tasapaino ovat koko valtuustokauden tavoitteena. Tehdyn talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen ja työstämisen jatkaminen on edelleen välttämätöntä, jotta kunnan talous saadaan kestäväälle pohjalle tuleviin investointitarpeisiin suhteutettuna. Tulevien vuosien investointitaso huomioituna kunnan vuosikatteessa (n. 3 milj. euroa) on edelleen 1-2 milj. euron vaje suhteessa tulevien vuosien nettoinvestointeihin. Käyttötalouden säästötoimenpiteitä on toteutettu nyt kahden vuoden ajan, joten seuraavaksi huomio täytyy todennäköisesti kohdistaa investointimenoihin.

Vuoden 2026 alussa voimaan tuleva hankintalain uudistus tuo merkittäviä muutoksia kunnan hankintakäytäntöihin, erityisesti sidosyksikköhankeiden osalta. Uudistus tarkoittaa, että tehdäkseen hankintoja sidosyksiköltä, tulee kunnalla olla sidosyksiköstä vähintään 10 %:n omistusosuus. Hankintalain uudistuksen myötä kunta joutuu lakiuudistuksen myötä järjestelemään talous-, henkilöstö- sekä ICT-palvelut uudelleen. Päätöksiä palveluiden järjestämistavasta ei ole vielä tehty, mutta sidosyksikköomistukset joudutaan purkamaan ja kilpailuttamaan palvelut uudelleen, mikä todennäköisesti johtaa kustannusten nousuun ja palvelutason heikkenemiseen. Muutuskustannukset tulevat olemaan mittavat ja palveluiden ottaminen takaisin omaksi toiminnaksi ei ole realistinen vaihtoehto.

Limingan kunta on mukana Kuntaliiton ja FCG:n USO -uuden sukupolven organisaatiot verkostoprojektissa (USO 2025-2026), jossa keskiössä on uuden valtuustokauden sujuva käynnistäminen sekä luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. USO-verkostoprojektiin osallistuminen tukee kunnan tulevilla valtuustokaudella käynnistyvää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten sekä uudistusten ennakointia. USO-verkostoprojektissa toteutetaan luottamushenkilösparrauksia sekä teemaseminaareja. Osana USO-projektia on järjestetty uudelle valtuustolle perehdytystä valtuustokauden alussa sekä saatu ajankohtaista tilannekuvaa kuntatalouden kehitysnäkymistä osana vuoden 2026 talousarvion valmistelua.

Valtuustokauden vaihtuminen on näkynyt konsernipalveluiden toiminnassa siten, että palvelualueeseen aiemmin kuulunut omaisuuden hallinnan kokonaisuus eriytyi omaksi elinympäristöpalveluiden palvelualueeksi kesäkuun alusta lukien. Päivitetty hallintosäätö (kv 24.3.2025 § 16) astui voimaan valtuustokauden alusta. Uuden luottamushenkilöorganisaation mukaan kunnassa on kolme lautakuntaa. Pysyvistä ohjelmatyöryhmistä sekä viranomaislautakunnasta on luovuttu. Valtuuston koko on 35 valtuutettua myös valtuustokaudella 2025-2029.

Uusi valtuusto järjestäytyi kesäkuussa. Uudet lautakunnat ovat kokoontuneet ensimmäistä kertaa elokuussa ja luottamushenkilöiden koulutukset käynnistyivät elokuun aikana. Konsernipalvelut on järjestänyt koulutusta toimielimien puheenjohtajille. Myös toimielinten esittelijöille ja vastuuvalmistelijöille on järjestetty sisäistä koulutusta.

Tiedolla johtamisen ja raportoinnin kehittämistä on jatkettu. Talouden seurantarjestelmän ja raportoinnin osalta tilanne on hyvä ja myös henkilöstöraportointi on edistynyt. Henkilöstöraportoinnin kuntoon saattamisen jälkeen tullaan siirtymään toimialajohdon tietojohdamisen kehittämiseen jo olemassa olevan Johdon työpyötä -sovelluksen avulla.

Kunnan tiedonhallintamallin työstämistä on viety vuoden aikana eteenpäin kunnan poikkihallinnollisen digikehitysryhmän koordinoimana. Tiedonhallintamallin työstämiseen liittyen toimialat ovat nimenneet prosessien kuvaajat ja koulutus prosessien kuvaamiseen on käynnissä. Valmistuttuaan tiedonhallintamalli tukee kunnan strategista johtamista, resurssien tehokasta käyttöä sekä tiedon hyödyntämistä kunnan päätöksenteossa.

Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojakoulutusten kattavuutta on laajennettu muuttuneen turvallisuustilanteen ja tiukentuneiden tietosuojamääräysten johdosta. Koulutusten tavoitteena on varmistaa kunnan digitaalisten työvälineiden turvallinen käyttö sekä henkilöstön riittävä osaaminen tietosuojaan liittyvistä asioista. Koulutukset ovat osa kunnan riskienhallintaa. Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosaamisen kehittymistä on tarkoitus seurata tietojenkalastelusimulointien ja näistä saatavien raporttien avulla. Tietojenkalastelusimulaation käynnistyminen siirtyi palvelun toteuttajan aikataulutuksen johdosta vuoden 2026 alkuun.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi valmisteltu Työhyvinvoinnin rakentajat ESR+ -hanke käynnistyi. Työhyvinvoinnin rakentajat -hanke on Limingan, Iin, Utajärven ja Vaalan kuntien yhteishanke, Limingan kunta toimii hankkeessa hallinnoijana. Oman osahankkeen rinnalla toteuttavat Oulun Yliopiston naistentaudit ja synnytykset sekä Työterveyslaitos. Hanketta rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto (ESR+) Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta. Hankkeen toteutusaika on 1.4.2025- 30.9.2027. Hankkeen tavoitteena on parantaa

kuntatyöntekijöiden työkykyä ja -hyvinvointia. Hanke keskittyy erityisesti aivoterveysteen, liikkumiseen ja naistyyppillisiin oireisiin. Hanketta on palkattu kuntiin toteuttamaan kaksi työhyvinvointikoordinaattoria, toinen työskentelee Limingassa, ja toinen lissä, huolehtien samalla Utajärven ja Vaalan hanketoteutuksesta. Hanke on herättänyt jo tässä vaiheessa laajaa kiinnostusta kuntakentällä sekä eri valtakunnan medioissa. Sosiaali- ja terveysministeriö odottavat mielenkiinnolla hankkeen etenemistä. Hanke on vieraillut myös eduskunnassa.

Loppuvuodesta valmistui laaja hankekuntien työntekijöiden hyvinvointia kartoittava alkukartoituskysely, jonka vastausprosentti kohosi 80 %:in. Vastaavaa aineistoa ei ole aiemmin koottu. Kyselystä piirtyy kuva kuntatyöntekijöiden tämänhetkisestä hyvinvoinnista, sekä niistä asioista joihin hankkeen on mahdollista pureutua ja lähteä kehittämään toimintaa. Myös tämä sai odotettua julkisuutta.

Konsernipalveluiden talouden toteutuminen 2025

Konsernipalvelut, tuloslas- kelma, €	TP 2024	TA 2025	Muutos TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Erotus TP2024 – TA2024	To- teuma -%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 235 025	975 146	-70 200	904 946	1 000 069	95 123	110,5
Maksutuotot	302 853	280 750	-280 750	-	15	15	-
Tuet ja avustukset	268 148	263 100		263 100	241 427	-21 673	91,8
Vuokratuotot	2 038 295	2 041 170	-2 036 170	5 000	14 874	9 874	-
Muut toimintatuotot	268 585	298 210	-294 210	4 000	8 273	4 273	-
TOIMINTATUOTOT YH- TEENSÄ	4 112 907	3 858 376	-2 681 330	1 177 046	1 264 659	87 613	107,4
Valmisteverastojen muutos	-	-	-	-	-	-	-
Valmistus omaan käyttöön	536	-	-	-	-	-	-
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-1 537 680	-1 512 128	492 555	-1 019 573	-1 028 916	-9 343	100,9
Eläkekulut	-301 014	-323 936	82 996	-240 940	-230 914	10 026	95,8
Muut henkilösivukulut	-28 918	-40 253	13 112	-27 141	-40 414	-13 273	148,9
Henkilöstökorvaukset	28 880	454		454	5 899	5 445	-
Palvelujen ostot	-4 319 814	-4 604 805	2 630 628	-1 974 177	-1 738 785	235 392	88,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-167 162	-172 305	140 705	-31 600	-30 753	847	97,3
Avustukset	-250	-1 000		-1 000	-3 333	-2 333	333,3
Vuokrat	-941 080	-983 622	637 096	-346 526	-416 732	-70 206	120,3
Muut toimintakulut	-174 336	-141 400	2 700	-138 700	-104 841	33 859	75,6
TOIMINTAKULUT YH- TEENSÄ	-7 441 373	-7 778 996	3 999 791	-3 779 204	-3 588 790	190 414	95,0
TOIMINTAKATE	-3 327 930	-3 920 620	1 318 461	-2 602 158	-2 324 131	278 027	89,3

Konsernipalveluiden toimintatuotot ylittyivät 88 t€, joka muodostuu pääosin myyntituottojen ylityksestä 95 t€. Toimintakulut alittivat suunnitellun talousarvion yhteensä 190 t€, joka selittyy pääosin palveluiden ostojen a ennakoitua pienemmällä käytöllä. Suurimmat selittävät tekijät palveluiden ostojen alituksessa on vakuutuspalveluiden, ICT-palveluiden ja toimisto- ja asiantuntijapalveluiden arvioitua pienemmät menot. Valtuustoon sitovan toimintakatteen alitus yhteensä on 278 t€. kumulatiivisen talousarvion 22 t€, joten toimintatulot ovat toteutuneet kokonaisuutena lähes talousarvion mukaisesti.

Palvelujen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

- Tapahtumatuotannon määrärahat siirrettiin hyvinvointipalveluista konsernipalveluihin. Konsernipalvelut ostavat tapahtumatuotannon kokonaisuuden Limingan Kehitys Oy:ltä.
- Kunnan hallintosääntö päivitettiin ja päivitetty hallintosääntö tuli voimaan valtuustokauden alusta 1.6.2025 lukien.
- Valtuuston hyväksymän luottamushenkilöorganisaation muutoksen myötä konsernipalveluiden palvelualue muuttui toiminnallisesti siten, että konsernipalveluiden kokonaisuuteen kuuluva omaisuuden hallinta siirtyy tulevan valtuustokauden alusta elin ympäristö lautakunnan alaiseksi elin ympäristö palvelut kokonaisuudeksi.
- Valtuustokauden vaihtuminen näkyi olennaisella tavalla konsernipalveluiden henkilöstön työskentelyssä. Alue- ja kuntavaalit toteutettiin konsernipalveluiden oman henkilöstön toimesta. Valtuustokauden vaihtuminen on vaatinut paljon hallinnollista taustatyötä, jotta uudet toimielimet ovat voineet käynnistää toimintansa.
- Uusi valtuusto aloitti työskentelynsä kesäkuun alussa ja uuden luottamushenkilöorganisaation mukaiset toimielimet nimettiin.
- Konsernipalvelut järjestivät koulutusta uudelle valtuustolle sekä toimielimien puheenjohtajat on perehdytetty tehtäväänsä.
- Kunnan tilintarkastusyhteisö vaihtui ja uutena tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Oy.
- Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin keväällä.
- Terveystalo aloitti työterveyspalveluiden palveluntuottajana 1.6.2025.
- Tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön lokakuun alussa KVTES ja OVTES osio G osalta.
- Osana konsernijohtamisen vahvistamista on valtuustokauden alusta otettu käyttöön konserniohjauskeskustelut.
- Konsernipalvelut järjestivät koulutusta myös kuntayhtiöiden hallitusten jäsenille sekä kunnan hallitukselle omistajaohjauksen, sekä kunnan kokonaisedun näkökulmasta.
- Kunnan omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin vuosille 2025-2028.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje päivitettiin ja se tuli voimaan vuoden 2026 alusta.

Kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät sekä toimintatapojen kehittäminen ovat konsernipalveluiden vastuulla. Kunnanhallitus kokoontui vuoden aikana 20 kertaa ja kunnanvaltuusto kymmenen.

Kunta- ja aluevaalit järjestettiin huhtikuussa 2025. Molemmat vaalit toteutettiin kunnan omana työnä ja ne työllistivät konsernipalveluiden sihteeristöä sekä vaalien käytännön järjestelyiden ja vaalitoimielinten toiminnan osalta. Valtuustokauden vaihtuminen ja siihen valmistautuminen näkyivät olennaisella tavalla konsernipalveluiden toiminnassa. Uudet toimielimet kokoontuvat ensimmäistä kertaa elokuussa ja luottamushenkilöitä koulutettiin syksyn aikana luottamustoimen hoitamiseen liittyen.

Työterveyspalveluiden palveluntuottaja vaihtui 1.6.2025 ja uusi palveluntuottaja aloitti toimintansa. Terveystalolla ei ollut sopimuksen alkaessa toimipistettä Limingassa, vaan henkilöstö on voinut asioida palveluntuottajan muissa toimipisteissä. Liminkaan toimipiste tuli vuoden 2026 alussa.

KVTES:n ja OVTES osio G:n palkkausjärjestelmä uudistui ja uusi tasopalkkajärjestelmä tuli voimaan 1.2.2025. Uudistuksessa palkkausjärjestelmää uudistettiin merkittävästi. Tasopalkkajärjestelmä korvaa aiemman tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmän (TVA). Tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto valmisteltiin paikallisesti yhteistyössä pääsopijajärjestöjen sekä esihenkilöiden kanssa. Tasopalkkajärjestelmä perustuu valtakunnallisiin osaamisen ja vastuun tasokriteereihin, jotka on määritelty TES:n palkkaliitteissä. Tasokriteereitä on tarkennettu myös paikallisesti. Osaamisen ja vastuun tasoja on palkkaryhmittäin kolme (A, B ja C). Tasopalkkajärjestelmä otettiin kunnassa käyttöön 1.10.2025 ja uuden tasopalkan mukainen palkka oli maksussa lokakuussa.

Työhyvinvointikysely toteutettiin koko kunnan henkilöstölle maaliskuun aikana. Kyselynä käytettiin kuntien eläkevakuutusyhtiö Kevan hallinnoima työhyvinvointikyselyä. Kyselyn vastausprosentti oli 65,1, joka edellisellä kerralla oli 72,9 %. Koko kunnan tasolla kyselyn tulokset ovat hyvät. Palvelualueet ovat työstäneet kyselyn tuloksia yhdessä henkilöstön kanssa.

Hallitus on kaavaillut työsuuhdepyörän veroetuuden poistamista vuoden 2026 alusta. Kunnassa tarkastellaan etuuden jatkamista hallituksen päätöksen selkiinnyttyä. Työsuuhdepyöräetuuden on ottanut käyttöön reilut 40 työntekijää.

Konsernipalveluissa vuodelle 2025 varattiin osallistuvan budjetoinnin toteuttamiseen 25 000 euroa. Määrärahan käytöstä järjestettiin keväällä kuntalaisille kysely, jossa kuntalaiset saivat äänestää ideoita 2 000 euron, 5 000 euron ja 10 000 euron hintakategorioissa. Osallistuvassa budjetoinnissa äänesti yhteensä 919 liminkalaista, jotka antoivat äänestyksessä yhteensä 5228 ääntä. Suurimmasta, yli 5 000 euron hintakategoriasta, eteni toteutukseen eniten ääniä saanut (1 kpl) ja kahdesta pienemmästä kategoriasta eniten ääniä keränneet kategoriasta riippumatta (8 kpl). Läpimenneissä ideoissa korostui edellisten vuosien tapaan liikuntaan, kunnan viihtyisyyteen sekä lapsiin ja nuoriin kohdistuvat ideat.

Konsernipalveluiden strategisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	Toteuma 2025
Talous	Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Aktiivinen talouden ohjaaminen siten, että konsernipalveluiden alkuperäisen talousarvion vuosikate ei vaadi muutoksia 2025 aikana Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanon mukaiset toimenpiteet	Toteutunut: kyllä/ei Kunnan tilikauden ylijäämä/alijäämä taloussuunnittelukaudella 2026-2027 ≥ 0 € Kunnan investoinnit $\leq$ vuosikate taloussuunnittelukaudella 2025-2027	Alkuperäisen talousarvion vuosikatetasoon pääseminen Kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteet viedään käytäntöön siten, että suunnittelukaudella 2026-2027 päästään tilikauden tuloksessa positiiviselle tasolle. Tasapainottamisohjelman mukainen tavoite: investoinnit enintään vuosikatteen tasolla.	Toteutui (talousarviomuutoksia määräraharakenteiden takia ei tehty) Toteutui (TA2026 mukaan positiivinen tulos saavutetaan vuonna 2027) Ei toteutunut (nettoinvestoinnit yli vuosikatteen taloussuunnitelmassa 2026-2028)
Henkilöstö	Hyvinvoiva, osaava ja kehityshakuinen henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan ja korvaavan työn mallin käyttöä edistetään aktiivisesti Kehityskeskustelut toteutetaan 100 %:sti Koulutuspäivien lukumäärä ≥ 3 /henkilö	Sairauspoissaolo-% Kehityskeskusteluiden toteuma-% Koulutuspäivien keskimääräinen lukumäärä/henkilö	Sairauspoissaolojen määrä vähentyy vuoden 2025 aikana Kehityskeskustelujen toteuma 100 % Koulutuspäivien lukumäärä ≥ 3 /henkilö.	Toteutui (2024: 418 vs. 2025: 375) Toteutui Ei toteutunut (toteuma 2,7/henkilö)
Toiminta	Henkilöstön tietoturvaosaamisen ja yleisen tietoturvan tason vahvistaminen vastaamaan nykyisiä turvallisuuksympäristön vaatimuksia	Navisec tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen toteuttaminen henkilöstölle ja luottamushenkilöille	Koulutuksen toteuma-%	Kaikki kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöistä ovat käyneet koulutuksen hyväksytysti, toteuma 100 %.	Ei toteutunut (toteuma yhteensä 97,5 %: - Luottamushenkilöt 45,9 % - Konserni 96 % - Elinvoima 100 % - Hyvinvointi 100 % - Sivistys 98 % - Vaka 94,5 % - Kunnallistekniikka II. 100 % - RuPuKi II. 100 %)

Konsernipalveluiden henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Konserseniipalveluiden henkilöstö ja koulutussuunnitelma on toteutunut suunnitellusti. Osa koulusihteeri palveluista on ostettu Monetra Oulu Oy:ltä.

Palvelualueen sairauspoissolojen määrä on vähentynyt aiempaan vuoteen nähden 418 poissaolopäivästä 375 poissaolopäivään. Luku ei ole täysin vertailukelpoinen, koska aiemmin konsernipalveluihin kuulunut omaisuuden hallinta on eriytynyt omaksi elinympäristöpalveluiden palvelualueeksi 1.6.2026 alkaen. Koulutussuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Henkilöstömäärä 31.12.	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	16	17
Määräaikaiset, lkm.	0	1
Sijaiset, lkm.	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	0	0
Henkilöstö yhteensä	16	18

Eläkkeelle jäänti (tehtävä)	2024	2025
toimistosihteeri		
koulusihteeri	1	1

Uudet vakinaiset virat/tehtävät	2024	2025
hallintosihteeri		
toimistosihteeri (varhaiskasvatus)	1	

6.2.5 ELINYMPÄRISTÖPALVELUT

Elinympäristöpalveluiden yleistavoitteen toteutuminen

Limingan kunnan maaomaisuuden hallintaa toteutettiin valtuuston hyväksymän kaavoituksen ja maanhankinnan periaatteet ohjelman sekä Kaavoituskatsauksen 2024-2026 ja 2025 mukaisesti.

Maankäytön suunnittelua jatkettiin asunto- ja työpaikka-alueiden kehittämisellä hyödyntäen kaksoisraidehankkeen mahdollisuuksia. Väyläviraston suunnitteluttama Liminka - Oulu kaksois-raide ratasuunnitelma hyväksyttiin 29.8.2025 Liikenne- ja viestintävirastossa. Limingan keskustan asema-alueen kehittämistä edistettiin solmimalla Meijerialueen kaupan esisopimus.

Kunnallistekniikan investointihankkeita rakennutettiin talousarvion ja -suunnitelman mukaisesti.

Linnukkatien kevyenliikenteenväylän kehittäminen valmistui 2025.

Merkittävimmät infrarakentamisen suunnitteluhankkeet olivat

- Kuormatien uudisrakentaminen ja
- EKO-korttelin kunnallistekniikan ja vesihuollon rakentaminen.

Yleiskuvaus Elinympäristöpalveluiden palveluista ja tarkoituksesta

Maanhankinnan valmistelu ja maaomaisuuden hallinta: Maaomaisuuden hallinta vastaa maanhankinnasta, tonttimyynnistä sekä niihin liittyvien sopimusten hallinnasta. Kunta hankkii maata kaavoitettavaksi asuin- ja yrityskäyttöön. Alueet sijoittuvat pääosin olemassa olevaan taajamaan ja sen läheisyyteen. Maata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisin kaupoin tai vaihtamalla ja kunta käy aktiivisesti neuvotteluja maanomistajien kanssa. Maapolitiikan tavoitteet on määritetty kunnanvaltuuston hyväksymässä kaavoituksen ja maanhankinnan periaatteet ohjelmassa.

Kaavoitus: Kaavoituksen tehtävänä on ylläpitää riittävää kaavavarantoa. Kaavoitus mahdollistaa kunnan hallitun kasvun sekä toimintojen järkevän sijoittumisen kunnassa. Kaavoitusta on toteutettu kunnanhallituksen hyväksymien Kaavoituskatsauksen 2024-2026 ja 2025 ja Limingan kasvualueet 2020–2040 -ohjelman mukaisesti.

Rakennusvalvonta: Rakennusvalvonta valvoo, ohjaa ja neuvoo rakentamista. Limingassa rakennusvalvonta on asiakaslähtöistä ja lupakäsittelyt ovat ketteriä sekä oikea-aikaisia. Rakennusvalvonnalla on tärkeä rooli kaavan toteuttamisessa sekä kaavoitusmahdollisuuksien ja kunnan kasvumahdollisuuksien säilyttämisen kannalta kaavoittamattomilla alueilla. Työtä ohjaavat lait, asetukset ja kunnan linjaukset.

Jätehuolto: Lakeuden EKO toimii Limingan, Muhoksen, Tyrnävän ja Utajärven jätehuoltoviranomaisena sekä vastaa kotitalouksissa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta alueella. Lakeuden EKO kehittää yhdessä jäteasemien palveluntuottajan kanssa alueen jätehuoltoa ja kestävästä kehitystä sekä antaa neuvontaa ja opastusta. Lakeuden EKOn isäntäkuntana toimii Liminka.

Rakennuttaminen: Rakennuttaminen on rakennushankkeiden johtamista, organisointia, budjetointia, kustannusseurantaa ja sopimusten hallintaa sekä suunnittelunohjausta. Rakennuttaja toimii kunnan edustajana hankkeissa osapuolien välillä ja huolehtii, että hankkeen päätökset tehdään oikeaan aikaan ja perustuvat oikeaan tietoon.

Joukkoliikennepalvelut: Limingan joukkoliikennepalvelut ovat osa Oulun seudun liikennettä (OSL), joka tarjoaa kattavat ja helppokäyttöiset julkisen liikenteen palvelut. OSL:n toimialueeseen kuuluvat Liminka, Ii, Kempele, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä. Alueella on käytössä tasataksa, eli lipun hinta perustuu asiakasryhmään eikä matkan pituuteen. Liminkaan pääsee myös kaukoliikenteen linja-autoilla Matkahuollon kautta. Junalla matkustettaessa lähimmät asemat ovat Kempele ja Oulu. Elinympäristöpalvelut toimivat aktiivisesti Oulun seudun joukkoliikenteen johtoryhmässä ja Aluejoukkoliikenne työryhmässä Limingan kunnan edunvalvojana.

Asuminen ja toimitilat: Limingan kunnan omistamia tiloja ja rakennuksia kehitetään sekä ylläpidetään omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti. Omaisuuden hallinta seuraa ja ohjaa talousarvion ja -suunnitelman tavoitteiden toteutumista. Elinympäristöpalvelujen organisaatio vastaa yleisesti kunnan omaisuuden hallinnasta ja niihin tarvittavien palveluiden tilaamisesta.

Toimintaympäristöanalyysi

Rakentamislain muutokset ovat muuttaneet ja tulevat edelleen muuttamaan maankäyttöä ja sen suunnittelua ennakoivampaan suuntaan - laadittavissa selvityksissä rakentamisen vaikutukset ympäristöön ja luontoon sekä kulttuuriarvoihin tulee tehdä ennakoivammin, laajemmin sekä pidemmällä ajallisella tarkastelulla. Tämä on huomioitu Limingan kunnan kaavoitushankkeissa vaadittavissa selvityksissä ja aikataulutuksessa.

Alueidenkäyttölain luonnos oli lausuntokierroksella kesällä 2025 ja eduskuntakäsittelyä odotetaan keväälle 2026. Lakimuutoksiin on varauduttu koulutuksilla. Keskeisiä todennäköisiä muutoksia ovat suurempien aurinkovoimapuistojen kaavoitusvelvoite, kaavoituskatsauksen laatimisvelvoitteesta luopuminen, maanomistajan aloiteoikeus, kumppanuuskaavoituksen kirjaaminen lakiin, selvitysvelvoitteiden kasvaminen, kuulutusvelvoitteiden keventäminen ja valitusoikeuksien rajaaminen.

Energiamurroksen keskellä puhtaan energiatalouden ja teollisuuden ratkaisut ovat kasvattaneet merkitystään ja teknologian kehittyessä näiden alojen tonttikysyntä on ollut kasvussa. Limingan kunnan alueella uusiutuvan energian ratkaisujen potentiaalimahdollisuuksien ja sijaintipaikkojen selvityksen avulla tullaan saamaan lupaprosessiin sujuvuutta ja ennakoitavuutta, joka on välttämätöntä hankkeiden mittaluokan ja vaadittavien selvitysten osuuden kasvaessa. Elinvoimakas ja Lupa- ja valvontavirasto viranomaisena määrittelevät selvitystarpeet, ja rakennusvalvonnan sekä kaavoituksen tulee noudattaa niitä.

Pidemmän aikavälin kestävyys ja tutkittuun tietoon perustuvan tilannekuvan hyödyntäminen päätöksenteossa luo paremmat mahdollisuudet saavuttaa tasapaino myös kunnallistekniikan korjausvastuun hallinnassa.

Vuoden 2025 aikana varauduttiin ennakoivasti vuonna 2026 käynnistyviin kaavahankkeisiin teettämällä hankkeita varten taustaselvityksiä kuten luonto- ja eläinselvityksiä sekä rakennusten

ominaispiirteiden selvitys. Uudentyyppisiä energiahankkeisiin liittyviä taustaselvityksiä valmistui Kaapo-hankkeessa:

- Paikalliset uusiutuvat energiaratkaisut ja maa-aineksen ja infrastruktuurin kiertotalousratkaisut selvitystyö,
- Ruutikangas - Liminganlahti osayleiskaavan aurinkovoimaan liittyvien määräyksien ja reunaehtojen sekä vireillä olevien aurinkovoimahankkeiden vaikutusten tarkastelu alueen maankäyttöön,
- Uusiutuvan energian potentiaali ja sijoittumispaikat kriteereineen Limingan kunnan alueella 15.5.2025.

Tonttivarantoa Limingassa on varsin hyvin, joten tulevien vuosien kaavoituksen painopiste on enemmän vanhojen kaavojen päivityksissä ja yleiskaavoituksessa. Jätelain muutos supisti kunnan jätehuoltovastuuta vuoden 2025 alusta alkaen siten, että esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavien toimipaikkojen jätehuolto ei enää kuulu kunnan järjestämisvastuulle.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Keskeinen toiminnan kehittäminen kohdistui yleisellä tasolla koko elinympäristöpalveluiden henkilöstön ammatillisen osaamisen päivittämiseen lainsäädännön muuttuessa. Merkittävin muutos oli, että uusi rakentamislaki (RakL 751/2023) korvasi maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) 1.1.2025 alkaen. Maankäyttöä koskevat pykälät jäivät voimaan ja laki nimettiin alueidenkäyttölainsäädännöksi (752/2023). Alueidenkäyttölain uudistus on tarkoitus viedä eduskuntakäsittelyyn keväällä 2026. Lisäksi yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki etenee keväällä lausuntokierrokselle. Edellä mainitut lakimuutokset haastavat rakennusvalvontaa, mutta myös koko elinympäristöpalveluiden henkilöstöä uudistamaan toimintatapoja ja valmistautumaan lakimuutokseen ja sen tulkintaan.

Henkilöstö osallistui aktiivisesti Ympäristöministeriön, ELY-keskuksen, Väyläviraston ja Kuntaliiton järjestämiin ajankohtaisiin webinaareihin, seminaareihin ja asiantuntijakeskustelutilaisuuksiin lainsäädännön ja asetusten tulkinnasta ja soveltamisesta. Palvelualueen prosessien selkiinnyttämistä jatkettiin henkilöstön tehtävänkuvien ja vastuiden selkiinnyttämisellä. Elinympäristöpalvelujen prosessikuvaustyö käynnistettiin. Kaavoituksen ennakoiva selvitystyö ja kuntalaisten osallistaminen ovat tuottaneet tulosta ja kaksi merkittävää kaavaa ovat edenneet lainvoimaiseksi ilman valituksia.

Talouden toteutuminen 2025

Elinympäristöpalvelut, tuloslaskelma, €	TP 2024	TA 2025	Muutos TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Erotus TP2024 – TA2024	Toteuma -%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot			113 200	113 200	205 652	92 452	181,7
Maksutuotot			280 750	280 750	352 058	71 308	125,4
Tuet ja avustukset			-	-	-	-	-
Vuokratuotot			2 036 170	2 036 170	2 153 187	117 017	105,7
Muut toimintatuotot			298 210	298 210	199 325	-98 885	66,8
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-	-	2 728 330	2 728 330	2 910 223	181 893	106,7
Valmisteverastojen muutos	-	-	-	-	-	-	-
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-	-	-	-
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot			-492 555	-492 555	-475 201	17 354	96,5
Eläkekulut			-82 996	-82 996	-78 309	4 687	94,4
Muut henkilösivukulut			-13 112	-13 112	-13 225	-113	100,9
Henkilöstökorvaukset			-	-	4 949	4 949	-
Palvelujen ostot			-2 693 028	-2 693 028	-2 588 317	104 711	96,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-141 955	-141 955	-149 056	-7 101	105,0
Avustukset			-	-	-33 446	-33 446	-
Vuokrat			-638 096	-638 096	-632 459	5 637	99,1
Muut toimintakulut			-6 700	-6 700	-7 533	-833	112,4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-	-	-4 068 441	-4 068 441	-3 972 597	95 844	97,6
TOIMINTAKATE	-	-	-1 340 111	-1 340 111	1 062 374	277 737	79,3

Suhteessa talousarvioon elinympäristöpalvelujen toimintatuotot ylittyivät yhteensä 182 t€ ja toimintakulut alittuivat 96 t€. Tuotot ja kulut toteutuivat siten, että vuoden lopun toimintakate on 278 t€ ylijäämäinen.

Elinympäristöpalvelujen toimintatuotot muodostuivat huoneistojen ja rakennusten sekä maa- ja vesialueiden vuokratuotoista, tonttien ja metsähoidon myyntituotoista sekä Lakeuden EKOn jätehuoltopalveluiden asiakasmaksuista. Merkittävin tekijä ennakoitua suurempiin myyntituottoihin on ollut Ekokorttelin puuston harvennus, jota ei ollut suunniteltu vuodelle 2025. Myös tuulivoimaloiden vuokratulot ovat olleet ennakoitua suuremmat. Lisäksi rakennusvalvonnan yhdyskuntamaksujen osalta vihreäsiirtymän hankkeiden toteutuminen arvioitua aikaisemmin kasvatti maksutuottojen positiivista toteumaa.

Elinympäristöpalvelujen toimintakulut muodostuivat henkilöstökuluista, palvelujen ostoista, rakennusten ja huoneistojen vuokrista sekä niiden energia- ja puhtaanapitokuluista. Merkittävin tekijä talousarviota pienempiin toteutuneisiin toimintakuluihin oli hankkeiden palvelun ostojen toteutuminen arvioitua pienempänä, mikä johtui ostopalvelujen onnistuneista kilpailutuksista sekä vireillä olleiden kaavahankkeiden

ehdotusvaiheen hyväksymisen viivästymisestä, jolloin uusia kaavahankkeita ei käynnistynyt kuin yksi vuoden 2025 viimeisessä neljänneksellä. Henkilöstökuluissa merkittävimmät säästöt saavutettiin toteutetuilla lomautuksilla ja ettei sijaisia palkattu kokoaikaisesti vanhempainlomien ajaksi. Avustuksia maksettiin kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti Alapääntien sillan uusimisen suunnitteluun 33 t€.

Elinympäristöpalveluiden keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Merkittävin muutos oli, että uusi rakentamislaki korvasi maankäyttö- ja rakennuslain 1.1.2025 alkaen. Maankäyttöä koskevat pykälät jäivät voimaan ja laki nimettiin alueidenkäyttölainsi. Alueidenkäyttölain muutos etenee eduskuntakäsittelyyn keväällä 2026.

Elinympäristöpalveluiden toimintasuunnitelman toteutuminen

Maaomaisuuden hallintaa toteutettiin valtuuston hyväksymän kaavoituksen ja maanhankinnan periaatteet ohjelman sekä Kaavoituskatsauksen 2024-2026 ja 2025 mukaisesti. Merkittävimmät valmistellut kaavahankkeet olivat:

- Emäntäkoulun alueen asemakaavan muutos, hyväksytty 29.8.2025, lainvoima 21.10.2026
- Ydinkeskustan asemakaavamuutos, uusi asemanseutu, hyväksytty 8.12.2025,
- Ruutikankaan - Liminganlahden osayleiskaava,
- Tupoksen asemakaavan muutos ja laajennus Vesikarin ja Saunarannan alueilla,
- Erilän asemakaava.

Limingan maankäytön suunnittelua on edelleen jatkettu asunto- ja työpaikka-alueiden kehittämisellä hyödyntäen kaksoisraidesuunnitelmien mahdollisuuksia. Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt 29.8.2025 Väyläviraston suunnitteluttaman Liminka - Oulu kaksoisraide ratasuunnitelman. Limingan keskustan asema-alueen kehittämistä edistettiin solmimalla Meijerialueen kaupan esisopimus. Maanhankintaa ja hankintaneuvotteluja maanomistajien kanssa on jatkettu vireillä olevien ja lähivuosina käynnistyvien kaavahankkeiden tavoitteiden mukaisesti.

Asuntorakentamisen tonttireserviä ei toistaiseksi ollut tarve lisätä, sillä tontteja on rakentamisen vauhtiin nähden hyvin Limingassa myytävänä. Kuntastrategian talousarvion mukainen asuntotuotantotavoite oli 60–70 asuntoa vuodessa, joka on samaa luokkaa kuin kolmena edellisenä vuotena. Omakotitalojen tonttikysyntä jatkui hiljaisena koko vuoden 2025, johtuen edelleen jatkuneesta matalasuhdanteesta. Rakentamislupia asuntorakentamiseen myönnettiin 22 kappaletta, joista puolet oli omakotitaloja ja puolet paritaloja. Kunnan vuokratalokohteen rakentamisen valmistelu käynnistyi tilikaudella 2025.

Jätehuollon jäteasemien ja siirtoaseman toimijan kilpailutus uudistetulla toimintamallilla saatiin valmiiksi. Kilpailutuksen tavoitteena oli kustannustehokkuuden parantaminen ja selkiinnyttää jätehuoltoviranomaistyön ja palveluntuottajan roolia. Toimijaksi asemille valittiin Kempeleen Jätekuljetus Oy. Lakeuden EKO kilpailutti myös jätteiden vastaanottoaikat, jonka perusteella valittujen toimijoiden kanssa Lakeuden EKO tekee sopimukset jätteiden käsittelystä uudelle, 1.3.2026 alkavalle sopimuskaudelle. Lakeuden EKO:n jäteasemien suunnittelu valmistui toukokuussa 2025.

Elinympäristöpalveluiden strategisten tavoitteiden toteutuminen

Elinympäristöpalvelujen strategiset tavoitteet ovat riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin, kunnan vetovoiman ja kunnan keskusta-alueen kehittäminen, hyvät liikenneyhteydet ja julkinen liikenne, kestävän kehityksen ja uusien innovaatioiden hyödyntäminen. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty alla olevassa taulukossa Maankäyttö ja kuntakuva. Elinympäristöpalvelujen toimintasuunnitelma perustuu kunnan strategiaan tavoitteisiin.

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	TP 2025
Riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin	Vuosittainen tonttireservi (kaavallinen valmius) asuntotontit yritystontit joista rakentamiskelpoiset tontit asuntotontit, kpl yritystontit, kpl	120 kpl 20 kpl 60–70 kpl 20 kpl	Toteutui: 167 Toteutui: 96 Toteutui: 76 Toteutui: 37
Kunnan muuttotase on positiivinen	Muuttotase	Muuttotase on positiivinen	Ei toteutunut: Muuttotase 31.12.2025 on -186 henkilöä.
Kuntakeskuksen vetovoima kasvaa	Liike-, toimitila- ja asuinrakentamisen kasvattaminen sekä tyhjiä liike-tilojen väheneminen kuntakeskuksessa. Kirkonkylän ja Tupoksen asukasluku Uudet yksityiset investointihankkeet	+ 40 asukasta / vuosi > 5 uudisrakennushanketta	Ei toteutunut (asukasmäärä vähentyi 81 asukkaalla) Toteutui: Uusia yksityisiä investointihankkeita 11 kpl.
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Joukkoliikenteen nousijamäärät	Käyttäjien määrä kasvaa	Toteutui: Kasvua joka kuukausi edelliseen vuoteen verrattuna. Tammikuu +18 % Helmikuu +15 % Maaliskuu +26 % Huhtikuu +18 % Toukokuu +18 % Kesäkuu +49 % Heinäkuu +56 % Elokuu +23 % Syyskuu +24 % Lokakuu +16 % Marraskuu +12 % Joulukuu +28 % Yhteensä 114 570

	MAL-hankkeet Lähijunayhteys ja kaksoisraide.	Kunnasta vähintään 1 hanke hyväksytty suunnitelmaan Lähijunaselvitys hyväksytty, kokeilun käynnistyminen. Kaksoisraiteen suunnittelua jatketaan vuonna 2025.	nousijaa ja + 22 % kasvu edellisvuoteen verrattuna. Toteutui: 2 hanketta edennyt suunnitteluvaiheeseen Ei toteutunut: Edunvalvontatyö lähijunakokeilun käynnistämiseksi jatkuu. Edistyminen edellyttää myönteistä päätöstä Oulun seudun kunnilta. Valtion 2030 - ostoliikenteen hankinnan Oulun seudun valmistelutyöryhmä on aloittanut toimintansa. Toteutui: Oulu - Liminka kaksoisraiteen ratasuunnitelma on hyväksytty 28.9.2025.
--	--	---	--

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Elinympäristöpalvelujen virat ja työsuhteet ovat olleet täytettyinä. Henkilöstö on osallistunut aktiivisesti Ympäristöministeriön, ELY-keskuksen, Väyläviraston ja Kuntaliiton järjestämiin ajankohtaisiin webinaareihin, seminaareihin ja asiantuntijakeskustelutilaisuuksiin lainsäädännön ja asetusten tulkinnasta ja soveltamisesta. Koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset toteutuivat jokaisen osalta.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	7	8	8	8
Määräaikaiset, lkm.	1	1	1	1
Sijaiset, lkm.	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	0	0	0	0
Henkilöstö yhteensä	8	9	9	9

6.2.6 ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden yleistavoitteen toteutuminen

Limingan kunnan elinvoimapalvelut huolehtii kunnan elinvoimaan vaikuttavien toimenpiteiden suunnittelusta, koordinoinnista ja toteutuksesta sekä toimenpiteiden yhteensovittamisesta kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi (Elinvoimaa vahvistavat strategiset kärjet). Lisäksi elinvoimapalvelut koordinoi päävastuullisena elinvoimaohjelman toteutumisesta.

Vuonna 2025 palvelualue on koostunut neljästä palvelukokonaisuudesta: elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut, viestintäpalvelut ja kehitys- ja hankepalvelut. Painopisteenä koko talousarviokaudella ovat olleet elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja työpaikkojen luominen, työllisyyden hoito ja työllistämistoimenpiteiden vaikuttavuuden lisääminen, kunnan matkailutoiminnan kehittäminen, ulkoisen viestinnän kehittäminen sekä kuntabrändin vahvistaminen ja hanke- ja kehityspalveluiden toteuttaminen koko kunnan osalta.

Yleiskuvaus Elinvoimapalveluiden palveluista ja tarkoituksesta

Elinvoimapalvelut tuottavat elinkeino-, viestintä-, markkinointi-, työllisyys-, kehittämisen ja hanketoiminnan palvelut. Elinvoimapalvelut on toiminut kuntastrategian linjausten mukaisesti, on vastannut sidosryhmätyöstä omalta osaltaan ja koordinoitunut kunnan hankesalkkua. Elinvoimapalvelut koordinoi kunnan matkailun kehittämistä ja yritysten sijoittumisneuvontaa.

Elinvoimapalvelut tuottavat palveluita pääsääntöisesti yrittäjille ja yhdistyksille. Yrityksille on tarjolla aloittavien yrittäjien ja muita yrityspalvelut, kuten omistajanvaihdosneuvonta, kasvupalvelut, avustaminen tukihakemusten kanssa, hankehallinnoijana toimiminen yritysryhmähankkeissa, kansainvälisyysneuvonta, sijoittumispalvelut jne. Yhdistyksille on tarjolla hanketukipalveluita ja muuta tarvittavaa neuvontaa.

Toimintaympäristöanalyysi

Vuoden 2025 aikana toimintaympäristössä on näkynyt pieniä talouden piristymisen merkkejä. Varsinkin loppuvuosi oli hyvin aktiivista aikaa tonttivarauksen osalta. Yritysten hankeapupyynnöiden määrä oli myös hyvällä tasolla vuonna 2025. Kehittämisen ja investointihankkeiden osalta vuoden 2025 tilanne on ollut todella ja hyviä hankeideoita yritysten toimintaympäristön kehittämiseen on noussut esille.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Toimintaa on kehitetty kuntastrategian, elinvoimaohjelma, matkailun masterplanin ja talousarvion linjausten mukaisesti.

Elinvoimapalvelut, tuloslaskelma, €	TP 2024	TA 2025	Muutos TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Erotus TP2024 – TA2024	To- teuma -%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	438	-		-	21 134	21 134	-
Maksutuotot	-	-		-	-	-	-
Tuet ja avustukset	264 191	245 000		245 000	165 714	-79 286	67,6
Vuokratuotot	-	-		-	-	-	-
Muut toimintatuotot	8 758	10 000		10 000	27 543	17 543	275,4
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	273 387	255 000	-	255 000	214 391	-40 609	84,1
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-669 536	-822 628		-822 628	-721 221	101 407	87,7
Eläkekulut	-114 768	-138 613		-138 613	-123 387	15 226	89,0
Muut henkilösivukulut	-14 247	-21 898		-21 898	-20 219	1 679	92,3
Henkilöstökorvaukset	195	-		-	23 374	23 374	-
Palvelujen ostot	-558 430	-1 292 757		-1 292 757	-1 179 096	113 661	91,2
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-67 256	-1 750		-1 750	-64 807	-63 057	3 703,3
Avustukset	-271 424	-530 000		-530 000	-566 743	-36 743	106,9
Vuokrat	-74 023	-84 242		-84 242	-70 434	13 808	83,6
Muut toimintakulut	-12 717	-5 000		-5 000	-43 032	-38 032	860,6
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 782 205	-2 896 888	-	-2 896 888	-2 765 565	131 323	95,5
TOIMINTAKATE	-1 508 818	-2 641 888	-	-2 641 888	-2 551 174	90 714	96,6

Vuoden 2025 talous onnistui kokonaisuudessaan yksikön näkökulmasta erinomaisen hyvin. Toimintatuotoissa hankkeiden tulot eivät yltäneet ihan talousarvion tasalle, mutta vastaavista hankkeista aiheutuneet kustannukset ovat selvästi budjetoitua pienemmät. Lisäksi vuoden 2025 aikana onnistuttiin saamaan muita toimintatuottaja huomattavasti ennustettua enemmän.

Kuten todettua, toimintakulut jäivät reilusti alle talousarvion. Palveluiden ostot ovat jääneet alle talousarvion, mutta samalla aineet ja tarvikkeet sekä muut toimintakulut ovat hieman ylittyneet, joka kompensoi palveluiden oston budjettialitusta. Osa hankinnoista on pidempiaikaisia ja tavaramuotoisia, jolloin niiden hankinta vie ne talousarviossa eri riville, vaikka usein kyse on samankaltaisista palveluista, kuin mitä hankitaan palveluiden osto -kokonaisuuteen. Yksikön näkökulmasta näitä kolmea kokonaisuutta onkin hyvä katsoa käytännössä yhtenä kokonaisuutena.

Henkilöstökuluissa on talousarvio myös alittunut jonkin verran, koska budjetoituja palkkatukirahoja ei ole päästy hyödyntämään täysimääräisesti vuoden 2025 aikana. Lisäksi yksiköstä on ollut muutama henkilö

vanhempainvapaalla vuoden aikana ja nämä poissaolot on koitettu hetkellisesti hoitaa ilman erillistä sijaisen palkkaamista.

Elinvoimapalveluiden keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Vuosi 2025 ja varsinkin syksy puolikas 2025 oli palvelualueen näkökulmasta aiempia vuosia huomattavasti kiireisempi ja resurssien näkökulmasta tiukka. Elinvoimaohjelma, Matkailun Master-Planin uusiminen, tapahtumatuotannon kehittäminen, Ruutikankaan kehittäminen, uusien isojen kehitys- ja investointihankkeiden hakeminen ja monet muut projektit ovat työllistäneet palvelualueella normaalin palvelutoiminnan ohella huomattavasti odotettua enemmän. Lisäksi luontokeskuksen siirtyminen kunnalle sekä sen toimintaan liittyvät järjestelyt ovat näkyneet palvelualueen toiminnassa isosti, koska luontokeskuksen kehittämiseen ei ole osoitettu mitään erillistä resurssia henkilöiden tai budjetin osalta. Hankepalveluiden alla pyörii kaksi isoa kehittämishanketta, joukko pienempiä kehityshanketta ja yhteishankkeita sekä pari isompaa investointihanketta.

Työllisyyspalveluissa tapahtunut muutos ja yhteistoiminnan käyntiin saaminen työllisyysalueen kanssa on vaatinut vielä vuoden 2025 aikana erityistä panostusta. Uusi henkilöstö on kuitenkin siirtynyt kunnan palvelukseen todella sujuvasti ja perehdytys on tehty perusteellisesti, mikä on mahdollistanut kunnan erinomaisen työllisyystilanteen koko vuoden 2025 aikana. Limingan nykyinen työllisyshoitomalli onkin osoittanut jälleen toimivuutensa, kun työttömyysprosentit ovat olleet maakunnan alhaisimpia - välillä ihan reippaasti.

Palvelualueen keskeiset toimenpiteet etenivät vuoden aikana hyvin ja suunnitellun mukaisesti.

Elinvoimapalveluiden toimintasuunnitelman toteutuminen

Valtio korostaa ja edellyttää kunnilta elinvoimaa ja omaa kehittämis- ja rahoitusresurssia. Vain elinvoimaisella kunnalla on tulevaisuudessa edellytykset selviytyä. Kunnan strategian mukaisesti vuonna 2025 on panostamaan elinkeinopalveluiden ohella vahvasti työllisyyteen, matkailuun, viestintään ja kehittämishankkeisiin.

Liminka on onnistunut hoitamaan työllisyyttä erityisen hyvin Työttömien HUB –hankkeessa syntyneen työllisyysmallin mukaisesti. Viimeisen viiden vuoden ajan Limingassa on ollut Oulun kaupunkiseudun paras työllisyys. Vuoden 2025 aikana työllisyyspalveluiden henkilökunta kasvanut aiemmasta 3 henkilöstä 7 henkilöön, kun valtiolta on siirtynyt vanhoina työntekijöinä Liminkaan 4 uutta työhönvalmentajaa. Lisäksi osana TE-palveluiden siirtoa kunnan vastuulle, työllisyyspalveluissa on edelleen 20%:n työpanoksella yrityskehittäjä, jonka vastuulla on ollut Limingan ja Lumijoen kuntien aloittavien yrittäjien palvelut.

Työllisyyden hoitoon on panostettu, koska jokainen työllisyyteen käytetty euro poikii itsensä takaisin kunnalle moninkertaisena mm. verotulojen ja paikallisten palveluiden käytön lisääntymisen kautta. Yksityistä palkkatukea, starttitarhaa ja kunnan omaa työllistämisen kuntalisää on pyritty hyödyntämään maksimaalisesti vuoden 2025 aikana.

Viestintäpuolella on panostettu asuin- ja yritystonttimainontaan vuoden 2025 aikana sekä erityisesti tapahtumamarkkinointiin. Markkinointia on tehty monikanavaisesti ja oikeat kohderyhmät on pyritty huomioimaan mahdollisimman tarkasti, jotta markkinoinnin kohdennus olisi tehokasta. Tontti- ja tapahtumamainonnan rinnalla on markkinoitu vahvasti myös kuntabrändiä ja alueen matkailua.

Matkailun yhteismarkkinoinnissa on vuonna 2025 ollut käytössä uusi kanava (Visit Arctic Coast), joka on tuottanut paljon positiivista näkyvyyttä kunnalle kansainvälisen matkailun osalta. Vuoden aikana toteutettiin myös urheilusponsorointikierros aiempien vuosien tapaan yhdessä liikuntapalveluiden kanssa.

Lähijunaliikennettä ja muita kunnalle tärkeitä suurhankkeita on pidetty vuoden 2025 aikana esillä eri kanavissa, blogiteksteissä ja mediatiedoiteissa sekä erilaisissa yhteistyöryhmissä. Näiden hankkeiden osalta on ollut tärkeää saada myös koko organisaatio, luottamushenkilöitä myöden avuksi asioiden eteenpäin viemiseksi ja vuoden 2025 aikana esim. sidosryhmäkeskusteluista on käyty mittavasti.

Vuoden 2025 aikana on hyväksytty kunnalle uusi elinvoimaohjelma, jossa on tarkemmin määritelty kunnalle ja sen elinvoimalle tärkeät konkreettiset toimenpiteet tuleville vuosille. Ohjelmaa on lähdetty toteuttamaan jo vuoden 2025 aikana onnistuneesti.

Matkailun kehittäminen on vienyt vuoden 2025 puolella erityisen paljon resurssia. Vuoden aikana on Liminganlahden luontokeskus siirtynyt kokonaisuudessaan kunnan omistukseen, jonka lisäksi Ruutikangas on edelleen vaatinut extrapaljon työtä myös kunnan puolelta. Onneksi Ruutikankaan osalta kunnalla on ollut käytössään myös hieman extraresurssia mm. KV-kiihdyttämöhankeen myötä.

Nykyinen matkailun MasterPlan vaati myös päivityksen, kun nykyinen suunnitelma ulottui vuoden 2025 loppuun saakka. MasterPlania lähdettiin päivittämään vuoden 2025 syyspuolella ja sen tiimoilta järjestettiin useampi työpaja ja osallistettiin myös kuntalaisia. Nykyisen MasterPlanin kivijalat ovat Luontokeskus-Rantakylä, Abrahamin kulttuuripuisto ja Ruutikangas, jotka säilyvät varmasti myös tulevan suunnitelman pääkohteina. Uusi MasterPlan onkin työstetty pitkälle vuoden 2025 aikana, mutta se on tarkoitus viedä päätöksentekoon vasta kun kunnan strategia-päivitys on tehty vuoden 2026 ensimmäisen puolikkaan aikana.

Vuoden 2025 alusta lähtien Limingan kunnan tapahtumatuotantoa on koordinoanut ja tapahtumia järjestänyt Limingan Kehitys Oy:n tapahtumatuottaja. Ensimmäinen toimintavuosi ei ollut järjestelyjen osalta ihan kokonainen vuosi, mutta ensimmäisen vuoden tulokset ja toiminta onnistui erittäin hyvin. Vuoden aikana valmistauduttiin myös hyvin tulevan vuoden 2026 kulttuuri-pääkaupunkivuoteen ja ensi vuosi näyttääkin, miten hyvin tässä onnistuttiin.

Vuoden 2025 aikana pyrittiin hyödyntämään kehitys- ja investointihankkeiden avulla tarjolla olevaa rahoitusta mahdollisimman laajasti, koska nykyinen ohjelmakausi on päättymässä vuoden 2027 loppuun. Jatkossa pitkiä hankkeita on vaikeampi saada, koska rahoituskauden rahaa on jo hyvin jaettu ja hankkeiden kestot eivät voi olla enää kovin pitkiä. Kaikissa haetuissa hanke- ja investointihankkeissa on huomioitu erityisen tarkasti kunnan strategia ja elinvoimaohjelman linjaukset.

Vuoden 2025 aikana merkittävimmät elinkeinojen kehittämishankkeet ovat olleet KASVA- ja KV-Kiihdyttämö-hanke sekä Uudistava tapahtumatuotanto -hanke hieman pienempänä. Investointipuolella vuoden 2025 merkittävä kehittämishanke on ollut Kosterikkorakentajat -hanke, jota on toteutettu tiiviissä yhteistyössä Limingalahden Ystävät ry:n kanssa. Konsernipalveluiden alla on toiminut vuoden 2025 ajan ESR+ -rahoitettu Hyvinvoinnin Rakentajat -hanke, joka on hyvän liikkeellelähdon lisäksi kerännyt kaikista kunnan tähänastisista

kehittämishankkeista eniten medianäkyvyyttä. Lisäksi elinvoimapalvelut on ollut mukana useissa kehittämisen yhteishankkeissa joko pilottikohteena tai pienellä kuntarahaosuudella.

Elinvoimapalveluiden strategisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	TP 2025
Elinkeino- palvelut	Paikalliset yritykset näkyvät osana Limingan kunnan viestintää, yritysmuotoisuus kunnassa paranee	Yritysvierailut liminkalaisissa yrityksissä ja niiden yhteydessä yritysten esilletuonti kunnan viestinnässä	Kunnan viestinnässä esillä olevien yritysten määrä	50 kpl / vuosi	Toteutui (50 kpl)
	Uusien yritysten sijoittuminen Liminka	Verkostot, vinkit, kylmäsoitot, palaveribuukkaukset, tapahtumat, messut, henkilökohtaiset kontaktit, yms.	Sijoittumiskeskusteluiden määrä	35 kpl / vuosi	Toteutui (67 kpl)
Työllisyys- palvelut	Edistetään kunnan työllisyyttä kunnan työllistämismallin pohjalta	Myönnetään palkkatuki yritykselle, kun edellytykset täyttyvät	Myönnettyjen palkkatukipäätösten määrä liminkalaisiin yrityksiin	-	15
		Myönnetään kuntalisä yritykselle, kun edellytykset täyttyvät	Myönnettyjen kuntalisien määrä	-	6
		Myönnetään työkokeilu paikka työttömälle henkilölle, kun edellytykset täyttyvät	Työkokeilussa olleiden henkilöiden määrä	-	23
		Työttömät kohdataan henkilökohtaisesti	Työllisyyspalveluissa tavattujen henkilöasiakkaiden määrä	-	912
		Yrityksiin pidetään hyvät yhteydet	Työllisyyspalveluiden kontaktimäärä yritysten kanssa	-	131

Viestintä- palvelut ja brändi	Ylläpidetään elinvoimaista kuntakuvaa	Pidetään yrittäjien uutiskirje laaduk- kaana	Yrittäjien uutiskir- jeen tilaajien määrä	333 tilaaja / vuosi	Toteutui (690 tilaajaa)
		Pidetään Liminkaa esillä eri medioissa	Julkaistujen uutis- ten määrä	300 kpl / vuosi	Toteutui (304 kpl)
		Pidetään esillä Kes- tävä Liminka -oh- jelman ja ilmasto- ohjelman etene- mistä	Julkaistujen il- masto- ja ympäris- töblogien määrä	12 kpl / vuosi	Ei toteutunut (8 kpl)
Hanke- ja kehittämis- palvelut	Edistetään kunnan elin- voimaa ja elinkeinoja hankerahoi- tusella		Hankerahoituk- sessa avustetut yri- tys- ja yhdistysasi- akkaat	15 kpl / vuosi	Toteutui (39 kpl)
			Nouseva Rannikko- seudun Liminkaan myöntämien hank- keiden määrä	5 kpl / vuosi	Toteutui (9 kpl)
			Hanketukien määrä euroissa	300 000 € / vuosi	Toteutui (303 194 €: vain kunnan han- ketuet, summa ei si- sällä yrittäjien tai yhdistysten hanketukia)

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	7,5	7,5	8,5	13
Määräaikaiset, lkm.	9,5	9,5	10,5	5
Sijaiset, lkm.	0	0	0	2
Henkilöstö yhteensä	17	17	19	20

Henkilöstöluvuissa näkyy hieman poikkeamaa suunniteltuun. Luvuissa on 3 henkilöä liikaa, sillä järjestelmä laskee osan henkilöistä kahteen kertaan. Todellinen henkilömäärä on ollut 17 henkeä, joista yksi palkkatukinen. Kokonaisuudessaan yksikössä on toteutunut 15,2 htv, mutta talousarviossa 2025 päätetyssä raportoinnissa mitataan työsuhteisten henkilöiden lukumäärää.

Vakinaiset: Vakinaisten lukumäärässä on tapahtunut kasvua, kun TE-alueen työhönvalmentajat siirtyivät kunnan palvelukseen (4 hlöä). Lisäksi vakinaisissa näkyy raportoinnissa yksi henkilö, joka on todellisuudessa ollut konsernipalveluiden puolella hankkeessa vuoden lopussa sekä yksi henkilö, joka on ollut vanhempainvapaalla ja hänellä on ollut vuoden lopussa sijainen. Henkilöt näkyvät luvuissa, vaikka eivät siis ole olleet raportointihetkellä yksikössä töissä, mutta heillä on kuntaan voimassa oleva työsuhde. Vuoden lopussa yksikössä on siis todellisesti ollut töissä 11 vakinaista henkilöä, mutta raportoinnin mukaan 13 henkilöä.

Määräaikaiset: Todellinen määräaikaisten määrä yksikössä on ollut vuoden lopussa 4 henkilöä, joista yksi palkkatukinen. Myös tässä raportointi tuo listalle yhden vanhempainvapaalla olevan henkilön ja hänen määräaikaisen sijaisen.

Sijaiset: Yksikössä on vuoden lopussa ollut kaksi vanhempainvapaan sijaista, toinen vakinaisen sijaisena ja toinen määräaikaisen projektipäällikön sijaisena. Nämä raportilla olevat työsuhteisten henkilöiden lukumäärät eivät kuitenkaan ole taloudellisesti rasittaneet yksikköä, vaan henkilöstökulut ovat toteutuneet todellisen mukaisesti.

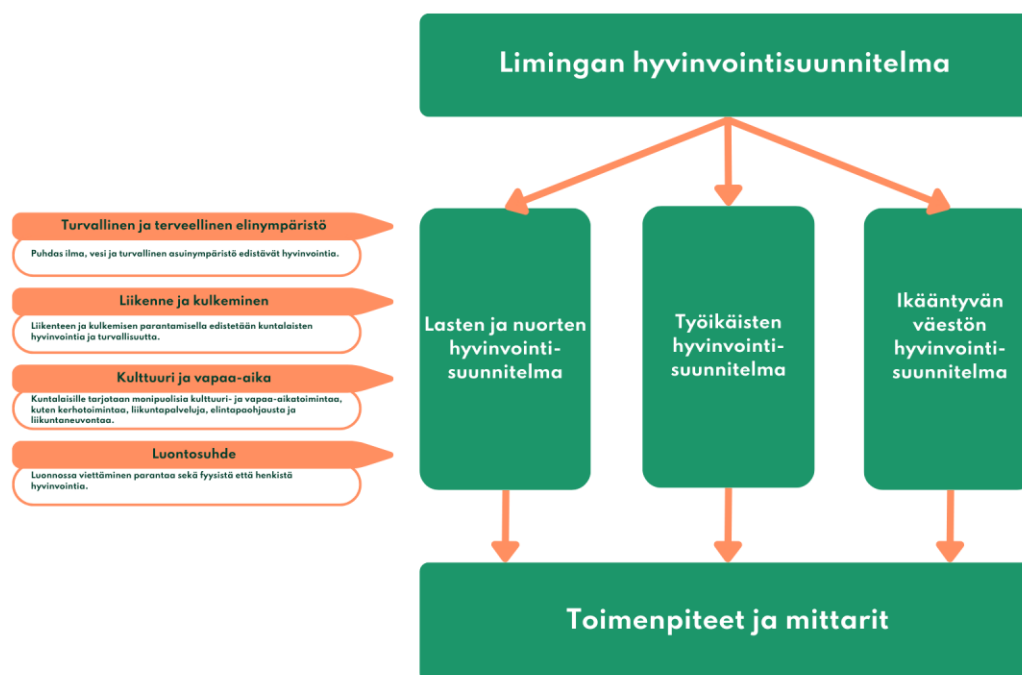
6.2.7 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalveluiden yleistavoitteen toteutuminen

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on tarjota monipuolisia vapaa-ajan mahdollisuuksia yhdenvertaisesti kaikille kuntalaisille, samalla vahvistaen yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Laadukkaat ja toimivat hyvinvointipalvelut ovat tärkeä osa Limingan myönteistä kuntakuvaa ja merkittävä tekijä kunnan vetovoimassa.

Yleiskuvaus hyvinvointipalveluiden palveluista ja tarkoituksesta

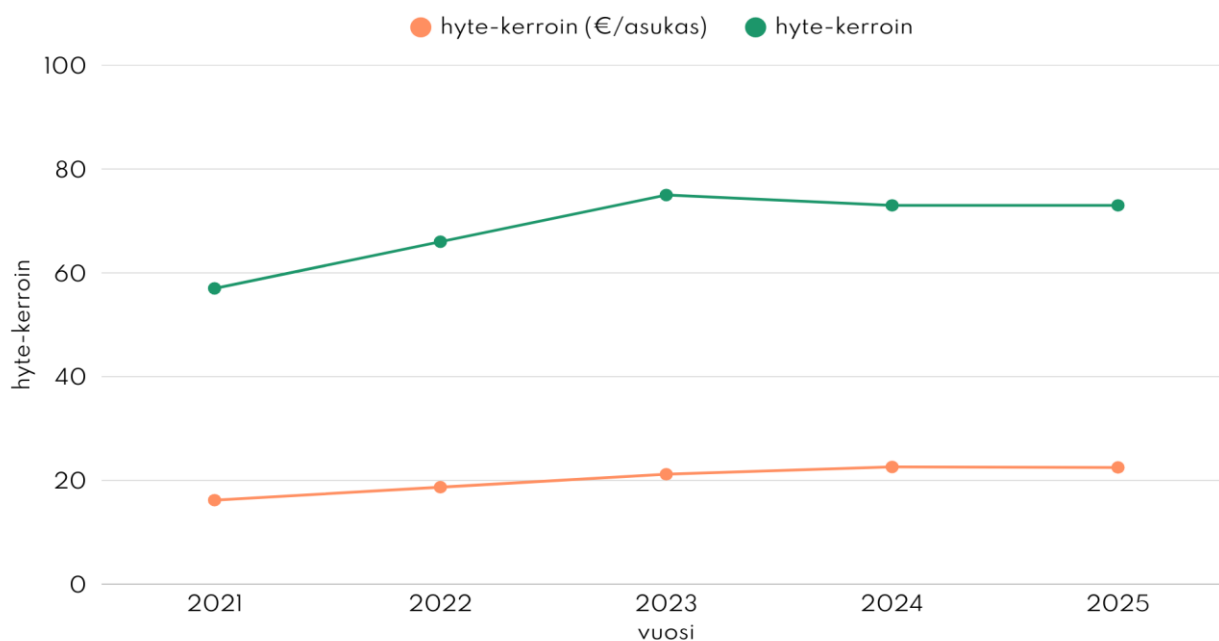
Hyvinvointipalveluiden toiminnan perusta lähtee kuntalaisten tarpeista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, jota ohjataan kuntastrategian sekä hyvinvointisuunnitelman kautta. Limingan hyvinvointisuunnitelma perustuu elämänkaaren mukaiseen malliin:

Hyvinvointipalveluiden keskeinen tehtävä on kohdata kuntalaisia. Tätä työtä tehdään järjestämällä vuorovaikutusta ja kohtaamista tukevia tilaisuuksia sekä tekemällä yhteistyötä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Myös erilaiset osallisuusfoorumit yhdessä nuorisö-, vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa ovat tärkeässä osassa roolissa kuntalaisten näkökulmien esiin tuomisessa.

Limingan kunnan tavoite hyvinvoinnin edistämiseksi on varhaisessa tuessa sekä ennaltaehkäisevissä palveluissa. Tavoitteeseen pyritään vastaamaan tarjoamalla matalan kynnyksen neuvontapalveluiden lisäksi monipuolisia liikunta- ja vapaa-ajan mahdollisuuksia eri ikäisille ja ympäri vuoden. Limingan kunnan hyvinvointipalvelut palvelualueena koostuu nuorisö-, kirjasto- ja kulttuuri-, liikunta- sekä kansalaisopistopalveluista.

Hyvinvointi on laaja kokonaisuus, ja sen edistäminen kunnassa edellyttää kuntaorganisaation palvelu-alueiden välisen yhteistyön lisäksi toimivaa vuoropuhelua kunnan ja eri sidosryhmien välillä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan hyvinvointi muodostuu terveydestä, materiaalisesta hyvinvoinnista sekä koetusta hyvinvoinnista ja elämänlaadusta. Hyvinvointi voi tarkoittaa sekä yksilön hyvinvointia että yhteisön hyvinvointia. Yhteisötasolla siihen vaikuttavat esimerkiksi elinolot, työllisyys, työolot ja toimeentulo. Yksilötasolla siihen liittyvät muun muassa sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen ja arjen sujuvuus. Limingan kunnan tekemän hyvinvointityön vaikuttavuutta arvioidaan valtakunnallisen Hyte-kertoimen avulla:

Toimintaympäristöanalyysi

Koska hyvinvointipalveluiden järjestämisen ajatus tulee lähteä kaikille kuntalaisille yhdenvertaisesti tarjottavista palveluista, tekee tämä asia myös palvelualueen toimintaympäristön tarkastelusta laajan. Valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittävimpiä ovat olleet taloudellisen tilanteen epävarmuus, syrjäytymisen lisääntyminen sekä tekoälyn vahvempi tuleminen osaksi useamman kuntalaisen arkea.

Yhteiskunnallisesti sekä paikallisesti liikkumattomuus haastaa liikuntapalvelujen lisäksi myös muita toimijoita, kolmannesta yksityiseen sektoriin. Ilmiö ei ole uusi ja se on kehittynyt pidemmällä aikavälillä. Ilmiöllä on vaikutusta palveluiden järjestämisen painopisteissä, siirtäen tarvetta enemmän liikkumattomuutta poistaviin toimiin. Yhtenä toimenä on ollut kehittää edelleen matalan kynnyksen neuvontapalveluita kuten liikunta- ja elintapaneuvontaa.

Liikuntapalveluiden toimintaympäristön voi nähdä muuttuvan edelleen myös muiden tekijöiden, kuten väestön ikääntymisen, ilmastonmuutoksen ja teknologisen kehittymisen takia. Erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät ulko- ja luontoliikuntapaikkojen tarjomisessa sekä ylläpidossa. Teknologinen kehitys puolestaan on tarjonnut uusia mahdollisuuksia tarjota liikuntatiloja ja -olosuhteita yhä useammalle kuntalaiselle.

Muutostekijöistä ja ilmöistä johtuen liikuntapalveluiden on löydettävä edelleen perinteisten liikuttamiskeinojen lisäksi uusia toimintamalleja. Keskeistä uusien toimintamallien löytämisessä on ymmärtää eri käyttäjäryhmiä ja hakea ratkaisuja läheltä kuntalaisten arkea.

Nuorten toiminnassa valtakunnalliset näkyvät ilmiöt ovat myös näkyvissä liminkalaisen nuorten toiminnassa ja näihin pyritään puuttumaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Nuorten suvaitsevaisuus ja rasistinen puhe liittyen eri kulttuureihin tai vähemmistö ryhmiin ovat kuuluneet nuorten keskusteluissa. Myös päihteissä on näkyä mm. sähkötupakka ja alkoholin käyttö. Päihteistä on myös nuoret itse nostaneet toivetta, että siihen puututaan. Näihin ilmiöihin pyritään puuttumaan keskustelemalla nuorten kanssa, mutta lisäämällä myös vanhempien tietoisuutta asioihin kutsu-malla asiantuntijoita puhumaan niin nuorille, kuin aikuisillekin.

Kirjastopalveluissa näkyä lukijoiden lukutaidon suuret erot varsinkin nuoremmassa ikäryhmissä. Tähän ollaan pyritty vastaamaan monipuolisella valikoimalla, josta jokaiselle lukijalle pyritään omaa lukutaitotasoa vastaavaa materiaalia. Tekoälyn tuomat haasteet ja mahdollisuudet vaativat jatkuvaa koulutusta ja kehityksen mukana pysymistä.

Jatkossa on pyrkimys huomioida entistä paremmin myös erityisryhmien kirjastopalvelut. Lisäksi kirjastopalvelut on tuonut palveluita myös kirjastojen ulkopuolelle, esim. pop-up-kirjastojen ja yhteiskumppanien tapahtumiin osallistumisen muodossa. Eriytyvät kirjastopalvelut vaativat resursseja, samoin kuin kirjastolain vaatimukset demokratian ja aktiivisen kansalaisuuden edistämisestä.

Kulttuuri- ja museopalveluissa tunnistetaan some-kulttuurin koukuttavuus ja sen haasteisiin vastaaminen. Ihminen saa hektisessä nykyaikassa jatkuvasti ärsykeitä, mikä vaikuttaa ihmisten kuormittumiseen ja yleiseen keskittymiskykyyn. Kulttuuritapahtumat voivat tarjota hiljaisen ja voimaannuttavan rauhoittumishetken yhdistävän kokemuksen äärellä. Nuoremmilla kuntalaisilla ei välttämättä ole tottumusta käydä live-tapahtumissa. Tähän pyritään vastaamaan tarjoamalla säännöllisesti laadukkaita vierailuja, näyttelyjä ja muita kulttuuritapahtumia.

Hyvinvointipalveluiden toiminnan kehittämisen toteutuminen

Vuoden 2025 alussa liittyttiin kirjaston E-aineistopalveluissa valtakunnalliseen e-kirjastoon. Valtakunnallinen palvelu on vielä kehitysvaiheessa, mutta sen rinnalla kulkee myös Pohjoinen E-kirjasto täydentämässä palvelua. Erityisryhmiin kuuluvat peruskouluikäiset lapset ja nuoret, kuten neurokirjon nuoret, oppimisvaikeuksia kokevat sekä kielellisesti tukea tarvitsevat tulisi paremmin huomioida kirjastopalveluissa. Kirjastolla valmisteltiin ja jätettiin hankehakemus erityisnuorille suunnattujen kirjastopalvelujen kehittämiseen, jotka madaltavat kirjaston käyttöön liittyviä esteitä ja tarjoavat nuorille turvallisen ja innostavan toimintaympäristön.

Innostu ja uudistu -hankeen aikana henkilöstö arvioi kattavasti toiminnan nykytilannetta, tunnisti vuoden 2025 alussa liittyttiin kirjaston E-aineistopalveluissa valtakunnalliseen e-kirjastoon. Valtakunnallinen palvelu on vielä kehitysvaiheessa, mutta sen rinnalla kulkee myös Pohjoinen E-kirjasto täydentämässä palvelua. Erityisryhmiin kuuluvat peruskouluikäiset lapset ja nuoret, kuten neurokirjon nuoret, oppimisvaikeuksia kokevat sekä kielellisesti tukea tarvitsevat tulisi paremmin huomioida kirjastopalveluissa. Kirjastolla valmisteltiin ja jätettiin hankehakemus erityisnuorille suunnattujen kirjastopalvelujen kehittämiseen, jotka

madaltavat kirjaston käyttöön liittyviä esteitä ja tarjoavat nuorille turvallisen ja innostavan toimintaympäristön.

Innostu ja uudistu -hankeen aikana henkilöstö arvioi kattavasti toiminnan nykytilannetta, tunnisti vahvuuksia, palveluketjujen epäselvyyksiä ja kehittämistarpeita sekä loi uusia toimintatapoja ja yhteistyörakenteita kunnan ennaltaehkäisevien palveluiden kokonaisuuteen. Hanke lisäsi yhteistä ymmärrystä palvelujen tavoitteista, vahvisti yksiköiden välistä yhteistyötä ja selkeytti toimintamalleja erityisesti tilanteissa, joissa kunnan ja hyvinvointialueen vastuut limittyvät.

Hanke selkeytti johtamisen vastuita ja toimintamalleja, vahvisti yhteistä suuntaa ja strategista ymmärrystä sekä paransi verkostojen ja rajapintojen johtamista. Hanke edisti valmentavaa ja osallistavaa johtamiskulttuuria, vahvisti tiedolla johtamisen käytäntöjä ja loi entistä yhtenäisemmän johtamiskulttuurin sekä avoimemman vuorovaikutuksen.

Kokonaisuutena hanke tuotti konkreettisia kehittämistoimenpiteitä, selkeitä prosessikuvauksia ja uusia käytäntöjä, jotka sujuvoittavat palvelujen arkea ja parantavat kunnan valmiutta vastata muuttuvien kuntalaisten tarpeisiin entistä ennakoivammin ja vaikuttavammin.

Rantakylän virkitysalueeseen kehittäminen on edelleen ollut vahvasti yhteydessä vesilaitoksen vedenottamon rakentamisessa. Alueen toiminnallisuuden kehittäminen ei ole edistynyt vuoden 2025 aikaan.

Talouden toteutuminen 2025

Hyvinvointipalvelut, tuloslaskelma, €	TP 2024	TA 2025	Muutos TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Erotus TP2024 – TA2024	To- teuma -%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	44 414	71 500	-43 000	28 500	12 171	-16 329	42,7
Maksutuotot	144 404	123 000		123 000	157 824	34 824	128,3
Tuet ja avustukset	89 261	90 500		90 500	105 014	14 514	116,0
Vuokratuotot	-	500		500	-	-500	0
Muut toimintatuotot	47 370	22 300	-4 000	18 300	23 221	4 921	126,9
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	325 450	307 800	-47 000	260 800	298 229	37 429	114,4
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-945 781	-934 460		-934 460	-924 406	10 054	98,9
Eläkekulut	-188 277	-189 289		-189 289	-182 764	6 525	96,6
Muut henkilösivukulut	-20 477	-24 533		-24 533	-26 019	-1 486	106,1
Henkilöstökorvaukset	12 950	-		-	14 446	14 446	-
Palvelujen ostot	-591 604	-733 803	62 400	-671 403	-623 554	47 849	92,9
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-202 669	-183 455	1 250	-182 205	-183 862	-1 657	100,9
Avustukset	-203 167	-214 000		-214 000	-224 890	-10 890	105,1
Vuokrat	-1 067 615	-1 092 927	1 000	-1 091 927	-1 051 798	40 129	96,3
Muut toimintakulut	-15 125	-10 980	4 000	-6 980	-10 723	-3 743	153,6
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 221 766	-3 383 447	68 650	-3 314 797	-3 213 570	101 227	96,9
TOIMINTAKATE	-2 896 316	-3 075 647	21 650	-3 053 997	-2 915 341	138 656	95,5

Hyvinvointipalvelut pysyivät kokonaisuudessaan talousarviossa. Liikuntapalveluiden talouden toteuma on edennyt suunnitellusti ja toimintakate on alittunut budjetoidusta. Toimintakatteen alittumiseen vaikuttaa eniten palveluiden ostojen budjetoitua pienempi määrä sekä maksutuottojen ylittyminen. Palvelujen ostoista suurin osa on kohdistettu ulkojääalueiden kunnossapitoon. Sääolosuhteista johtuen kunnossapidon ostotarve on ollut vuoden 2025 aikana tavallista vähäisempää. Toimintakatteen alittumiseen vaikuttaa myös maksutuottojen ylittyminen arvioidusta.

Tapahtumatuotannon palvelut siirtyivät vuoden 2025 syyskuussa Limingan Kehitys Oy:lle, josta tapahtumatuotantoa ostaa Konsernipalvelut. Nuorisopalveluiden nuorten kesätyöllistämisessä kokeiltiin ensimmäistä kertaa viheralueiden kunnossapitoon vastaavan nuoren palkkaamista. Tehtävään palkattiin täysi-ikäinen nuori ohjaamaan ja tukemaan kesänuorten työskentelyä. Tämä mahdollisti nuorelle työkokemuksen vastuullisemmasta tehtävästä. Nuorisopalveluissa kesän retket onnistuivat todella hyvin ja niistä saatiin myös hyvin tuloja, koska osallistuminen oli aktiivista. Tällä on myös positiivinen vaikutus nuorisopalveluiden talouden toteutumiseen.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Hyvinvointityötä ilmaisevaan vaikuttavuuteen on panostettu vuoden aikana uudistamalla hyvinvointikertomusta monipuolisemmaksi ja kuntalaisille saavutettavammaksi. Uusi sähköinen kertomus pohjautuu hyvinvointisuunnitelmaan, ja se koostaa hyte-kertoimen indikaattoritietojen lisäksi muita valittuja mittaritietoja automaattisesti. Kertomus myös esittää indikaattoritiedot selkeämmin käyttäjälle. Kertomusta kehitetään edelleen ja siitä on tavoitteena saada hyvinvointipalveluiden lisäksi myös muiden palvelualueiden hyvinvointityötä helpottava työkalu.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä monitoimijuus on keskeistä, joka koostuu tällä hetkellä kunnan palveluista ja yhdistystoiminnasta sekä kolmannen sektorin toiminnasta. Kylätoimikuntien kanssa kokoonnuttiin pohtimaan, että miten voimme vahvistaa yhdessä tekemistä kuntalaisten hyväksi. Tätä työtä tullaan jatkamaan erilaisten osallistamistoimin kuten järjestö- ja kyläyhdistystapaamisten avulla.

Liikuntapalvelut

Soveltavan liikunnan mahdollisuuksien laajentaminen etenee ja työ on jatkunut edelleen. Vuoden 2025 aikana soveltavan liikunnan tarjonta lisääntyi kahdella uudella ryhmällä.

Liikuntapalveluiden keskeisin toimintakauden muutos on ollut liikkumisohjelman valmistelu. Ohjelman valmistelu on edennyt suunnitellusti, käytännön työn alkaessa syksyllä. Ohjelmaan sisältyy soveltavan liikunnan suunnitelma. Ohjelma toimii myös pohjana liikuntavaikutusten arvioinnin kehittämiseksi. Vaikka liikuntavaikutusarviointia ei ole otettu vuoden aikana laajamittaisesti käyttöön, on sitä hyödynnetty muun muassa jääalueiden kunnossapitoon liittyvässä päätöksenteossa.

Osallisuustoiminnassa on toteutettu vuoden 2025 aikana muutos, jossa urheiluseurafoorumitoiminta jaettiin seuraparlamentti- ja liikuntafoorumitoiminnaksi. Tällä muutoksella tavoitellaan selkeämpiä vaikuttamismahdollisuuksia eri kuntalaisryhmille sekä entistä parempaa yhteistyötä ja vuoropuhelua urheiluseurojen kanssa. Kuntalaisille suunnattu liikuntafoorumi pidettiin tässä muodossa ensimmäisen kerran marraskuussa 2025.

Harrastuspolkujen kuvaamisessa on päästy vuoden aikana eteenpäin, vaikka työ on vielä kesken. Kuvaamista tehdään erityisesti Saavutettavaa seuratoimintaa -hankkeen kautta. Polkujen kuvaamisella on tavoitteena helpottaa lasten ja nuorten ohjautumista harrastustoimintojen pariin.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalveluissa Liminka on siirtynyt vuoden alusta valtakunnallisen e-kirjastojärjestelmän käyttäjäksi. Kirjastolla on edistetty kirjastolain määrittämää demokratiatyötä järjestämällä yhteistyönä nuorisopalvelujen kanssa vaalipaneelit pääkirjastolla ja Tupoksen Huiskeella.

Kulttuuri- ja museopalvelut

Tapahtumatuotanto siirtyi Hyvinvointipalveluista Limingan Kehitys Oy:n vastuulle. Positiivinen asia on, että kuntaan saatiin kokoaikainen tapahtumatuottaja, jonka palveluja myös Hyvinvointipalvelut voivat hyödyntää.

Kulttuuripalveluissa painopiste oli kulttuuripääkaupunkivuoden valmisteluissa ja kunnan ensimmäisen kulttuuriohjelman laatimisessa, joka kattaa vuodet 2026-2030. Tarkoituksena on luoda suuntaviivat kunnan kulttuuritoiminnalle pitkälle tulevaisuuteen siten, että ne huomioivat kaikki kuntalaiset, lisäävät osallistumisen mahdollisuuksia ja vahvistavat Limingan lumovoimaa. Kunnan kulttuuriohjelmää varten on kerätty tietoa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on ohjannut ohjelman valmistelua ja suunnittelua. Kulttuuriohjelman on määrä olla valmis toukokuussa 2026.

Eri toimijoiden kanssa on koottu yhteen mittava kattaus erilaisia tapahtumia ja Limingan kulttuuripääkaupunkivuodesta on tulossa monipuolinen ja eri kuntalaisryhmiä osallistava. Samalla on jo valmistuttu Limingan 550-juhlavuoteen 2027. Museolla oli museoamanuenssi 3 kk:n ajan, joka mahdollisti mm. koulu- ja varhaiskasvatusryhmien vierailun museoalueella touko- ja elokuun aikana.

Matalan kynnyksen palvelupiste Sillat -hanke

Lakeuden alueen matalan kynnyksen palvelupiste avattiin Limingassa toukokuussa 2024. Sen sisällä toimii nuorten ohjaamo, joka vastaa nuorten työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta.

Vuonna 2025 palvelupisteellä on ollut mukana työllisyys-, nuoriso- ja liikuntapalvelut, OSAO:n Uu-la-hankkeen uravalmennus sekä Kelan etäpalvelupiste. Lisäksi Oulun talousneuvola on pitänyt pop up -vastaanottoja, ja Pohteen ikäihmisille suunnattu Aino-neuvonta on jalkautunut palvelupisteelle kerran kuukaudessa. Yhteisölliset ruokailut, joissa hyödynnetään koulujen ylijäämäruokaa, ovat vakiinnuttaneet paikkansa palvelupisteellä. Digipalveluista käytetyin on edelleen Kelan etäpalvelu.

Hankkeen toisena vuonna kävijämäärä on lähes kaksinkertaistunut. Vuoden 2025 aikana palveluiden tarve on selkeytynyt, ja työ on voitu kohdentaa erityisesti Limingassa nousseisiin tarpeisiin. Esille on noussut puute matalan kynnyksen palveluista yli 30-vuotiaille, joita ovat olleet selvityksiin vastaaminen, asiakirjojen täyttäminen tai palveluihin ohjaamista. Näihin tarpeisiin hanketyöntekijä on pystynyt vastaamaan. Yhteistyötä sosiaalipalveluiden kanssa pyritään vahvistamaan, ja työllisyyspalvelut ovat hyödyntäneet hankkeen tukea esimerkiksi työnhaun asiakirjojen tekemisessä. Myös työllisyyspalveluiden ja etsivän nuorisotyön yhteistyö on parantunut merkittävästi palvelupistetoimintamallin myötä.

Kansalaisopisto

Vuonna 2025 kansalaisopistossa jatkettiin laadukkaan taiteen perusopetuksen sekä monipuolisten harrastus- ja kouluttautumismahdollisuuksien tarjoamista alueen asukkaille. Toiminta perustuu voimassa oleviin opetussuunnitelmiin, ja sitä arvioidaan vuosittain kehittämistoimenpiteiden suunnittelemiseksi. Kansalaisopiston toimintakulttuurissa korostuvat innovatiivisuus, oppimisen ilo ja osallistumisen matala kynnyks. Keskeisiä toimintaperiaatteita ovat osallisuuden vahvistaminen, alueellisen yhteistyön kehittäminen sekä opiston näkyvyyden lisääminen Lakeuden kansalaisopiston toiminta-alueella.

Keväällä 2025 toteutettiin kuntalaiskysely, jossa pyydettiin kurssitoiveita ja kehittämis ehdotuksia. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin toiminnan suunnittelussa resurssien mukaan. Syyskauden kurssitarjonta sisälsi sekä tuttuja suosikkeja että uusia avauksia. Uutuuksina käynnistyivät mm. argentiinalaisen tangon kurssit. Kurssit alkoivat syyskuussa, ja tavoitteena oli saada kaikki ryhmät täysilukuisiksi sekä innostaa uusia osallistujia mukaan toimintaan.

Opiston viestinnän tueksi oli alkuvuoden aikana kokeiluna palkattu viestinnästä vastaava henkilö, jonka tehtävänä oli lisätä kansalaisopiston näkyvyyttä ja saavutettavuutta eri kanavissa. Vaikutuksia voitiin arvioida tarkemmin vuoden lopussa, kun riittävästi seurantatietoa oli kertynyt. Markkinoinnin vaikutuksia oli nähtävissä, sillä kurssit olivat täyttyneet nopeasti ja tuloja oli saatu lisää oppilasmäärien kasvun myötä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Liikkumisen mahdollisuuksia on pystytty parantamaan vuoden aikana niin omatoimisessa liikunnassa kuin ryhmätoiminnassakin. Kuntalaisille maksuttoman liikunta- ja elintapaneuvonnan kautta tavoitettiin yhteensä 121 asiakasta eri ikäryhmistä. Yhteensä liikunta- ja elintapaneuvonnan yksilöohjauksen tapaamiskäyntikertoja kertyi vuoden aikana 263. Yksilöneuvontaan osallistuneiden määrä on hieman edellistä vuotta pienempi, johtuen laajentuneesta ryhmätoiminnasta.

Liikuntapalveluiden liikuntaryhmät tavoittivat 334 yksittäistä osallistujaa. Yhteensä osallistumiskertoja liikuntapalveluiden järjestämiin ryhmiin kertyi vuoden aikana 11 500. Osallistumiskerroissa kasvua tuli vuoteen 2024 verrattuna noin 40 prosenttia.

Vuoden 2025 aikana liikunnan olosuhteiden merkitystä pyrittiin kehittämään muun muassa kävijäseurannalla. Kävijätietojen perusteella kuntosaliharjoittelun suosio näkyi vahvana, sillä pelkästään Linnukkahallin kuntosalille kirjattiin vuoden aikana 26 700 käyntikertaa. Kuntosaleille (Linnukkahalli ja Tuiskula) hankittiin vuoden aikana yhteensä 1 647 käyttöoikeutta, mikä on 37 % enemmän kuin aiempina vuotena.

Ulkoliikuntaolosuhteiden haasteena on ollut vaihteleva ja vähäluminen talvi, jonka takia alkuvuoden ulkojäähä- ja hiihtokausi on ollut noin kaksi kuukautta tavanomaista lyhyempi. Ulkoliikunnan haastavia olosuhteita on pystytty kompensoimaan osin esimerkiksi sisäliikuntamahdollisuuksien kautta. Sähköisen tilavarauksen sekä siihen liittyvän teknologian kehittyminen on mahdollistanut sen, että sisäliikuntatilat ovat yhä useamman kuntalaisen saavutettavissa. Kuntosalin käyttöoikeuksista 90 % hankittiin tilavarausjärjestelmän kautta.

Ulkoliikuntamahdollisuuksista kävijälaskentaa on toteutettu Rantakylän virkistysalueella, jossa avantouintipaikalla vierailtiin talviuintikauden aikana yhteensä 9 600 käyntikerran verran. Lumettoman ajan lajeista frisbeegolf pysyi edelleen hyvin suosittuna. Rantakylän radan kävijälaskuriin rekisteröityi toimintakauden ajalta yhteensä 10 000 käyntikertaa. Käyntikerrat kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna frisbeegolfradalla avantouintipaikalla noin 70 %.

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluissa on pystytty noudattamaan laadittua toimintasuunnitelmaa. Tapahtumat ovat saavuttaneet hyvin kävijöitä sekä pääkirjastolla, että Tupoksessa. Osallistavan budjetoinnin kautta pääkirjastolle saatiin hankittua sähköpiano, sekä lisättyä molempien kirjastojen pelivalikoimaa. Kirjastopalveluissa vuoden perustoiminta sujui molemmissa kirjastoissa suunnitelmien mukaan. Teimme uuden lainausennätyksen 277 118 (n. 27 lainaa per kuntalainen).

Kulttuuripalvelut hakivat hieman muotoaan tapahtumapalveluiden siirryttyä Limingan Kehitys Oy:n alle. Yhteinen Tapahtumatiimi helpotti asioiden suunnittelua ja vastuualueiden jakoa. Kulttuuriohjelman työstämiseen perustettiin työryhmä ja pohjatyötä tehtiin kuntalaiskyselyjen ja kohderyhmävierailujen avulla.

Museoalue avattiin koululais-, päiväkotij- ja muiden ryhmien käyttöön toukokuussa, vierailuja tehtiin myös elo-syyskuussa. Museon kesänäyttely veti n. 2 000 kävijää. Museoalueen rakennuksille tehtiin priorisointitaulukko ja korjaussuunnitelma rakennusten kunnossapitoa varten.

Nuorisopalveluissa on pyritty ylläpitämään laadukasta ja monipuolista toimintaa, jossa keskiössä on nuorten kohtaaminen. Yhteistyötahojen kanssa sovitut toimenpiteet on toteutuneet. Kesällä suurin osa retkistä toteutui ja niissä oli hyvin osallistujia. Myös muut toiminnot suurimmalta osin toteutuivat. Lisäksi kesällä oli osallistavan budjetoinnin kautta toimenpiteitä ja ne onnistuivat todella hyvin.

Nuorisopalveluiden nuorisotilatoimintaa järjestettiin säännöllisesti neljänä iltana viikossa keskustassa ja Tupoksessa. Nuoria kävi keskimäärin 16 nuorta/nuokkarin aukiolo (163 toimintakertaa/2 634 osallistujaa). Keskiarvoon negatiivisesti vaikuttaa Tupoksen alakouluikäisten vuoro, jossa osallistujamäärät ovat jääneet 1-6 osallistujaan. Syksyllä kävijämäärät ovat olleet kasvussa erityisesti Linulla nuorten illoissa. Myös Tupoksessa isojen vuorolla on käynyt hyvin nuoria.

Nuorisopalvelut aloitti syksyllä jalkautuvan nuorisotyön kouluille. Toimintamallissa työntekijä on kohtaamassa nuoria yläkoululla välitunnilla ja tarvittaessa myös tuntien aikana. Jalkautuminen tapahtuu kerran viikossa kummallakin yläkoululla. Toimintamalli lähti hyvin liikkeelle ja ohjaajien kohtaamia nuoria on tullut viettämään aikaa nuokkarille, joka on näkynyt positiivisena kävijämäärien nousuna. Etsivässä nuorisotyössä on myös näkynyt positiivisesti nuorten osallistuminen ryhmätoimintoihin. Nuoret ovat uskaltaneet tuoda toiveita toimintojen sisällöstä ja myös tapaamisten sykliä on toivottu tiheämmäksi. Yksilötapaamisissa nuoria on ollut todella paljon ja nuoret ovat tulleet viime vuosia paremmin sovittuihin tapaamisiin. Tässä myös ohjaamotoiminnalla on ollut positiivista vaikutusta.

Nuorisopalvelut järjesti vuonna 2025 yhteensä 365 toimintaa lapsille ja nuorille. Näitä oli mm. nuokkaritoiminta, kouluyhteistyö, tapahtumat, retket ja leirit. Toimintoihin osallistui yhteensä 9 312 osallistujaa.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelualueella tehdyt toimenpiteet ovat strategian ja tavoitteiden mukaisia ja työ jatkuu edelleen. Koko palvelualueella pyritään tarjoamaan matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä palveluja monipuolisesti kaikki kuntalaiset huomioiden. Tähän pystyttiin resurssit huomioiden vastaamaan hyvin. Innostu ja Uudistu -hankkeen myötä hyvinvointipalveluiden tavoitteita, toimenpiteitä, mittaristoa ja arviointia kehitettiin ja otettiin käyttöön välittömästi.

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	TP 2025
Laatu/ Toiminta	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus		HYTE-kerroin	Pohjois-Pohjanmaan alueella kärjessä	Toteutui
	Kuntalaisten osallisuus		Järjestetään sidosryhmille sekä kuntalaisille osallisuutta lisäävien foorumien	seuraparlamentti- (urheiluseuroille) kuntalaisten liikuntafoorumi, yhdistysilta,	Toteutui

			määrä sekä monipuolisuus Liminkalaisten yhdistysten kanssa tehtävien kumppanuussopimusten määrä	nuorten vaikuttamispäivä Vuosittain 1–3 sopimusta	Toteutui
Palveluiden kehittäminen ja digitalisaatio			Kehitetään sähköisten infonäyttöjen käyttötapoja palveluiden viestinnässä Liikunnan edistämisen poikkihallinnoinnin kehittäminen	Sähköisten infonäyttöjen käyttäminen palveluiden markkinoinnissa poikkihallinnollisesti Liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollisen työryhmän perustaminen	Toteutui Toteutui
Tekemistä, näkemistä ja kokemista			Keskeisten tapahtumien kävijämäärät: ÄXÖN Nollavisio Limmi fest kirjastojen tapahtumat, museon kävijämäärä, ikäihmisten hyvinvointipäivä perhepäivä Unelmien liikuntapäivä tapahtumat Virkistysalueiden kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Kirjaston lainausmäärät 23 lainausta per asukas vuonna 2025	Jokaiselle ikäryhmälle järjestetään vähintään yksi tapahtuma / vuosi Rantakylän virkistysalueen uudet toiminnot käytössä. Lähivirkistysalueiden ylläpidosta ja kehittämisestä on olemassa selkeä suunnitelma. Lainausmäärät kasvavat	toteutuu tapahtumien aikataulujen mukaan LimmiFest (400) Kirjaston tapahtumat (2 611) Museon kävijämäärä (2 000) Ei toteutunut Toteutui (27 lainausta/asukas)

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Hyvinvointipalveluiden henkilöstön koulutussuunnitelma toteutui suunnitelman mukaisesti.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm.	17	17,5	18,5	20,5
Määräaikaiset, lkm	2	1	1	1
Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	1	1	2	1 (2 kk)
Henkilöstö yhteensä	20	19,5	21,5	22,5

6.2.8 SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden yleistavoitteen toteutuminen

Sivistyspalveluiden yleistavoite, lasten ja nuorten kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin edistäminen, on toteutunut suunnitelmallisesti. Resursseja on suunnattu koulupudokkuuden vähentämiseen ja aggressiivisten alkuopetuksen oppilaiden tukemiseen. Koulupudokkaiden Luoto-ryhmässä on ollut lukuvuoden 2025–26 alusta kahdeksan oppilasta. Opetus on toteutunut kunnan omissa tiloissa. Vuokratiloista luovuttiin edellisen kouluvuoden päätyttyä.

Pohteen järjestämät opiskeluhoitopalvelut ovat parantuneet syyslukukaudella. Kuntaan on saatu ostokoulupsykologipalvelua, ja Liminka on päässyt mukaan koulupsykykarikokeiluun, jossa kuntaan on saatu psykiatrisia sairaanhoitajia. Lasten ja nuorten haasteet näkyvät opiskeluhoillon lisääntyvänä tarpeena. Koulupoissaolojen seurantaa tehdään tehostetusti. Alueellisten erityisluokkien tarve on korostunut.

Kiusaamiseen puuttumisen mallia ja poissaoloihin puuttumista on viety eteenpäin johdonmukaisesti. Poissaolon portaati-toimintamalli on otettu käyttöön esiopetuksessa elokuussa 2025. Kiusaamiseen puuttuminen yksi Lapsiystävällinen kunta -tavoitteista. Kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen puuttumista on parannettu mm. Opetushallituksen hankerahoituksella. Syyslukukauden alusta on tutustuttu KiVa-koulumallin laatuksiteereihin, koska halutaan varmistaa, että KiVa-koulumalli toteutuu kaikilla kouluilla kaikilta osin. Kiusaamiseen puuttumisen toimintaa koordinoi Limingan kouluvalmentaja. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on käytössä pisarapuuttumisen malli, johon koko henkilöstö on koulutettu sisäisesti.

Sivistyspalveluiden kansainvälisyystavoitteet saavutettiin lukuvuoden 2024–25 osalta. Erasmus+-akkreditointi varmistaa, että oppilaiden ja henkilökunnan osallisuus kansainväliseen toimintaan toteutuu tavoitteen mukaisesti eli 20 % oppilaista ja henkilökunnasta osallistuu kansainväliseen toimintaan myös vuonna 2025. Oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta KV-toimintaan ovat osallistuminen opetussuunnitelman mukaiseen koulun kansainvälisyystoimintaan, mm. osana Erasmus+-projekteja ja -vierailuita sekä muita KV-vierailuja myös isäntäoppilaina omilla kouluillaan. Ojanperän koulu jatkaa edelleen seitsemän vuotta sitten alkanutta JDO-projektiaan ulkomaisten koulujen kanssa. Projektissa ollaan säännöllisessä yhteydessä partnerikoulun kanssa videoneuvotteluteitse Eurooppaan ja Aasiaan, samalla aikavyöhykkeellä oleviin kouluihin. Lukuvuonna 2024-2025 ja 2025-2026 koulut ovat sijainneet esim. Intiassa, Portugalissa, Saksassa ja Pohjois-Irlannissa.

Kunta sai uuden 149 000 euron Erasmus+-hankerahoituksen lukuvuodelle 2025-26. Kuntaan on työstetty Erasmus+-suunnittelupohja, jossa tehdään näkyväksi henkilökunnan ja oppilaiden yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua Erasmus+-liikkuvuuksiin.

Opetuksen muita painoalueita, STEAM-opetus, painotettu matematiikka ja kaksikielinen opetus, on edistetty suunnitelmallisesti, ja ne ovat saaneet vakiintuneen paikan Limingan opetuspalveluissa. Päiväkotiki Loimussa alkanut tiedepainotteinen esiopetus saa jatkumon Tupoksen alakoulun STEAM-opetuksen kautta.

Limingan lukion tavoite olla vetovoimainen lukioyksikkö toteutuu. Limingan lukioon oli keväällä 128 ensisijaista hakijaa. Keskiarvoraja kipusi noin 7,5, joten kaikki ensisijaiset hakijat eivät päässeet Limingan

lukioon. Lukioon on otettu neljään rinnakkaiseen ryhmään niin paljon opiskelijoita kuin on pystytty. Elokuun alussa englanninkielisessä opetusryhmässä oli 28 opiskelijaa ja yleisopetuksen ryhmissä 33 opiskelijaa.

Yleiskuvaus Sivistyspalveluiden palveluista ja tarkoituksesta

Sivistyspalvelut koostuu varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluista, lukiokoulutuksesta ja musiikkiopiston palveluista. Varhaiskasvatuksen kokonaisuus käsittää päiväkotihoidon, vuorohoidon, esiopetuksen, erityisvarhaiskasvatuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen palvelut. Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perhe voi valita kotihoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen. Tukimuodot ovat kotihoidontuki tai yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä sekä yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli. Vuoden 2025 lopussa yksityisen palvelun osuus oli 24,5%.

Perusopetus, iltapäivätoiminta sekä lukiokoulutus muodostavat kunnan opetuspalvelut. Erityisopetusta eli uuden lain mukaan oppilaskohtaista tukea annetaan yleisopetuksen ryhmissä sekä pienryhmä- ja erityisluokkaopetuksena. Vaativan erityisen tuen ryhmät (VETO-ryhmät) ja koulupudokkaiden Luoto-ryhmä ovat tarjonneet tukea suurien haasteiden kanssa kamppaileville lapsille. Iltapäivätoimintaa järjestetään kaikissa kunnan peruskouluissa.

Limingan lukio on kasvanut 340 opiskelijan kouluksi syksyllä 2025. Lukiolla on tehty alkuvuodesta oppilasmäärän kasvun edellyttämiä henkilöstö- ja tilajärjestelyjä. Lukio on vetovoimainen, vahva lukioyksikkö, jonka kantava ajatus on toimia hyvinvointikouluna. Muita lukion painotuksia ovat kaksikielinen opetus ja kansainvälisyys, STEAM-minitiedepolku, tiimilukiotoiminta ja Bisneslukio-opintojaksokokonaisuus yrittäjyydestä kiinnostuneille.

Limingan seudun musiikkiopisto tarjoaa korkeatasoista, opetussuunnitelman mukaista taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti. Musiikkiopiston 226 oppilasta ovat Limingasta, Tyrnävältä, Lumijoelta ja Siikalatvasta.

Sivistyspalveluiden toimintaympäristöanalyysi

Lasten, nuorten ja perheiden tuen tarve on edelleen suuri. Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa tarvitaan entistä monipuolisempaa ja räätälöityä tukea. Lukuvuoden 2025–2026 alussa voimaan tullut ryhmäkohtaisen tuen järjestämisvelvoite helpottanee tilannetta. Joustavien ryhmäjärjestelyjen on todettu tukevat oppilaiden motivaatiota ja osaamista.

Poissaoloihin ja koulupudokkuuteen on puututtu poissaolon portaita hyödyntäen, tehostamalla tiedottamista koteihin ja järjestämällä Luoto-ryhmän tukea, mm. koulupudokkaille. Syksyllä 2025 koulupoissaolot ovatkin kääntyneet laskuun. Käyttäytymisen haasteet, kuten aggressiivinen käytös, vaativat edelleen panostuksia VETO-ryhmän tyyppisiin räätälöityihin ryhmittelyihin. Opetushallituksen hankerahalla on edistetty kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen puuttumista. Henkilökuntaa koulutetaan TCM-menetelmän käyttöön vastaamaan käytöksellään haastavien lasten kanssa työskentelyyn.

Kuntatalous on haastanut säästötoimiin. Sivistyspalveluissa on haettu säästöjä tilakustannuksista ja henkilöstökuluista. Kaikki erityisryhmät on saatu kunnan omiin tiloihin, ja Vilske-vuokramoduulista luovuttiin 31.12.2025. Henkilöstövähennystä on saatu aloittavien 1. ja 7. luokkien tarkasteluiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen tuo haasteita valtionosuuksien kautta. Tarvitaan ennakkoivia toimenpiteitä tilojen ja henkilöstön osalta sekä vetovoimaisia palveluita uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Kaksikielinen opetus, kieliohjelma ja painotettu matematiikkaopetus sekä modernit varhaiskasvatus-, koulu- ja liikuntatilat ovat merkittäviä vetovoimatekijöitä.

Koulupäivän sujuvuutta on parantanut elokuun alussa voimaan tullut kännykkäkielto. Yläkoululaisille tehdyn kyselyn perusteella, oppilaat eivät pidä kännykkäkiellosta, vaikka se onkin rauhoittanut oppitunteja ja kannustanut panostamaan välituntitoimintaan. Kouluilla on järjestetty monipuolista toimintaa oppilaiden aktivoimiseksi ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Digitaalisuus ja tekoäly haastavat opetuksen ja hallinnon toimintatapoja. On tärkeää vahvistaa henkilöstön osaamista, varmistaa ohjelmistojen ja laitekantojen ajantasaisuus sekä huolehtia tietoturvasta ja eettisistä toimintaperiaatteista. Maksullisten ohjelmistojen hankintaa on selvitetty ja pohdittu tekoälyn käyttöön liittyviä eettisiä haasteita. Opetushenkilöstön tekoälypilotti on aloitettu ja ohjelmistojen tietosuojavaikutusten arviointi on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Laitekantaa päivitetään ja laite/oppilas -suhdelukua tarkastellaan koko opetustoimessa.

Lasten ja nuorten hyvinvointi edellyttää digitaalisuuden vastapainoksi liikuntaa, ulkoilua, riittäviä yöunia, harrastuksia ja kavereita sekä ja aikuisten läsnäoloa ja kohtaamista. Sosiaalinen media aiheuttaa muun muassa ulkonäköpaineita. Tämä on todettu kouluterveyskyselyn tuloksissa, muun muassa Limingan yläkouluikäisten tyttöjen osalta. Medialukutaidon merkitys on korostunut. Medialukutaito antaa valmiuksia toimia vastuullisesti ja kriittisesti sosiaalisessa mediassa, erottaa muokattu sisältö todellisesta ja arvioida saatuja viestejä. Se tukee nuorten itsetuntoa, hyvinvointia ja sosiaalisten paineiden hallintaa arjessa. Laadukkaat, maksuttomat harrastusmahdollisuudet, kuten HaLi-toiminta, tuovat osaltaan vastapainoa somemaailmassa luovimiseen.

Sivistyspalveluiden toiminnan kehittämisen toteutuminen

Sivistyspalveluiden painoalueita ovat vuonna 2025 olleet Limingan kuntastrategian kärjet: kansainvälisyyden ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen sekä digitaalisuuden kehittäminen.

Kunnan vetovoimaa ja kuntakuvaa on vahvistettu tiedottamalla aktiivisesti ja tehokkaasti varhaiskasvatuksen ja opetuksen painoalueista. Kaksikielinen koulupolku esiopetuksesta lukion loppuun on yksi kansainvälisyyden kärjistä. Kaksikielistä opetusta on kehitetty vahvistamalla opettajien osaamista ja CLIL-pedagogiikkaa (Content and Language Integrated Learning) kansainvälisissä verkos-toissa. CLIL-pedagogiikan mukaisesti kieltä opitaan samanaikaisesti oppisisältöjen kanssa.

Euroopan unionin Erasmus-hankkeita on Limingassa toteutettu vuosittain. Liminka sai Erasmus+ -akkreditoinnin vuosiksi 2024-2027, joten kansainvälisten hankkeiden resursointi on turvattu suunnittelukauden loppuun ja toiminta on toteutunut suunnitellusti myös vuonna 2025. Opettajille ja oppilaille on avautunut kansainvälistymisen verkostoja ja opettajille myös täydennyskoulutustilaisuuksia.

Kansainvälisyyden vahvistamiseen on vuonna 2025 ollut käytössä myös Opetushallituksen kansainvälisyshankerahaa, jolla Limingan kaksikielistä koulupolkua on toteutettu jo usean vuoden ajan.

Digitaalisuuden vahvistaminen on jatkunut suunnitellusti vuonna 2025. Yläkoulujen vanhentunut av-laitteisto on korvattu vuokralaitteilla, joiden kulut jakautuvat viidelle vuodelle. Digipedagogiikan ja opettajien digituen järjestämiseksi digitukihenkilöiden tehtävänkuvat päivitettiin syksyn 2025 alusta. Lisäksi panostettiin koko sivistyspalveluiden tietosuojaan ja -turvaan. Lukiossa ja perusopetuksessa on lisäksi jatkunut luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritaitoa, taidetta ja matematiikkaa yhdistävän STEAM-pedagogiikan kehittäminen vertaiskehittämällä alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä STEAM-verkostoissa.

Lasten ja nuorten hyvää elämää edistettiin vuonna 2025 UNICEFin Lapsiystävällinen kunta - toimintamallilla. Uusi toimintasuunnitelma valmistui vuoden 2025 alussa, ja sitä toteutetaan vuosina 2025-2026 yhteistyössä lasten ja nuorten, kunnan eri palvelualueiden ja kolmannen sektorin kumppaneiden kanssa. Painoalueina ovat olleet lapsen oikeuksien jalkauttaminen sekä työntekijöille että luottamushenkilöille sekä lasten hyvän elämän vahvistaminen kehittämällä uudenlaisia matalan kynnyksen toimintamalleja mielenterveyden haasteisiin, vahvistamalla harrastusmahdollisuuksia ja kannustamalla päihteettömään elämään. Kunnan tavoitetta ”jokaisella kuntalaisella on vähintään yksi harrastus” tuettiin vuonna 2025 peruskoululaisten osalta Harrastava Liminka eli Ha-Li-hankkeessa, jossa oli meneillään viides hankekausi.

Sivistyspalveluiden talouden toteutuminen 2025

Sivistyspalvelut tuloslaskelma, €	TP 2024	TA 2025	Muutos TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Erotus TP 2024 – TA 2025	To- teuma -%
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	383 341	331 725		331 725	531 979	200 254	160,4
Maksutuotot	461 248	418 400		418 400	512 137	93 737	122,4
Tuet ja avustukset	297 785	211 050		211 050	309 947	98 897	146,9
Vuokratuotot	690	150		150	633	483	422,0
Muut toimintatuotot	77 413	12 474		12 474	81 569	69 095	653,9
TOIMINTATUOTOT YH- TEENSÄ	1 220 477	973 799	-	973 799	1 436 265	462 466	147,5
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-17 200 572	-16 790 060	-427 787	-17 217 847	-17 534 334	-316 487	101,8
Eläkekulut	-3 359 511	-3 241 718		-3 241 718	-3 545 433	-303 715	109,4
Muut henkilösivukulut	-384 705	-445 999		-445 999	-502 583	-56 584	112,7
Henkilöstökorvaukset	271 226	143 353		143 353	206 480	63 127	144,0
Palvelujen ostot	-7 501 742	-7 492 011		-7 492 011	-7 506 868	-14 857	100,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-741 855	-769 780		-769 780	-714 965	54 815	92,9
Avustukset	-622 811	-655 000		-655 000	-618 153	36 847	94,4
Vuokrat	-4 503 992	-4 550 986		-4 550 986	-4 459 062	91 924	98,0
Muut toimintakulut	-89 236	-54 188		-54 188	-71 723	-17 535	132,4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 133 198	-33 856 388	-427 787	-34 284 175	-34 746 641	-462 465	101,3
TOIMINTAKATE	-32 912 722	-32 882 589	-427 787	-33 310 376	-33 310 376	1	100,0

Kasvun ja oppimisen lautakunta joutui esittämään kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle lisämäärärahaa talousarvioon. Sivistystoimen vuoden 2025 talousarvio oli ylittymässä 428 t€ eli noin 1,3 %. Sivistyspalveluiden valtuustoon nähden sitova toimintakate muutettiin -32 882 589 eurosta -33 310 376 euroon.

Sivistyspalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet 147,5 %. Toimintatuottoja on kertynyt 462 t€ yli toteuman. Toimintatuottoja nostavat kotikuntakorvaukset, jotka toteutuivat runsaasti yli talousarvion. Suuret kotikuntakorvaustulot johtuvat lastensuojeluyksiköiden lapsista. Varhaiskasvatuksen kotikuntakorvaukset ovat toteutuneet yli budjetoidun, ollen 224%. Talousarvioon budjetoiduista tuotoista noin 100 t€ tulee musiikkiopiston lukukausimaksuista.

Talousarvion ylitykset koostuivat käytännössä henkilöstökuluista, jotka ylittivät yhteensä lähes 614 t€ eli 3,0 %. Henkilöstökulujen ylitystä on vuonna 2025 yhteensä 608 t€ (5,0 %) perusopetuksessa sekä 65 t€ (4,3 %) lukiossa. Varhaiskasvatuksen osalta henkilöstökulujen toteuma on 96,9 % ja toimintakate

kokonaisuudessaan on alittunut 309 t€:lla (97,2 %). Musiikkiopiston toimintakate on 103,1 % (-14 t€), lukion toimintakate on 100,4 % (-12,5 t€) ja perusopetuksen 101,3 % (-246 t€).

Henkilöstökulujen ylitykseen on useita syitä. Osa suunnitelluista henkilöstökuluista on jäänyt suunnitteluvaiheessa kirjaamatta talousarvioon. Vuoden 2025 palkankorotuksiin ei myöskään ole riittävästi varauduttu. Runsaina maksutuottoina näkyvät sijoitettujen lasten kotikuntakorvaukset tarkoittivat myös lisääntyneitä kustannuksia. Ko. lasten opetuksen ja oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestäminen on vaatinut myös oppilaskohtaisia järjestelyitä, joista yleensä ainoastaan ohjaajakustannukset voidaan laskuttaa kotikunnalta erillisinä.

Elokuussa 2025 toimeenpantu oppimisen tuen uudistus on aiheuttanut lisäkustannuksia, kun ryhmäkohtaisten tukimuotojen velvoittavuus ja minimimäärä on määritelty perusopetuslaissa. Tämä uudistus on huomioitu laskennallisesti peruspalveluiden valtionosuudessa. Ryhmäkohtaisen resursoinnin osuus on 0,122 vuosiviikkotuntia (vvt)/oppilas. Limingan perusopetuksen syksyn 2025 oppilasmäärällä resurssilisäys on 240 vuosiviikkotuntia, mikä tarkoittaa keskimäärin kolmen vuosiviikkotunnin lisäystä opetusryhmää kohti. Alakoulun puolelle on tullut lisäksi äidinkieltä ja matematiikkaa yhteensä 2 vuosiviikkotuntia vuosiluokille 1-2 ja yksi vuosiviikkotunti 3. luokalle. Nämä tunnit tekevät kolmen peruskoulun osalta yhteensä 26 vuosiviikkotuntia.

Nämä perusopetuslain ja -asetuksen muutokset huomioitiin lukuvuoden 2025-2026 tuntikehyssuunnittelussa, mutta niitä ei ole pystytty ennakoimaan vuoden 2025 talousarvion suunnittelussa. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 27.05.2025 § 47 hyväksynyt perusopetuksen tuntikehyksen lukuvuodelle 2025-26. Tuntikehyspäättös on lisännyt uutta resurssitarvetta elo-joulukuun 2025 osalta vuoden 2025 talousarvioon.

Varhaiskasvatuksen henkilöstökulut ovat vähentyneet merkittävästi. Varhaiskasvatuksessa sijaiskuluja on toteutunut vain 58% budjetoiduista. Poissaoloja on paikattu sisäisesti, ja apulaisjohtajilla on ollut kahden päivän sijaistusvelvoite viikossa.

Vaikka resurssi perusopetuksessa on lisääntynyt, on sivistystoimen henkilöstömäärä kokonaisuutena vähentynyt vuoteen 2024 verrattuna 7 henkilöllä. Ylityksen tasoittamiseksi sivistystoimessa on onnistuttu säästämään aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden, avustusten sekä muiden toimintakulujen osalta. Myös varhaiskasvatuksen puolella kustannukset ovat toteutuneet alle talousarvion.

Sivistyspalveluiden keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Kunnassa on toteutettu keväällä lukuvuoden 2025-2026 rekrytoinnit täyttölupamenettelyllä. Täyttölupamenettelyllä on saatu säästää joidenkin lyhyiden sijaisuuksien täyttämättä jättämisenä. Hanketoiminnan väheneminen on vähentänyt henkilöstön määrää hiukan myös opetuspalveluissa. Oppimisen tuen uudistuksen seurauksena perusopetuksen työntekijämäärä ei laske syksyllä, vaikka luokkien määrä vähenee.

Varhaiskasvatuksessa lasten määrän väheneminen näkyi palveluverkon pienenemisenä. Tilahaasteiden vuoksi Tupoksessa on ollut kolmen ryhmän verran vähemmän varhaiskasvatuspaikkoja ja kirkonkylällä lasten määrän vähenemisen vuoksi on yhden ryhmän verran vähemmän varhaiskasvatuspaikkoja. Lasten osallisuusaste on

korkea, jonka vuoksi kaikki varhaiskasvatuspaikat ovat täynnä. Tämä haastaa lakisääteisten palveluiden järjestämistä. Varhaiskasvatuksen käyttöastetta on pyritty nostamaan 80 prosenttiin. Tavoitteen saavuttamista vaikeuttavat lomakuukaudet, jolloin käyttöasteet heittelevät kovasti. Varhaiskasvatuksen keskimääräinen käyttöaste joulukuun lopussa oli n. 75 % (pl. Aapin vuoropäivähoito sekä kesä- ja heinäkuu).

Perusopetuksessa oppilasmäärän väheneminen näkyy hitaammin alakoulusta alkaen. Oppilasmäärän vähenemiseen on varauduttu tilajärjestelyin, mikä on näkynyt vuonna 2025 hienoisena tilahtahtena, kunnes oppilasmäärä laskee enemmän.

Myös henkilöstö vähenee oppilasmäärän vähenemisen suhteessa vähitellen. Oppilasmäärän väheneminen näkyi jo jonkin verran alakoulun puolella, mutta yläkoulun osalta eletään huippuvuosi, mikä vaikuttaa siihen, että tuntikehyksen tuntiresurssi ei vielä pienene. Koulukeskuksessa oppilasmääräpaine on siirtynyt yläkoulun puolelle ja alakoulun oppilaat ovat sopineet ensimmäistä vuotta heille suunniteltuihin tiloihin. Opiskelijamäärät pysyvät lukiossa nykyisen kaltaisena vielä viitisen vuotta, mikä jälkeen on varauduttava henkilöstömuutoksiin.

Sivistyspalveluiden toimintasuunnitelman toteutuminen

Sivistyspalveluissa on vahvistettu lasten hyvää elämää UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallilla (LYK). Kunnan palvelualueet ovat mukana kehittämässä lapsiystävällistä kuntaa yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden ja Pohteen edustajien kanssa. Liminka sai Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen maaliskuussa 2024. Vuoden 2025 alussa on työstetty uusi toimintasuunnitelma, jossa on viisi tavoitetta, joista kullakin 2–4 toimenpidettä. Useimmat tavoitteet liittyvät lasten hyvinvoinnin ja hyvän elämän vahvistamiseen. Varhaiskasvatuksessa on toteutettu lasten oikeuksien viikolla jokaisen työntekijän johdatus lasten oikeuksiin –koulutukset tiimeittäin.

Henkilökunnan kansainvälisyyden, kielitietoisuuden ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen koulutuksen ja Erasmus+-täydennyskoulutusten kautta ovat tukeneet kaksikielisen opetuksen jatkumon toteutumista. Limingan kaksikielinen opetus perustuu CLIL-pedagogiikkaan (Content and Language Integrated Learning), jonka mukaan kieltä opitaan rinnan oppisisältöjen kanssa. Opettajien CLIL-osaamista on vahvistettu yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa ja valtakunnallisessa Kaksari-verkostossa. Huhtikuussa 2025 Liminka Ojanperän koulun johdolla isännöi valtakunnallisia Kaksari-päiviä Limingassa. Seminaariin osallistui noin 40 kaksikielisen opetuksen kehittäjää eri puolilta Suomea. Seuraavaa Kaksariseminaaria varten on saatu Opetushallituksen hankerahaa

HaLi-harrastustoimintaa kehitettiin etsivän harrastustoiminnan suuntaan osallistamalla oppilaita HaLi-agentteiksi. HaLi-agentti- eli harrastuskaveritoiminnalla pyritään tavoittamaan entistä enemmän peruskoululaisia harrastustoiminnan pariin. HaLi-harrastustoiminnan kautta oppilaita saatiin aktivoitua harrastustoiminnan piiriin entistä enemmän.

Osana kunnan kansainvälisyyden vahvistamista aloitettu koulutusvientityö jatkui. Elokuussa 2025 kaikissa Limingan peruskouluissa oli kiinalaisia oppilaita opettajineen viikon ajan. Vieraita oli yhteensä noin 70. Sivistyspalvelut sai erinomaisen arvion vierailuohjelman järjestämisestä ja rahallisen korvauksen, jolla on edistetty koulujen kansainvälistymistä.

Kasvatus- ja opetuspalveluissa painopiste on ollut lasten ja nuorten sekä työntekijöiden hyvinvoinnin vahvistamisessa. Kunnassa toteutettiin henkilöstökysely keväällä 2025. Kyselyn tulokset on käyty läpi yksiköissä ja paikannettu tuloksista yksiköiden vahvuudet ja kehittämiskohteet. Kehittämiskohteiden edistämiseksi on laadittu suunnitelmat ja aikataulus.

Oppimisen tuen järjestämisen muutos astui voimaan 1.8.2025 (PoL 1090/2024) alkaen. Syksyllä 2025 on toteutettu keväällä tehtyjä suunnitelmia painopisteen siirtämiseksi ryhmäkohtaiseen tukeen. Kehittämistyö jatkuu kaikilla kouluilla oppimisen tuen koordinaattorin ja mentoriopettajan tuella, ja sitä arvioidaan lukuvuoden päättövaiheessa.

Valtioneuvoston panostukset perusopetukseen näkyivät vahvimmin vuonna 2025. Alaluokkien tuntimäärä lisääntyi viidellä vuosiviikkotunnilla. Vuosiluokille 1 ja 2 tulee tunti lisää sekä äidinkieltä ja kirjallisuutta että matematiikkaa. Vuosiluokille 3-6 tulee yksi vuosiviikkotunti lisää äidinkieltä ja kirjallisuutta.

Iltapäivätoimintaa kehitettiin Liminganlahdella lukuvuonna 2024-2025 pilotoidun mallin mukaan. Iltapäiväohjauksesta vastaavat iltapäivätoiminnanohjaajat, jotka toimivat osittain myös Ha-Li-harrastustoiminnan ohjaajina. Sivistyspalveluiden suunnittelija, HaLi-koordinaattori, toimii osittain iltapäiväohjaajien lähiesihenkilönä. Iltapäivätoiminnan suunnitelma päivitettiin sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 19.2.2025/§ 19. Lautakunta ei päätnyt nostamaan iltapäivätoiminnan maksua, mutta iltapäivätoiminnan laajuutta ja kestoä muutettiin. Iltapäivätoiminta päättyy klo 16.00 joka päivä. Ryhmämuotoisen iltapäivätoiminnan laajuudeksi mitoitettiin 30 iltapäivälästä/koulu.

Kiusaamiseen ja häirintään puuttumiseen saatiin vuoden 2025 alussa Opetushallituksesta hankeraha, jolla edistetään sekä Limingan LYK-suunnitelmaan että opetussuunnitelmaan kirjattuja kiusaamiseen puuttumisen suunnitelmia.

Varhaiskasvatuksessa hallinnollista resurssia suunnattiin kasvatustyöhön. Apulaisjohtajat tekevät 1.1.2025 lähtien kaksi päivää viikossa eli 40 % työajasta työtä lapsiryhmissä ja ovat osa varhaiskasvatusryhmän henkilöstömitoitusta. Apulaisjohtajien työ lapsiryhmässä on toteutettu tarpeen mukaan sijaiskulujen vähentämiseksi.

Limingan lukio on mukana yksinäisyyden vähentämiseen tähtäävässä School to Belong -ohjelmassa. Ohjelman takana on sitoutumaton järjestö, Helsinki Missio. Ohjelmaan kuului vuonna 2025 yksinäisyyden vähentämiseen, kiusaamisen ehkäisemiseen ja kaveritaitoihin liittyviä oppitunteja opiskelijoille. Toiminta jatkuu vuonna 2026.

Limingan seudun musiikkiopistoon hankittiin vuoden alussa kansainvälisen tason vaatimukset täyttävä Bösendorfer-flyygeli, esittelymalli alle puolet uuden vastaavan flyygelin hintaisena. Flyygeli on hankittu vuokramallilla, jolloin hankintakulut jakautuvat kuudelle vuodelle sivistyksen käyttötalouteen. Korkeatasoinen Sarvelasali ja huippuflyygeli antavat hyvät edellytykset järjestää korkeatasoisia konsertteja Sarvelasalissa ja myös vuokrata salia äänitystarkoituksiin. Musiikkiopistossa panostettiin edelleen myös orkesteritoiminnan vahvistamiseen.

Limingan kunnan sivistyspalvelut ja sen kehittämisalueet kaksikielinen opetus, painotettu matematiikan opetus sekä Lapsiystävällinen kunta -toiminta saivat valtakunnallista näkyvyyttä syyskuussa, kun Limingan sivistysjohtaja palkittiin kunnan kehittämistyöstä Kuntaliiton ja Opsian Sivistyksen suunta -palkinnolla.

Sivistyspalveluiden strategisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistyspalveluiden strategiset tavoitteet perustuvat lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden sekä henkilökunnan hyvinvoinnin, kansainvälisyyden ja digitaalisuuden vahvistamiseen. Sivistyspalveluiden talouden vahvistaminen liittyy kunnan keskeisiin tavoitteisiin.

Sivistyspalveluiden valtuustoon sitovia mittareita ovat sivistyspalveluiden toimintakate sekä henkilöstön että oppilaiden/opiskelijoiden poissaolot. Tavoitteena oli, että sivistyspalveluiden talous toteutuu talousarvion mukaan. Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakate oli vuoden lopussa 103,1%, mistä syystä jouduttiin hakemaan lisämäärärahaa vuodelle 2025.

Henkilöstöön liittyvä tavoite saavutettiin. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyivät selvästi vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna. Peruskoululaisten poissaolot ovat vähentyneet. Poissaoloihin puuttumisen toimenpiteet alkavat vaikuttaa. Lukio-opiskelijoiden poissaolot ovat lisääntyneet. Sivistyspalveluiden toimintasuunnitelma perustuu sivistyspalveluiden strategiaan tavoitteisiin. Niiden toteutuminen on kuvattu luvussa Toimintasuunnitelman toteutuminen.

Näkökulma	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Tavoite 2025	TP 2025
Talous	Sivistyspalveluiden vastualueiden talous toteutuu talousarvion mukaan. - varhaiskasvatus - perusopetus - lukiokoulutus - musiikkiopisto	Työntekijöiden työpanoksen ja tilojen joustava, tehokas käyttö. Yksityisistä vuokratiloista luovutaan. Kestävän kehityksen mukainen energian ja materiaalien käyttö. Varhaiskasvatuksen käyttöaste kasvaa 80 %:iin.	Sivistyspalveluiden toimintakate (%) 1-3/2025 1-6/2025 1-9/2025 1-12/2025	Sivistyspalveluiden toiminta toteutuu talousarvion puitteissa eli toimintakate vastaa kunkin kvartaalin lopussa tasaisen toteuman prosenttiosuutta.	Toteutui lisätalousarvion jälkeen (1-12/2025: 100% (Alkup. talousarvioon nähden toteuma 103,1%))
Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Työntekijöiden hyvinvointiin ja työolosuhteisiin panostetaan. Henkilöstön osaamista ja työn imua vahvistetaan koulutuksella.	Sairauspoissaolopäivät	Sairauspoissaolopäivien lukumäärä verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan.	Toteutui (1-12/2024: 7 404 päivää, 1-12/2025: 6 747 pvää)
Laatu	Koulukiusaaminen vähenee.	Toteutetaan vuonna 2023 käyttöön otettua kiusaamiseen puuttumisen suunnitelmaa.	Oppilaiden poissaolot vähenevät edellisen vuoden vastaavan ajan poissaoloista.		

			Poissaolotunnit/ oppilas		Toteutui perusope- tuksessa (tuntia/op- pilas: 1-12/24, 34,8h/oppilas, 1- 12/25 31,3h/oppilas)
			Poissaolotunnit/ opiskelija		Ei toteutunut (Tun- tia/opisk: 1-12/24, 19,5h/opiskelija 1-12/25 29,4h/opis- kelija Tunti (t)=45 min. op- pitunti. Lukion 75 min. oppitunnit on muutettu 45 min. mukaisiksi. KiVa-malli on toteu- tunut. TCM-malli otettu käyttöön.
		Vahvistetaan KiVa-mallin to- teutusta. Otetaan käyttöön 1–3 uutta kiusaa- miseen puuttumi- sen mallia.			

Sivistyspalveluiden henkilöstösuunnitelman toteutuminen

Sivistyspalveluiden koulutukset ovat toteutuneet koulutussuunnitelman mukaisesti. Koulutuksissa painotettiin strategisia tavoitteita eli digitaalisuuden, kansainvälisyyden ja hyvinvoinnin vahvistumista sekä opetuksen laadun parantamista. Keväällä 2025 esi- ja perusopetuksen sekä lukion henkilökunta on osallistunut oppimisen tuen muutokseen liittyviin webinaareihin. OPH:n webinaarit ja seminaarit jatkuivat myös syyslukukaudella.

Alla olevaan henkilöstötaulukko on kirjattu sivistyspalveluiden henkilöstö talousarviovuoden päättyessä. Opaalin mukaan vuonna 2024 on sivistyspalveluissa toteutunut 321,1 HTV ja vuonna 2025 312,3 HTV. Henkilöstömäärä on työsuhteisten määrä 31.12.2025. Sekä kokonaishenkilöstö-määrä että HTV ovat vähentyneet vuodesta 2024 vuoteen 2025.

Henkilöstömäärä 31.12.	12/2022	12/2023	12/2024	12/2025
Vakinaiset, lkm	315	307	335	349
Määräaikaiset, lkm	94	99	101	82
Sijaiset, lkm	50*	15	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	3	2	0	0
Henkilöstö yhteensä	462	423	436	430

6.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan menoihin, lainojen korkoihin sekä muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintamenoista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä ja siinä otetaan huomioon verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Tuloslaskelma	TP 2024	Lopullinen TA2025	TP 2025	TA-tot %	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	855 496	537 339	1 004 866	187,0 %	467 527
Maksutuotot	908 505	822 150	1 022 034	124,3 %	199 884
Tuet ja avustukset	945 361	812 301	850 103	104,7 %	37 802
Muut tuotot	2 465 760	2 384 804	2 531 932	106,2 %	147 128
Toimintatuotot yhteensä	5 175 121	4 556 594	5 408 935	118,7 %	852 341
Valmistus omaan käyttöön	47 927	0	24 601		24 601
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-26 829 339	-27 320 124	-27 522 482	100,7 %	-202 358
Palvelujen ostot	-9 129 255	-10 297 836	-10 076 625	97,9 %	221 211
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 619 412	-3 564 614	-3 463 306	97,2 %	101 308
Avustukset	-1 099 852	-1 402 200	-1 449 315	103,4 %	-47 115
Muut toimintakulut	-3 357 023	-3 297 796	-3 248 016	98,5 %	49 780
Toimintakulut yhteensä	-44 034 880	-45 882 571	-45 759 745	99,7 %	122 825
Toimintakate	-38 811 833	-41 325 977	-40 326 209	97,6 %	999 768
Verotulot	21 113 713	23 178 000	21 936 605	94,6 %	-1 241 395
Valtionosuudet	21 118 978	21 411 226	22 091 865	103,2 %	680 639
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	23 812	15 000	72 507	483,4 %	57 507
Muut rahoitustuotot	45 519	50 500	47 886	94,8 %	-2 614
Korkokulut	-925 497	-935 000	-788 391	84,3 %	146 609
Muut rahoituskulut	-3 185	-6 000	-1 352	22,5 %	4 648
Vuosikate	2 561 508	2 387 749	3 032 912	127,0 %	645 163
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn. mukaiset poistot	-4 128 873	-3 900 124	-4 022 133	103,1 %	-122 009
Tilikauden tulos	-1 567 365	-1 512 375	-989 221	65,4 %	523 154
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)	983 736	983 736	983 736	100,0 %	0
Tilikauden ylijäämä	-583 628	-528 639	-5 485	1,0 %	523 154

Toimintatuotot

Limingan kunnan ulkoiset toimintatuotot vuonna 2025 olivat 5,4 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma oli 0,9 milj. euroa yli talousarvion. Toimintatuottojen kasvu oli 4,5 % (0,2 milj. euroa) edelliseen vuoteen nähden.

Toimintakulut

Vuonna 2025 Limingan kunnan toimintakulut olivat 45,8 milj. euroa, jossa kasvua edellisvuoteen nähden oli 1,7 milj. euroa. Talousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 0,1 milj. euroa, toteumaprosentin ollessa 99,7 % tasolla. Henkilöstömenot ylittyivät yhteensä 0,2 milj. euroa. Merkittävimmät talousarvion alitukset muodustuivat palveluiden ostoissa 0,2 milj. euroa ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa 0,1 milj. euroa.

Toimintakate

Toimintakatteen toteuma oli 97,6 % vuonna 2025 (talousarvion alitus 1,0 milj. euroa). Edelliseen vuoteen nähden toimintakate heikentyi -1,5 milj. euroa, kasvun ollessa 3,9 %. Toimintakatteen kasvun tulee olla verorahoituksen kasvua pienempi, jotta kunnan tulo- ja menopohja pysyy terveellä pohjalla. Tavoite toteutui, sillä 0,5 %-yksikön tuloverojen korotuksen jälkeen verotulojen kasvuksi muodostui 4,3 %. Ilman kunnallisverojen korotusta tavoite olisi jäänyt toteutumatta.

Verotulot

Kunnan verotulojen toteuma verolajeittain

Verotulot, €	TA 2025	TP 2025	Poikkeama
Kunnan tulovero	20 120 000	18 998 042	-1 121 958
Osuus yhteisöveron tuotosta	890 000	850 757	-39 243
Kiinteistövero	2 168 000	2 087 807	-80 193
Verotulot yhteensä	23 178 000	21 936 605	-1 241 395

Kunnan verotulojen talousarvion toteuma oli 94,6 % ja ne alittivat talousarvion 1,2 milj. euroa. Tuloveroa kertyi 19,0 milj. euroa. Yhteisöverojen tuotto oli 0,9 milj. euroa ja kiinteistöveroa kertyi 2,1 milj. euroa. Vaikka tavoitteeseen verotulojen kasvussa ei päästy, kokonaisuutena verotulot silti kasvoivat 0,8 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Suurin kasvu oli tuloveroissa 0,9 milj. euroa. Kiinteistöveroissa ja yhteisöverotuotoissa oli yhteensä 0,1 milj. euron heikentyminen edellisvuoteen nähden. Tuloverojen ja yhteisöverojen ennakoitua heikompi kehitys liittyy yleiseen taloustilanteeseen, jossa talouskasvu ja yritysten toimintaedellytykset, yksityinen rakentaminen, sekä työllisyys ei ole kehittynyt odotetun mukaisesti. Reaaliensiodien vahvistumisesta odotettu talouskasvu on lähtenyt toteutumaan ennakoitua hitaammin.

Kunnan tuloveroprosentti ja kunnallisveroa vastaava verotettava tulo

Verotulot 1 000 €	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo	Muutos %
Verovuosi 2014	20,5	131 848	3,6 %
Verovuosi 2015	20,5	134 580	2,1 %
Verovuosi 2016	20,5	138 716	3,1 %
Verovuosi 2017	21,0	137 153	-1,1 %
Verovuosi 2018	21,5	141 939	3,5 %
Verovuosi 2019	21,5	149 884	5,6 %
Verovuosi 2020	21,5	154 645	3,2 %
Verovuosi 2021	21,5	160 247	3,6 %
Verovuosi 2022	21,5	163 340	1,9 %
Verovuosi 2023	8,86	188 808	15,6 %
Verovuosi 2024	8,9	197 629	4,7 %
Verovuosi 2025*	9,4	202 107	2,3 %

Maksuun pantava kunnallisvero 2014 - 2025

Verotulot 1 000 €	Tulovero- prosentti	Kunnallisvero	Muutos %
Verovuosi 2014	20,5	27 029	3,6 %
Verovuosi 2015	20,5	27 592	2,1 %
Verovuosi 2016	20,5	28 441	3,1 %
Verovuosi 2017	21,0	28 807	1,3 %
Verovuosi 2018	21,5	30 951	7,4 %
Verovuosi 2019	21,5	32 225	4,1 %
Verovuosi 2020	21,5	33 234	3,1 %
Verovuosi 2021	21,5	34 845	4,8 %
Verovuosi 2022	21,5	36 394	4,4 %
Verovuosi 2023	8,86	16 728	-54,0 %
Verovuosi 2024	8,9	17 589	5,1 %
Verovuosi 2025*	9,4	18 998	8,0 %

*) ennakkotieto

Verotulot 2024 - 2025

Verotulot, €	2024	2025	Muutos
Kunnan tulovero	18 099 862	18 998 042	5,0 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	906 586	850 757	-6,2 %
Kiinteistövero	2 107 265	2 087 807	-0,9 %
Verotulot yhteensä	21 113 713	21 936 605	3,9 %

Valtionosuudet

Valtionosuudet 2024 - 2025

Valtionosuudet yhteensä	TP 2024 €	TP 2025 €	Muutos %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	13 762 682	14 734 345	7,1 %
Verotulojen tasaus	5 142 157	5 366 310	4,4 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	1 061 485	1 635 111	54,0 %
Verotulomenetysten kompensatio	1 152 654	356 099	-69,1 %
Valtionosuudet yhteensä	21 118 978	22 091 865	4,6 %

Valtionosuuksien toteutuminen

Valtionosuudet	TA 2025 €	TP 2025 €	Poikkeama €
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	14 709 547	14 734 345	24 798
Verotulojen tasaus	5 406 763	5 366 310	-40 453
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	800 000	1 635 111	835 111
Verotulomenetysten kompensatio	494 916	356 099	-138 817
Valtionosuudet yhteensä	21 411 226	22 091 865	680 639

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 22,1 milj. euroa ja niiden toteuma oli 103,2 %. Valtionosuudet ylittivät talousarvion 0,7 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Vuonna 2025 korkokuluja kertyi -788 391 euroa ja ne alittivat talousarvion 146 609 eurolla, toteuman ollessa 84,3 %. Vuoden 2025 aikana korot ovat tulleet alaspäin huippuvuoden 2024 lukemista, mutta edelleen korkomenot ovat merkittävästi korkeammat kuin ennen Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaan, jonka aiheuttama inflaatio johti korkojen nostopaineeseen. Kokonaisuutena rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 206 150 euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Vuosikate

Vuosikatteenä vuonna 2025 muodostui 3,0 milj. euroa toteuman ollessa 127,0 %. Vuosikatteen toteuma oli 300 euroa asukasta kohden. Vuosikate vahvistui 0,5 milj. euroa eli 18,0 % edellisestä vuodesta.

Poistot

Vuonna 2025 tehtiin suunnitelman mukaisia poistoja 4,0 milj. euroa. Vuosikate oli 75,4 % poistoista. Valtuuston asettaman taloustavoitteen mukaan vuosikatteen tulee kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Tavoite ei toteutunut.

Tilikauden tulos

Vuoden 2025 tilikauden tulos on -989 221 euroa.

Tilikauden alijäämä

Vuoden 2025 tilikauden alijäämäksi muodostui -5 485 euroa.

6.4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

Investointiohjelma

Toimielin/Investointiryhmä	TA 2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Konsernipalvelut						
Arvopaperit						
menot	-2 080 000	0	-2 080 000	-300 000	1 780 000	14,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	-2 080 000	0	-2 080 000	-300 000	1 780 000	14,00
Konsernipalvelut, Investoinnit yhteensä						
Investointimenot	-2 080 000	0	-2 080 000	-300 000	1 780 000	14,00
Investointitulot	0	0	0	0	0	-
Nettoinvestoinnit (sis. pääomalaikat) yhteensä	-2 080 000	0	-2 080 000	-300 000	1 780 000	14,00

Elin ympäristöpalvelut	TA 2025	TA2025 muutokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Kiinteä omaisuus						
menot	-175 000	0	-175 000	-293 299	-120 049	169,00
tulot	125 000	0	125 000	141 967	18 717	115,00
netto	-50 000	0	-50 000	-151 332	-101 332	303,00
Teiden ja alueiden rakentaminen						
menot	-240 000	0	-240 000	-251 839	-11 939	105,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	-240 000	0	-240 000	-251 839	-11 839	105,00
MAL -hankkeet						
menot	-200 000	0	-200 000	-96 066	103 934	48,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	-200 000	0	-200 000	-96 066	103 934	48,00
Ekokortteli						
menot	-279 000	0	-270 000	-96 952	173 048	36,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	-270 000	0	-270 000	-96 952	173 048	36,00
Tupoksen koulu ja liikunta-alueet						
menot	0	0	0	-4 213	-4 213	0,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	0	0	0	-4 213	-4 213	0,00

Linnukkatien kevyen liikenteen väylä						
menot	-110 000	0	-110 000	-144 982	-34 982	132,00
tulot	345 000	0	345 000	345 000	0	100,00
netto	235 000	0	235 000	200 018	-34 982	85,00
Kuormatien peruskorjaus						
menot	-80 000	0	-80 000	-56 753	23 247	71,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	-80 000	0	-80 000	-56 753	23 247	71,00
Elinympäristöpalvelut yhteensä	TA 2025	TA2025 muu- tokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Investointimenot	-1 075 000	0	-1 075 000	-944 104	129 146	88,00
Investointitulot	470 000	0	470 000	486 967	18 717	104,00
Nettoinvestoinnit yhteensä	-605 000	0	-605 000	-457 137	147 863	76,00

Hyvinvointipalvelut, irtain käyttöomaisuus	TA 2025	TA2025 muu- tokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Irtain omaisuus						
menot	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	100,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
nettoinvestoinnit yhteensä	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	100,00

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitos, rakennusinvestoinnit	TA 2025	TA2025 muu- tokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Pienet peruskorjaushankkeet						
menot	-100 000	0	-100 000	-99 860	140	100,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	-100 000	0	-100 000	-99 860	140	100,00
Ojanperän koulu						
menot	-0	-470 120	-470 120	-470 120	0	100,00
tulot	0	0	0	0	0	0,00
netto	0	-470 120	-470 120	-470 120	0	100,00
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitos, rakennusinvestoinnit yhteensä	TA 2025	TA2025 muu- tokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Investointimenot	-100 000	470 120	-570 120	-569 979	140	100,00
Investointitulot	0	0	0	0	0	0,00
Nettoinvestoinnit yhteensä	-100 000	470 120	-570 120	-569 979	140	100,00

Limingan kunta, Investoinnit yhteensä	TA 2025	TA2025 muu- tokset	Muutettu TA2025	Toteuma 2025	Erotus tot. 2025 - TA2025	Toteuma -%
Investointimenot	-3 265 000	-470 120	-3 735 120	-1 824 083	1 909 287	49,00
Investointitulot	470 000	0	470 000	486 967	18 717	104,00
NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	-2 795 000	-470 120	-3 265 120	-1 337 116	1 928 003	41,00

Konsernipalvelut, Arvopaperit

Ruutikunnat Oy:n osakepääomasijoitus 300 000 euroa tehty talousarvion mukaisesti. Vesi-yhtiölle annettu pääomalaina 1 780 000 euroa ei näy investointiosassa, sillä kyseessä on laina. Vesi-yhtiön vesilaitoksen rakentamista varten myönnetty laina on toteutunut suunnitellusti ja näkyy toteumana kunnan rahoituslaskelmalla.

Elinympäristöpalvelut, Kiinteä omaisuus

Investointimenot 293 299 euroa liittyy maanhankintaan, joista kunnanhallitus on tehnyt erilliset hankintapäätökset. Kiinteän omaisuuden investointitulot 141 967 euroa liittyvät maan myyntiin, kuten tonttikauppoihin.

Elinympäristöpalvelut, Linnukkatien kevyenliikenteenväylä

Hanke valmistui 2025 aikana suunnitellusti. Kaikki hankkeeseen liittyvät hankeavustukset tuloutettiin kunnalle hankkeen päätyttyä.

Elinympäristöpalvelut, Ekokortteli

Ekokorttelin kunnallistekniikan toteutussuunnittelu valmistui.

Elinympäristöpalvelut, Tupoksen koulu- ja liikunta-alueet

Takuuajan vakuuden palautus toteutui vuodelle 2025.

Elinympäristöpalvelut, Kuormatien peruskorjaus

Kuormatien peruskorjauksen suunnitelma toteutettiin vuoden 2025 aikana. Peruskorjauksen ajoituksesta päätetään tulevien vuosien talousarvioiden laadinnan yhteydessä.

Hyvinvointipalvelut, Irtaimistohankinnan

Määräraha käytetty Tupoksen tekonurmen harjakoneen hankintaan.

Ruoka-, puhtaus ja kiinteistöpalvelut liikelaitos, pienet peruskorjaushankkeet

Toteutettu liikelaitosten johtokunnan päätöksen mukaisesti.

Ruoka-, puhtaus ja kiinteistöpalvelut liikelaitos, Ojanperän koulu

Ojanperän koulun rakentamishankkeen viimeinen maksuerä, jota ei ole suoritettu hankkeen toteuttajalle siihen liittyvän riitautuksen johdosta. Viimeinen maksuerä realisoitui soviteltuna vuoden 2025 aikana.

6.5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma, 1 000 €	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 033	2 562
Tulorahoituksen korjauserät	-110	-108
Toiminnan rahavirta	2 923	2 454
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 824	-4 003
Rahoitusosuudet investointeihin	345	427
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	142	161
Investointien rahavirta	-1 337	-3 415
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 585	-961
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 780	-1 650
Antolainasaamisten vähennykset	156	153
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 900	-3 150
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 000	7 000
Lainakannan muutokset	-900	3 850
Muut maksuvalmiuden muutokset	-367	-742
Rahoituksen rahavirta	-2 890	1 611
Rahavarojen muutos	-1 305	650
Rahavarat 31.12.	1 451	2 756
Rahavarat 01.01	2 756	2 106
Rahavarojen muutos	-1 305	650

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	1 635	812
Investointien tulorahoitus, %	205,1 %	71,6 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	88,1 %	52,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,7
Lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	10	19
Asukasmäärä	10 109	10 190

7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1 LIMINGAN KUNTA LIIKELAITOKSIN

Limingan kunta liikelaitoksen, tuloslaskelma

	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 004 866	855 496
Maksutuotot	1 022 034	908 505
Tuet ja avustukset	850 103	945 361
Muut toimintatuotot	2 531 932	2 465 760
	5 408 935	5 175 121
 Valmistus omaan käyttöön	24 601	47 927
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-22 323 598	-21 993 769
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 542 906	-4 346 440
Muut henkilösivukulut	-655 978	-489 130
Palvelujen ostot	-10 076 625	-9 129 255
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-3 463 306	-3 619 412
Avustukset	-1 449 315	-1 099 852
Muut toimintakulut	-3 248 016	-3 357 023
	-45 759 745	-44 034 880
Toimintakate	-40 326 209	-38 811 833
Verotulot	21 936 605	21 113 713
Valtionosuudet	22 091 865	21 118 978
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	72 507	23 812
Muut rahoitustuotot	47 886	45 519
Korkokulut	-788 391	-925 497
Muut rahoituskulut	-1 352	-3 185
	-669 350	-859 350
 Vuosikate	3 032 912	2 561 508
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 022 133	-4 128 873
Tilikauden tulos	-989 221	-1 567 365
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)	983 736	983 736
 Tilikauden ylijäämä	-5 485	-583 628

Rahoituslaskelma

	TP 2025	TP 2024
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	3 032 912	2 561 508
Tulorahoituksen korjauserät	-110 372	-107 620
Toiminnan rahavirta	2 922 540	2 453 889
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 824 083	-4 003 291
Rahoitusosuudet investointimenoihin	345 000	427 146
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	141 967	161 097
Investointien rahavirta	-1 337 116	-3 415 048
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 585 424	-961 159
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 780 000	-1 650 000
Antolainasaamisten vähennykset	156 370	153 461
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 900 000	-3 150 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 000 000	7 000 000
Lainakannan muutokset	-900 000	3 850 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 130	5 010
Saamisten muutos	-663 733	-358 095
Korottomien velkojen muutos	300 272	-389 221
Muut maksuvalmiuden muutokset	-366 591	-742 306
Rahoituksen rahavirta	-2 890 221	1 611 155
Rahavarojen muutos	-1 304 797	649 996
Rahavarojen muutos		
Rahavaravarat 31.12.	1 451 191	2 755 989
Rahavarat 01.01.	2 755 989	2 105 993

Tase

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	65 059	89 370
Muut pitkävaikutteiset menot	854 379	1 042 247
	919 438	1 131 617
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 369 696	8 135 698
Rakennukset	39 479 464	41 027 400
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 574 179	18 083 022
Koneet ja kalusto	30 472	46 226
Muut aineelliset hyödykkeet	99 338	99 338
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 181 867	1 009 506
	65 735 017	68 401 189
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	9 961 483	9 661 483
Muut lainasaamiset	4 114 410	2 474 868
Muut saamiset	892 320	904 527
	14 968 214	13 040 878
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	22 932	22 093
	22 932	22 093
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	453 724	451 973
Lainasaamiset	580 110	450 000
Muut saamiset	528 287	502 472
Siirtosaamiset	1 000 751	494 693
	2 562 872	1 899 138
Rahat ja pankkisaamiset	1 451 191	2 755 989
VASTAAVAA YHTEENSÄ	85 659 664	87 250 905

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	16 700 974	16 700 974
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 428 623	12 012 252
Tilikauden ylijäämä	-5 485	-583 628
	28 124 111	28 129 597
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	13 822 429	14 806 165
Vapaaehtoiset varaukset	5 000 000	5 000 000
	18 822 429	19 806 165
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	24 026	26 318
	24 026	26 318
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 500 000	9 900 000
Muut velat	2 516	2 516
	14 502 516	9 902 516
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 500 000	24 000 000
Saadut ennakot	6 023	1 550
Ostovelat	1 844 661	1 749 564
Muut velat	509 334	458 876
Siirtovelat	3 326 563	3 176 319
	24 186 582	29 386 310
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	85 659 664	87 250 905

7.2 KONSERNI

Konsernituloslaskelma

Tuloslaskelma	TP 2025	TP 2024
Ulkoinen		
Toimintatuotot	10 424 688	10 112 115
Toimintakulut	-51 427 115	-49 708 791
Osuus osakkuusyht. voitosta	122 459	91 352
Toimintakate	-40 879 968	-39 505 324
Verotulot	21 834 607	21 011 326
Valtionosuudet	25 070 425	24 219 913
Rahoitustulot ja -kulut		
Korkotuotot	57 486	58 361
Muut rahoitustuotot	474 454	60 861
Korkokulut	-1 180 850	-1 456 698
Muut rahoituskulut	-3 613	-7 129
Rahoitustulot ja -kulut	-652 524	-1 344 605
Vuosikate	5 372 540	4 381 310
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 768 029	-5 780 284
Arvonalentumiset	-47 295	-13 502
Tilikauden tulos	-442 784	-1 412 477
Tilinpäätössiirrot	-81 549	-16 629
Tilikauden verot	-67 812	-3 741
Laskennalliset verot	-8 498	9 868
Vähemmistöosuudet	18 338	12 728
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-582 304	-1 410 251

Konsernin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 372 540	4 381 310
Tilikauden verot	-67 812	-3 741
Tulorahoituksen korjauserät	-240 082	-232 600
	5 064 647	4 144 968
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 281 914	-5 321 571
Rahoitusosuudet investointeihin	401 991	432 958
Pysyvien vast. hyöd.luovutustulot	433 306	179 027
	-2 446 616	-4 709 586
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 618 031	-564 618
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	20 913	43 664
	20 913	43 664
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 436 445	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 632 176	-3 858 975
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 000 000	7 000 000
	804 269	3 171 025
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 130	5 010
Vaihto-omaisuuden muutos	19 144	-38 154
Saamisten muutos	-499 081	-544 147
Korottomien velkojen muutos	-11 422	-674 897
	-494 489	-1 252 188
Rahoituksen rahavirta	330 693	1 962 500
Rahavarojen muutos	2 948 724	1 397 882
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 190 373	5 241 649
Rahavarat 1.1.	5 241 649	3 843 767
Rahavarojen muutos	2 948 724	1 397 882

Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	96 822 939	99 972 478
Aineettomat hyödykkeet	1 050 289	1 261 654
Aineettomat oikeudet	72 830	105 751
Muut pitkävaik. menot	977 459	1 155 904
Aineelliset hyödykkeet	90 238 318	93 322 462
Maa- ja vesialueet	9 324 343	8 953 439
Rakennukset	60 124 921	62 130 739
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 734 538	18 270 907
Koneet ja kalusto	1 738 983	1 847 369
Muut aineelliset hyödykkeet	610 433	631 403
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 705 100	1 488 606
Sijoitukset	5 534 332	5 388 362
Osakkuusyhteisöosuudet	2 256 157	1 833 698
Muut osakkeet ja osuudet	2 259 328	2 514 904
Muut lainasaamiset	565 731	570 731
Muut saamiset	453 115	469 028
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	162 404	224 310
Valtion toimeksiannot	52 252	115 286
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	33 258	30 846
Muut toimeksiantojen varat	76 893	78 179
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 434 493	9 005 832
Vaihto-omaisuus	394 035	413 179
Aineet ja tarvikkeet	137 884	139 997
Keskeneräiset tuotteet	1 622	1 383
Valmiit tuotteet	253 199	270 469
Muu vaihto-omaisuus	1 330	1 330
Saamiset	3 850 086	3 351 005
Pitkäaikaiset saamiset	289 388	388 565
Lainasaamiset	287 630	385 630
Muut saamiset	335	1 721
Siirtosaamiset	1 423	1 214
Lyhytaikaiset saamiset	3 560 698	2 962 440
Myyntisaamiset	847 538	896 364

Lainasaamiset	1 016 318	902 640
Muut saamiset	561 205	533 638
Siirtosaamiset	1 135 637	629 798
Rahoitusarvopaperit	0	1 014 174
Muut arvopaperit	0	1 014 174
Rahat ja pankkisaamiset	8 190 373	4 227 475
VASTAAVAA YHTEENSÄ	109 419 836	109 202 621

Konsernitase

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA	50 881 246	51 382 002
Peruspääoma	16 700 974	16 700 974
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0	0
Muut omat rahastot	3 805 774	3 724 225
Edellisten tilikausien ylijäämä	30 956 803	32 367 054
Tilikauden ylijäämä	-582 304	-1 410 251
VÄHEMMISTÖOSUUDET	483 540	501 879
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	163 507	228 543
Valtion toimeksiannot	52 252	115 286
Lahjoitusrahastojen pääomat	34 353	35 070
Muut toimeksiantojen pääomat	76 902	78 187
VIERAS PÄÄOMA	57 891 542	57 090 197
Pitkäaikainen	31 622 892	25 665 395
Lainat rah.ja vak.laitoksilta	27 273 150	20 936 651
Muut velat	4 349 742	4 728 744
Lyhytaikainen	26 268 650	31 424 801
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	19 177 394	24 709 624
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	21 167	20 104
Ostovelat	2 261 527	2 143 414
Muut velat	713 997	586 860
Siirtovelat	3 842 230	3 720 962
Laskennalliset verovelat	252 335	243 837
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	109 419 836	109 202 621

8. LIITETIEDOT

8.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tulojen ja menojen kohdistamisessa tilikaudelle on noudatettu suoriteperustetta.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston 28.11.1996 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti, jota on tarkistettu 9.11.2009, 12.11.2012 ja 27.8.2018. Viimeksi mainitussa tarkistuksessa määriteltiin 1.1.2018 jälkeen hankituille hyödykkeille Kirjanpitolautakunnan 22.11.2016 antaman yleisohjeen mukaiset poistoajat. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Olennaiset tilikauden jälkeiset tapahtumat

Ei olennaisia tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

Liiketoimet intressitahojen kanssa

- Limingan Vesihuolto Oy:lle on myönnetty 1 780 0000 euron pääomalaina kunnanvaltuuston 9.12.2024 (§ 110) päättämän määrärahan mukaisesti. Alkuperäisestä talousarviosta poiketen laina näkyy investointiosan sijasta kunnan rahoituslaskelmalla. Pääomalaina on myönnetty uuden vesilaitoksen rakentamisen kustannuksiin ja laina-aika on 15 vuotta vuoden 2027 tammikuusta lähtien.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Kunnan vuokra- ja leasingvastuiden edellisen tilikauden tiedot on korjattu liitetietoihin.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, lukuunottamatta Ruutikunnat Oy:tä, joka näkyy väliaikaisesti kunnan tytäryhtiönä vuoden 2025 tilinpäätöksessä. Ruutikunnat Oy:n yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernitaseeseen ja konsernin omaan pääomaan Ruutikunnat Oy:n omistus on Limingan kunnalla jatkossa pienempi, kun osakaskuntien jo tehtyjen ja suunniteltujen pääomasijoitusten omistukset on merkitty kaupparekisteriin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat samoin kuin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt Limingan Kuitu Oy ja Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhteisöt As Oy Karintie, As Oy Limingan Koti ja As Oy Veteraanipuisto on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkitystä oikean ja riittävän kuvan saamiseen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Tilikaudesta 2015 alkaen poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Olennaiset tilikauden jälkeiset tapahtumat

Park Hotel Liminka Oy on tilikauden päättymisen jälkeen myynyt liiketoimintansa. Omistus ja hallintaoikeus liiketoimintaan on siirtynyt uudelle yhtiölle 1.3.2026. Kaupan myötä varsinainen liiketoiminta ja siihen liittyvä liikevaihto ovat päättyneet käytännössä kokonaan. Tapahtuma vaikuttaa olennaisesti yhtiön taloudelliseen asemaan ja tulevaan kehitykseen. Yhtiön hallitus arvioi toiminnan jatkuvuutta tilikauden aikana, mutta liiketoiminnan päättymisen vuoksi yhtiön toiminnan jatkuvuus on epävarmaa.

8.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	632 043	3 054 449	597 433	2 976 985
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 348 126	2 071 845	1 733 786	1 544 784
Yhdyskuntapalvelut	5 645 909	2 847 088	3 030 362	379 965
Muut palvelut	1 798 610	2 138 732	47 354	273 387
Toimintatuotot yhteensä	10 424 688	10 112 115	5 408 935	5 175 121

Verotulojen erittely

	2025	2024
Kunnan tulovero	18 998 042	18 099 862
Osuus yhteisöveron tuotosta	850 757	906 586
Kiinteistövero	2 087 807	2 107 265
Verotulot yhteensä	21 936 605	21 113 713

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	20 100 655	18 904 839	20 100 655	18 904 839
<i>Siihtä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 366 310	5 142 157	5 366 310	5 142 157
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	1 635 111	1 061 485	1 635 111	1 061 485
Verotulomenetysten korvaus	356 099	1 152 654	356 099	1 152 654
Koulutuskuntayhtymien valtionosuus	2 978 560	3 100 935	0	0
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	25 070 425	24 219 913	22 091 865	21 118 978

Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	3 059 549	3 030 672
Muiden palvelujen ostot	7 017 076	6 098 583
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	10 076 625	9 129 255

Limingan kunnan TE-palveluiden hoitaminen on siirtynyt Oulun kaupungin hoidettavaksi 1.1.2025 minkä myötä kunnan muiden palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Suunnitelman mukaiset poistot

	2025	2024
Poistot poistosuunnitelman mukaan	4 022 133	4 128 873
Kirjattu tuloslaskelmaan	4 022 133	4 128 873
Kirjattu poistoerojen vähennykseksi	983 736	983 736

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty kunnanvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelma

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Limingan kunnan poistosuunnitelman 28.11.1996 § 77. Poistosuunnitelmaa on päivitetty kunnanvaltuuston päätöksillä 9.11.2009, 12.11.2012 ja 27.8.2018. Suunnitelman mukaisella poistolla tarkoitetaan pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja muiden pitkävaikutteisten menojen hankintamenojen kirjaamista kuluksi järjestelmällisesti niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. KPL 5:12.1 §:n mukaan kirjanpitovelvollinen saa erityisestä syystä kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja.

Suunnitelmapoistot edellyttävät kunnalta poistosuunnitelman laatimista sekä erillistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden seurantaa ja poistojen laskentajärjestelmän ylläpitämistä. Hallintosäännön mukaan kunnanvaltuusto hyväksyy poistosuunnitelman. Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettava samoja arvos- tus- ja jaksotusperiaatteita kuin emoyrityksen tilinpäätöksessä.

Kunnan määräämisvallassa olevat yhteisöt

Kirjanpitolain 5:12.2 §:n perusteella yhtiö, jonka toiminta perustuu kiinteistön hallintaan, tai yhdistys tai säätiö, saa poistaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot ja muut pitkävaikutteiset menot niiden vaikutusaikana ilman ennalta laadittua suunnitelmaa. Tällaisen yhteisön on kuitenkin laskettava suunnitelman mukaiset poistot kuntakonsernin tilinpäätöstä varten.

Poistopohjan määrittäminen

Suunnitelmapoistojen pohjana on pysyvien vastaavien hankintameno. Hyödykkeen hankintamenoon luetaan pääsääntöisesti sen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Arvonlisäverollisessa toiminnassa käytettävän pysyvien vastaavien hyödykkeen ostohintaan sisältyvää arvonlisäveroa ei lueta hankintameno. Kunnassa suunnitelmapoistojen pohjana käytettävään hankintameno ei lueta myöskään palautusjärjestelmän (AVL 130 §) arvonlisäveroa.

Pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintaan on saatu valtionosuuksia, investointiavustusta tai muuta rahoitusosuuksia kirjataan hankintamenon vähennykseksi. Poistolaskennassa poistopohjana pidetään ko. rahoitusosuudella vähennettyä hankintamenon määrää.

Arvonkorotukset

KPL 5:17.1 §:n mukaan arvonkorotukset on rajattu pysyviin vastaaviin kuuluviin maa- ja vesialueisiin ja arvopapereihin.

Arvonalentumiset

Suunnitelman mukaisten poistojen kohteena olevien pysyvien vastaavien arvonalentumiset käsitellään lisäpoistoina. Pysyvien vastaavien hyödykkeistä, jotka eivät ole suunnitelmapoistojen kohteena, tehdään KPL 5:13 §:n mukainen arvonalennuskirjaus. Arvonalentumiseksi merkitään kunnan tilinpäätöksessä vain pysyvien vastaavien maa- ja vesialueiden sekä osakkeiden ja osuuksien sekä pysyviin vastaaviin kirjattujen taide- esineiden arvonalentumiset.

Pysyvien vastaavien perusparannusmeno

Aktivoitavia perusparannusmenoja ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi - perusparannus johtaa hyödykkeen taloudellisen pitoajan kasvuun. Korjaus- ja huoltomenot tulee kirjata syntymisvuoden kuluksi.

Perusparannusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenoksi, jolle määrätään oma poistosuunnitelma. Poistoaika on usein sama kuin perusparannetun hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää olennaisesti hyödykkeen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Pienhankinnat

Pienhankintaraja on 10 000 euroa. Jos hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa 10 000 euroa, kirjataan hankintameno kokonaan hankintatilikauden kuluksi. Poikkeuksellisesti alle 10 000 euron hankinta voidaan aktivoida taseeseen, mikäli sen oletettu taloudellinen käyttöikä jakautuu vähintään viiden vuoden ajalle ja hankinta on sen toteuttaneen palvelualueen vuosittaisiin käyttökustannuksiin nähden merkittävä.

Poistoaika

Pysyviin vastaaviin kuuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno tulee poistaa vaikutusaikanaan. Tällä tarkoitetaan hyödykkeen taloudellista pitoaikaa. Taloudellinen pitoaika on yleensä lyhyempi kuin sen tekninen pitoaika. Taloudellisen pitoajan määrittelyssä noudatetaan varovaisuuden periaatetta.

Poistomenetelmä

Rakennuksille suositeltavin poistomenetelmä on tasapoistot. Kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto voidaan poistaa joko tasapoisto- tai menojäännöspoistomenetelmällä.

Limingan kunnassa poistomenetelmänä käytetään tasapoistoja.

Poistosuunnitelman muuttaminen

Jos pysyvien vastaavien hyödykkeeseen liittyvät tulonodotukset tai palvelutuotantokyky muuttuvat olennaisesti, voidaan kyseessä olevan hyödykkeen poistosuunnitelmaa joutua muuttamaan. Aiempien tilikausien poistoja ei tällöin kuitenkaan oikaista. Poistosuunnitelman muutos koskee vain muutostilikauden ja sitä seuraavien tilikausien suunnitelmapoistoja.

Tuotannosta poistetun hyödykkeen jäljellä oleva menojäännös poistetaan kokonaan sinä tilivuonna, jona hyödyke poistetaan käytöstä.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelma 1.1.2018 alkaen

Hyväksytty valtuustossa 27.8.2018 § 87

	Limingan kunta ennen 1.1.2013 han- kitut hyödyk- keet	Limingan kunta 1.1.2013 jäl- keen hankitut hyödykkeet	Limingan kunta 1.1.2018 jälkeen hanki- tut hyödyk- keet	KILA:n kunta- jaoston yleis- ohje 2017 ra- jat
PYSYVÄT VASTAAVAT	Tasapoisto	Tasapoisto	Tasapoisto	Tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet				
Kehittämismenot	-	2 vuotta	2 vuotta	2 – 5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	5 – 20 vuotta
Liikearvo	5 vuotta	2 vuotta	2 vuotta	2 – 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	2 vuotta	5 vuotta	2 – 5 vuotta
Osallistuminen toisen yhteisön				
- tiehankkeisiin			20 vuotta	15 - 20 vuotta
- ratahankkeisiin			40 vuotta	30 – 40 vuotta
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	-	-	10 vuotta	5 – 10 vuotta
Muut	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	2 – 10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	20 vuotta	30 vuotta	20 – 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 – 30 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 – 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 – 30 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 – 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	15 – 20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 – 30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	15 – 30 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 – 40 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	30 – 40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	20 – 30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	15 – 20 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 – 12 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	15 – 20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 – 20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	15 – 20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 – 15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	10 – 15 vuotta
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 vuotta	4 vuotta	4 vuotta	4 – 7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	5 – 10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	5 – 10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	5 – 15 vuotta

Atk-laitteet	5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	3 – 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	3 vuotta	5 vuotta	3 – 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	käytön muk. poisto	käytön muk. poisto	käytön muk. poisto	käytön muk. poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

Pienhankintaraja on 10 000 euroa (alv 0 %). Jos hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa 10 000 euroa, kirjataan hankintameno kokonaan hankintatilikauden kuluksi.

Limingan kunnassa ennen vuotta 2013 hankittuihin hyödykkeisiin noudatetaan 9.11.2009 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. 1.1.2013 jälkeen hankittuihin hyödykkeisiin noudatetaan 12.11.2012 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. 1.1.2018 jälkeen hankittuihin hyödykkeisiin noudatetaan valtuuston 27.8.2018 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	21 175	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-21 175	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	0	0	0
Pakolliset varaukset yhteensä	0	0	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	116 164	107 620	112 122	107 620
Rakennusten luovutusvoitot	1 194	0	0	0
Muut luovutusvoitot	6 847	12 567	0	0
Luovutusvoitot yhteensä	124 204	120 187	112 122	107 620
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	5 899	114	1 750	0
Muut myyntitappiot	683	0	0	0
Luovutustappiot yhteensä	6 582	114	1 750	0

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	40 093	34 563
Yhteensä	40 093	34 563

Erittely poistoeron muutoksista

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	983 736	983 736
Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0	0
Poistoeron muutokset yhteensä	983 736	983 736

8.3 TASEEN VASTAAVIA JA VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat oikeudet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteisat menot	Ennakkomak- sut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	89 370	1 042 247	0	1 131 617
Tilikauden poisto	-24 311	-187 868	0	-212 179
Poistamaton hankintameno 31.12.	65 059	854 379	0	919 438
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	65 059	854 379	0	919 438
Olennaiset lisäpoistot	0	0	0	0
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ai- neel. hyö- dykkeet	Ennakkomak- sut ja kesk.er.han- kinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 135 698	41 027 400	18 083 022	46 226	99 338	1 009 506	68 401 189
Lisäykset tilikauden aikana	269 299	470 120	0	0	0	784 664	1 524 083
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	-345 000	-345 000
Vähennykset tilikauden aikana	-31 595	0	0	0	0	0	-31 595
Siirrot erien välillä	-3 705	123 860	143 443	0	0	-267 303	-3 705
Tilikauden poisto	0	-2 141 915	-1 652 286	-15 754	0	0	-3 809 955
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 369 696	39 479 464	16 574 179	30 472	99 338	1 181 867	65 735 017
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 369 696	39 479 464	16 574 179	30 472	99 338	1 181 867	65 735 017
Olennaiset lisäpoistot	0	0	0	0	0	0	0
Erittely olennaisista lisäpoistoista							

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	768 831	663 840	226 582	230 287
Muut maa- ja vesialueet	8 555 512	8 289 599	8 143 115	7 905 411
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>9 324 343</i>	<i>8 953 439</i>	<i>8 369 696</i>	<i>8 135 698</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osak-keet omis-tusyht-yhteisöt	Kunta-yh-tymä-osuu-det	Muut osak-keet ja osuu-det	Yhteensä	Saamiset konserniyh-teisöt	Saamiset muut yhtei-söt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 737 145	665 198	783 914	475 227	9 661 483	2 518 429	860 966	3 379 395
Lisäykset	0	300 000	0	0	300 000	1 780 000	0	1 780 000
Vähennykset	0	0	0	0	0	-151 370	-5 000	-156 370
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	3 705	0	3 705
Hankintameno 31.12.	7 737 145	965 198	783 914	475 227	9 961 483	4 150 764	855 966	5 006 730
Arvonlennukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 737 145	965 198	783 914	475 227	9 961 483	4 150 764	855 966	5 006 730

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-osuus, %	Konsernin omistus-osuus, %	Kuntakonsernin osuus 1000 euroa		
					omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Limingan kunta							
Limingan peruskunta	0186553-2				25 739	38 877	-615
Kunnallistekniikka	0186553-2				729	841	56
Ruoka- ja puhtaus	0186553-2				2 726	24 302	553
Tytäryhteisöt							
Limingan Kehitys Oy	0927285-4	Liminka	100,00	100,00	865	146	-50
Limingan Matkailu Oy	2815148-4	Liminka	0,00	100,00	0	0	-1
Park Hotell Liminka Oy	3165870-2	Liminka	0,00	100,00	-18	112	30
Limingan Vesihuolto Oy	0186543-6	Liminka	100,00	100,00	4 228	12 146	247
Limingan Asunnot Oy	0712728-2	Liminka	100,00	100,00	2 973	1 673	0
Kiinteistö Oy Limingan Vanamo	1970680-4	Liminka	75,00	75,00	1 508	7	-55
Kiinteistö Oy Lakeustalo Liminka	0299951-6	Liminka	100,00	100,00	-1 640	8 681	-122
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt							
Ruutikunnat Oy	3333825-1	Liminka	50,66	50,66	2 726	721	-145
Kuntayhtymät							
Oulun Seudun Koulutuskuntayhtymä (OSAO), Liminka-konserni	0992445-3	Oulu	3,85	3,85	3 322	535	103
Pohjois-Pohjanmaan liitto, Liminka-konserni	0922484-4	Oulu	1,33	1,33	21	13	1
Osakkuusyhteisöt							
Limingan Kehitys Oy							
Limingan Kuitu Oy	2885794-6	Liminka	0,00	49,00	329	1 253	1
Limingan Vesihuolto Oy							
Lakeuden Keskuspuhdistamo	0681543-8	Liminka	0,00	23,57	646	67	68
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
Limingan Asunnot Oy							
As Oy Karintie	0233756-3	Liminka	0,00	27,86	70	1	3
As Oy Limingan Koti	0186565-5	Liminka	0,00	29,46	24	33	2
As Oy Veteraanipuisto	0520251-7	Liminka	0,00	36,00	242	42	0

Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	93 424	0	13 992
Lainasaamiset	0	450 000	0	450 000
Siirtosaamiset	0	82 758	0	15 051
Yhteensä	0	626 182	0	479 043
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset	0	0	0	25 235
Yhteensä	0	0	0	25 235
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	58	0	0
Yhteensä	0	58	0	0
Saamiset yhteensä	0	626 240	0	504 278

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Muut menoennakot	1 423	1 214	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 423	1 214	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtyvät korot	43 621	98 881	43 621	98 881
Tulojäämät				
Jaksotetut henkilöstökulut	8 305	9 776	0	0
Siirtyvät korot	32 436	13 420	82 758	15 051
Kelan korvaus työterveyshuollosta	112 829	89 286	103 090	89 286
EU-tuet ja avustukset	0	79 349	0	79 349
Projektirahoitussaaamiset	724 976	175 927	613 010	120 658
Muut tulojäämät	213 471	163 159	158 272	91 468
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 135 637	629 798	1 000 751	494 693
Siirtosaamiset yhteensä	1 137 059	631 013	1 000 751	494 693

VASTATTAVAA

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	16 700 974	16 700 974	16 700 974	16 700 974
Peruspääoma 31.12.	16 700 974	16 700 974	16 700 974	16 700 974
Muut omat rahastot 1.1.	3 724 225	3 707 596	0	0
Siirrot rahastoon	96 250	44 275	0	0
Siirrot rahastosta	-14 701	-27 646	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	3 805 774	3 724 225	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	30 956 803	32 489 629	11 428 623	12 012 252
Edellisten tilikausien oikaisu	0	-122 575	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	30 956 803	32 367 054	11 428 623	12 012 252
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-582 304	-1 410 251	-5 485	-583 628
Oma pääoma yhteensä	50 881 246	51 382 002	28 124 111	28 129 597

Erityy poistoerosta

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	13 822 429	14 806 165
Verotuspoistoihin liittyvät poistoero	0	0
Poistoero yhteensä	13 822 429	14 806 165

Vapaaehtoiset varaukset, investointivaraukset

	2025	2024
Lähijunan/kaksoisraiteen rakentaminen ja tähän liittyvä maanhan-		
kinta	5 000 000	5 000 000
Investointivaraukset yhteensä	5 000 000	5 000 000

Lainat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 288 131	9 899 889	4 600 000	1 500 000
Pitkäaikaiset velat yhteensä	14 288 131	9 899 889	4 600 000	1 500 000

Joukkovelkakirjalainat

	2025	2024
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	15 000 000	21 000 000
- korko 2,05 - 2,08 %		
- erääntyvät 23.1.-27.3.2026		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	15 000 000	21 000 000

Vieras pääoma

	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisölle				
Ostovelat	0	49 437	0	33 344
Siirtovelat	0	6 275	0	0
Yhteensä	0	55 712	0	33 344
Vieras pääoma yhteensä	0	55 712	0	33 344

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	4 349 742	4 349 742	2 516	2 516
Muut velat	0	379 002	0	0
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	4 349 742	4 728 744	2 516	2 516
Lyhytaikaiset muut velat				
Muut velat	713 997	586 860	509 334	458 876
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	713 997	586 860	509 334	458 876
Muut velat yhteensä	5 063 739	5 315 604	511 850	461 392

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Siirtyvät projektirahoitukset	179 026	230 912	176 744	229 478
Menojäämät				
Verovelat	0	3 741	0	0
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	2 756 864	2 594 281	2 449 232	2 287 443
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	91 610	64 635	0	1 297
Korkojaksotukset	77 864	83 089	41 101	48 867
Muut menojäämät	736 867	744 304	659 485	609 235
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 842 230	3 720 962	3 326 563	3 176 319
Siirtovelat yhteensä	3 842 230	3 720 962	3 326 563	3 176 319

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 467 918	1 594 745	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 338 453	4 338 453	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	18 679	31 137	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	738 681	738 681	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 077 133	5 077 133	0	0

Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	200 000	200 000	0	0
Talletukset	10 000	10 000	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>210 000</i>	<i>210 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Vakuudet yhteensä	210 000	210 000	0	0

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	2 961 204	3 139 795	2 913 409	3 076 539
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	839 037	1 030 199	805 950	989 395
Leasingvastuut yhteensä	12 593 202	12 900 864	12 482 093	12 785 530
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 029 869	1 109 399	968 278	1 038 147
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet	2 866 011	2 864 065	2 866 011	2 864 065
Yhteensä	15 554 406	16 040 658	15 395 501	15 862 069

Vuokravastuut kunta:

- Katrin päiväkodin vuokrasopimus 30.6.2027 saakka
- Aapin päiväkodin vuokrasopimus 31.7.2032 saakka
- Kunnanvarikko 2032 saakka
- Sirius päiväkotiki 30.6.2027 saakka
- Tupos Moduli (2) 31.7.2028 saakka

Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			16 951 445	14 515 000
Jäljellä oleva pääoma			12 928 436	11 073 476
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	284 253	1 112 309	284 253	1 112 309
Jäljellä oleva pääoma	98 564	127 310	98 564	127 310

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	94 652 968	88 637 650
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	121 154	95 117

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	257 466	390 909	0	0
Muut sopimusvastuut	0	613 820	0	0
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	257 466	1 004 729	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu*	511 063	711 227	0	0

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusrantamaisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilötyövuodet 31.12.

	2025	2024
Konsernipalvelut	18	24,3
Elinympäristöpalvelut	8,5	0
Elinvoimapaalvelut	17,5	15,9
Sivistyspalvelut	397,2	392,4
Hyvinvointipalvelut	20	20,6
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut	48,8	48,5
Kunnallistekniikka	8,2	8,1
Yhteensä	518,2	509,8

Henkilöstökulut

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	27 522 482	26 781 949
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	24 601	47 390
Henkilöstökulut yhteensä	27 522 482	26 829 339

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Suomen Keskusta	6 372	7 104
Limingan Kokoomus	1 479	1 453
Perussuomalaiset	2 451	3 380
Limingan Sosiaalidemokraatit	825	60
Limingan Vasemmisto	2 000	2 076
Rantalakeuden Vihreät	660	1 050
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	13 787	15 122

Tilintarkastajan palkkiot

	2025	2024
KPMG Julkishallinnon palvelut Oy, BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	18 522	12 703
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0	820
Muut palkkiot	1 250	0
Palkkiot yhteensä	19 772	13 523

9. LIIKELAITOSTEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET

9.1 KUNNALLISTEKNIikka LIIKELAITOS

Liikelaitoksen yleistavoitteen toteutuminen

Kunnallistekniikka liikelaitos rakentaa sekä ylläpitää kunnallistekniikkaa asiakaslähtöisesti, laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Moniammatillisen henkilöstö ja hyvät yhteistyökumppanit mahdollistavat palvelutuotannosta asiakaslähtöisen, kehittyvän ja ketterän. Toiminta on kustannustehokasta, kestävä ja kannattavaa.

Kunnallistekniikka liikelaitoksen palvelutuotannon toiminta on vakiintunut edellisten vuosien uudelleen organisoinnin myötä. Katujen talvikunnossapidon valvontaa on lisätty ja digitaalinen laadun seuranta on toiminut hyvin. Liikelaitoksessa on lisätty robotiikan käyttöönottoa ja uusittu konekalustoa palvelun tuotannossa. Kaudelle suunnitellut kilpailutus-, kehittämis- ja suunnittelutyöt ovat toteutuneet hyvin.

Limingan kunnan yhteistoimintaneuvottelut päättyivät vuoden 2024 aikana. Omistajan edellyttämät tehostamistoimenpiteet kustannuskasvun hillitsemiseksi toteutettiin kaikilla liikelaitoksen toiminta-alueilla.

Kunnallistekniikka liikelaitoksen toimintakauden menojen toteuma on 99,7 % liikevaihtoon verrattuna. Liikelaitos hyvitti tilaajalle syyskuussa -120 000 €, koska henkilöstökulujen sekä palvelun ostojen osalta kulut olivat alittuneet. Kulujen alittumiseen vaikuttivat yhteistoimintaneuvottelujen toimeenpano, täyttämättä jääneet tehtävät sekä alhaisemmat palvelun ostot koko toimintakentässä. Hyvitys tehtiin myyntituloista.

Yleiskuvaus liikelaitoksen palveluista ja tarkoituksesta

Liikelaitoksessa työskentelee toimintakaudella vakituisesti kahdeksan työntekijää. Kausiluontoisiin tehtäviin palkataan tarvittaessa lisäresursseja ja konetyö- sekä urakoitsijapalvelua ostetaan liikelaitoksen palveluiden tuottamiseen. Esihenkilö-, suunnittelu- ja valvontatehtävissä toimii kaksi henkilöä. Kunnallistekniikan tuottamia palveluita ja sen laatua seurataan kahdesti vuodessa tehtävillä laatukierroksilla yhdessä tilaajan kanssa. Kunnallistekniikka liikelaitoksen tehtävänä on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää laadukkaasti liikenneväylät, puisto- ja muut yleiset alueet, luontoharrastuskohteet sekä tuottaa paikkatietopalveluja.

Limingassa on n. 200 ha Rams -kunnossapitoluokitukseen kuuluvia viheralueita, joista leikattavaa nurmialaa on lähes 50 ha ja avoimia viheralueita 7 ha. Leikkipuistoja Limingassa on 19 kpl. Viheralueiden hoito toteutetaan viheralueiden kunnossapidon luokituksen mukaisesti. Kunnossapitoluokitukseen voi tutustua kunnan nettisivuilta: Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 (liminka.fi). Kunnossapidon tehokkuutta on parannettu toteuttamalla kunnossapitoluokituksen ja palvelusopimuksen mukaista hoitotasoa, lisäämällä robotiikkaa viheralueiden hoitoon keskustan alueella sekä uusimalla konekalustoa. Keskustan viheralueiden hoito tuotetaan liikelaitoksen omana työnä. Tupoksen ja Ala-Temmeksen alueiden koneellinen kunnossapito tuotetaan ostopalveluna. Viheralueiden kunnossapidon laatua voi seurata kunnan nettisivuilta: Fluent RoadInfo. Liikelaitos ohjaa viher- ja yleisten alueiden suunnittelua, joka toteutetaan ostopalveluna.

Leikkipuistoja Limingassa on 17 kpl. Liikelaitos huolehtii puistojen leikkikenttävälineiden riittävästä huollosta ja kunnossapidosta sekä laitteiden säännönmukaisesta tarkastamisesta. Leikkipuistojen ympäristöt pidetään viihtyisinä ja turvallisina leikkipaikkoina. Luontokohteiden kunnossapidon palveluun kuuluu pitää lintutornit, nuotiopaikat ja polut turvallisina retkeilijöille ja matkailijoille. Luontokohteiden ja leikkipuistojen kunnossapidon palvelut tuotetaan liikelaitoksen omana työnä ja käytössä on sähköinen huoltokirja turvallisuuden valvonnassa.

Asemakaava alueilla ylläpidettävää katuverkostoa on 80 km, kävelyn- ja pyöräilyväyliä 48 km ja valaistua katuverkostoa on 65 km. Palvelusopimuksen mukaisesti kadut pidetään riittävän hyvässä ja turvallisessa kunnossa. Riittävällä tilaajan myöntämällä investointirahoituksella ja ulkopuolisella hankerahoituksella voidaan panostaa tiestön peruskorjauksiin ja niiden kuntoon. Katujen talvikunnossapito tuotetaan palveluostona ja katujen talvikunnossapidon laatua voi seurata kunnan nettisivuilta: Fluent RoadInfo (fluentprogress.fi). Liikelaitos ohjaa katusuunnittelua, joka hankitaan ostopalveluna.

Yksityisteiden tiekunnille kunta järjestää ympärivuotista kunnossapitoa (46 km) sekä erikseen haettavaa aurauspalvelua. Liikelaitos ylläpitää aurauspalvelurekisteriä ja huolehtii kunnossapitoon liittyvistä hallinnollisista ja käytännön tehtävistä. Yksityisille tarjottavaa asiantuntija apua on tarjolla peruskunnalla. Kunnossapidon koneelliset palvelut tuotetaan palveluostona.

Paikkatietopalvelut tarjoavat mittaus- ja kartoituspalveluita maankäytön ja rakentamisen sekä kunnallistekniikan tarpeisiin oikeilla lähtötiedoilla oikea aikaisesti. Paikkatietopalvelut tuotetaan liikelaitoksen omana työnä.

Toimintaympäristöanalyysi

Liikelaitoksen toimintaympäristö analyysissa tiedostetaan seuraavat asiat:

Kunnallistekniikan toimintaympäristö on monialainen. Kunnallistekniikan liikelaitos huolehtii katuverkon, puisto- ja yleisten alueiden sekä luontokohteiden kehittämisestä, rakentamisesta ja näiden ylläpidosta. Ammattitaitoinen, tehokas ja taloudellinen kunnossapito luo vetovoimaisen yleiskuvan paikkakunnasta. Hyvin kunnossapidetty ympäristö luo kunnasta elinvoimaisen ja kehittyvän kuntakuvan.

Limingan kunnan ilmasto- ja ympäristöohjelma huomioidaan liikelaitoksen palveluntuotannossa. Kestävän kehityksen edistäminen, kiertotalous, ympäristön monimuotoisuus, vastuullisuuteen ja kestäviin ratkaisuihin liittyvät valinnat ohjaavat toimintaa alueiden suunnittelussa, kilpailutuksissa ja arjen eri toiminnoissa kunnossapidon tavoitteet huomioiden.

Luonnonolosuhteiden vaikuttavuus mm. maarakentamisessa happamien sulfaattimaiden käsittelyssä, tulvariskien hallinnassa ja niiden ennakoitavuudessa sekä pohjavesialueiden haavoittuvuuden huomioiminen niin aluesuunnittelussa kuin kunnossapidon tehtävissä.

Teknologian kehitys tarjoaa mahdollisuuksia palvelutuotannon prosessien kehittämisessä. Toimintakaudella hyödynnetään robotiikan tuomia mahdollisuuksia toiminnassa esim. viheralueiden hoidossa. Robotiikan hyödyntäminen kunnossapidon tehtävissä vapauttaa työaikaa muualle käytettäväksi, pitää

hoitoluokituksestaan korkeiden alueiden kunnossapidon laadun tasaisena ja vähentää kustannuksia pitkällä aikavälillä. Tekoälyä hyödynnetään kunnossapidon ja suunnittelun tukena.

Luontokohteiden huonokuntoisten rakenteiden uusiminen mm. Temmesjoella ja Liminganlahden luontokeskuksella mahdollistaa kohteiden paremman ja turvallisen käytön matkailun ja kuntalaisten tarpeisiin.

Investointi tarpeiden selvittämiseksi pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) laatiminen ja päivittäminen mm. katujen sekä leikkipuistoverkoston peruskorjauksiin on nähty tarpeelliseksi. Katuinvestointi toteutettiin vuonna 2021, jonka mukaan Limingassa on kunnostustarpeessa olevaa katuomaisuutta 34 km. Kustannusarvio korjaamiseen on vaurioluokittain yhteensä 7 150 000 euroa vuoden 2021 hintatasolla. Hintatason muutos tähän päivään tulee huomioida.

Katualueiden kunnossapitoon käytetyt eurot ja prosenttiosuus korjaustarpeesta.

	2022	2023	2024	2025	2026
Kunnossapito (ta)	470 000 €	528 500 €	569 000 €	599 500 €	634 500 €
Katujen ylläpitotyöt: auraus, niitot, liikennemerkkityöt, päällysteen korjaus, valaistuksen huoltotyöt ja korjaukset, kuivatuksen parantaminen.	(6,6 %)	(7,4 %)	(7,9 %)	(8,4 %)	(8,8 %)
Peruskorjaus (ta)	580 000 €	535 000 €	415 000 €	240 000 €	920 000 €
Rakenteen parantaminen, asfaltointi- ja valaistustyöt.	(8,1 %)	(7,5 %)	(5,8 %)	(3,3 %)	(12,8 %)

Väestönkasvun/ vähenemisen vaikutukset investointitarpeeseen on huomioitava mm. alueiden laatu- ja palvelutason tarkastelussa. Esteettömyys ja turvallisuusasioiden huomioiminen investointitarpeiden selvittelyssä.

Vuoden 2025 aikana bitumin hintataso on ollut laskusuunnassa vuoteen 2024 verrattuna. Tilastokeskuksen mukaan maarakennusalan kustannukset ovat laskeneet joulukuussa 2025 noin - 1,0 % vuodentakaiseen verrattuna. Hintojen laskuun ovat vaikuttanut mm. heikentynyt kysyntä ja raakaöljyn tuotantopolitiikan muutokset. Rakentamisen suhdanne on ollut haastava ja asuntorakentamisen määrä on ollut vähäistä vuonna 2025.

Valaistuksen uusimisen investoinnit näkyvät sähkön kulutuksen alenemisena käyttökuluissa, vaikka valaistuksen määrä on lisääntynyt. Sähkön käyttökulut ovat laskeneet 28 % vuodesta 2023. Valaistuksen kehittäminen led-tekniikkaan on ympäristöteko ja toteuttaa kestävän Limingan tavoitteiden toteutumista. Valaisemattomia katuja on jäljellä n. 10 km. Vuoden 2025 investointiohjelmassa ei varattu määrärahaa valaistuksen uusimiseen. Limingan kunta on kilpailuttanut sähköntoimittajan vuosille 2025-2027.

Palveluiden hintojen kustannusnousu vuonna 2025 edellisestä vuodesta oli ostetuissa konepalveluissa +3,4 % (Tilastokeskus). Konepalveluiden kustannustaso on edelleen korkea, mutta ei yhtä jyrkässä nousussa kuin aiempina vuosina. Toimintakauden kuluissa on huomioitu katujen kunnossapidon kulujen kasvaminen.

Talousarviossa on varauduttu laadukkaamman talvihoidon järjestämisestä keskustan alueella sekä lumensiirtotöiden ja koululaisten käyttämien kävely- ja pyöräilyväylien parannuksiin talvihoidossa.

Vuoden 2025 polttoaineiden hintataso on vaihdellut useiden tekijöiden, kuten raakaöljyn hinnan ja verotuksen muutosten vuoksi. Bensiinin ja dieselin hinnat laskivat vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla noin 7 % verrattuna edelliseen vuoteen (Tilastokeskus). Hinnan muutos on näkynyt positiivisesti käyttötalouden kuluissa.

Liikelaitos on aloittanut omistajan edellyttämät tehostamistoimenpiteet kustannuskasvun hillitsemiseksi kaikilla liikelaitoksen toiminta-alueilla. Omistajan investointien tilauskannan vähentyminen vuonna 2025 kunnallistekniikan liikelaitokselta näkyy palvelun tuotannossa. Palvelujen tuottamisverkostoa arvioidaan ja sopeutetaan vastaamaan kysyntää ja tarvetta.

Talouden sopeuttamisen toimet vaikuttavat mm. kausityön henkilöresurssien palkkaukseen sekä henkilöstön lomauttamiseen. Henkilöstön palkkataso on noussut vuonna 2025 TS- sopimuksen yleiskorotuksilla 3,3 %.

Kävely- ja pyöräilyväylille osoitetut Traficomien investointiavustusten määrärahat tippuivat vuodelle 2025. Liminka on osannut hyvin hyödyntää näitä määrärahoja investointihankkeissaan. Toimintaa tukevien hankkeiden rahoitukset ovat mahdollistaneet myös kehittämistyötä liikenneturvallisuuden lisäämiseen, viheralueiden hoitoon ja luontokohteiden kehittämiseen.

Kadut:

Talvikunnossapidon töitä hoidettiin talvikaudella tammikuu-maaliskuu 2025 aikana urakoitsijoiden toimesta normaaliin tapaan. Talvikaudella toteutettiin enemmän liukkauden torjuntaa ja kuntalaisille järjestettiin liukastumisen estämiseksi mahdollisuus hakea hiekoitushiekkaa omiin tarpeisiinsa. Fluent kunnossapidon sovellus on toiminut hyvin talvikunnossapidon töiden valvonnassa ja talvikunnossapidon palautteet on käsitelty yhdessä urakoitsijoiden kanssa. Talousarviossa varauduttiin laadukkaamman talvihoidon järjestämiseen keskustan alueella sekä koululaistenkäyttämien kävely- ja pyöräilyväylillä. Talvikunnossapidon laadun nostolla on talvikunnossapidon auraus ja liikenneturvallisuus saatu pidettyä hyvällä tasolla. Vähälumisen talven vuoksi lumensiirto töitä ei tehty ollenkaan.

Liikenneturvallisuuden parantamistoimenpiteinä toteutettiin led-valaistuksen uusimista Tupoksen koulun alueella sekä rakentamalla pysyvä hidaste Meijerintielle. Ohra-Kaurakujan kävelyn- ja pyöräily väylien rakentaminen paransi liikenneturvallisuutta Tupoksen koulualueella ja sen reitistöllä. Limingan liikenneturvallisuustyöryhmä on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa. Työryhmä käsittelee liikenneturvallisuuden asioita poikkihallinnollisesti. Limingan osalta Oulun seudun pyöräliikenteen pääverkko hyväksyttiin loppuvuodesta.

Helmikuun lämpimien säiden vuoksi tulvantorjunta töitä tehtiin poikkeuksellisen aikaisin. Tulvantorjuntatyöt jatkuivat maaliskuun puolella maltillisena ja vähäisinä. Osa tulvakohteista on sellaisia, joissa on katujen peruskorjauksen tarvetta (kuivatuksen parantaminen, rumpujen uusiminen, hulevesiviemäröinti). Tulvariskien hallitsemiseksi myös asukkaiden tonttiliittymiä on tarpeen kunnostaa rumpuineen. Kurkitien alueelle toteutettu Kyyhkytien-Kuovitien hulevesiviemäröinti helpottaa alueella pitkään vaivannutta kevät tulvaongelmaa ja toimii osana Kurkitien kadun kuivatusta. Tulva-asoiden hallintaan ja palovesisuunnitelmaan liittyviä asioita on käyty lävitse yhdessä Elyn, pelastuslaitoksen ja Limingan Vesihuollon kanssa. Liikelaitos on mukana edistämässä Temmesjoen asioita Elyn hallinnoimassa AcwaLife hankkeessa. Hanke selvittää ja edistää vesistöjen tilaa etenkin Temmesjoen suunnalla.

Toimintakaudella tehtävät katujen harjaus- ja niittotöiden kilpailutukset toteutettiin keväällä suunnitellusti. Yhteistyössä Ruoka, puhtaus- ja kiinteistöpalvelu liikelaitoksen kanssa toteutettiin yhdistetyn talvikunnossapidon markkinavuoropuhelu ja sopimuskaudelle 2025-2027. Lisäksi yhteishankintana toteutettiin maa-ainesten, kaivinkone- ja traktoripalveluiden hankinta kunnossapidon ja rakentamisen tarpeisiin. Markkinavuoropuhelua käytiin kaivinkonepalveluiden hankintaan liittyen. Traktoritöiden markkinavuoropuheluun ei ilmoittautunut osallistujia.

Siltojen kunnossapidon tueksi keväällä tilattiin kuntoarvio Kärpänkujan kävely- ja pyöräily sillalle. Raportti osoitti sillan kansilankutuksen uusimistarpeen ajankohtaiseksi, sillan kunnostamisen kuluihin ei oltu varauduttu talousarviossa. Sillan korjaus nähtiin liikenneturvallisuuden kannalta tärkeäksi toteuttaa ja kunnostaminen toteutettiin yhteistyössä Pohjan Pioneerikillan kanssa siltakurssin muodossa.

Pohjavesialueella olevien sorateiden kesähoidossa otettiin käyttöön uusi pölyämisen estävä sidosaine Eco-Binder, joka on hinnaltaan arvokkaampaa kuin tavallinen tiesuola. Uuden kalliimman sidosaineen käyttö perustuu laadittuun pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan.

Katualueiden paikkaustöitä tehtiin keskitetysti suhteellisen paljon. Katuverkon paikoittain huono kunto lisää näiden töiden tarvetta, mikäli peruskorjauksia ei toteudu. Jutkokylän pyöräkadulla havaittujen vaurioiden takuukorjaukset saatiin valmiiksi syyskuussa. Liikelaitos on mukana vt8 Kalajoki-Liminka toimenpideselvityksen, Mt 813 tiealueelle Liminganraitti-Pappilanelto sekä Lumijoentie-Mutkalankaari tulevien kiertoliittymien suunnittelussa.

Paikkatietopalvelut:

Talviajalla on päivitetty pohjakartaan ja investointeihin liittyviä töitä sekä valaisin- ja palopostikartoituksia, sekä muita karttojen valmistustöitä. Aikainen kevät mahdollisti tälle vuodelle suunniteltujen Kuormatien ja Ekokorttelin asemakaava-alueiden suunnitteluun liittyvien kartoittamistöiden aloittamisen jo maaliskuussa. Ekokorttelin laajalla alueella mittauksia toteutettiin myös dronella. Kesän ja alkusyksyn työllistillä ovat olleet mm. asfaltoinnin päällysteyturakan reunojen merkinnät, pohjakartoitustyöt, sekä meneillään olevien ja suunnitteluun tulevien suunnittelukohteiden liittyvät kartoitustyöt. Rakennusmerkintöjen ja sijaintikatselmuskartoitusten osalta on ollut hiljaisempaa, johtuen rakentamisen suhdanteiden taantumisesta.

Viher- ja yleiset alueet:

Viheralueiden kunnossapidossa on valmistunut viher- ja leikkipuistoverkoston kehittämissuunnitelma (PTS) sekä metsien hoitosuunnitelma (5 -vuotta). Puistometsien hoitoon laadittu pitkän tähtäimen (PTS) kunnossapito-ohjelma on toteutettu metsäsuunnitelman pohjalta. Lisäksi liikelaitos on ollut mukana laatimassa Oulun seudun virkistys- ja vapaa-ajan kehittämissuunnitelmaa.

Jutkokylän Hattuojan kunnostus aloitettiin maaliskuussa ja saatiin päätökseen alkukesästä. Leikkipuistojen turvallisuuden parantamiseksi on tehty kunnossapitosopimus vuosittaisten lakisääteisten tarkastusten toteuttamiseksi. Tarkastuksesta saatua huoltoraporttia hyödynnetään kunnossapidon tehtävissä. Viime vuoden huoltoraportin pohjalta alkukesästä toteutettiin Aabramin, Laurinleikin sekä Tuiskulanmäen leikkipuistoille pieniä korjaus- ja purkutoimia turvallisuuden parantamiseksi ja kunnossapidon tarpeisiin. Kuormatien koirapuiston huonokuntoista aitaa korjattiin ostopalveluna. Leikkipuistojen turvallisuusasiakirja päivitettiin loppuvuodesta vastaamaan 2025 voimaan tulleen kulutuspalvelulain vaatimalle tasolle. Turvallisuussuunnitelman tavoitteena on varmistaa, että kaikki leikkipaikat täyttävät voimassa olevat turvallisuusvaatimukset.

Puistoalueiden kunnostustöitä on toteutettu Arboretumin, Vuotilan-, Rommakon-, ja keskuspuiston alueille purkamalla vanhoja rakenteita, sekä uusimalla puistopuita ja nurmialueita. Meijerialueella toteutettiin puistometsän harvennuksia huonokuntoisen puuston poistamiseksi ja viihtyisyyden lisäämiseksi alueella. Huutokaupassa (Huutokaupat.com) on myyty ajoittain polttopuuläjiä, joille on ollut yllättävää kysyntää.

Liminganlahden Virkkulan lintutornille on tehty kuntokatselmus liikelaitoksen ja tilaajan toimesta. Kuntokatselmuksen perusteella Lintutornille on tehty pieniä kunnostustoimia kevätseisongin alkaessa. Liminganlahden luontokeskukseen on toteutettu Selkäydinvammaiset Akson ry:n toimesta esteettömyyskartoitus. Kartoituksen tavoitteena on lisätä tietoutta ja tehdä esteettömyyskuvaus liikuntareitistä huomioiden liikuntarajoitteisuus.

Toimintakaudella on hyödynnetty ja jatkettu robotiikan käyttöä viheralueiden kunnossapidossa. Uutena alueena kirjastonpuiston viheralueet. Robotiikasta saatuja hyötyjä ovat mm. henkilöresurssien käyttö muissa tehtävissä, ajankäytön tehostuminen sekä laatutason ylläpitäminen. Investoinneilta vapautunutta oman työn

osuutta on lisätty kunnossapidon eri tehtävissä, joten kausityöhön varattua resurssia ei täytetty täysimääräisenä. Hyvät yhteistyökumppanit käyttävät kuten Alakestilän Arboretumissa järjestetyt talkoot, johon osallistuu noin 150 lukiolaista sekä Taikon nuorten panos leikkikenttien haravoinnissa ovat hyvä apu kunnossapidossa.

Kaluston ylläpidon tueksi on otettu käyttöön digitaalinen kalustonhallintaohjelma maaliskuussa. Alkuvuodesta arvioitiin myös osallistavan budjetoinnin OSBU 2025 ideoita sekä Ojanperäkankaan ja Okkosennan Kylä- ja ympäristösuunnitelmaa. OSBU 2025 toteutuksessa on Tupoksen koulun viihtyisyyden lisääminen.

Kuntien SUP - siivoukustalukista eli kertakäyttöisten muovituotteiden roskaantumisen siivous- ja ennaltaehkäisevien talukista on haettu Limingan osuus Pirkanmaan Ely keskukselta. Saatu korvaus vuodelta 2024 oli 19 163 € sekä 792 € erillisistä tupakkajättelelle tarkoitetuista astioista. Jätehuollon kehittämistä on jatkettu yleisillä alueilla SUP -tuotteiden avustuksella, jolla on hankittu uusia roska-astioita sekä tupakkaroskiksia uusille ja nykyisille kävelyreiteille.

Liikelaitos toteutti syyskuussa ensimmäisen päättäjäkävelyn. Päättäjäkävely suunnattiin Limingan kunnan päätöksentekijöille sekä edustajistolle. Kävely järjestettiin osana kävelyn ja pyöräliikenteen koordinaattorityötä ja tapahtumassa esiteltiin erilaisia tehtyjä, tulevia ja tarpeellisia infran parannuskohteita, kuntalaisten osallistamisen tapoja, kunnossapidon laatua sekä havainnoitiin keskusta -alueen esteettömyyden tilaa sekä liikenneturvallisuuden toteutumista. Liikelaitosten johtokunta tutustui kevään aikana Ruutikankaan sekä Liminganlahden luontokeskuksen alueisiin.

Kilpailutukset, hankkeet ja investoinnit:

Vuoden aikana on toteutettu useita kilpailutuksia. Kilpailutuskohteina ovat olleet talvikunnossapito, katualueiden harjaus- ja niittotyöt, päällystystyöt, katuvalaistuksen sähkötyöt, Ekokorttelin ja Kuormatien kaava-alueiden kunnallistekniikan ja vesihuollon suunnittelut sekä Kurkitien peruskorjauksen katusuunnittelu. Suunnittelutyöt ovat toteutuneet aikataulussa.

Teiden ja alueiden kunnostamisohjelma on vuodelle 2025 oli varsin maltillinen. Katujen uudelleen päällystämistä on toteutettu Mieslahdentielle sekä Selkäsentielle ja Pölykujalle yhteensä noin 1 km verran. Kävelyn- ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan toteuttamalla Ohra- ja Kaurakujan yhteydet uudelle Saunarannan alueille. Työt kohteella valmistuvat lokakuun aikana murskepinnalle ja päällystys- ja viimeistelytyöt toteutetaan ensi kesänä. Kuivatuksen ja tulvariskien paremman hallitsemisen tueksi on toteutettu Hattuojaan kunnostus Jutkokylässä.

Kunnallistekniikan liikelaitos on saanut myönteisen rahoituspäätöksen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 23 000 euroa Temmesjoen lintutornin luontopolun kunnostamiseen. Luontokohteiden huonokuntoisten rakenteiden uusiminen Temmesjoella mahdollistaa kohteiden paremman ja turvallisen käytön matkailun ja kuntalaisten tarpeisiin. Mukana hankkeessa on maanomistajat, Ammattiopisto Luovi ja Lakeuden Luonto Ry. Työt keskeytettiin lintujen pesinnän ajaksi ja jatkuivat elokuussa. Työt valmistuivat kohteella loppu vuodesta.

Linnukkatien kävely- ja pyöräilyväylä on rakennettu loppuun ja hanke on päättynyt. Limingan vesien tilan parantamiseksi on haettu rahoitusta Vesien- ja merenhoidon sekä vesistö- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseksi (EVK) VESI-Limminganjoen ja Ruotsinojan valuma-alueen kunnostus ja vesienhallinnan

kehittämiseen (VESI - Liminganjoen ja Ruotsinojan valuma-alueen kunnostus ja vesienhallinnan kehittäminen).

Palvelu	Arvio palvelutarpeesta	Oman tuotannon osuus	Ostopalvelut	Hankintatapa	Muutokset suunnitelmakaudella	Toteutuminen 2025
Katujen kunnossapito	ennallaan	26 %	74 %	kilpailutettu ostopalvelu, omajohtoinen työ ja tarvikkeet	Kilpailutetut urakoitsijapalvelut talvikunnossapidon laadun nosto, hankintahintojen nousu, verkon laajentuminen, kalustohankinnat	Voimassa oleva palvelusopimus, Talvikunnossapidon laatua on nostettu. Talvikunnossapidon uudet sopimukset kaudelle 2025-2027 toteutettu. Kalustohankinnat toteutettu 2024 loppuvuodesta.
Yksitysteiden auraspalvelu	ennallaan	5 %	95 %	kilpailutettu ostopalvelu	Kohteiden määrä, kilpailutetut urakoitsijapalvelut	83 kpl (-1kpl), urakoitsijasopimukset kaudelle 2025-2027 toteutettu.
Yksitystiet sis.materiaalit	ennallaan	28 %	72 %	kilpailutettu ostopalvelu, omajohtoinen työ ja tarvikkeet	Tiekuntien perustaminen, mahdolliset soraistukset	Ei uusia tiekuntia, soraistuksia toteutetaan pääosin perusparannusten jälkeen. Yksitystiekunnilla on ollut mahdollista hakea valtionavustusta perusparannuksiin. Aloitettu yksityisteiden kunnossapidon avustussmallin selvitykset.
Puistot, muut yleiset alueet	ennallaan	82 %	18 %	Kilpailutettu ostopalvelu, omajohtoinen työ	Kalustohankinnat ja robotiikan käyttöönotto, alueiden laajeneminen, kilpailutetut urakoitsija-alueurakointi palvelut, kausityö	robotiikka on otettu käyttöön. Viherverkosto on kasvanut 5,3 ha vuodesta 2023. Urakoitsijapalvelut on kilpailutettu. Kausityöresurssi ei ole toteutunut suunnitellusta.
Mittaus ja kartointus	ennallaan	94 %	6 %	omajohtoinen työ	Kalusto- ja ohjelmisto hankinnat	Hankinnat ovat toteutuneet

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Kunnallistekniikan toimintojen tuottavuutta on pyritty parantamaan jatkuvalla kehittämisellä, palveluiden kilpailuttamisella, kustannusvastaavalla hinnoittelulla ja sopimusohjauksella. Pitkän tähtäimen suunnitelmat (PTS) puistometsien hoitoon ja viher- ja leikkipuistoverkostoon ovat valmistuneet kevään aikana. Katualueiden kunnossapidon tueksi on valmisteltu kunnallistekniikan pitkän tähtäimen kunnossapito-ohjelma. Suunnitelmien tarkoituksena on, että pystytään suunnittelemaan ja ennakoimaan hallitusti tulevia investointi- ja hoitotarpeita. Laadittuja kunnossapito-ohjelmia on hyödynnetty vuoden 2026 talousarvion laadinnassa.

Toiminnan digitaalisia palveluita kehitetään hyödyntäen digitaalisten työkalujen eri osa-alueita työntekijöiden päivittäisinä työkaluina. Kunnossapidon tehtäviin on laadittu kohdekortteja ja työselosteita, jotka jatkossa selkeyttävät työtehtävien jakoa ja ohjaavat paremmin itsenäisempään työntekoon niin urakoitsijoiden kuin työntekijöidenkin osalta. Fluent –kunnossapidonsovelluksen mahdollisuuksia toimia omavalvonnan huoltokirjana alueiden hoidossa jatkokehitys on vielä kesken. Kaluston ylläpidon tueksi on maaliskuun aikana otettu käyttöön kaluston hallinnan digitaalinen työkalu ja syksyllä leikkipaikkojen sähköinen huoltoportaali. Ajoneuvo- ja omaisuudenhallinnan työkalu on päivitetty loppuvuodesta ja ajoneuvojen yhteiskäytön lisäämisen selvitykset on aloitettu.

Paikkatietopalveluiden kehittämistä toteutetaan yhteistyössä tilaajan kanssa. Ekokorttelin laajalla kaava-alueella on kevään aikana tehty mittauksia dronella suunnitteluaineiston keräämiseksi. Robotiikan mahdollisuudet keskustan viheralueiden hoidossa on otettu käyttöön. Robotiikan lisäämisellä ja uudistetulla konekalustolla tehostetaan puistojen hoidon tuottamista.

Liikenneturvallisuuden kehittämistyötä on tehty yhdessä Elyn kanssa. Louhi-karttapalveluun on päivitetty Limingan liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehtäviä asioita. Liikelaitos on hakenut Traficomien rahoitusta Limingan kävely- ja pyöräilyväylien viitoituksen toteuttamiseen, mutta hanke ei saanut rahoitusta. Tupoksen kävely- ja pyöräilyväylien viitoitusta ja liikenneturvallisuutta on haluttu edistää ja työt viitoituksen edistämiseksi on aloitettu omana työnä.

Kunnallistekniikka liikelaitos on mukana Unicef Lapsiystävällinen kunta kehittämistyössä laatimassa lapsen oikeuksien perehdytysmateriaalia työntekijöille ja päättäjille. Perehdytysmateriaali on valmistunut ja se on jalkautettu esihenkilöille toteutettavaksi. Limingan kestävän matkailun kehittämisen työpajat ovat alkaneet. Liikelaitos on mukana edistämässä kestävien ratkaisujen toteutumista alueiden tarpeiden mukaisesti.

Kunnallistekniikka liikelaitos

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024	TA2025	tot %
LIIKEVAIHTO	1 587 372	1 610 203	1 654 500	96 %
Valmistus omaan käyttöön	24 601	47 390	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	28 046	23 595	0	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-222 112	-262 306	-186 950	119 %
Palvelujen ostot	-878 916	-815 461	-890 195	99 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 101 028	-1 077 767	-1 077 145	102 %
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-302 016	-327 178	-373 023	81 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-62 622	-70 748	-78 532	80 %
Muut henkilösivukulut	-8 627	-6 478	-9 878	87 %
Henkilöstökulut yhteensä	-373 266	-404 403	-461 433	81 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 598	-7 997	-2 599	100 %
Liiketoiminnan muut kulut	-106 869	-108 036	-149 158	72 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	56 258	82 986	-35 835	-157 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	0	13	0	
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	56 258	82 999	-35 835	-157 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	56 258	82 999	-35 835	-157 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	56 258	82 999	-35 835	

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,7	18,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	10,7	18,3
Voitto, %	3,5	5,2

Analyysi talouden toteutumisesta

Toimintakaudelle suunnitellut korotukset on talousarviovaiheessa arvioitu liittyvän lähinnä talvikunnossapidon laadun nostoon sekä kaluston leasing vuokrissa, robotiikan käyttöönottoon ja yleiseen kustannustason nousuun palveluissa ja tarvikkeissa koko toimintakentässä. Tilauskannan pieneneminen

investointien osalta on hillinnyt henkilöstökulujen kasvua ja kausityöhön varattu resurssi ei toteutunut suunnitellusti.

Toiminnan kehittämisellä, priorisoinnilla, kilpailutuksella ja tuote valinoilla on pyritty hillitsemään kustannuskehitystä. Tuottavuutta parannetaan jatkuvalla vastuullisella ja kestäväällä palvelujen kehittämisellä, kustannusvastaavalla hinnoittelulla ja sopimusohjauksella. Talvikunnossapidon laatua on haluttu nostaa, joten talvikunnossapidon aeraus ja liikenneturvallisuus on saatu pidettyä hyvällä tasolla.

Kunnallistekniikan liikelaitos pysyi sille asetetuissa taloudellisissa tavoitteissaan. Liikevaihtoa vuonna 2025 kertyi 1,58 milj. Liikelaitoksen kulut alittivat talousarvion 56 258 euroa menojen toteutuman ollessa 99,7 %. Liikelaitos hyvitti Elinympäristöpalveluille syyskuussa -120 000 euroa. Kulut henkilöstökulujen sekä palvelun ostojen osalta olivat alittuneet. Palkkakulujen alittumiseen vaikuttivat yhteistoimintaneuvottelujen toimeenpano sekä täyttämättä jääneet tehtävät. Lisäksi alhaisemmat palvelun ostot koko toimintakentässä olivat pienemmät talousarviosta. Elinympäristöpalveluille tehty hyvitys toteutettiin myyntituloihin.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa on ollut kasvua + 18 % talousarvioon nähden. Ylitys on tullut rakennusmateriaalien hankinnoista. Katujen kunnossapidon kuluissa nostavana tekijänä on ennalta suunnittelemaan Kärpöntien sillan kunnostaminen. Hanke nähtiin liikenneturvallisuuden kannalta tärkeäksi toteuttaa.

Palveluiden ostot alittuivat 1,2 % talousarviosta. Myyntituotot kunnalta ovat toteutuneet 95,94 %. Muita tukia ja avustuksia on saatu toimintaa tukevien hankkeiden toteutukseen 23 000 euroa, omarahoitusosuus on katettu käyttötalouden menoista.

Liikelaitoksen poistot ovat kalustopoistoja. Liikelaitoksen tuotot kattoivat kauden tilikauden toteutuneet kulut ja liikeyljäämäksi muodostui + 56 258 €. euroa. Liikelaitos on valtuustoon sitova tilikauden liikeyljäämän/- alijäämän osalta.

Liikelaitoksen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Katujen kunnossapidossa on varauduttu toisen hoitokerran hankkimisesta kaava-alueella tehtäviin tienvarsiniittoihin ja talvikunnossapidon laadun parantamiseen sekä katujen päälystepaikkauksiin. Laadukkaampaa talvihoitoa on järjestetty keskustan alueen suojateillä ja katuliittymillä sekä koululaisten käyttämillä kävely- ja pyöräilyväylillä. Talvikunnossapidon reaaliaikainen tilanne on ollut mahdollista seurata kunnan nettisivuilta. Palvelusopimukset talvikunnossapidon osalta kilpailutettiin ja uudet toimijat aloittivat lokakuussa. Tienvarsiniittojen toinen hoitokerta toteutettiin koululaisten käyttämillä pääväylillä. Katujen ja alueiden investointiohjelmassa varauduttiin muun muassa päälysteiden uusimiseen. Viheralueilla puistojen hoidon tuottamista tehostettiin robotiikalla sekä digitaalisilla palveluilla.

Rahoitusta katujen ja yleisten alueiden kunnostamiseen oli vuodelle 2025 240 000 euroa. Tilaajan kanssa laadittu investointiohjelma toteutui suunnitellusti.

Toimintaa tukeva hanketoiminta on ollut toimintakaudella suunnitelman mukaista. Hanketoiminnan avulla pystytään vaikuttamaan katuverkoston kuntoon ja sen investointitarpeisiin sekä aktivoimaan kuntalaisia kestäviin kulkutapoihin. Liikelaitos haki Traficomien rahoitusta kävely- ja pyöräreittien viitoitukseen, mutta

hanke ei saanut myönteistä päätöstä. Traficomien rahoituksen saaneista hankkeista päättyi Linnukkatien kävelyn ja pyöräilyn kehittämisen hanke. Hanketoiminnan avulla pystytään vaikuttamaan katuverkoston kuntoon ja sen investointitarpeisiin sekä aktivoimaan kuntalaisia kestäviin kulkutapoihin. Luontokohteille saatiin rahoitus Elyltä Temmesjoen pitkospuiden kunnostamiseen, joka valmistui loppu vuodesta.

Kunnallistekniikan toimintojen osalta toimintakaudella on toteutettu palvelunkuvausten sekä hoitoluokitusten mukaista kunnossapitoa. Liikelaitos on pysynyt taloudellisissa tavoitteissaan. Palvelualueen perustehtävät on toteutettu ja kehittämistoimenpiteitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin. Omistajaohjauksen mukaiset laaduntarkastuskierrokset on tämän vuoden osalta toteutettu. Kunnallistekniikka liikelaitos toteuttaa yhteistyössä Ruoka-, puhtaus ja tilapalvelut liikelaitoksen kiinteistöjen piha-alueiden viherhoidon. Robotiikan ja digitalisaation avulla on pystytty parantamaan toimintojen laatua, seurattavuutta ja tehokkuutta. Limingan ilmasto- ja ympäristöohjelma huomioidaan myös liikelaitoksen toiminnassa. Kestävän kehityksen edistäminen ja vastuulliset valinnat huomioidaan hankkeissa, kilpailutuksissa ja toimintaympäristössä.

Yhdessä tilaajan kanssa laadittu Katujen ja alueiden rakentamisen investointiohjelman toteutus on ollut tavoiteohjelman mukaista. Varsin maltillinen investointiohjelma ei tukenut katujen peruskorjauksiin tarvittavaa rahoitusta. Katuja päällystettiin yhden kilometrin verran ja peruskorjausohjelmassa oli pieneltä osin hulevesiviemäroinnin peruskorjausta Kurkitiellä. Kuivatusta ja tulvariskien hallintaa parannettiin Hattuojan kunnostuksella. Kävely ja pyöräilyväylille toteutettiin pieniä liikenneturvallisuutta parantavia toimia sekä rakennettiin uutta väylää Tupokseen 0,1 kilometriä. Ekokorttelin sekä Kuormatien katusuunnitelmat saatiin valmiiksi ja hyväksyttyä. Investointiohjelmassa ei ollut varauksia valaistuksen peruskorjaukseen ja rakentamiseen. Yksityisteiden aurauspalvelusopimuksia oli voimassa 84 kpl määräaikaan 30.9 mennessä.

Vuoden aikana paikkatietopalvelut ovat täydentäneet pohjakartoitusmittauksia puuttuvien ja vanhentuneiden rakennusten ja alueiden osalta sekä koonneet pohja-aineistoa useiden eri suunnitelmien suunnittelun tueksi. Rakennusvalvonnan sijaintikatselmuskartoituksia sekä rakennusmerkintöjä on ollut hiljaisesta rakentamisesta huolimatta.

Varikkotoimista Kuormatien olemassa olevaa kylmää varastointitilaa hyödynnetään toiminnassa niin pitkään kuin mahdollista. Johtokunnan päätöksellä varastointitilojen lisäystä tarkastellaan tarvittaessa uudelleen. Työtiloihin on saatu tarvittua täydennystä, kun pieniin paloturvallisuutta vaativiin töihin on sovittu käytettävän Liminganlahden koulun teknisentyön tiloja.

Limingan kunnan yhteistoimintaneuvottelut taloudellisista ja tuotannollisista syistä toimeenpantiin alkuvuoden aikana. Omistaja-asiakkaan edellytys on, että liikelaitoksen palvelutuotannossa tehdään tehostamistoimenpiteitä kustannuskasvun hillitsemiseksi. Liikelaitos toteutti sopeuttamistoimia taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Liikelaitosten johtokunta tutustui kevään aikana Ruutikankaan sekä Liminganlahden luontokeskuksen alueeseen.

Liikelaitoksen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2026	Tavoite 2025	Mittari	Toteuma TP2025
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Toiminnan kehittämisen vastaamaan tilaajan tarpeita muuttuvissa tilanteissa Kustannuskasvun hillitseminen	Toiminnan kehittämisen ja jalkauttamisen, talousarviossa pysyminen	Talousarvio 2025/12 Maarakennuskustannusindeksi/vuosi	Toteutui (talousarvio toteutui, vaikka loppuvuodesta tehtiin hyvityksiä asiakkaalle 120 t€) Toteutui (maarakennuskustannusindeksi laski -1 % 2025 aikana)
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Toiminnan kehittämisen vastaamaan tilaajan tarpeita ja laatu-kierrokset	Laatukierrokset kaksi kertaa vuodessa yhdessä tilaajan kanssa Palvelusopimus Palveluiden kehittäminen, pitkän tähtäimen suunnitelmat katu- ja leikkipuistoverkolle	100 % 100 % Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutui (100%) Toteutui (100 %) Toteutui
Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehityshakuinen henkilöstö	Henkilöstöressurit vastaavat toiminnan tarvetta Ammattitaitoinen henkilöstö	Työhyvinvointi ja koulutussuunnitelman toteutus Tavoitekeskustelut Henkilöstöressurssien lisäys +1, mikäli investoinnit kasvavat Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv/tt Pitkien sairauspoissaolojen väheneminen Henkilöstön työhyvinvointi	100 % 100 % henkilöstön määrä/vuosi Sairauspoissaolot pv/tt Sairauspoissaolot/vuosi Henkilöstökysely	Toteutui (100 %) Toteutui (100 %) Toteutui (investoinnit pysyivät suunnitellulla tasolla) Toteutui (2,6 pv/tt) Toteutui (ei pitkiä poissaoloja) Toteutui (kysely toteutettu)
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Rantakylän jalankulun ja pyöräilyyn yhteys ja Kurkitie-Kuormatie	Linnukkatien jkpp valmiiksi	Investointien toteutuma %	käynnissä

	liikennejärjestelyt tilaajan niin mahdollista-essa. Tupoksen Oikotien liikennejärjestelyt kaavamuutoksen edistytessä	Katujen ja alueiden kunnostamisohjelman toteutus		
Pohjois-Suomen vetovoimaisin kuntabrandi	Kaksoisraiteen huomiointi suunnittelussa	Viihtyisä ja hoidettu kuntaympäristö	Oikea-aikainen viestintä	Toteutui (viestinnän vuosikellon mukaisesti)

Henkilöstö- ja koulutus suunnitelman toteutuminen

Liikelaitoksessa on ammattitaitoinen henkilöstö ja koulutusta järjestetään henkilöstölle koulutus suunnitelman mukaisesti. Liikelaitoksessa työskentelee vakituisesti kahdeksan työntekijää. Esihenkilö-, suunnittelu- ja valvonta tehtävissä toimii kaksi henkilöä.

Kunnan kasvun myötä kunnossapidettävien alueiden määrä on lisääntynyt. Investointien ja tilauskannan väheneminen sekä talouden tasapainottaminen on edellyttänyt tarkastelemaan henkilöresurssitarvetta tarkemmin. Vakituisten henkilöstön tehtävät ovat kohdistuneet suunnitelmakaudella kunnossapidon eri tehtäviin. Talousarviossa on varattu määräraha kausityölle (5 hlö), mutta yhteistoimintaneuvottelujen tuloksesta ja tilauskannan vähenemisestä johtuen kausityö ei ole toteutunut täysimääräisenä. Vanhempainvapaan kolmen kuukauden sijaisuus on toteutettu sisäisin järjestelyin.

Palkkatukityö käytänteet ovat muuttumassa, mutta liikelaitos on mahdollistanut työllistymisen edistämistä kahdelle henkilölle. Kesänuorten työllistäminen on toteutettu hyvinvointipalveluiden tuella ja suunnitelmakaudella puistojen kunnossapidon tehtävissä työskenteli 20 nuorta. Henkilöstön osaamisen kehittymistä on mahdollistettu erilaisin koulutuksin.

Työhyvinvointia pyritään lisäämään ottamalla henkilöstöä mukaan työn suunnitteluun, lisäämällä työnkiertoa, varhaisen tuen palveluilla sekä tarvittaessa työaikamuutoksilla. Henkilöstön kanssa on pidetty kehityskeskustelut alkuvuodesta. Työhyvinvoinnin jaksamista on tuettu kannustamalla käyttämään kunnan tarjoamia liikuntapalveluita ja Smartum liikunta- ja kulttuurietuja. Työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi, kysely on toteutettu alkuvuodesta. Tulokset kunnallistekniikan liikelaitoksen osalta ovat luettavissa koko kuntaa koskevasta raportista. Koko Limingan kunnan henkilöstö on mukana Työhyvinvoinnin rakentajat hankkeessa, jossa kehitetään uusia ratkaisuja kuntatyöntekijöiden työkyvyn ja hyvinvoinnin tukemiseen. Työyhteisön hyvinvoinnin tukemiseksi järjestettiin yhteistyössä työterveyden kanssa työhyvinvoinnin iltapäivä, jossa kuultiin asiaa hyvästä työergonomiasta sekä liikkumisen ja palauttavan liikunnan merkityksestä työhyvinvointiin. Henkilöstön virkistysiltapäivässä tutustuttiin Pohjois-Suomen Erämessuihin sekä loppuvuodesta toteutettiin liikunnallinen iltapäivä keilaten. Päivitetyt henkilöstö ja hyvinvointisuunnitelmat on käyty lävitse henkilöstön kanssa. Työergonomiaan liittyvää ohjausta tarjotaan työfysioterapeutin suosituksesta.

Kevään aikana henkilöstöä on koulutettu Husqvarna Fleet Service kalustonhallinnan digitaalisen työkalun käyttöönottoon, kulttuurimaiseman hoitoon sekä leikkipaikkojen huoltoportaaliin. Henkilöstö on osallistunut

pakollisiin Navisecin tietoturvallisuuden sekä tie- ja työturva koulutuksiin. Lisäksi on toteutettu ensiapukoulutus. Leikki- ja liikuntavälineiden huoltokoulutuksen suorittamisella lisättiin pätevän leikkialueiden tarkastajien määrä kahteen. Koulutus antaa pätevyyden ylläpidon tehtäviin.

Yhteistyössä tilaajan ja Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksen kanssa on toteutettu vierailu Kokkolan ja Kalajoen kaupunkeihin. Vierailulla tutustuttiin muun muassa Kalajoen sataman rakentamiseen sekä Kokkolan ilmasto- ja ympäristöohjelmaan. Esihenkilöt on koulutettu uuden työterveyshuollon käyttämän digitaalisen työkalun käyttöönottoon. Työkalu tukee esihenkilöä työkyvyn hallinnan, seurannan ja tuen tarpeiden järjestämisessä. Liminka Copilot sekä viestinnän tekoäly koulutukset ovat mahdollistaneet tekoälyyn tutustumisen ja käyttöönoton eri tehtävissä. Kunnallistekniikan oman työn näkyvyyttä on tuotu esiin Kunnallistekniikan toimintakertomus 2024 videon avulla.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat kunnallistekniikan osalta laskeneet vuodesta 2023. Liikelaitoksessa työskentelevä henkilöstömäärä on laskenut vuodesta 2022, henkilötyövuosimäärä (HTV) kunnallistekniikan yksikössä on vähentynyt viimeisen neljän vuoden aikana.

Sairauspoissaolot kunnallistekniikka (pv)	2025	2024
tammi-joulukuu	21	48

HTV palveluyksikkö	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnallistekniikka liikelaitos	14,9	15,9	12,2	9,9	8,2

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset, lkm	13	13	8	8
Määräaikaiset, kausityö lkm	7	9	5	1
Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	7	3	3	2
Henkilöstö yhteensä	27	25	16	11

Muutokset henkilöstöresursseissa	2022	2023	2024
Rakennusmies, tehtävää ei täytetty	-1		
Työnohjaaja, tehtävää ei täytetty		-1	
Kartoittaja, tehtävää ei täytetty			-1
Kunnossapitoinsinööri, määräaikainen ei jatkunut			-1
Palvelun siirto hyvinvointipalveluille			-3

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitosten johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 56 258 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Kunnallistekniikka liikelaitos**LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA****1.1.-31.12.2025****1.1.-31.12.2024****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

Liikelyläämä (-alijäämä)	56 258	82 986
Poistot ja arvonalentumiset	2 598	7 997
Rahoitustuotot ja -kulut	0	13

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	58 857	90 995
--------------------------------	--------	--------

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**Antolainauksen muutokset**

Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0
-------------------------------------	---	---

Lainakannan muutokset

Oman pääoman muutokset	0	0
------------------------	---	---

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos kunnalta	-106 263	-131 201
Saamisten muutos muilta	-23 434	7 756
Korott. velkojen muutos kunnalta	89 599	94 685
Korott. velkojen muutos muilta	-18 759	-62 235
Rahoituksen rahavirta	-58 857	-90 995

RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0
--------------------	---	---

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT**2025****2024**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €

607 542

Investointien tulo-rahoitus, %

0,0 0,0

Lainanhoitokate

0 0

Quick ratio

2 2

Current ratio

2 2

INFORMATIIVINEN TIETO

Yhdystili 31.12.

1 282 358 1 176 095

Yhdystili 1.1.

1 176 095 1 044 894

Yhdystilin muutos

106 263 131 201

Kunnallistekniikka liikelaitos

LIIKELAITOKSEN TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	0	2 598
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	0	2 598
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 523	7 659
Muut saamiset	1 355 272	1 255 440
Siirtosaamiset	23 000	0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 392 796	1 263 099
Saamiset yhteensä	1 392 796	1 263 099
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 392 796	1 263 099
VASTAAVAA	1 392 796	1 265 697

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	100 000	100 000
Edell tilikausien yli-/alijäämä	395 938	312 939
Tilikauden yli-/alijäämä	56 258	82 999
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	552 196	495 938

VIERAS PÄÄOMA**Lyhytaikainen**

Saadut ennakot	165	165
Ostovelat	219 680	251 443
Muut velat	536 251	446 251
Siirtovelat	84 504	71 901
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	840 600	769 760
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	840 600	769 760

VASTATTAVAA**1 392 796****1 265 697****LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT****2025****2024**

Omavaraisuusaste, %	39,7	39,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	52,0	47,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	452	396
Lainakanta 31.12. 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

Kunnallistekniikka liikelaitoksen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tulojen ja menojen kohdistamisessa tilikaudelle on noudatettu suoriteperustetta.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto

	2025	2024
Mittaus ja kartoitus	170 000	202 678
Kunnallistekniikka	1 417 372	1 407 524
Liikevaihto yhteensä	1 587 372	1 610 203

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024
Yhdyskuntapalvelut	1 615 418	1 633 798
Toimintatuotot yhteensä	1 615 418	1 633 798

Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	0	0
Muiden palvelujen ostot	878 916	815 461
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	878 916	815 461

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 598	2 598
Tilikauden poisto	-2 598	-2 598
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0
Arvonkorotukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0
Olennaiset lisäpoistot	0	0
Erittely olennaisista lisäpoistoista		

Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta				
Muut saamiset*	0	1 282 358	0	1 176 095
Yhteensä	0	1 282 358	0	1 176 095
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	5 160	0	0
Yhteensä	0	5 160	0	0
Saamiset yhteensä	0	1 287 518	0	1 176 095

*) Muut saamiset kunnalta koostuvat yhdystilistä

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	100 000	100 000
Peruspääoma 31.12.	100 000	100 000
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	395 938	312 939
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	395 938	312 939
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	56 258	82 999
Oma pääoma yhteensä	552 196	495 938

Vieras pääoma

	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat kunnalle				
Muut velat*	0	529 223	0	439 624
Yhteensä	0	529 223	0	439 624
Velat tytäryhteisölle				
Ostovelat	0	10 404	0	1 958
Yhteensä	0	10 404	0	1 958
Vieras pääoma yhteensä	0	539 627	0	441 581

*) Muut velat kunnalle koostuvat yhdystilistä

Muiden velkojen erittely

	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	0	0
Muut velat	536 251	446 251
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	536 251	446 251
Muut velat yhteensä	536 251	446 251

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	66 163	59 605
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	0	0
Muut menojäämät	18 341	12 296
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	84 504	71 901
Siirtovelat yhteensä	84 504	71 901

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HTV/2 (palkallinen htv)	2025	2024
Kunnallistekniikka	8,2	8,1
Yhteensä	8,2	8,1

Henkilöstökulut

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	373 266	357 012
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	24 601	47 390
Henkilöstökulut yhteensä	373 266	404 403

Vakuuksia ja vastuita koskevat liitetiedot

10. Vuokravastuut

	2025	2024
Leasingvastuut yhteensä	0	231
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	0	231
Yhteensä	0	231

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

9.2 RUOKA-, PUHTAUS- JA KIINTEISTÖPALVELUJEN LIIKELAITOS

Liikelaitoksen yleistavoitteen toteutuminen

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut tukivat asiakasorganisaatioitaan onnistumaan oman perustehtävän suorittamisessa tarjoamalla maukkaan ja terveellisen, ravitsemussuositusten mukaisen aterian sekä puhtaan ja viihtyisän toimintaympäristön. Liikelaitoksen palvelutuotanto on kustannustehokasta, kestävää ja kannattavaa sekä toiminta on asiakaslähtöisesti täsmällistä ja joustavaa.

Yleiskuvaus liikelaitoksen palveluista ja tarkoituksesta

Liikelaitoksen toiminta-ajatuksena on tuottaa Limingan kunnan eri toimipaikkojen ja asiakasryhmien tarvitsemat ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut taloudellisesti sekä asiakkaiden toiminta ja tarpeet huomioiden.

Ruokapalvelujen asiakkaista valtaosa on lapsia ja nuoria sekä heidän kanssaan työskentelevää kunnan henkilökuntaa. Päivittäin tarjotaan lähes 3500 annosta lounasta kunnan eri kouluissa ja päiväkodeissa. Ruoanvalmistuksessa suositaan suomalaista lihaa sekä muita kotimaisia elintarvikkeita. Lähellä tuotettuja elintarvikkeita löytyy ruokalistalta muun muassa perunan, juuresten, maidon ja leivän osalta. Ateriat tuotetaan Liminganlahden koulun valmistavasta keittiöstä. Tehokas valmistusprosessi ja kustannustietoisuus takaavat sen, että tuotetut ruokapalvelut ovat laadukkaita, mutta edullisia. Ruokapalvelut tuotetaan liikelaitoksen omana työnä.

Puhtauspalvelujen siivottavat kohteet ovat kunnan omassa toiminnassa olevia kiinteistöjä. Siivottavaa pinta-alaa 24 eri kiinteistössä on noin 40 000 m². Puhtauspalvelujen tavoitteena on tuottaa palvelu taloudellisesti sekä huolehtia kiinteistön käyttäjille eri tilatyyppin ja käyttöasteen mukainen puhtaustaso. Siistit ja puhtaat tilat luovat tilojen käyttäjille viihtyvyyttä, hygieenisyyttä sekä käyttöturvallisuutta. Laitoshuoltajat toimivat kiinteistöhuollon kanssa yhteistyössä huomioiden kiinteistön huolto- ja korjaustarpeita. Puhtauspalvelu tuotetaan omana palvelutuotantona.

Kunnan omistamien kiinteistöjen kerrosala on noin 56 000 m² ja tilavuus n. 275 000 m³. Kiinteistöpalveluiden kunnossapitoon kuuluvat kunnan omistamat rakennukset sekä osa kunnan vuokraamista kohteista. Kiinteistö on jaettu kiinteistönhoitajien kesken vastuurakennuksiin. Kiinteistönhoidon toimintaa ohjaa huoltokirjaohjelma, joka tehostaa kiinteistöjen suunnitelmallista kunnossapitoa. Lisäksi ohjelmassa tehdään kiinteistöjen palvelupyynnöt, jotka kiinteistönhoitajat reagoivat tarpeenmukaisesti. Kiinteistöpalveluiden tehtäviin kuuluu ruoankuljetus kouluille ja päiväkodeille. Kiinteistönhoito toteutetaan liikelaitoksen omana työnä.

Vuosi 2025 käynnistyi tilanteessa, jossa Limingan kunnan toimintaympäristöä muovasivat talouden sopeuttamistarpeet, palvelutuotannon tehostamisvaatimukset, työmarkkinoiden muutokset sekä laajemmat yhteiskunnalliset ja globaaliin markkinaan liittyvät ilmiöt. Näillä tekijöillä oli suora vaikutus liikelaitoksen toimintaan, tulorakenteeseen, henkilöstöön ja palveluiden kehittämiseen.

Limingan kunnan yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen vuoden 2024 aikana. Omistaja-asiakkaan päätösten myötä liikelaitokselle asetettiin selkeät tavoitteet palvelutuotannon tehostamisesta sekä kustannuskasvun hillitsemisestä. Vuonna 2025 nämä tavoitteet näkyivät:

- palvelutuotannon arviointina kaikilla toiminta-alueilla
- tilausten ja palvelupakettien määrän vähenemisenä
- palveluprosessien tarkasteluna ja resurssien optimointina.

Sopeuttamistoimenpiteet edellyttivät toimintatapojen ja palvelurakenteiden laajaa tarkastelua sekä lyhyen että pitkän aikavälin näkökulmasta.

Ruokapalveluissa käynnistettiin vuoden aikana suunnittelu tuotannon keskittämiseksi elokuuhun 2025 mennessä. Keskittämisellä pyritään varmistamaan ruokatuotteen tasalaatuisuus, optimoimaan resurssien käyttöä, hallitsemaan kustannuksia ja minimoimaan pidemmän aikavälin keittiöiden investointitarvetta.

Ruokapalvelut jatkoivat myös ruokahävikin vähentämistyötä. Hävikin hallintaa tarkastellaan koko aterian elinkaaren näkökulmasta – aina ruokalistasuunnittelusta tarjoiluun. Ravitsemispalvelusektorin osuus koko elintarvikeketjun ruokahävikistä on Suomessa arviolta 17 %, ja suurin osa syntyy tarjoiluhävikistä, mikä korostaa hävikin hallinnan merkitystä ympäristövaikutusten vähentämisessä.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuotantoon on aiempina vuosina otettu käyttöön robotiikkaa, ja sen laajempaa hyödyntämistä arvioitiin edelleen aktiivisesti vuoden 2025 aikana. Automatisoinnin avulla pyritään parantamaan toimintojen laatua ja tehokkuutta. Omistaja-asiakkaan ohjauksen mukaisesti liikelaitos palautti vuoden 2024 aikana aiemmin ulkoistettuja puhtauspalvelukohteita takaisin omaan palvelutuotantoon, mikä vahvisti palveluketjun hallintaa ja yhtenäisti toimintamalleja.

Limingan kunnalle hyväksyttiin vuoden 2024 aikana uusi ilmasto- ja ympäristöohjelma, joka korostaa kestävän kehityksen edistämistä. Ohjelma näkyy liikelaitoksen arjessa erityisesti:

- energiatehokkuuden kehittämisenä
- kierrätyksen ja jätteiden vähentämisen edistämisenä
- kestävämpien hankintojen ja materiaalivalintojen lisäämisenä
- ruokahävikin hallinnan tehostamisena.

Kunta kilpailutti myös sähköntoimittajan vuosille 2025–2027. Energiakustannukset ja niiden ennakoitavuus ovat merkittävä osa kiinteistöpalveluiden taloudenhallintaa. Kiinteistöjen energiankulutuksessa käyttäjäasiakkaan toiminnalla on merkittävä rooli, minkä vuoksi yhteistyötä palveluntuottajien ja käyttäjien välillä kehitetään jatkuvasti.

Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piiriin kuuluvan henkilöstön uusi tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön 30. syyskuuta 2025.

Geopoliittinen epävakaus ja maailmantalouden epävarmuus näkyvät erityisesti energian hinnan vaihteluina, raaka-aineiden ja tarvikkeiden hankintahintojen nousuna sekä toimitusketjujen saatavuuden heikentymisenä. Nykytilanteessa korostuu tarve ennakoinnille varautumiselle ja riskienhallinnalle.

Palveluiden järjestämisen ja keskeisten toimenpiteiden toteutuminen

Palvelu	Arvio palvelutarpeesta	Oman tuotannon osuus	Ostopalvelut	Hankintatapa	Muutokset suunnitelmakaudella
Ruokapalvelut	ennallaan	100 %		1 valmistuskeittiötä	2025 elokuun alusta toiminta keskitettiin yhteen valmistuskeittiöön.
Puhtauspalvelut	ennallaan	n. 95 %	5 %		Peruspesujen mahdollinen hankinta.
Kiinteistöpalvelut	ennallaan	100 %			
Virastomestari-palvelut	ennallaan	100 %			Palvelun vakiinnuttaminen

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Ruokapalvelut:

Vuoden 2025 aikana ruokapalveluissa jatkettiin suunnitelmallista kehittämistyötä, jonka tavoitteena oli palvelutuotannon arviointi sekä mahdollinen uudelleenjärjestely sisäisen hinnoittelun kustannusten hillitsemiseksi. Ulkoisten kustannusten nousu aiheuttaa painetta asiakashinnoitteluun, joten kehittämistoimilla pyritään varmistamaan taloudellisesti kestävä ja asiakaslähtöinen palvelutuotanto. Suunnittelutyö aloitettiin tammikuussa 2025 yhteistyössä henkilöstön kanssa, ja vuoden aikana järjestettiin seitsemän suunnittelupajaa, joissa käsiteltiin ateriatuotannon kehittämistä, mahdollisia tulevia tehtävänimikkeitä, työaikatarkoituksia ja palvelutuotannon organisointia. Ateriatuotannon organisoinnin suunnittelu valmistui toukokuussa, ja uusi toimintamalli otettiin käyttöön elokuussa 2025 Liminganlahden koululla. Toiminnan käynnistyminen on sujunut onnistuneesti, ja mallia kehitetään edelleen vuoden 2026 aikana.

Lasten ja nuorten osallistaminen ruokapalveluiden kehittämiseen on vakiintunut osaksi toimintaa, ja siitä on saatu hyviä kokemuksia. Asiakaspalautetta kerätään ja analysoidaan säännöllisesti, mikä mahdollistaa ruokalistojen ja toimintatapojen kehittämisen entistä paremmin oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeisiin. Maisteluraadit ovat lisänneet tuotekehityksen asiakaslähtöisyyttä ja pidentäneet uusien tuotteiden elinkaarta. Keväällä 2025 toteutetussa kouluruokakyselyssä kouluruoka sai kouluarvosanan 7,9, mikä on nousua aiempiin tuloksiin. Positiivisena palautteena korostuivat kasvisproteiineja sisältävien ruokien kehittäminen ja uusien aterioiden tarjoilu. Jatkossa kehittämisen painopisteinä ovat liha- ja vaihtoehtoisten proteiinien monipuolinen

käyttö ravitsemussuositusten mukaisesti sekä salaattitarjonnan kehittäminen vähentämällä sekoitettuja salaatteja ja lisäämällä uusia raaka-aineita. Lisäksi makuraati järjestettiin toukokuussa, ja ruokalatoimikuntien toiminta jatkuu Liinganlahden ja Tupoksen kouluissa. Ojanperän kouluun ruokalatoimikunta perustettiin alkuvuodesta 2025.

Ruokahävikin vähentämistä jatketaan systemaattisesti koko aterian elinkaaren ajan ruokalistasuunnittelusta tarjoiluun. Vuoden 2024 aikana käyttöön otettu hävikkimittausjärjestelmä tuottaa päivittäin tietoa keittiö-, tarjoilu- ja lautashävikistä kaikissa ateriapalvelukohteissa. Vuonna 2025 hävikkiä syntyi kouluruokailussa keskimäärin 44 grammaa ruokailijaa kohti päivässä ja päiväkotiruokailussa 122 grammaa. Ruokapalveluissa aloitettiin yhteistyö MLL Limingan, Limingan seurakunnan ja Limingan kunnan Lakeuden sillat -hankkeen kanssa ylijäämäruoan hyödyntämiseksi. Linjastoon jäänyt käyttökelpoinen ruoka luovutetaan kumppaneille ruoka-apuna, ja he jakavat sen edelleen. Ruoka-apua jaettiin vuoden aikana noin 300 kiloa.

Vuoden 2025 aikana selvitettiin toiminnanohjausjärjestelmän toimittajan vaihtamista, jotta liikelaitoksen palvelualueille voidaan löytää ratkaisu, joka tukee toimintaa laajasti ja mahdollistaa uusien kehittymismahdollisuuksien hyödyntämisen. Järjestelmätoimittajia on kontaktoitu ja selvitystyötä jatketaan vuoden 2026 aikana.

Puhtauspalvelut:

Vuonna 2025 puhtauspalveluissa kehitettiin toimintaa suunnitelmallisesti painottaen palvelun laatua, kustannustehokkuutta, kestäväää kehitystä sekä henkilöstön työhyvinvointia. Robotiikan käyttöä jatkettiin, ja sen hyödyt puhtauspalveluiden tuottamisessa vahvistuivat. Robottisiivous vapautti henkilöstöresursseja vaativampiin työtehtäviin, tehosti ajankäyttöä ja tuki puhtaustason ylläpitämistä. Robotiikan käyttö vakiintui Ojanperän ja Linnukan kouluissa sekä kirjastossa, ja loppuvuodesta käynnistettiin tarkastelu sen laajentamisesta myös Tupoksen koululle.

Puhtauspalveluiden konekanta uudistettiin suunnitelman mukaisesti huomioiden ilmasto-ohjelman tavoitteet, kuten energiatehokkuus sekä veden ja kemikaalien käytön vähentäminen. Kemikaalikuormaa pienennettiin muun muassa kemikaalittomilla puhdistusmenetelmillä, ja lukion kiinteistössä toteutettu kemikaalittoman siivouksen kokeilu osoittautui toimivaksi. Puhtaustaso säilyi hyvänä ja toimintamalli vakiinnutettiin osittain osaksi lukion puhtauspalvelutuotantoa.

Tekstiililattioiden peruspesut toteutettiin osittain ostopalveluna. Palveluntuottaja kilpailutettiin ja työ suoritettiin heinäkuussa onnistuneesti, mikä tuki kustannustehokkuutta ja tilojen pitkäikäisyyttä. Puhtauspalveluiden laatua seurattiin säännöllisillä laatupalavereilla tilaajan ja käyttäjien kanssa. Asiakastyytyväisyyden mittaamista kehitettiin huhtikuussa toteutetun kyselyn pohjalta, ja kyselyt vakiinnutettiin osaksi toiminnan laadun seuranta. Yhteistyötä kohteiden yhteyshenkilöiden kanssa tiivistettiin vuoden aikana.

Henkilöstön työhyvinvointia edistettiin osallistamalla työntekijöitä työn suunnitteluun, lisäämällä työnkiertoa ja kehittämällä työaikajärjestelyjä. Loppuvuodesta kilpailutettiin Lakeustalon ja Luontokeskuksen siivouspalvelusopimus.

Kiinteistöpalvelut:

Toimintaa kehitettiin vuoden aikana suunnitelmallisesti erityisesti järjestelmien, energiatehokkuuden, kiinteistöjen kunnonhallinnan sekä palvelukokonaisuuksien osalta.

Kiinteistöpalveluissa käytössä olevia ohjelmistoja ja palveluostoja tarkasteltiin vuoden aikana. Huoltokirjan päivittäminen käynnistettiin loppusyksyllä 2025, ja päivitetyn version valmistuminen ajoittuu keväälle 2026. Kameravalvonnan palveluntuottajan vaihtaminen aloitettiin syksyllä 2025, ja kunnan kiinteistöjen kameravalvontajärjestelmää uudistetaan vaiheittain vuosina 2026–2027. Pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) selvittäminen aloitettiin vuoden 2025 aikana ja työ jatkuu vuonna 2026. Tavoitteena on, että tulevat korjaus- ja perusparannustoimenpiteet voidaan suunnitella ja ennakoida hallitusti. Ennakoivalla suunnittelulla voidaan saavuttaa kustannussäästöjä verrattuna ennalta suunnittelemattomiin korjaustöihin.

Kiinteistöjen tarkastuskierrokset toteutettiin keväällä 2025, ja niitä jatkettiin kesän ja syksyn aikana. Tarkastuksiin osallistuivat kohteiden käyttäjät, kiinteistönhoitajat ja kiinteistöpäällikkö. Kierrosten avulla kartoitettiin kiinteistöjen kuntoa sekä tunnistettiin sekä välittömiä että pidemmän aikavälin korjaustarpeita. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt tarkastettiin yhteistyössä hyvinvointialueen kiinteistömanagerin kanssa.

Energiatehokkuuden parantamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Suurimpien kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmiä käytiin läpi energiansäästömahdollisuuksien tunnistamiseksi, ja työ jatkuu vuonna 2026. Valaistuksia uusittiin, ja muun muassa terveyskeskuksen turvavalistus päivitettiin LED-ratkaisuihin syksyllä 2025. Ojanperän koululla toteutettiin selvityksiä ilmanvaihdon toimivuuden ja energiatehokkuuden parantamiseksi. Kunnan toimipisteissä syntyneen jätteen kierrätysaste oli vuonna 2025 yhteensä 34,33 prosenttia. Sekajätettä kertyi 161,6 tonnia ja kierrätysjakeita 84,4 tonnia, jolloin kokonaisjättemäärä oli 246 tonnia.

Virastomestaripalvelut vakiinnutettiin osaksi kiinteistöpalveluiden palvelukokonaisuutta. Palvelua on tuotettu omistaja-asiakkaan tarpeisiin syyskuusta 2023 alkaen, ja tehtäväkuvaa sekä palvelutarvetta selkiytettiin vuoden 2024 aikana. Vuonna 2025 toimintaa kehitettiin edelleen, ja liikuntapalveluiden osalta sisäliikuntapaikkojen valvonta käynnistettiin keväällä. Ylläpitopalvelut ovat muodostuneet kiinteäksi osaksi virastomestaripalveluja. Lisäksi kiinteistöhuollon toimintaa kehitettiin optimoimalla ruokakuljetuksia Limingan keskuskeittiön ja Tupoksen välillä.

Pieniin investointeihin varattu määräraha kohdennettiin ennalta arvaamattomiin ja kiireellisiin korjaustarpeisiin. Kiinteistökiirroksilla tunnistetut korjauskohteet arvioitiin, ja niiden perusteella suunniteltiin määrärahojen käyttöä. Kevään ja kesän aikana toteutettiin useita rakennusten ylläpitoon ja kunnossapitoon liittyviä toimenpiteitä, kuten paikkamaalauksia, huoltomaalauksia ja pienimuotoisia korjauksia rakennusten kunnon ja turvallisen käytön varmistamiseksi.

Ojanperän koululle kilpailutettiin uudet leikkivälineet sekä olemassa olevien välineiden huolto. Uudet leikkivälineet otettiin käyttöön syksyn aikana. Lisäksi useisiin kiinteistöihin kilpailutettiin sähköautojen latausasemia. Krankka-areenan, terveyskeskuksen ja Ojanperän koulun latausasemat otettiin käyttöön alkusyksystä, ja Tupoksen alueelle suunnitellaan lisälatauspisteiden kilpailutusta.

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024	TA2025	tot %
LIIKEVAIHTO	8 747 866	8 956 668	9 090 848	96 %
Liiketoiminnan muut tuotot	23 608	24 410	0	
Tuet ja avustukset kunnalta	0	2 651	2 651	0 %
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-2 097 357	-2 177 534	-2 250 175	93 %
Palvelujen ostot	-683 511	-660 567	-682 597	100 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 780 868	-2 838 101	-2 932 772	95 %
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 577 773	-1 602 471	-1 707 050	92 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-318 963	-311 288	-320 149	100 %
Muut henkilösivukulut	-44 809	-34 188	-44 071	102 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 941 544	-1 947 947	-2 071 270	94 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 694 451	-1 680 420	-1 679 506	101 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 241 244	-2 456 994	-2 398 441	93 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	113 367	60 267	11 510	985 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	12	992	0	
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	113 379	61 259	11 510	985 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	113 379	61 259	11 510	985 %
Poistoeron lis. (-)/väh.(+)	439 868	439 868	439 868	100 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	553 247	501 127	451 378	

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,0	0,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,0	0,5
Voitto, %	1,3	0,7

Analyysi talouden toteutumisesta

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitoksen liikevaihto jäi talousarviota pienemmäksi. Liikevaihtoa kertyi yhteensä 8,747 miljoonaa euroa, ja toteuma oli 96,2 prosenttia talousarviosta. Vuoden aikana liikelaitos hyvytti omistaja-asiakkaalle vuokra- ja puhtauspalvelumaksuja osittain, koska palvelutuotannon suunnitellut toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempinä.

Materiaalien ja palvelujen menot olivat noin 151 000 euroa pienemmät kuin talousarviossa arvioitiin. Elintarvikekustannuksia pienensivät omistaja-asiakkaan tekemät muutokset palvelujen ostamisessa sekä ateriatuotannon toimintojen keskittäminen. Lämmityskustannukset jäivät arvioitua pienemmiksi, koska alkutalvi oli leuto.

Henkilöstökustannukset olivat noin 129 000 euroa talousarviota pienemmät. Tämä johtui täyttämättömistä tehtävistä sekä organisaatiomuutosten yhteydessä päättyneistä tehtävistä. Lisäksi palvelutuotannossa on pystytty hyödyntämään robotiikkaa, mikä on osaltaan tehostanut toimintaa ja hillinnyt kustannusten kasvua.

Liikelaitoksen tuotot kattoivat kauden tilikauden toteutuneet kulut ja liikeylijäämäksi muodostui 113 367 euroa. Liikelaitos on valtuustoon sitova tilikauden liikeylijäämän/-alijäämän osalta. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu poistoeron lisäämisen (investointivarausten purkamisen) jälkeen 553 247 euroa.

Liikelaitoksen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Omistaja-asiakkaan lähes kaikilla palvelualueilla kohdattiin talouden tasapainottamiseen liittyviä haasteita, jotka heijastuivat myös liikelaitoksen palvelutuotantoon ja henkilöstöön. Liikelaitos tuki omistaja-asiakasta haastavassa taloustilanteessa osallistumalla palvelutuotannon prosessien tarkasteluun sekä toteuttamalla kehittämistoimenpiteitä ja toiminnan uudelleenorganisointia kustannusten hillitsemiseksi.

Ruokapalveluissa kehittämistoimenpiteet kohdistuivat palvelutuotannon rakenteisiin, asiakaslähtöisyyden vahvistamiseen ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Ateriatuotannon organisointia arvioitiin, ja toimintaa keskitettiin Liminganlahden koululle elokuusta 2025 alkaen. Keskittäminen tehosti tuotantoa ja selkeytti toimintamallia.

Ruokahävikin vähentämiseksi jatkettiin systemaattista mittaamista ja seurantaa. Hävikkityö kytkettiin osaksi koulujen arkea muun muassa valtakunnallisen hävikkiviikon ja kestävän kehityksen teematyön kautta. Lisäksi linjastoon jääneen ylijäämäruoan hyödyntämistä edistettiin yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Ympäristövaikutusten vähentämisen painopisteinä olivat ruokahävikin hallinta sekä palvelutuotannon organisointi energiaa, raaka-aineita ja kemikaaleja säästävällä tavalla.

Kiinteistöpalveluissa kehittämistoimet kohdistuivat erityisesti virastomestaripalveluihin, joita mukautettiin vastaamaan omistaja-asiakkaan palvelutarpeita. Lisäksi tarkasteltiin ruokapalveluiden kuljetusprosessien optimointia resurssien tarkoituksenmukaisen käytön ja logistisen sujuvuuden parantamiseksi.

BEM-huoltokirjan päivittäminen aloitettiin loppuvuodesta 2025, ja työ jatkuu vuonna 2026. Huolto-ohjelman päivityksen tavoitteena on suunnitelmallisen huollon vahvistaminen, ennakoivan kunnossapidon helpottaminen ja kiinteistöjen elinkaaren pidentäminen. Kiinteistöpalveluissa tehtiin lisäksi uusi huoltosopimus

leikkivälineiden ylläpidosta, ja talvikunnossapito kilpailutettiin yhteistyössä kunnallistekniikan liikelaitoksen kanssa. Kiinteistöjen vuosihuollot toteutettiin suunnitellusti vuoden aikana.

Liikelaitoksen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoivat kuntalaiset

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteutuminen 2025
Hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteuttaminen	Koululounaan ruokailevien % osuus kasvaa	Tilanne paranee kouluterveyskyselyssä 2025	Toteutui (THL kouluterveyskysely 8.9- Ilk 2025 53 % (71 %) Lukio 2025 65% (64 %) Kouluruokakyselyssä tilanne parantui (72 % päivittäin, 19 % 3-4 viikossa))

Talouden tasapaino ja johtaminen

Tavoite	Mittari	Tavoite 2025	Toteutuminen 2025
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Liikeliijäämä	Liikeliijäämä toteutuu talousarvion mukaisesti	Toteutui (TA2025: 11 510 euroa vs. TP2025: 113 367 euroa)
	Palvelusopimusten ylläpitäminen	Sopimuksen mukainen palvelu	Ei toteutunut (Sopimusten loppuun saataminen kesken / sopimusten mukainen palvelu toteutui)
Palveluiden digitalisaatio ja automatisointi	Sisäisen laskutuksen automatisointi	Toiminnan ohjausjärjestelmän hyödyntäminen	Toteutui (Toimintaa on kehitetty nykyisellä järjestelmää hyödyntäen)
Hyvinvoiva, osaava ja kehityshakuinen henkilöstö	Sairauspoissaolopäivät /työntekijä	Sairauspoissaolojen määrä < 15 pv/tt	Toteutui (12,2 päivää/työntekijä)
	Keskimääräinen eläköitymisikä	> 64 vuotta	Toteutui (Ei eläköitymisiä 2025)
	Henkilöstökysely	Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Kysely toteutettu vuonna 2025

Oikea-aikainen, avoin ja moni-kanavainen viestintä	Julkaisujen määrä eri kanavissa	Jokainen yksikkö viestii toiminnastaan vähintään 1 x / viikko	Toteutui (Ruokalista-julkaisut 1/vko, palvelualueen muut julkaisut)
--	---------------------------------	---	--

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Liikelaitoksessa panostetaan suunnitelmallisesti henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan tutkintoon johtaviin koulutuksiin osallistumalla esimerkiksi oppisopimuksella oman ammattialansa tutkinnon suorittamiseen. Henkilöstön kouluttaminen on edennyt koulutussuunnitelman mukaisesti. Henkilöstötyytyväisyys pysyi hyvällä tasolla myös isojen muutosten keskellä.

Työhyvinvointikysely toteutetaan, joka toinen vuosi. Viimeisin kysely toteutettiin alkuvuodesta 2025 ja sen tulosten pohjalta henkilöstöä osallistettiin kehittämiskohteiden tunnistamiseen. Kyselyn perusteella esiin nousivat seuraavat kehittämisteemat:

- Työyhteisössä huolehditaan perehdyttämisestä
- Olen innostunut työstäni
- Tiedän saavani tukea työnantajalta, jos työkykyni on heikentymässä

Henkilöstö osallistui työpajoihin, joissa tarkasteltiin työhyvinvointikyselyn tuloksia ja etsittiin konkreettisia kehittämiskeinoja esiin nousseisiin osa-alueisiin. Työpajatyöskentely tarjosi rakenteellisen ja osallistavan foorumin yhteiselle keskustelulle sekä ratkaisujen tunnistamiselle. Tavoitteena on vahvistaa työhyvinvointia arjen toiminnassa ja luoda edellytyksiä pitkäjänteiselle kehittämistyölle koko organisaatiossa. Kehittämistyön tuloksia jalkautetaan vuoden 2026 aikana.

Kiinteistöpalveluiden palvelualueella kaksi henkilöä suoritti ammattitutkinnon oppisopimuskoulutuksena työn ohessa. Esihenkilöiden osaamista on kehitetty johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon avulla, vuoden 2025 aikana kaksi henkilöä suoritti tämän tutkinnon. Lisäksi ateriapalveluiden henkilöstölle on järjestetty koulutusta vaihtoehtoisten proteiinien hyödyntämisestä ruoanvalmistuksessa.

Vuosittainen seutukoulutuspäivä järjestettiin kesäkuussa yhteistyössä ympäristökuntien kanssa ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstölle. Koulutuspäivän teemoina olivat vastuullisuus, osaamisen kehittäminen sekä työturvallisuuden ja ergonomian huomioiminen omassa työssä. Puhtauspalveluiden henkilöstöä osallistui syksyllä järjestettävään Taitopäivä koulutukseen.

Vakituudesta henkilöstöstä jokainen on osallistunut henkilökohtaiseen kehityskeskusteluun. Navisecin tietoturvakoulutuksen on liikelaitoksen henkilöstö suorittanut 100 %:sti.

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitoksessa työskentelee yhteensä 49 työntekijää, joista 87,8 % on vakituudessa työsuhteessa. Henkilöstöstä 79,3 % on naisia, ja keski-ikä on 49 vuotta. Suurin ikäryhmä henkilöstöstä on 45-49 vuotiaat. Vuoden 2025 alussa rekrytoitiin kaksi vastuuhenkilöä, joista toinen täytettiin

ulkoisella rekrytoinnilla ja toinen sisäisen uudelleenorganisoinnin kautta. Kaikkiin avoimiin tehtäviin saatiin kiitettävästi työhakemuksia.

Sairauspoissaolojen määrä oli 12,2 päivää työntekijää vuonna 2025. Poissaolojen määrä laski vuoden 2024 (753 päivästä) 595 päivään.

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos

Henkilöstömäärä 31.12.2025	TA 2025	TP 2025	Erotus TP2025-TA2025
Vakinaiset, lkm.	43	43	0
Määräaikaiset, lkm	5	6	1
Sijaiset, lkm	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	0	0	0
Henkilöstö yhteensä	48	49	1

Eläkkeelle jäänti (tehtävä)	TA 2025	TP 2025
kiinteistönhoitaja	1	1
kokki		
ruokapalvelutyöntekijä		
laitoshuoltaja		1

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitosten johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 553 247 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien yli- /alijäämätilille.

Limingan kunta**Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos****LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA****1.1.-31.12.2025****1.1.-31.12.2024****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

Liikelyijäämä (-alijäämä)	113 367	60 267
Poistot ja arvonalentumiset	1 694 451	1 680 420
Rahoitustuotot ja -kulut	12	992

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-569 979	-108 641
Rah.osuudet inv.menoihin	0	6 000
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	1 237 850	1 639 037

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**Antolainauksen muutokset**

Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0
-------------------------------------	---	---

Lainakannan muutokset

Oman pääoman muutokset	0	0
------------------------	---	---

Muut maksuvalmiuden muutokset

Saamisten muutos kunnalta	-89 599	-94 685
Saamisten muutos muilta	-37 667	7 184
Korott. velkojen muutos kunnalta	-1 170 359	-1 354 209
Korott. velkojen muutos muilta	59 775	-197 328
Rahoituksen rahavirta	-1 237 850	-1 639 037

RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0
--------------------	---	---

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT**2025****2024**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	4 315	3 181
Investointien tulorahoitus, %	317,2	1 695,9
Lainanhoitokate	0	0
Quick ratio	0	0
Current ratio	0	0

INFORMATIIVINEN TIETO

Yhdystili 31.12.	529 223	439 624
Yhdystili 1.1.	439 624	344 939
Yhdystilin muutos	89 599	94 685

Limingan kunta
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos

LIIKELAITOKSEN TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	53 812	57 517
Rakennukset	35 072 908	36 144 600
Kiinteät rakenteet ja laitteet	361 914	414 694
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	35 488 634	36 616 811
Sijoitukset		
Muut saamiset	3 705	0
Sijoitukset yhteensä	3 705	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	35 492 339	36 616 811
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 927	21 682
Muut saamiset	714 781	572 760
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	721 708	594 442
Saamiset yhteensä	721 708	594 442
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	721 708	594 442
VASTAAVAA	36 214 047,41	37 211 252,41

31.12.2025

31.12.2024

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	300 000	300 000
Edell tilikausien yli-/alijäämä	1 379 760	878 633
Tilikauden yli-/alijäämä	553 247	501 127
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 233 007	1 679 760

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET

Poistoero	9 679 526	10 119 395
-----------	------------------	-------------------

VIERAS PÄÄOMA**Lyhytaikainen**

Ostovelat	450 652	395 500
Muut velat	23 545 078	24 711 660
Siirtovelat	305 783	304 937
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	24 301 514	25 412 098
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 301 514	25 412 098

VASTATTAVAA**36 214 047****37 211 252****LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT****2025****2024**

Omavaraisuusaste, %	32,9	31,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	277,1	282,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 933	1 380
Lainakanta 31.12. 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	8	12
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	1	1
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitoksen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tulojen ja menojen kohdistamisessa tilikaudelle on noudatettu suoriteperustetta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liikevaihto

	2025	2024
Ruokapalvelut	1 741 717	1 730 737
Puhtauspalvelut	971 271	1 013 375
Kiinteistöpalvelut	6 034 879	6 212 557
Liikevaihto yhteensä	8 747 866	8 956 668

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2025	2024
Yhdyskuntapalvelut	8 771 474	8 983 729
Toimintatuotot yhteensä	8 771 474	8 983 729

Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	5 004	8 310
Muiden palvelujen ostot	678 507	652 257
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	683 511	660 567

Erittely poistoeron muutoksista

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	439 868	439 868
Suunnitelman mukaisten ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0	0
Poistoeron muutokset yhteensä	439 868	439 868

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	57 517	36 144 600	414 694	0	0	36 616 811
Lisäykset tilikauden aikana	0	470 120	0	0	99 860	569 979
Siirrot erien välillä	-3 705	99 860	0	0	-99 860	-3 705
Tilikauden poisto	0	-1 641 671	-52 780	0	0	-1 694 451
Poistamaton hankintameno 31.12.	53 812	35 072 908	361 914	0	0	35 488 634
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 812	35 072 908	361 914	0	0	35 488 634
Olennaiset lisäpoistot	0	0	0	0	0	0
Erittely olennaisista lisäpoistoista						

Maa- ja vesialueet erittely

	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	53 812	57 517
Muut maa- ja vesialueet	0	0
Maa- ja vesialueet yhteensä	53 812	57 517

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	
	Saamiset konserniyhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0	0
Siirrot erien välillä	3 705	3 705
Hankintameno 31.12.	3 705	3 705
Arvonlennukset	0	0
Arvonkorotukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 705	3 705

Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta				
Muut saamiset*	0	529 223	0	439 624
Yhteensä	0	529 223	0	439 624
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	4 312
Yhteensä	0	0	0	4 312
Saamiset yhteensä	0	529 223	0	443 935

*) Muut saamiset kunnalta koostuvat yhdystilistä

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Oman pääoman erittely**

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	300 000	300 000
Peruspääoma 31.12.	300 000	300 000
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 379 760	878 633
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 379 760	878 633
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	553 247	501 127
Oma pääoma yhteensä	2 233 008	1 679 760

Erityy poistoerosta

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	9 679 526	10 119 395
Verotuspoistoihin liittyvät poistoero	0	0
Poistoero yhteensä	9 679 526	10 119 395

Vieras pääoma

	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat kunnalle				
Muut velat*	0	23 517 932	0	24 688 290
Yhteensä	0	23 517 932	0	24 688 290
Velat tytäryhteisölle				
Ostovelat	0	17 907	0	27 004
Yhteensä	0	17 907	0	27 004
Vieras pääoma yhteensä	0	23 535 839	0	24 715 294

*) Muut velat kunnalle koostuvat yhdystilistä

Muiden velkojen erittely

	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	0	0
Muut velat	23 545 078	24 711 660
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	23 545 078	24 711 660
Muut velat yhteensä	23 545 078	24 711 660

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotukset	268 928	267 851
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	0	1 297
Muut menojäämät	36 855	35 789
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	305 783	304 937
Siirtovelat yhteensä	305 783	304 937

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HTV/2 (palkallinen htv)	2025	2024
Hallinto	1	1
Ruokapalvelut	17,6	17
Puhtauspalvelut	24,1	24,4
Kiinteistöpalvelut	6,1	6,1
Yhteensä	48,8	48,5

Henkilöstökulut

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	1 941 544	1 947 947
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	1 941 544	1 947 947

Vakuuksia ja vastuita koskevat liitetiedot

Vuokravastuut

	2025	2024
Leasingvastuut yhteensä	8 346	11 777
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 482	4 926
Yhteensä	8 346	11 777

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

LIMINGAN KUNTA

Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Limingassa 30. päivänä maaliskuuta 2026

Pekka Rajala, kunnanjohtaja

Kristian Ruotsalainen, kunnanhallituksen varapj.

Jani Junes, kunnanhallituksen jäsen

Asko Laukkanen, kunnanhallituksen varajäsen

Arja Porkka, kunnanhallituksen jäsen

Juho Pakaslahti, kunnanhallituksen puheenjohtaja

Tiina Hintikka, kunnanhallituksen jäsen

Senja Kovaniemi, kunnanhallituksen jäsen

Marko Pietilä, kunnanhallituksen jäsen

Kaisa-Johanna Yli-Tokola, kunnanhallituksen jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Limingassa ____ päivänä _____ kuuta 2026

BDO Oy

Jyri Pesonen, KHT, JHT

LIMINGAN KUNTA

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpito-aineistoista

päiväkirja MonetArkisto sähköinen arkisto

pääkirja MonetArkisto sähköinen arkisto

tasekirja erikseen sidottuna

palkka-aineisto atk-listoina

tase-erittelyt atk-tulosteena

10	Kirjaston kassa
30	Pankkitositteet
32	Ostolaskut P2P
34	Hyvitysten kohdistus OSRE
35	Ostolaskujen maksut
40	Myren viitesuoritukset
41	Myre käsintallennetut suoritukset
42	Intime yleislaskutus
44	Intime Web-laskutus heti
46	Suoritukset/Perintätsto
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu
48	Sopimuslaskutus
49	Korkolaskut
52	Effica päivähoito
53	Koki tontinvuokrat
55	Hellewi kansalaisopist.laskutu
63	eMemo Payment
75	Sisäiset laskut JAMIX
80	Web-muistiotosite
81	Käsinkirjatut muistiotositteet
82	Matkalaskut
84	Palkkatositteet
85	Luottotappiot
86	Hyvitysten kohdistus MYRE
87	Sumu-poistot
88	Käyttöomaisuuden luovutukset
89	Poistoeron muutokset
91	KP laskennalliset
93	SL Laskennalliset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallis
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laske
T2	Avaustaseen muutos

Kunnan tasekirja, tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus säilytetään pysyvästi. Muiden tilinpäätös-asiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä siten, että kirjanpito-kirjat ja tililuettelo säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet, liike-tapahtumia koskeva kirjeenvaihto, tase-erittelyt ja muu kirjanpitoaineisto säilytetään vähintään 6 vuotta.

Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Eu-hankkeiden tositteet säilytetään vähintään 10 vuotta ohjelmakauden viimeisestä maksatuksesta tai hankepäätösten määräämän ajan.

LIMINGAN KUNTA

Tilikartta

TILIKARTTA 2025

TOIMINTATUOTOT

Myyntituotot

Myyntituottoihin kuuluvat tuotot palveluista ja tavaroista, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset peittävään hintaan sekä liiketoiminnan suoritteista perityt korvaukset.

3001 Vesi- ja jätevesimaksut

3003 Vesihuollon liittymismaksut

3010 Myyntituotot muilta. Yksityishenkilöt, yritykset, seurakunnat jne.

3015 Myyntituotot kunnilta

3017 Energiahuollon liittymismaksut

3020 Myyntituotot kuntayhtymiltä

3025 Myyntituotot valtiolta

3030 Puhelinlaitoksen myyntituotot

3037 Puhelinlaitoksen liittymämaksu

3040 Joukkoliikenteen myyntituotot

3050 Jätteen kulj. ja käsitt. myyntituotot

3060 Muut liiketoiminnan tuotot

KORVAUKSET VALTIOLTA

3080 Amm.koul.rahoitus valtiolta

3087 Lomituspalvelukorvaukset

3089 Eläinlääkintähuollon valv.korv

3099 Muut korvaukset

KORVAUKSET KUNNILTA JA KUNTAYHTYMILTÄ

3100 Kotikuntakorvaukset: Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaustulot (valtionosuudet). Tuottaminen ei perustu kuntien keskinäiseen sopimukseen yhteistoiminnasta.

3105 Aikaisemman kotikunnan korvaukset

3110 Jäsenkuntien maksuosuudet ja korvaukset. Sopimusperusteisen yhteistoiminnan perusteella kunnan toiselta kunnalta saamat korvaukset

3115 Muut yhteistoimintakorvaukset: Perustuvat keskinäiseen sopimukseen

MUUT MYYNTITUOTOT

Ateriamaksut, julkaisujen sekä karttojen myyntitulot, lippupalvelutulot, työterveyshuollon maksut, oppisopimuskoulutuksesta saadut tulot koulutuksen järjestäjältä (kuntayhtymä/ oppilaitos).

3130 Työterveyshuollon myyntituotot

3132 Täyskustannuskorvaukset pakollisista vakuutuksista

3135 Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvaus

3139 Myyntituotot henkilökunnan aterioista

3140 Muut myyntituotot: Esim. julkaisujen ja karttojen myyntitulot yms

31519 SIS Hallintopalvelut

31529 SIS It-palvelut

Maksutuotot

Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä palveluista ja tavaroista, joiden hinnoittelussa ei ole pyritty kattamaan kaikkia tuotantokustannuksia tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa.

3200 Yleishallinnon maksut

ASIAKASMAKSUT

3261 Muut sosiaalitoimen maksut: Esim. varhaiskasvatusmaksut

3270 Lukukausimaksut

3275 Muut opetus- ja kult.t.maks.: Esim. liikuntatilojen käyttömaksut

3280 Suunnittelu- ja mitt.t.maks

3285 Rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut

3286 Maankäyttö ja kehittämiskorv.

3287 Muut yhdyskuntap.maksut

3290 Pysäköintimaksut

3293 Lomituspalvelumaksut

3294 Muut palvelumaksut

Tuet ja avustukset

Tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteiden myynnistä eivätkä rahoitusosuutta investointimenoon.

3300 Työllistämistuki

3310 Maakunnan kehittämisraha

3315 EU-tuki kunnan kehittämisprojekteihin: Vain suoraan EU:sta tai koordinaattorilta tulevat suoritukset

3320 Yhdistymisavustukset

3325 Koulumatkatuki: Lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilaan koulumatkatuki niissä tapauksissa, kun KELA hakemuksesta maksaa korvauksen ylläpitäjälle

3326 Tuet ja avustukset Kelalta: Esim. korvaukset työterveyshuollon järjestämisestä

3327 Valtion korvaus kuntouttavasta työtoiminnasta

3330 Muut tuet ja avustukset: Hakemuksesta myönnetty avustukset

3332 Muut tuet ja avustukset valtio

3334 Palkkatuki

Muut toimintatuotot

VUOKRATUOTOT

- 3410** Asuntojen vuokrat
- 3420** Muiden rakennusten vuokrat
- 3430** Maa- ja vesialueiden vuokrat
- 3450** Koneiden ja laitteiden vuokrat
- 3460** Muut vuokratuotot

MUUT TOIMINTATUOTOT

- 3501** Pysäköintivirhemaksut
- 3510** Käyttöomaisuuden myyntivoitot: Myyntivoitto ja -tappio -tilille tehdään kirjauksia ainoastaan käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelmassa. Myydessään käyttöomaisuuttaan osastojen tulee ilmoittaa myydyn hyödykkeen tunnistetiedot talousjohtajalle, jotta käyttöomaisuuskirjanpito voidaan pitää ajan tasalla ja syntyneet myyntivoitot ja -tappiot voidaan laskea.
- 3520** Oppilaan omavastuu matkakustannuksista
- 3526** Tarvehark ja enn.ehk toim.takp
- 3530** Muut tuotot
- 3531** Muut tuotot liikelaitoksilta
- 3540** Perintämaksu

Valmistus omaan käyttöön

- 3600** Valmisteverastojen muutos: Varastojen muutos -tiliä käytetään ainoastaan vaihto-omaisuuden tasetilejä vastaan. Käytetään vain tilinpäätösviennissä tai inventaarissa.
- 3700** Valmistus omaan käyttöön: Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelman oikaisua, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tilikauden tulokseen eliminoidaan silloin, kun käyttöomaisuuden valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin. Aktivoitu hankintameno ei saa sisältää olennaista sisäistä katetta.

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut

PALKAT JA PALKKIOT

- 4000** Vakinaisten palkat ja palkkiot: Vakinaisessa virka- tai työsuhteessa olevien peruspalkat, kokemus-/ palvelulisiä, määrävuosisia/ -korotukset ja henkilökohtaiset lisät sekä lomakorvaukset ja loma-ajan palkka, sairaus-, äitiys- ja tapaturma-ajan palkat
- 4001** Sijaisten palkat ja palkkiot: Palkallisella virkavapaalla/ työlomalla olevien viranhaltijoiden/ työsopimussuhteisten sijaisten palkat. Avoimen viran ja toimen hoitajien palkat. Viranhaltijoiden/ työsopimussuhteisten sijaisten palkat, jos vakinainen viran-/ toimenhaltija on palkattomalla virkavapaalla/ työlomalla.

4002 Määräaikaisten palkat ja palkkiot: Erilliseen määräaikaiseen tehtävään palkattujen palkat, muut kuin sijaisten palkat esim. kausiluonteiset työt ja projektitehtävät

4003 Työllistämistuella palkatut

4030 Erilliskorvaukset: Kuukausipalkkaisten työaika korvaukset, vuosiloma- ja sairauslomalisät, asunnon ja työpaikan väliset verolliset matkakorvaukset

4040 Tunti- ja urakkapalkat

4051 Sosiaalipalkkalisät

4070 Luottamushenkilöiden palkkiot

4075 Kokouspalkkiot

4085 Muut palkkiot ulkopuolisille: Siviilipalvelusmiehille maksettavat päivärahat, ateriakorvaukset, vuokrat ym. korvaukset. Ko. korvauksista ei suoriteta ennakonpidätyksiä eikä sotu-maksuja

4090 Jaksotetut palkat ja palkkiot: Sisältää lomapalkkajaksotuksen ja tuntipalkkojen jaksotukset ao. tilikausille

4095 Aktivoidut palkat

4999 Palkkojen virhetili

HENKILÖSIVUKULUT

Henkilöstökuluihin ei merkitä henkilöstölle sellaisenaan luovutettuja tavaroita ja ostopalveluina hankittuja lopputuotteita kuten merkkipäivä- ja kannustelahjoja, osanotto- ja kilpailumaksuja, pääsy- ja alennuslippuja liikuntahalleihin ja kulttuuritilaisuuksiin. Ne kirjataan luonteensa mukaiseen kululajiin.

ELÄKEKULUT

4100 KuEL -palkkaperusteinen maksu: Eläkevakuutuslaitoksille maksettava varsinainen työnantajan palkkaperusteinen eläkevakuutusmaksu, joka määräytyy työntekijän ansioiden perusteella sekä vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut

4101 KuEL -eläkemenoperusteinen maksu

4102 KuEL -VARHE maksu

4103 KuEL -tasausmaksu

4110 Muut työeläkemaksut

4111 VaEL -maksu

4112 TyEL -maksu

4130 Jaksotetut eläkekulut

4135 Aktivoidut eläkekulut

MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT

4151 Työnantajan sosiaaliturvamaksu

4160 Työttömyysvakuutusmaksut

4170 Tapaturmavakuutusmaksut

4180 Muut sosiaalivakuutusmaksut

4185 Taloudellinen tuki

4190 Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut

4200 Aktivoidut sosiaalivakuutusmaksut

HENKILÖSTÖKORVAUKSET JA MUUT HENKILÖSTÖMENOJEN KORJAUSERÄT

Henkilöstökorvauksen tilit ovat menonoikaisutilejä, jotka oikaisevat tuloslaskelmassa Palkat ja palkkiot – tiliryhmää.

4230 Sairausvakuutuskorvaukset

4240 Tapaturmakorvaukset

4250 Muut kansaneläkelait. korvaukset

4260 Muut henkilöstömenojen korj.er

Palvelujen ostot

ASIAKASPALVELUJEN OSTOT

Asiakaspalvelut ovat kuntalaisille tarkoitettuja lopputuotepalveluja, joita kunta ostaa muilta palvelujen tuottajilta. Asiakaspalveluista maksetaan täysi korvaus joko sopimukseen perustuen, maksuosuutena kuntayhtymälle tai ns. kotikuntakorvauksena.

4300 Asiakaspalvelujen ostot valtiolta: Esim. Valteri koulu

4301 Asiakaspalvelujen ostot valinnanvapaus

4310 Asiakaspalvelujen ostot kunnilta: Esim. sairaalakoulu, terveydensuojelun maksut, elintarvikevalvonnan maksut

4320 Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä: Jäsenkunnan maksuosuudet kuntayhtymän käyttömenoihin

4330 Asiakaspalveluiden ostot muilta

4338 Päivähoidon palvelusetelit: Yksityiselle palveluntuottajalle maksettavat päivähoidon palvelusetelimenot

4339 Kotikuntakorvaukset

MUIDEN PALVELUJEN OSTOT

Kunnan suoritetuotannossaan käyttämiä palveluja. Henkilöstölle hankitut sosiaali- ja terveys-, opetus- ja kulttuuripalvelut.

4340 Toimisto- ja pankkipalvelut: Esim. tekstinkäsittely-, monistus-, postitus-, ja lähetti-, ja kuriiri-, lautakunta- ja käännöspalvelut.

4345 IT-palvelut: IT-henkilöstötyö esim. IT-konsulttipalvelut, ohjelmistojen ylläpito- ja tukityö. Palveluna ostettavat ohjelmisto- ja järjestelmäpalvelut. IT-laitevuokrat kirjataan tilille 4840 = Koneiden ja laitteiden vuokrat

4346 Rahoitus- ja pankkipalvelut

4348 Vuokratyövoima

4350 Painatukset ja ilmoitukset: Painatus-, ilmoitus-, mainos- yms. menot

4355 Tiedotustoiminta: Intranet, kuntatiedote

4361 Postipalvelut

4362 Puhelinpalvelut

4370 Vakuutukset

4380 Puhtaanapito- ja pesulapalvelut: Puhtaanapitoon kuuluvat viemäri- ja jätevesihuolto (jätevesimaksut), jätehuolto (jätehuoltomaksut), rakennusten puhdistus- ja siivouspalvelut. Pesulapalveluihin kuuluvat esim. vaatteiden pesu ja huolto

- 4390** Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut: Urakoitsijoille maksetut urakkasummat, rakennusten, kiinteistöjen ja niihin kuuluvien kiinteiden laitteiden korjauksesta ja kunnossapidosta maksetut korvaukset, hissihuolto-, nuohous- yms. maksut
- 4391** Teiden talvikunnossapito
- 4400** Koneiden, kaluston, laitteiden ja rakennusten kunnossapito: Koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden kunnossapito-, huolto- ja korjauspalveluiden ostot, kopiokoneiden huoltosopimukset
- 4410** Majoitus- ja ravitsemuspalvelu: Esim. hotelli- ja ravintolapalvelut, virka- ja työehtosopimusten mukaiset ateriakorvaukset
- 4415** Henkilöstön matkakulut: Kilometrikorvaukset, juna-, lento- ja muut liput
- 4420** Matkustus- ja kuljetuspalvelut: Henkilökuljetukset ja oppilaskuljetukset
- 4430** Sosiaali- ja terveystalvet: Esim. henkilöstön terveydenhuoltopalvelut
- 4440** Opetus- ja kulttuuripalvelut: Teatteri- ja orkesteriliput. Kurssi-, osallistumis- ja ilmoittautumismaksut. Ei matkakustannukset ja päivärahat. Myös sellaisten luennoitsijoiden ja opettajien palkkiot, joista ei peritä ennakonpidätystä eikä suoriteta sosiaaliturvamaksua
- 4460** Muut palvelut: Kaikki ne palveluiden ostosta aiheutuvat menot, jotka eivät kuulu tiliryhmän edellä mainittuihin muihin kohtiin. Mm. pääsymaksut uima- ja liikuntahalleihin, tekijänoikeusmaksut, katsastusmaksut, vartiointipalvelu, asiapapereiden tuhoaminen, vapaaehtoistyö, sovittelun korvaus, murtohälytys, liikuntatukiasia (Smartum)
- 4480** Aktivoidut palvelujen ostot
- 4485** Osuus verotuskustannuksiin
- 4488** Muut yhteistoimintaosuudet: Pohjois-Pohjanmaan liitto, kuntaliitto, kunnallinen työmarkkinalaitos, kuntayhtymien palkolliset jäsen-/ tasausmaksuosuudet ym. osuudet, jotka eivät ole asiakaspalvelujen ostoja ja joita ei voida lukea mihinkään yllä olevaan muiden palvelujen ostot -menolajiin
- 43459** SIS It-palvelut: Talousosasto kirjaa kerran kuukaudessa sisäisen IT palvelun kulut. Kulu sisältää tietokoneiden leasing vuokrat, verkko-, tuki- ja lisenssimaksut. Kulut kirjataan €/kone. Opetustoimen (oppilaiden) koneilla muita edullisempi hinnoittelu

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

AINE-, TARVIKE- JA TAVARAOSTOT KÄYTTÖÖN

Käytettäessä tätä vaihtoehtoa tapahtuu kirjaaminen suoraan ao. toimintayksikön kuluksi.

- 4500** Toimisto- ja koulutarvikkeet: Kirjoitustarvikkeet, lomakkeet, kirjekuoret, arkistokansiot, askarteluvälineet ja -aineet, kopiopaperit
- 4501** Ateriapalvelutarvikkeet
- 4510** Kirjallisuus: Kaikki kirjat (myös oppikirjat) ja kirjastoaineisto, sanoma- ja aikakauslehdet, kartat, esitteet, cd-levyt ym.
- 4520** Elintarvikkeet: Ruoka-aineet ja ruoanlaitossa tarvittavat muut aineet ja pienehköt tarvikkeet, yksityishenkilöltä ostetut marjat, perunat yms.
- 4530** Vaatteisto: Esim. kengät, sisustustekstiilit, liinavaatteisto, suojavaatteet, kertakäyttövaatteet ja muut tekstiilivalmisteet, langat, kankaat, myös opetusmateriaalina käytetyt tekstiilivalmisteet
- 4540** Lääkkeet
- 4541** Hoitotarvikkeet: Mm. kertakäyttökäsineet, ensiapukaapin tavarat
- 4550** Siivous- ja puhdistusaineet: Siivous- ja puhdistusvälineet ja -tarvikkeet kuten pesu- ja puhdistus- ja kiillotusaineet, saniteettitarvikkeet

4560 Poltto- ja voiteluaineet: Ajoneuvojen, koneiden jne. poltto- ja voiteluaineet, ei lämmitykseen kuuluvia poltto- ja voiteluaineita

4570 Lämmitys: Lämmön hankinta, lämmitysaineet apuaineineen, lämmitystarvikkeet

4571 Sähkö: Sähkö ja sähkön käyttöön liittyvät tarvikkeet kuten lamput, sulakkeet yms.

4572 Vesi: Jätevesimaksut kuuluvat tilille 4380 = puhtaanapito- ja pesulapalvelut

4580 Kalusto: Kertapoistoksen kaluston ja välineistön hankinta. Esim. irtokalusteet, lelut, pelit, puhelimet, kuulokkeet

4590 Rakennusmateriaali: Rakennusaineet ja -tarvikkeet kuten sora, sementti, puuaines, tiilet, naulat, tapetit, maalit, lakat, lvi-tarvikkeet ym.

4600 Muu materiaali: Kaikki ne menot aineiden ja tarvikkeiden ostoista, joita ei voida kirjata muihin edellä oleviin materiaalin ostojen alakohtiin

4690 Aktivoidut aineet ja tarv.

Avustukset

4700 Lasten kotihoidon tuki: Lasten kotihoidon tuella tarkoitetaan lasten kotihoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettava tukea, johon voi kuulua hoitoraha ja hoitolisä. Tehtävää hoitaa KELA ja kunta korvaa lain nojalla maksetusta tuesta KELA:lle aiheutuneet kustannukset.

4701 Kuntouttavan työtoiminnan toimintaraha

4705 Yksityisen hoidon tuki

4707 Yksityishoidon kuntalisä

4729 Koulumatkatuki: Lukion tai ammattioppilaitoksen oppilaalle koulumatkakustannusten rahana maksettu oppilaan omavastuuosuus

4739 Muut avustukset kotitalouksille: Kotitalouksille maksetut muut avustukset esim. erilaiset apurahat tai korvaus itse järjestetystä maatalouslomituksista

4740 Avustukset yhteisöille: Erilaisille yhdistyksille, seuroille yms. maksettavat toiminta-avustukset

4745 Työmarkkinatuen kuntaosuus

Muut toimintakulut

VUOKRAT

4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat

4820 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat

4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat: Esim. kopiokonevuokrat, leasing sopimuksella hankitut laitteet

4860 Muut vuokrat

VÄLILLISET VEROT

4900 Välilliset verot: Ajoneuvovero, dieselvero, leimavero, arvonnäkövero omasta käytöstä tai luontoiseturatoista jne.

VÄLITTÖMÄT VEROT

4910 Välittömät verot: Muut välittömät verot esim. toiselle kunnalle maksettava kiinteistövero ja metsänhoitomaksu

MUUT KULUT

4901 Myyntisaamisten luottotappiot

4930 Takaustappiot

4940 Muut kulut

4941 Jäsenmaksut

4945 Työosuusraha

4960 Pysyvien vastaavien myyntitappiot

4970 Myyntisaamisten luottotappiot: Myynti- ja maksutuottoihin liittyvät luottotappiot

4990 Aktivoidut muut kulut

VEROTULOT

5000 Kunnan tulovero

5100 Kiinteistövero

5200 Osuus yhteisöveron tuotosta

VALTIONOSUUDET

5501 Kunnan peruspalveluiden valtionosuus

5502 Verotulojen tasaus

5503 Järjestelmämuutoksen tasaus

5701 Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet

5801 Harkinnanvarainen valt.os.kor.

5850 Muut valtionosuudet

RAHOITUSOSA

Rahoitustuotot

KORKOTUOTOT

Korkotuotoissa ilmoitetaan lainasaamisista sekä muista sijoituksista ja talletuksista saadut korkotuotot suoriteperusteen mukaisesti jaksotettuna.

6000 Korkotuotot antolainoista ulko

6040 Korkotuotot sij. ja tall.

6080 Maksuliikennetilien korot

OSINKOTUOTOT

6100 Osinkotuotot ja osuusp.om.kor.

6120 Verotilityst.korot ja korotuks

6130 Viivästyskorot

6170 Muut rahoitustuotot

Rahoituskulut

KORKOKULUT

6210 Korkokulut lainoista ulkop

Muut rahoituskulut

6310 Verotilitysten korot

6320 Viivästyskorot ja korotukset

6380 Muut rahoituskulut

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

POISTOT

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Lisäpoisto, joka tehdään sen takia, että hyödykkeen tulonodotukset tai palvelutuotantokyky ovat heikentyneet olennaisesti, merkitään suunnitelman mukaiseksi poistoksi. Olennainen lisäpoisto on eriteltävä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

7100 Poistot aineettomista oikeuksista

7110 Poistot tietokoneohjelmista

7120 Poistot muista pitkävaikutteisista menoista

7130 Poistot rakennuksista

7140 Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista

7150 Poistot koneista ja kalustosta

7160 Poistot muista aineellisista hyödykkeistä

KERTALUONTEISET POISTOT

7210 Muut lisäpoistot

ARVONALENTUMISET

7230 Pys.vast.arvonalentumiset

7250 Arvonalentumisten palautumiset

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Aiheutuvat ei-säännönmukaisesta toiminnasta, ei hallintokuntien käytössä. Satunnaisia eriä ovat: tavanomaisesta poikkeavat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistusosuuksien luovuttamisesta tai näiden yhteisöjen purkamisesta aiheutuneet tuotot ja kulut, saadut ja annetut akordit, sekä konserniavustukset, vahingonkorvaukset, sopimussakot sekä vakuutusturvan ylittäneet kertaluonteiset vahingot.

- 8000** Käyttöomaisuuden myyntivoitot
- 8010** Omistusosuuksien luovutus.
- 8020** Vah.korv.takauskorv.sop.sakot
- 8030** Saadut akordit ja konserniav.
- 8040** Kirj.käyt.muut.aih.oikaisut
- 8050** Muut satunnaiset tuotot
- 8100** Käyttöomaisuuden myyntitappiot
- 8110** Omistuos. luovutukset
- 8120** Vah.korv.tak.korv.sop.sakot
- 8130** Annetut akordit ja kons.avustu
- 8140** Kirj.käyt.muut.aih.oik.
- 8150** Muut satunnaiset kulut

POISTOERON MUUTOKSET

- 8500** Poistoeron lisäys (-)
- 8510** Verotuksen poistoeron lisäys (-)
- 8550** Poistoeron vähennys (+)
- 8560** Verotuksen poistoeron vähennys (+)

VARAUSTEN MUUTOS

- 8600** Varausten lisäys (-)
- 8650** Varausten vähennys (+)

RAHASTOJEN MUUTOS

- 8700** Rahastojen lisäys (-)
- 8750** Rahastojen vähennys (+)

Arvonlisävero (ALV)

Arvonlisävero eli lyhyemmin alv (voidaan lyhentää myös ALV tai alv.) on kulutusvero, jonka maksaa aina tuotteen tai palvelun ostaja. Sen avulla verotetaan tuotteiden ja palveluiden tuottamiseen käytettyjen välituotteiden ja valmiin tuotteen myyntihinnan erotusta, eli arvonlisäystä. Kunnat ja kuntayhtymät ovat julkisyhteisöjä, joiden arvonlisäverotus poikkeaa osin muiden verovelvollisten arvonlisäverotuksesta. Kun ratkaistaan kuntien arvonlisäverokysymyksiä, on usein ensin tarkasteltava kuntien lakisääteistä asemaa palvelujen järjestäjänä. Merkitystä kuntien arvonlisäverotuksessa on myös sillä, kuinka palvelujen järjestäminen on toteutettu.

Arvonlisäverokoodit

OSTOT:

ALV-ryhmät 124, 114, 110, 100, 105

- käytetään, kun kunnalla on menon sisältämään arvonlisäveroon vähennysoikeus (verollinen toiminta)

124 = vähennyskelpoinen alv 24 % (verollinen toiminta). Yleinen verokanta.

- Tämä on useimpien tavaroiden ja palveluiden verokanta.

114 = vähennyskelpoinen alv 14 % (verollinen toiminta). Alennettu verokanta:

- elintarvikkeet
- rehut
- ravintola- ja ateriapalvelut. Huomaa, että alempi 14 %:n verokanta ei koske alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden myyntiä eikä tarjoilua.

110 = vähennyskelpoinen alv 10 % (verollinen toiminta). Alennettu verokanta:

- kirjat
- sanoma- ja aikakauslehdet
- lääkkeet
- liikuntapalvelut
- elokuvanäytökset
- kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsymaksut
- henkilökuljetukset
- majoituspalvelut
- televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset

100 = alv 0 % käytetään vain P2P:ssä ostolaskuja tiliöitäessä, kun

- meno ei sisällä arvonlisäveroa
- kyseessä toiminta, jonka arvonlisäveroon kunnalla ei ole palautus- eikä vähennysoikeutta (eli palautus/vähennysrajoituksen alainen toiminta tai palautus-/vähennyskiellon alainen toiminta)

Arvonlisäverotonta toimintaa ovat muun muassa:

- terveyden- ja sairaanhoitoalan toiminta
- sosiaalihuollon palvelut
- yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut
- rahoitus- ja vakuutuspalvelut
- arpajais- ja rahapelipalvelut

Lisäksi tietyt esiintymispalkkiot, tekijänoikeudet, jotkut vesialukset sekä kansainvälisen lentoliikenteen ilma-alukset jäävät alv-velvollisuuden ulkopuolelle.

ALV-ryhmä 105 (Verohallinto 130a§)

- sosiaali- ja terveydenhuollon arvonlisäverottomana hankittujen palvelujen ostojen ja tarvikkeiden hankintojen laskennallinen palautus on 5 % hankintahinnasta. Palautus koskee yksityisiltä palvelujen tuottajilta ja valtiolta hankittavia palveluja esim. Valteri koulun palvelut, yksityisen päiväkodin palvelut. Laskennallista palautusta ei saa kunnilta tai kuntayhtymiltä ostetuista palveluista.

ALV-ryhmät 224, 214, 210

- Kuntapalautusjärjestelmä on arvonlisäverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolinen rahoitusjärjestely valtion ja kunnan välillä (arvonlisäverolain 130, 130 a ja 133 §). Kuntapalautusjärjestelmän avulla on pyritty ratkaisemaan kunnan itse tuottamien ja ulkopuolisilta ostettujen palvelujen välinen hankintaneutraalisuus.

224 = palautuskelpoinen alv 24 % (veroton toiminta)

214 = palautuskelpoinen alv 14 % (veroton toiminta)

210 = palautuskelpoinen alv 10 % (veroton toiminta)

105 = laskennallinen alv-palautus 5 %

MYNNIT:

ALV-ryhmät 324, 314, 310, 300 (käytetään myyntilaskuissa)

- käytetään, kun kunnan on maksettava tulostaan arvonlisäveroa (verollinen toiminta)

324 = myynnistä maksettava alv 24 %

314 = myynnistä maksettava alv 14 %

310 = myynnistä maksettava alv 10 %

300 = alv 0 % (veroton viranomaistoiminta). Viranomaistoiminta ei ole liiketoiminnan muodossa harjoitettua eikä kunnan tule suorittaa viranomaistoiminnassa perimistään maksuista arvonlisäveroa.